

འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

མཛད་པ་པོ། བྱང་ཐང་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྡེ་མི།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་ཐུངས་ལྗོ་མང་དཔེ་མཛད་ཁང་།

(ལྗོ་མང་སྡེ་གཞུང་གཞི་གསལ་བྲིས་མཛོད།)

www.gomanglibrary.com

སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷན་ཁག་གི་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་

[༠༩]

མཆན་བྱང་།

༡༩༩༡ ལོ་འཁོར་ལ་དོན་གསལ་གྱི་ཉེན་ནས་མདོ་རྒྱུན་རྒྱུ་བའི་གཟུང་བཟང་གྱི་ཟིན་
བྲིས་ཁྱེད་དོན་གསལ་བའི་ཐོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཟུགས་སོ། །

མཛད་པ་དོ། ཡུང་ཐང་དཀོན་མཆོག་བརྟན་པའི་ཐོན་མེ།

འབྲས་སྤངས་སྒོ་མང་སྒོག་རྩལ་གཙུག་ལག་ཏུ་མཛོད་ནས་འབྲེམས་སྒྲུལ་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོའི་ལྷ་བརྟུ་བར།

ཕབ་ལེན་བྱ་གནས།

www.gomanglibrary.com

དཔར་གཞི་བྱས་པ། འབྲས་སྤངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

འབྲས་དཔེ་བཟོ་ཁུངས། ལྷོ་མཚན་ལྷན་ཁག་གི་ལྷན་

དེབ་འདིའི་དཔར་གཞིའི་བདག་དབང་འབྲས་སྤངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་ཡོད་པས་ཚོགས་མཆན་

མེད་པར་གང་ལྟར་དཔར་བྱས་ཐུག་བྱ་མི་ཆོག་

དཀར་ཆག

(གཞུང་སྤྱི་བསྟན་པ།).....	1
(རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པ།)	26
(ལམ་ཤེས་བཤད་པ།)	113
(གཞི་ཤེས་བཤད་པ།)	147
(རྣམ་ཇོགས་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།).....	159
(ཅེ་མེད་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།).....	241
(མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།).....	270
(སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།).....	273
(འབྲས་བུ་ཚོས་སྦྱོར་བཤད་པ།).....	278

༡༡། །འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་སྤྲོད་ནས་རྒྱས་འབྲིང་བཟུས་
གསུམ་མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ཅེ་འབྲེལ་སོགས་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་
གཟབ་བཤད་གྱི་ཟིན་བྲིས་སྤྲས་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་
བ་བཞུགས་སོ། །

བསྐྱ་མེད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཛོད་བརྟེན་ཏེ། །རོ་མཚར་
མཛོད་པས་བསྟན་པའི་སྤྲོད་པོ་མཆོག་གསལ་མཛོད་སྦྱ་བའི་སྒྲོན་མེར་གྲས་
བཅུད་ནས། །སྤྲ་མའི་གསུང་རྒྱན་ཟིན་ཅོམ་ཡི་གེར་འགོད། །

(གཞུང་སྦྱར་བསྟན་པ།)

དེའང་རྒྱལ་སྤྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། འགྲོ་བའི་སྦྱག་བསྐྱལ་སྦྱན་
གཅིག་སྤུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྟེན་དང་
བཀུར་སྟེ་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་ཀྱི་ཅིག་ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར།
འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ནད་མ་ལུས་
པ་སེལ་བའི་སྦྱན་གཅིག་སྤུ་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གནས་པ་གཙོ་བོར་འཆད་

ཉན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། འཆད་ཉན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའང་འཆད་པ་པོ་
དང་ཉན་པ་པོ་ལ་རག་ལས་པས། དེའང་བསྟན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྟན་བྱེད་སྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད། དེས་དེ་བསྟན་པའི་པན་
ཡོན། མ་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་གཞུང་གཞན་ལས་ཀྱང་བཤད་
མོད། རྒྱ་འདིར་ཡང་། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་
རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་བསམ་སྟོན་པའི་སྟོན་སྟོབ་
མའི་མཚན་ཉིད་བཤད། བསྟན་པའི་པན་ཡོན། རྩ་མ་སྦྱེལ་ལ་སོགས་པ་
དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། མ་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས། ལམ་གྱི་རྣམ་
པ་མ་ཚང་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་གསུངས། དེའང་འཆད་
པ་པོས་ཀྱན་སྟོང་ཉན་མངས་དང་མ་འདྲིས་པའི་སྟོན་ནས་འཆད་དགོས་ཤིང་།
ཉན་པ་པོས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་སྟོན་གསུམ་སྤངས། འདུཤེས་དུག་བསྟན་པའི་སྟོ་
ནས་ཉན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་འཆད་
པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཚུག་གི་དོན་གསུམ། དང་པོ་ནི།
རྒྱ་གར་རྒྱུད་དུ་ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེའང་སྤྱིར་ཨ་ཁྱི་དོན་དུ་མར་འཇུག་
སྟེ། ཨ་ཁྱི་སྤྱ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་དང་། ཨ་ཁྱི་རྩུ་ཡང་ཡང་དང་། ཨ་ཁྱི་རྩུ་བེལ་
གཞོན་དང་། ཨ་ཁྱི་ས་མ་ཡ་མངོན་རྟོགས་ལ་འཇུག་པ་སོགས་སུ་ཡོད་པ་
ལས་འདིར་ནི་མངོན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་གསུངས། ཨུ་པ་ཉེ་བ་དང་།
དེ་ཤ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པས་གཞུང་གི་ཆོག་ཆོགས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གོ་རིམ་འཇུག་
པ་སྤྲས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་དག་མཐར་ཆགས་སུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་

ནི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འཇམ་དབྱངས་ལ་གཞུང་
 དང་མན་ངག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅེས་ཞུས་པའི་ཆོ།
 མན་ངག་ནི་གཞུང་དང་མཐུན་དགོས། གཞུང་ནི་ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་
 བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་དོན་གྱིས་མན་ངག་གཞུང་ཆེན་མོ་དང་མི་མཐུན་ན་
 དོར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཡིན་ཏེ་མན་ངག་ཅེས་པ་གཞུང་ཆེན་མོའི་
 དོན་རྟོགས་པའི་མན་ངག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། མན་ངག་གཅིག་ཕུ་
 བཟུང་བས་མི་ཡོང་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷོ་མིག་གིས་ཟླ་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི།
 རང་ལྷོ་མིག་ཏུ་འགྲོ་སའི་ཟླ་ལ་བདག་མ་བྱས་པར་འདི་ལྷོ་མིག་ཡིན་ཞེས་
 ལྷོ་མིག་གཅིག་ཕུ་བཟུང་བསྐྱད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་གསུངས། རྒྱ་
 གར་གྱི་སྐད་ཐོག་མར་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲིམ་སྐད་
 ལ་བག་ཆགས་འདོག་རྒྱུད་ལ་བྱིན་རྒྱབས་འབྱུང་བེར་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཆོས་
 ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲིད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའང་རང་རྒྱ་སྐད་ལ་མཁས་
 པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བཅམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 ཐོག་མར་རྒྱ་སྐད་སྒྲོས་མི་ཆོག་པར་དང་པོ་བཀའ་བཅད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
 ཆོ་རྒྱ་སྐད་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་དེ་ལོ་སྟོ་བས་རྒྱ་
 གར་ནས་བསྐྱར་ཏེ་འོངས་པའི་ཆོས་ཁྱདས་བཅུན་པར་གོ་བྱས་པས་ན་ཆོས་
 ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲིབ་པ་ཡིན། བྱི་མ་གཉིས་ནི། སྤྱིར་དུས་འཁོར་སོགས་ནས་ཀྱང་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སྐད་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་ཡི་
 སྐད་དང་ལྷ་དང་གཞོན་སྤྱིར་སྐད། ཅིས་སོགས་ལྟར་སྟོབ་པའི་དུས་སུ་སྟོན་
 ལམ་བཟུང་བས་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་འདྲ་སྐད་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡོད་
 ཀྱང་། གཙོ་བོར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ནམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཏའི་སྐད་དུ་

ཆོས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐད་ལ་བག་ཆགས་འདྲིལ་པ་དང་། རྒྱུད་
ལ་བྱིན་རྒྱབས་འབྱུང་བེར་བ་ཡིན་གསུངས། རྒྱ་གར་ཞེས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་
མང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་པ་ནམས་བྱ་ངན་གྱི་ཆེ་ལྷ་དང་གོས་ནག་པོ་གྱུན་ལ།
དུས་རྒྱུན་དུ་གོས་དཀར་པོ་གྱུན་པས་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག་པ་ནམས་བྱ་ངན་
གྱི་ཆེ་ལྷ་དང་གོས་དཀར་པོ་གྱུན་ལ། དུས་རྒྱུན་པར་གོས་ནག་པོ་གྱུན་པས་
རྒྱ་ནག་བེར་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་ནི་ཡིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་
པས་མི་འཐད་ཅིས་བེར་བ་ལ་དེའི་འཕྲུལ་ཡོད་པ་ཕྱིས། ཀའང་ག་ལྷུ་མ་དུ་
བསྐྱར་ཏེ་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པས་རྒྱུན་མེད་ཅིས་
བེར་རོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་རིང་དུ་གར་བས་ན་རྒྱ་གར་
ཞེས་བེར་བ་ལ། འོ་ན་བོད་ལ་སོགས་པའང་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་རྒྱུན་མེད་
དེ། སར་ཉལ་ཞེས་པ་མ་ཏེ་ལ་འཇུག་ཀྱང་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་བེར་
བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། སལ་ཆེར་རྒྱ་ཞེས་པ་དང་གར་ཞེས་པ་སོ་སོར་བཤད་
མི་དགོས་པར་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱ་གར་ཞེས་འདོད་
རྒྱལ་དུ་བཏགས་པ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད་དོ། །སློལ་ག་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལ་བམ་
པོ་བྱས་པ་འབྲེལ་པ་འདི་དང་། སློལ་ག་ཉེར་ལྔ་རེ་ལ་བམ་པོ་བྱས་པ་ཤེར་སྟེང་
ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས། ཡུམ་རྒྱས་པའི་རྒྱས་པ་སློལ་ག་བྲེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་པ་དེ་བའི་
ཡུལ་ན་ཡོད། རྒྱས་པའི་འབྲིང་འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལྟའི་ཡུལ་ན་ཡོད། རྒྱས་
པའི་བསྐྱས་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ཡུམ་འབྲུམ་པ་འདི་ཡིན་ཞེས་སྟེད་ཆལ་
མཁན་པོའི་པར་བྱིན་ན་འདུག་གསུངས། གསེར་འབྲིང་ལས། བློ་བརྒྱད་
སྟོང་པ་ལ་ལེའུ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བདུན་ཡོད་པའི་གྲ་བཞི་པ་ནི་སྟེད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྟེད་པ་དང་པོ་ནས་དེའི་ལེའུ་མིན་ཀྱང་ལོ་རྒྱུ་

བས་བསྐྱར་བའི་ཆེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཞེས་སྟེད་ཆལ་མཁན་
པོ་དང་། རྗེ་བཙུན་པའི་པར་བྱིན་གང་རུང་ཞིག་ན་འདུག་པས་དེ་ལྟར་དུ་
དོགས་པ་བྱེད་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པ་འདྲ་གསུངས། མངོན་པའི་སྡེ་སྟོད་ཀྱིས་
ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་འཇམ་དཔལ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོད་ཀྱིས་
ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། འདུལ་བའི་སྡེ་
སྟོད་ཀྱིས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་འདུལ་བའི་བཅས་
མཆམས་ལ་དབང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་མི་དབང་
བས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དབང་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱ་
མཆོན་གཞན་མེད་ཀྱང་འདི་བྱེད་རུང་འདི་བྱེད་མི་རུང་ཞེས་གསུངས་པ་
ཙམ་གྱིས་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ། བཤད་པ་ཉིད་འགོད་པ།
བཤད་པ་མཐར་བྱིན་པའི་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ས་རོལ་བྱིན་
པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། སྟོ་བ་སྟེས་ཞེས་པའི་བར་བྱང་། གཞུང་འདི་ལ་མཁས་
པའི་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གསེར་སྒྲིང་པའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་བཤད་པ།
ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོའི་འཇམ་པོའི་བཤད་པ། ཤེར་འབྱུང་གི་རྩབ་པོའི་བཤད་པ་
ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེའང་མཁས་པ་སྤྲུལ་བཞི་ལ་
འཐད་མི་འཐད་སོགས་ཀྱི་བྱུར་མི་བ་བར་དེ་དག་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་
ཙམ་དུ་བཀོད་ནས་སྟོ་བ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འཆད་པར་སྟོ་བའི་
བཤད་པ་མཛད་པས་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། སྟོ་བ་དཔོན་སྤྲུལ་མ་

བཞིའི་རིན་དང་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ནུས་ཀྱི། རང་སྟོབས་ཀྱིས་
 མི་རྒྱས་ཞེས་པའི་བཤད་པ་མཛད་པས་འཇམ་པོའི་བཤད་པ་དང་། སྡ་མ་
 བཞིས་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་རི་མ་སེལ་མ་རྒྱས་ཤིང་།
 སྟོབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་རི་
 མ་མཐའ་དག་བསལ་ཏེ་འཆད་ཅེས་པའི་བཤད་པ་མཛད་པས་རྒྱབ་མོའི་
 བཤད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སྡ་མ་བཞིས་སེལ་མ་རྒྱས་ཚུལ་རི་ལྟ་
 བྱ་ཞེ་ན། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་རྒྱས་
 པར་བཤད་ནས་སྦྱོར་བཞི་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པས་མ་རྟོགས་པའི་རི་མ་དང་།
 དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཅམ་ལ་ཞེན་ཏེ་སེམས་ཅམ་དུ་བཀྲལ་བས་
 ལོག་པར་རྟོག་པའི་རི་མ་དང་། འཕགས་པས་ཆོག་ཟིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པ་དང་། སྐྱ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་
 བཤད་པ་དང་ཉི་མེ་ཅམ་དང་སྦྱར་བས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རི་མ་དང་། བཙུན་པས་
 བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་མ་རྟེན་པས་ན་རྫོངས་པའི་རི་མ་སེལ་མ་རྒྱས་
 ལ། མདོར་ན་བཤད་དགོས་པ་མ་བཤད་ཅིང་མི་དགོས་པ་བཤད་པའི་སྒྲོན་
 ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དབུ་མར་གནས་པའི་སྟོན་རྣམ་ཕྱེ་ཞེས་པས། རང་
 གི་མོས་པ་གཙོར་བྱེད་པ། ཞེས་པ་ལ་ཟུར་བུ་སྟེ། འདིར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་
 གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ལ་གནས་པར་བཤད་པ་ན། སྡ་མ་མཐར་ལྗང་
 བ་དོན་ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར། སྦྱོར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ས་གསུམ་པ་བ་ཡིན་
 པས། སྟོན་དོན་མདོན་རྟོགས་དང་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་སོགས་མདོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡང་
 གསུངས་པ་དང་གོ་རིམ་འབྲུགས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པའི་སྒྲོན་

དང་། མ་ཚང་བ་མེད་པར་མཐར་ཆགས་སུ་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་
 ལམ་དུ་ངེལ་ཏེ་ཉམས་ལེན་ལ་འབྱེད་ཤེས་པ་དང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དེ་ཤིན་
 ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་གཟིགས་ནས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་བསྐྱབས་ཏེ་ཞལ་
 གཟིགས་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལྔ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏུ་ཆོས་གསན་
 པར་གསུངས། དེས་ན་རང་རེའི་ཡིག་ཆར་ཡང་གསལ་སྤང་འབྱུང་བར་སྐྱབ་
 ཅུས་ན་ལམ་ཀུན་ཤེས་པས་བྱབ་པར་ཐལ་ཞེས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་ཚུལ་
 ལ་དཔག་ན། ཁ་ཅིག །དང་པ་ལས་གྲུས་པ་དང་། གྲུས་པ་ལས་ཐོས་སོགས་
 གྱིས་འཇུག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་རྟོན་གྱིས་མི་ལྷོག་པའི་
 དང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲོ་རོལ་ནས་རྒྱན་བཅམས་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་དགོས་པ་
 བྱབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁུན་གསུམ་དང་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་
 ཏུ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་
 པར་རྟོགས་མི་དགོས་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་དགོས་སམ་སྟམ་
 གསུངས། བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་མ་རྟེན་ཅེས་པ་ཆོག་དོན་ཅི་རིགས་པ་
 དང་གཙོ་བོར་དོན་མ་རྟེན་པ་ལ་བྱེད་གསུངས། ཤེས་རབ་ས་རོལ་བྱིན་པ་
 ལ། ཞེས་སོགས་གྱི་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་ཐོག་མར་སྐྱབས་འགོ་བསྟན། འགོ་ལ་
 ཞེས་སོགས་གྱིས་སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་བཟོ་མིན་པར་དམ་པ་སྤྲོ་མའི་མན་
 ངག་དང་ལྡན་པར་བསྟན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཁེངས་བསྐྱུང་
 བསྟན་ལ། དེའང་ཁེངས་པ་ནི་ང་རྒྱལ་དང་བསྐྱུང་བ་ནི་མགོ་གཞོན་པའམ་
 ཉམས་སྦྱང་པ་ཡིན་པས་འཆད་ཉན་གྱི་ཆོང་རྒྱལ་ལམ་རྣོམ་སེམས་ཞི་བར་
 བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་དང་མ་བྲལ་བར་རང་ཉིད་མཁས་ཤིང་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་
 པ་རི་ཙམ་བཤད་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མི་འཇུར་བའི་བྱིར། དེས་ན་

འདིར་ང་རྒྱལ་གཙོ་བོར་སློབ་ཤིང་། མཛོད་ལས། ཚེས་རྒྱུན་ཉོན་མོངས་ཅན་
མིན་པས། ཞེས་སོགས་ལྟར་དགོས་གསུངས། འགྲེལ་པ་འདི་ཡུམ་གསུམ་
ག་དང་སྤྱ་འགོས་མཐུན་ཞིང་། རྒྱན་གྱི་འང་རྒྱན་ཡིན་པས་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་གསུངས།

༥ གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་དགོད་པ་ལ། མཚོད་པར་བཛོད་པ་
དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བསྟན་དོན་གཞན་བཤད་པ་གསུམ། དང་
པོ་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་འང་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་
པ་ཞེས་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་ནི་སོ་སོ་ཞེས་པ་མ་འདྲིས་པ་ལ་བྱས་ནས་སྤྱ་
དོན་གྱི་རྒྱུ་དང་མ་འདྲིས་པར་རིག་པ་དང་། རང་གིས་ཐོང་བ་ལྟར་གཞན་
ལ་བཛོད་དུ་མེད་པས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་འཇམ། ཡང་ན་སོ་སོ་འཕགས་པ་
ལ་བྱས་ནས་འཕགས་པ་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་གྱི་སོ་སྟེ་བ་རྣམས་
གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པས་ན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་འདོ། ཡལ་སྤྱས་དགོངས་
པ་གཅིག་ཏུ་འགོ་དགོས་པས་རྣམ་བཤད་དང་རྟོག་གི་སྤྱང་བ་གཉིས་ཀྱིས་
མཐུན་གསུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་བ་པའི་རྒྱར་
རྒྱས་ཐོབ་ཀྱིས་ངེས་པར་གསུངས་པ་འང་མཉམ་བཞག་གི་རྒྱས་སུ་བྱུང་བའི་
རྒྱས་ཐོབ་ལ་མི་བྱེད་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་
དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པས་སྤྱ་མ་ལག་
རྒྱས་འཛོག་བྱེད་དང་། ཕྱི་མ་ལ་དེའི་ལག་རྒྱས་ཀྱི་ཐ་སྣང་བྱེད་པ་ལྟར་དུས་
མཉམ་པ་དང་ལྟོག་པས་བྱེ་བའི་རྒྱས་ཐོབ་ལ་བྱེད་གསུངས། གསེར་ཕྱེང་
ནས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་པ་ནས་ཆེད་དུ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་མཚོད་
བཛོད་བཤད་ཐབས་ལྟའི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་མཚམས་སྒྱར་

གྱི་གཞུང་ལ་གསུངས་པས། དེའང་མཆམས་སྒྱུར་ནི་འབྲེལ་བཀོད་པའམ་
སྲིང་བསྐང་བ་ཡིན་ལ། མཆམས་སྒྱུར་ཚུལ་ནི་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཆན་གྱི་
སྒྲོ་ནས་དང་། ཚེད་པའི་སྒྲོ་ནས་དང་། ཇི་བའི་སྒྲོ་ནས་དང་། དགོས་པའི་སྒྲོ་
ནས་མཆམས་སྒྱུར་ཚུལ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་གསེར་སྲིང་ནས་
ཀྱང་དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་མཆམས་སྒྱུར་ཚུལ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མཆམས་
སྒྱུར་གྱི་གཞུང་ལ་མི་འདྲིལ་པར་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དགོས་
དོན་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཡུམ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་
ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་ཕྱོགས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུམ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། ། བཅོམ་ལྡན་ནི་
ལེགས་པ་དུག་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་ལེགས་པ་དུག་ནི། དབང་ཕུག་དང་
ནི་གཞུགས་བཟང་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་
ལས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་དབང་ཕུག་
དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་གཞུགས་བཟང་དང་། མཉམ་ཉིད་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དཔལ་དང་གྲགས་པ་གཉིས་དང་། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་བྱེད་ལས་རི་ལྟ་རི་སྟེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུན་ཆོགས་དང་། བྱ་བ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བཙོན་འབྲས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། དེའང་སེར་སྒྲ་
དང་། སྤག་དོག་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་དཔལ་འབྱོར་དང་གྲགས་པ་སུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་
དེ་གཉིས་སྤངས་པས་འབྲས་བུའི་དཔལ་འབྱོར་དང་གྲགས་པ་སུན་ཆོགས་
འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། ། རྩ་ག་མན་ཞེས་པ་འདི་ལ་འདས་པའི་སྐད་དོད་མེད་
ཀྱང་དབང་ཕུག་སོགས་ལའང་འདྲུག་ཅིང་གཞན་དང་ནོར་ས་ཡོད་པས་དེ་

དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ལོ་རྒྱ་བས་འདས་ཞེས་པ་སྤྱེ་ཐབས་
སུ་བསྟན་པར་བཤད་པ་གཅིག་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ཀླ་ག་མན་ཞེས་པ་འདི་
ལ་འདས་པའི་སྐད་དོད་མེད་པ་མིན་ཏེ། ག་བྱིངས་བྱས་ནས་ཏེ་བསྟན་པས་
ག་ཏེ་ནི་སོང་བ་ལ་འབྲུག་པས་རིང་དུ་སོང་བ་སྟེ་གང་ལས་སོང་ན་འཛིག་
ཏེན་ལས་སོང་བའམ་འདས་པར་བཤད་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་གསུངས། རྒྱན་
གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་གྱིས་ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་
དེའང་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་
ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྟེང་ནས་རྟོགས་དགོས་ཤིང་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
དབང་རྣོན་གྱིས་ཐོག་མར་མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་ཐོས་པའི་ཆོ། མཚོད་བརྗོད་
གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་སྟེ་མེད་དུ་བསྟན་པས་མེད་ཅེས་པ་དང་། འཕགས་བཞི་
སྟེད་པར་བསྟན་པས་ཡོད་ཅེས་པ་འདི་གཉིས་འགལ་ལམ་སྟམ་པའི་དོགས་
པ་སྟེ་ལ། དེའི་ཆོ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔལ་དེ་མཁྱེན་
གསུམ་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་འཕགས་བཞི་སྟེད་
པར་རྟོགས་པ་ན་སྤར་གྱི་དོགས་པ་དེ་སེལ་བར་འགྱུར་གྱི། ལྷ་གྲ་བདེན་མེད་
རྟོགས་པས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྟེང་གི་དོགས་པ་དེ་སེལ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།
དེར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་དབང་རྣོན་གྱིས་སེམས་བསྟེད་ཀྱི་སྟོན་དུ་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་དགོས་པར་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཐོག་མར་སེམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཐོག་མར་བདེན་འཛིན་
སྟོང་རུས་སམ་མི་རུས་དཔྱོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་དེའང་ངི་མ་སེམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་སེམས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ན་བདེན་
འཛིན་སྟོང་རུས་སུ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་སྐབས་དོན་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱེད་

དགོས་གསུངས། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་གོ་སླ་
བས་དེ་ལ་བསྐྱགས་པ་དང་ནམ་ལྔ་ནམ་བདུན་སོགས་ཀྱང་གཅིག་དུ་བྲལ་
རི་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ཡིན་ལ། ཉག་ཆད་གྱི་ཉེན་མེད་པས། ལམ་གཙོར་རྟེན་
འབྲེལ་ལ་བསྐྱགས་ཤིང་རིགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་
པ་དང་འགྲོས་གཅིག་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་བཟུང་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་། དཔེར་ན་སློབ་པོ་ནམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་གང་ལའང་སྒྲིག་ཏུ་
གོས་རི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་མཐར་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཐག་གཅོད་དགོས་པ་
བཞིན་དུ། རིགས་པ་གཞན་ནམས་ཀྱིས་དབྱད་པ་རི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་མཐར་
རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཏུགས་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཞེས་ལྷང་སྒྲུའི་གྲུབ་
མཐའ་ན་ཡོད་གསུངས། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་ཞེས་པ་ནི་སྒྱིར་ཚུལ་གྱི་སྒྲ་
འདྲ་བ་ལའང་འཇུག་པ་དེ་དང་དེའི་ཚུལ་བསྟན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནམས་ལས་
འདིར་ཚུལ་དང་ལྷགས་དང་ལམ་གསུམ་དོན་གཅིག་པས་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་
པའི་ལམ་སློལ་གསུམ་པ་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས། ཁ་ཅིག་མཁྱེན་
གསུམ་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་རལ་གྱི་ཐང་ལ་བཞག་པ་
ལྟར་ས་མཚམས་མེད། སྒྱིར་བཞི་ད་ལྟར་གྱི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱའི་རྒྱུད་ནས་འཛོག་དགོས་པས་རལ་གྱི་ལག་ཏུ་སྒྲང་བ་ལྟར་ས་མཚམས་
ཡོད་ཟེར་བ་འདིས་མཁྱེན་གསུམ་ལ་ས་མཚམས་མེད་ཅེས་ཆོག་ལ་སྒྱུན་
ཆགས་པས་རྒྱ་མི་བྱུང་བ་ཀྱང་། དོན་འདི་ལྟར་རང་ལྷགས་ལའང་ཁས་ལེན་
དགོས་སམ་སྟམ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ལམ་ཤེས་དེ་སྐབས་གཉིས་པའི་བསྟན་
བྱའི་གཙོ་བོའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་ལ། རྣམ་རྫོགས་སྒྱིར་བ་སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་
བྱའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རྫོགས་སྒྱིར་བ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤོད་དཀའ་གསུངས།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་སྤང་གཞི་རྩ་འགྲེལ་སྒྱུར་བའི་
 ཆེད་ཡིན་ལ། རྩ་འགྲེལ་སྒྱུར་ཚུལ་ནི། ཉི་མེ་ལས་དག་སྤྲོད་ལྟ་སྤྲོད་ཅམ་
 གྱི་དག་སྤྲོད་གི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་ཞེས་པས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་
 དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་འབྲས་བུ་ལྟག་བཅས་མུང་འདས་དང་། ཅང་ཤེས་པ་སྤང་
 བོ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ལྟག་མེད་མུང་འདས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་པས་རྟེན་བྱང་སེམས་
 དང་། གཞུངས་རབ་རྟུ་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་བསྟན།
 དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་ཞེས་པས་རྟེན་ཐུབ་དབང་དང་། ཉིང་ངེ་
 འཛིན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཞེས་སོགས་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་བསྟན་
 ལ། དེའང་ཤེར་སྤྲོད་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས་གོ་སྤྲོད་བས། དག་
 སྤྲོད་གི་དག་འདུན་ཞེས་པས་རྟེན་ཉན་ཐོས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཐབས་
 དང་འབྲས་བུ་ཤུགས་ལ་བསྟན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དག་འདུན་ཞེས་
 པས་རྟེན་བྱང་སེམས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཐབས་དང་འབྲས་བུ་ཤུགས་ལ་
 བསྟན། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཟབ་མོ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞེས་
 པས་རྟེན་ཐུབ་དབང་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཟྱར། དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་དེ་ཡང་པར་བལྟས་ན་འགྲིག་འདོགས་ཁ་པོ་ཞིག་ཡིན་
 ཀྱང་འཕགས་སེང་གཉིས་དང་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་སྒྱུར་བས་མི་
 འཐད་གསུངས། དེའང་འཕགས་པས་ནི་སྤང་ལ་ལེའུ་བརྒྱད་དུ་བྱས་ནས་
 རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེའུ་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་
 གྱི་ལེའུ་ལྟེ་གསུམ་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ལེའུ་བསྐབ་

པའི་ལེའུ། བསྐབ་པ་རིམ་གྱིས་སྒྱུར་བའི་ལེའུ། བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞིས་སྒྱུར་བཞི་བསྟན། བསྐབ་པའི་འབྲས་བུའི་ལེའུས་ཆོས་
 གྱུ་བསྟན་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲུང་གཞི་བཤད་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་
 འགྲེལ་ཆེན་དུ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་འོག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་
 བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད་ལ། འདིའི་སྐབས་
 སུ་སྟོབ་དཔོན་ལགས་ལྟན་གྱི་འདོད་པ་བརྟུན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་བཞེད་པ་
 ལྟར་ན་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་གྱིས་གསུངས་པའི་གསང་
 བའི་གནད་ལྟ་མོ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཉན་ཐོས་རྣམས་གྱི་སྦྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་
 ལ། དེ་དག་གི་ཆ་བའི་སྦྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཕྱག་རྟོག་སོགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ལུལ་འཁོར་སྒྱུར་ལ་སྲས་སྟོང་དང་གཉིས་ཡོད་པས།
 བྱེད་ཆོས་སེམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་གི་མདོད་འདོན་པར་སྟོན་ལམ་
 བཏབ། ཆོས་གྱི་སྟོ་གྲོས་གྱིས་མདོ་སྟེ་སྐུལ་བ་པོར་སྟོན་ལམ་བཏབ་པས་བྱེད་
 ཆོས་སེམས་ནི་ཕྱག་རྟོག་དང་། ཆོས་གྱི་སྟོ་གྲོས་ནི་ཆངས་པ་གཙུག་ཕུད་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས།

༥ གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་ས་བཅད་གཉིས་པ་དེ། མཚམས་སྦྱར། ཆ་བ།
 འགྲེལ་པ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ་བསྐྱས་དོན། དགོས་དོན་གཉིས་བྱས་ནས་
 དང་པོ་བསྐྱས་དོན་ནི། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི། ཞེས་པ་ནས་རྟོག་བྱེད་
 ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་དགོས་དོན་གྱིས་དབང་རྟོན་དང་བ་
 གྱེ་ཚུལ་འཆད་པ་དེ་ཡིན་གསུངས། ཉན་ཐོས་ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོག་རྟུང་དང་
 པོས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐུལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དང་། དེ་སྦྱབ་བྱེད་གྱི་
 ཐབས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ངན་སོང་གི་སྐྱག་བསྐུལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་

ཞི་བདེགས་པ་བ་དང་། དེ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་
 བན་པ་དང་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་བསམ་པ་སོགས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་
 ཀང་པ་དང་པོས་ཆུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་དང་། ཀང་པ་གཉིས་པས་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་། གསུམ་པས་དེའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པས་
 རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། ཉན་ཐོས་དང་
 དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཉན་ཐོས་ཞེས་པའི་ཆོག་
 རིམ་པ་གཅིག་གིས་རང་རྒྱལ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འོ་ན་ཉན་ཐོས་
 དང་ཁྱད་པར་མེད་དམ་སྟུམ་ན། ཡོད་དེ་སྤང་བྱའི་སློན་ནས་གཟུང་རྟོག་སྤོང་
 བ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་སྤིང་པ་ཐ་མའི་ཆོག་ཞན་
 ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱང་ཆུབ་འཕོབ་པ། གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་སྤྲོ་
 མེད་ལུས་ཀྱི་ནམ་འགྱུར་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ནམ་པར་ཐར་པ་ཅུང་ཟད་
 ཅམ་གྱིས་ལྷག་པ་ཡིན་གསུངས། རྣམ་བཤད་ཀྱི་ས་བཅད་ལྟར་ན། ཡོངས་སུ་
 བསྐྱོར་བ་དེ་སྐབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་པ་
 ཡན་ཆད་ཀྱིས་མཆོད་བརྗོད་བཤད་ཐབས་ལཱའི་སློན་ནས་བཤད་པ་དེ་རྫོགས་
 པ་ཡིན་ལ། འོ་ན་བཀལ་ལན་གྱི་གཞུང་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ཞེས་པ་ནས། བསྟོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་འདི་འཛོག་
 ཅིང་། དེའང་ཅོད་པ་ནི། རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་འདི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྗོད་
 བྱ་དང་འགོས་མཐུན་པའི་ཕྱག་ཡིན་ཞིང་། མངོན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་བསྟོད་
 ཕྱག་མཛད་འདོད་པ་ཡིན་ན་མཁྱེན་གསུམ་ཅམ་ཉུང་བའི་སྟོན་དང་། ཕྱོགས་
 རེ་ཅམ་ལ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་པས་གྲངས་མང་བའི་སྟོན་དུ་
 འགྱུར་བའི་བྱིར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། མངོན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ལ་

ཡིན་ཀྱང་གྲངས་མང་ཉུང་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ཉམས་ལེན་གྱིས་སྒྲིས་བསྐྱུས་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བསྟོན་ཕྱག་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གསེར་ཕྱིང་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཁོལ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་འདི་མཆོད་བཟློན་བཤད་ཐབས་ལྗེའི་བརྒྱལ་ལན་གྱི་གཞུང་ལ་འདོག་དགོས་ལ། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་ཡང་ཁ་ཅིག་མཆོད་བཟློན་ལས་འཕྲོས་པར་བསམས་ནས་དེའི་ཚྩ་ལན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་བཤད་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཁོལ་བ་དང་། བསྟོན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཞེས་པའི་ཆོག་འདིས་ལུས་དེ་ལ་ཕྱག་འཁོལ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མཆོད་བཟློན་བཤད་ཆར་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་འདུག་གསུངས།

ཕྱ་གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ། དགོས་དོན། བསྐྱུས་དོན། ཆོག་དོན་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་དགོས་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་སྤངས་ཏེ་བཟློན་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། མདོ་དང་རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་ནས་དགོས་པ་ཡོད་པར་བསྐྱུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཁོལ་བ། ཞེས་པ་ནས། འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚྩ་པ་ལན་གྱི་སྐབས་སུ། ཐོག་མར་ཁོང་ན་གནས་པའི་དོགས་པ་བསུ་ཚུལ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཟློན་བྱ་དང་མཐུན་པའི་མཆོད་བཟློན་ཚུལ་པ་མཁས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། མཁྱེན་གསུམ་ལ་བསྟོན་ཕྱག་མཛད་པའི་ཤུགས་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བས། དེ་ལྟར་ན་

ཡུལ་སྟོན་དགོས་པས་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་གང་བཟོད་བྱར་བསྟུས་ནས་
 རྩམ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་རྩམ་པའི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། མངོན་པ་ནས་མ་བཤད་པ་བཤད་རྒྱ་མེད་ཅིང་བཤད་པ་སྟོན་ན་
 རྒྱན་དང་མངོན་པ་རྫོས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཉེན་པོ་འབའ་ཞིག་སྟོན་ན་
 རྒྱན་ལ་བཞེན་ནས་སྤང་བྱ་གང་གི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་མི་རྟོགས་ལ། སྤང་
 བྱ་དང་བཅས་པར་སྟོན་ན་ཉོན་མོངས་སྤེད་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལའང་བདག་
 རྒྱེན་དབང་པོ་དུག །དམིགས་རྒྱེན་ཡུལ་དུག །རྒྱ་རྒྱེན་རྣམ་ཤེས་དུག །ཁྲིགས་
 རེམས་བྱང་དང་བཅས་པ་སྟོན་དགོས་ལ། དེ་ལ་གཞི་བསྟན་དགོས་པས་
 རྒྱུན་དང་པོ་ལས་མི་འདའོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གཞི་མེད་ཙམ་ཞིག་
 བསྟུས་ན་སྟེས་བྱ་ལ་མཁོ་བའི་དོན་མ་བཤད་པར་འགྱུར་ལ། གཞི་བསྟུས་ན་
 གཞི་བསྟུས་པ་ལ་བཀོད་པའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཚིད་པ་འགོད་དོ། །པར་
 ཕྱིན་རྟོག་གི་སྤང་བར། གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་བཟོད་བྱར་བྱེད་པའི་བསྟན་
 བཅོས་རྩམ་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ཙམ་བཟོད་བྱར་བསྟུ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་
 འདི་བ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྟས་སྦྱིན་ཁྱི་མིང་ལ་ཅི་ཟེར་
 ཞེས་འདི་བ་དང་འདྲ་བས་མི་འཐད་ལ། དེས་ན་མཚོད་བཟོད་རྩམ་པས་
 བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་མཐོང་བ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཤིག་
 རྩམ་པར་འདུག་པས་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་གང་བཟོད་བྱར་བསྟུས་ནས་
 རྩམ་ཞེས་ཁོང་ན་གནས་པའི་དོགས་པ་བསྟུ་བར་གསུངས་པའི་མཁས་པའི་
 བཤད་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་ཡིན་གསུངས། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་
 བ་རོལ་པོའི་ཤེས་འདོད་ནི་ཆོས་གསུམ་ལ་རྫོངས་པ་ཙམ་བསྟོག་པའི་ཆེད་
 དུ་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་རེ་རེ་ཙམ་བསྟུས་པ་མི་འཐད་ཅེས་ཚིད་པ་ཡིན་

པས་ཤེས་འདོད་དེ་གཞིར་བཞག་ནས་རེ་རེ་ཙམ་སྟོན་པ་མིན་གྱི་གསུམ་ག་
 སྟོན་པས་སྒྲོས་སྟོན་མེད་ཅེས་བཤད་བྱ་ལ་སྦྱར་ཏེ་ལན་ཅི་ཙམ་བཏབ་ཀྱང་
 དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པ་ནི། གསེར་ཕྱང་ལས། དེ་གསུམ་ལ་ཁོ་ནའི་སྦྱ་སྦྱར་
 བ་ཙམ་ལ་རེ་བས་ནི་རྩོད་ལན་འདི་དག་བསྐལ་པའི་བར་དུ་ཡང་མི་ཤོད་
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་དགོས་པ་དང་འཆད་ཚུལ་མི་
 འདྲ་བའི་སྟོན་པ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ལྟར་ཁམས་སྟེ་
 མཆེད་ཀྱི་ནམ་གངས་དང་པན་ཚུན་བསྐྱུས་ཚུལ་སོགས་ལ་རྩོངས་པ་བསྒྲག་
 པའི་ཆེད་དུ་རེ་རེ་ཙམ་བརྗོད་བྱར་བསྐྱུས་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་
 གང་གི་ཕྱིར་ན། དུལ་གཞི་གཉེན་ནམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་
 གསུམ་མཚོན་པའི་སྟོན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་
 ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཁྱེན་གསུམ་
 གཏན་ལ་པབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་
 མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱུས་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་
 བ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ནམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་ཞེས་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་ཡིན་
 གསུང་། དེའང་འདིར་མཁྱེན་པ་སྦྲ་མ་གཉིས་ནམ་གཞག་གི་རྟོན་ཉན་རང་
 དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་དུ་བཤད་པའི་དོན། དཔེར་ན་རྒྱུད་དུས་འཁོར་གྱི་ཤྱ་
 ཆང་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དེ་དང་དེའི་ཤྱ་པ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་བསྐྱབ་
 དགོས་ལ་དེ་ལས་ལྷག་མི་དགོས་པ་ཞིག་ལ་དེ་དང་དེའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་འདོན་ཆ་ཟེར་ཡང་། འདོན་ཆ་དེ་ཡོད་པ་ལ་ཤྱ་ཆང་དེ་དང་དེའི་ཤྱ་པ་
 ཞིག་ཡིན་མི་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་གི་ཉེར་ཞི་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་
 པས་གཞི་ཤེས་ངེས་པར་དགོས་ལ་གཞན་གཉིས་མི་དགོས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་

རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པས་ལམ་ཤེས་ངེས་པར་དགོས་པས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དང་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བགོ་སྐལ་ལྟ་བུར་ནམ་པར་བཞག་ཀྱང་། དེ་གང་རུང་རྒྱུད་ལྡན་ལ་རྟེན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱས་པ་ཡོད་མི་དགོས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་འདིས་མཁྱེན་པ་དང་པོ་ལྡན་པ་ལ་བྱི་མ་གཉིས་ཡོད་དགོས་པ་གཙོད་ཀྱི་བྱི་མ་གཉིས་ལྡན་པ་ལ་དང་པོ་ཡོད་པ་མི་གཙོད་པ་ནི། དཔེར་ན་དགེ་བསྟན་གྱི་སྤང་བྱ་ལྡེ་ཅམ་སྤོང་བ་དང་། བསྟན་གནས་ལ་སྤང་བྱ་བརྒྱད། དགེ་ཚུལ་ལ་སྤང་བྱ་བརྒྱ་སོགས་སྤོང་བར་བཤད་པ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མས་བྱི་མ་བྱི་མའི་སྤང་བྱ་སྤོང་དགོས་པ་གཙོད་ཀྱང་བྱི་མས་སྤྲ་མའི་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་མི་གཙོད་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་གསུངས། རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་རྩིང་རྒྱུ་པས་ཞིང་སྤོང་ཆད་བཤད་པ་བཀག་པ་ལ། དེའི་སློབ་མ་སྦྱིད་ཆལ་མཁན་པོས། འོ་ན་མི་གསལ་བའང་གསལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་བྱིར་ཞེས་དགག་ལན་མཛད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་གསལ་བ་གསལ་བ་ཡིན་པར་མ་སྤང་བས་དགག་པ་མི་འགྲོའང་རིགས་པ་ཉམས་མཚར་འགའ་རེ་འདུག་སྟེ། རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་ཆོས་འཁོར་གྱིས་བྱས་ཅེས་པ་ལ། འོ་ན་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་འཕངས་པ་འདི་ལ་ཆོས་འཁོར་གྱི་དོན་ཆང་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་དོན་མ་ཆང་ཟེར་དགོས་སམ། ས་སྤྱེ་ལྷའང་ལེགས་བྱའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པར་ཐལ། སོགས་འཕང་ན་དཀའ་སེ་བ་ཞིག་རེད་གསུངས། སེམས་ཅན་སྤྲིན་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྤྲིན་ལམ་ཞེས་པ་སྦྱོར་ལམ་ལ་བྱས་ཏེ། མདོ་སྤྱེ་རྒྱན་ལས། རི་ལྟར་མ་དང་ཟས་ལ་དེ་

དག་གི་ཞེས་སོགས་ལྟར་སྒྱུར་ལམ་གྱི་ཆེ་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་སྒྲེ་བ་ལ་ཉེ་བས་
ཤིང་ཐོག་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སྒྱུད་ཅུང་ལྟ་བུ་དང་། སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་ཁ་བྲི་བ་ལ་
ཉེ་བས་མ་སྒྲིན་པ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། མཐོང་ལམ་སྒྲིས་པ་ན་ཟག་
མེད་གྱི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སྒྱུད་པའི་ཐོག་མ་དང་། མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་ནག་
བརྟེན་པ་ལ་ཁ་བརྟོད་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་ལ་ཁ་དོད་པ་ཡིན་ཞིང་གོས་རྒྱ་སྒྱུན་
གཉིས་གྱི་གཅིག་ཟད་པ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲིམ་སྤང་གོས་རྩལ་ལྟ་བུར་གསུངས་
པ་ཡིན་གསུངས། དེའང་སྒྲིན་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། མདོ་སྤྱེ་རྒྱུན་ལས། ལུས་ཅན་
བྲལ་བར་སྒྲིན་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། ཡོངས་སྒྲིན་རབ་སྒྲིན་མཐུན་པར་སྒྲིན་
བྱེད་གཞན། ལེགས་པར་སྒྲིན་བྱེད་རྟོགས་པར་སྒྲིན་བྱེད་དང་། ཉུག་སྒྲིན་
གོང་དུ་སྒྲིན་བྱེད་བཤད་པར་འདོད། རེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ཅན་བྲལ་
བར་སྒྲིན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་མགོ་མནན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་
སྤང་བའི་ས་བོན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། རྟོགས་གཅིག་སྤང་བ་མཐོང་ལམ་ནས་
ཀྱང་འདྲིལ། འདིའི་ཡོངས་སྤྱེ་ཞེས་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་སྟེ་རྟོགས་རེ་ཅམ་
མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡོངས་སྒྲིན་དང་།
ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཁམས་འོག་མ་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཆེའི་བར་དུ་
སོང་ཡང་སྤང་ལྟར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རབ་
ཏུ་སྒྲིན་པ་དང་། རང་རང་གི་སྒོ་དང་འཆམས་པར་ཆོས་བསྟན་ནས་སྒྲིན་པ་
ནི་མཐུན་པར་སྒྲིན་པ་དང་། རང་དོན་གཙོ་བོ་དང་གཞན་དོན་ཞན་བྱུང་ལྟ་
བུ་མ་ཡིན་པར་གྲས་སྒྱུར་དང་ཉུག་སྒྱུར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ལེགས་སྒྲིན་དང་། གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་
དོན་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་ལམ་གོང་མ་ཐོབ་པ་ལ་རྟོགས་པའི་སྤྲུལ་བཤད་

པས། འདིར་ཡང་རང་ཉིད་ལམ་གོང་མར་གཤེགས་ནས་གཞན་དེར་འགོད་
པ་ནི་རྟོགས་པར་སྒྲིན་པ་དང་། དེས་འགའ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པའི་ལམ་ལ་རྟག་རྒྱ་ལམ་ཉིད་པར་བྱེད་པའི་རྟག་སྒྲིན་དང་། ཚེགས་ལམ་ནས་
སྒྱུར་ལམ་དེ་ནས་མཐོང་སྒྲོམ་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འགོད་པ་ནི་གོང་ནས་གོང་
རྒྱ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །རྣམ་པ་རྟགས་མཚན་མ་ཞེས་པའི་མེའི་ངོ་
བོ་ཆ་བ་དང་དམར་ལམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ། འབྲས་བུ་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་རྟགས་རྒྱ་བུ་དང་
ཤིང་ལྟ་བུ་མཚན་མ་ལ་བྱེད་དེ། རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ནང་གི་མཚན་མ་མེད་
པའང་རྒྱ་ལ་སྒྱུར་ནས་འདྲིལ་དགོས་པས་མཚན་མའི་སྐད་དོད་ཤེས་ན་འདི་
ལ་གོ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་རེད་གསུངས། མདོར་བསྟན་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་
ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་བྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཤེར་བྱིན་
ནི་སྒྱུ་ཙམ་ཡིན་པས། དེའི་ནང་ན་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་སྟོབ་རྒྱུ་ཞིག་ཀྱང་
ཡོད་པས་ཤེས་བྱེད་རྒྱ་སྟོང་བ་ཡིན་གསུངས། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྒྱུར་
བཞིན་སྤང་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་འབྲུལ་ནས་འདིར་བསྟན་ཡང་
དག་མཐའ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཡང་མང་པོ་བྱུང་གསུངས། བསྟན་
བཅོས་རྩམ་པ་དགོས་མེད་ཀྱི་རྩོད་ལན་འདི་སྟོབ་དཔོན་སོགས་ཀྱིས་ཁ་
བཀང་བ་ཡིན་ལ། མདོ་དང་རྒྱུས་པའི་རྩོད་ལན་རྗེ་བཙུན་རང་གིས་དངོས་
སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་གཉིས་པ་མདོ་དང་རྒྱུས་སྒྱུར་སྤངས་ཏེ་དགོས་པ་ཡོད་པར་སྒྱུབ་
པ་ནི། སྒྱུ་བོ་སྟོ་གོས་དམན་པ་ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདིར་དོགས་པ་ཁོང་ན་
གནས་པ་བསུས་ཏེ་རྒྱུས་སྒྱུར་མེད་པའི་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། དོགས་པ་
བསུ་ཚུལ་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་དངོས་བརྒྱད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་

དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐུགས་བརྩེ་ལྟ་བུར་ཚོམ་ཀྱན་ཡང་། །གཞན་གྱི་དོན་
 དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིན་པ་ཐུགས་རྩི་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་
 གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་མི་མཁྱེན་པའང་མེད་ལ་མཁྱེན་བཞིན་དུ་
 བཏང་སྒྲོམས་སུ་མཛད་པའང་མི་སྲིད་པས། རྣམ་འགྲེལ་གསུམ་གང་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཡུམ་དེ་དང་དེ་ལས་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་གསལ་
 བར་མཛད་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མཛད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གདུལ་བྱ་
 དེ་གསུམ་གང་གི་དོན་དུའང་ཚོམ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོགས་པ་ཁོང་ནས་
 བསུས་ཏེ་ལན་གྱི་དོན་མདོར་བསྟུན་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་ཟིན་ཀྱང་དུས་དབང་གིས་དེ་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་པར་
 མི་རུས་པའི་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྒོ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྩི་བཅུན་
 བྱམས་པ་དང་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་
 སངས་རྒྱུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས་གསལ་བར་མ་མཛད་པ་ཡིན་པ་དང་།
 ཡུམ་གསུམ་གྱི་སྐུས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱན་འདིར་གང་ཟག་
 གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་ངེལ་ཏེ་གསལ་བར་བསྟན་པས་བདེ་
 བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ཅེས་ལན་མཛད་དགོས་གསུངས། སྦྱིར་
 བསྟན་བཅོས་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྦྱབ་རུས་པ་དང་། དེའང་སྦྱོ་
 བོ་མཆོག་གི་འདོད་བྱ་ཡིན་པ་དང་། བརྩོད་བྱ་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་
 ཀྱི། དགོས་པ་མེད་པ་བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་གཞུང་དང་། སྦྱབ་མི་རུས་པ་འདོག་
 བའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པའི་གཞུང་དང་། དམ་པའི་འདོད་བྱ་མིན་པ་མ་བག་
 མར་ལེན་པ་གཞོན་རུ་མ་ལེན་གྱི་གཞུང་། འབྲེལ་མེད་པ་སེལ་བཅུ་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པས་དེ་དག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སེལ་བཅུ་པ་ནི་བརྩོད་བྱ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་

བཤད་པས་པལ་ཆེར་བྱང་སྲོང་ནམས་ཀྱིས་རང་གི་གསང་ཆོག་གཞན་གྱིས་
 ཤེས་དོགས་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྒྲུབ་གསུངས། མ་བག་མར་ལེན་
 པའི་གཞུང་ནི་རིག་སྤྲུགས་ཤིག་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། བསྐྱབས་ནས་ཇས་ལ་བཏབ་
 སྟེ་མེ་ལ་གཏོར་བས་མའི་ནང་ནས་བྱང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་ས་
 ཆ་འདིར་མི་བྱང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་གསུངས། བྱེ་སྐྱས་
 མིང་ཆོག་གི་སྤྱི་ཞེས་པའི་མིང་ནི་རྒྱུ་ཆེན་ལེའུ་གསུམ་པ་ལྟར་སྤྱི་དང་།
 མིང་བཙོད་བྱ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆ་ལ་ཟེར་བས། ཆོག་སོགས་ཀུན་བཏགས་
 དངོས་མེད་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་དོན་འདྲ་ལ། འདིས་ནི་གཞན་སྟེ་ལ་ཆོག་
 སོགས་ཆོས་ཅན། བཙོད་བྱ་ལ་འཇུག་པའི་ཆ་དངོས་པོ་ཡི་ནི་འབྲེལ་བ་དེ་རི་
 ལྟ་བུར་ན་འཇུག་པར་འཇུར་ཏེ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་པའི་ཆ་དེ་
 དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
 ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་དེའི་རྒྱས་བྱངས་པའི་གཅིག་ཤོས་ནང་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་
 སོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་ཉམས་སུ་མ་སྦྱོང་སྟེ་བཙོད་པར་བྱེད་པ་ལུམ་
 དང་བཙོད་པར་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་ཐབས་
 དང་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར།
 ཟུབ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྤང་བ་དང་། ཉན་རང་ནམས་ཀྱིས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེ་སྟོན་སངས་རྒྱས་ལ་ཉན་ནས་གཞན་ལ་སྒྲོགས་པ་ཙམ་བྱེད་
 གྱི། དེ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་ཡུན་རིང་པོར་ཐོས་བསམ་སོགས་མི་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ཆེ་ཚུལ་ལའང་། རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་
 ཉིད་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ལྟར་དམིགས་པ་ཆེ་བ་སོགས་བདུན་དང་། ཐེག་
 བསྐྱས་ལས་ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། །དེ་

ཡི་རྒྱ་འབྲས་དེ་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྤངས་
 པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་མཆོག་གྱུར་བྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱན་གཞི་སོགས་ཆེན་པོ་བརྩ་སོགས་བཤད་ལ། སྤ་
 མའི་དམིགས་པ་ཆེ་བའང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་
 བས་ཡིན་གསུངས། ཅི་ལའང་མ་རེག་པ་ཞེས་པ་གཞན་ངིང་མི་འཛོག་པ་སྟེ།
 དེའང་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཆོ་གཞན་ལ་ཞེགས་འགེལ་བའམ། གཞན་གྱིས་
 བསྐྱལ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱལ་མ་ནང་ནས་བྱས་ཏེ་གཞན་དོན་
 ཏུ་ཆས་པའོ། །ཆོས་སྟོད་བརྩ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་པ་ལ། སྤྱིར་ཆོས་སྟོད་
 བརྩ་ལ། དབུས་མཐའ་ལས། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྦྱིན་པ་དང་། །ཉན་དང་ལྟོག་
 དང་ལེན་པ་དང་། །འཆད་དང་ཁ་ཏྲོན་བྱེད་པ་དང་། །དེ་སེམས་པ་དང་སྒྲུ་མ་
 པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་སྟོད་བརྩ་དང་། །རྩེ་ས་པཌ་གྱི་བསྟན་པ་
 སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལས་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྟེང་ཏུ་སྦྱབས་འགྲོ་དང་སྟོན་
 འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་དང་བརྩ་ལ་ཆོས་སྟོད་བརྩར་གསུངས་པ་
 སོགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 སྦྱབ་པའི་སྟོད་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་བཤད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་
 སོགས་ཆོས་བརྩ་ལ་གསུངས་པ་དང་། གསེར་ཕྱིང་དང་ཕར་ཕྱིན་རྟོག་དཀའི་
 སྤང་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་བརྩ་ལ་གསུངས་པས། རྣམ་བཤད་
 ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཞེས་པས་ཆོས་སྟོད་དང་པོ་དང་། སྦྱིན་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་གོ་སྦྱབ་སོགས་ཆོས་ཕྱི་མ་བཞི་བསྟན་པས་བར་གྱི་
 གདམས་ངག་སོགས་ཀྱང་བསྟན་པར་བཞེད། གསེར་ཕྱིང་སོགས་ལྟར་ན་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཞེས་པས་སྟོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྦྱིན་

པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་སྟོད་པ་པར་བྱིན་བརྩ་བསྟན་པར་བཞེད་གསུངས།
 ཆོས་སྟོད་རབ་གསལ་ཞེས་པའི་ཆོས་སྟོད་དེའང་སྐབས་འགོ་ནས་སྟོན་
 འདེན་ཁྱས་གསལ་སོགས་མཐུག་བསྟོ་སྟོན་ཤིས་བཞིན་གྱི་བར་ཆ་ཆང་བ་ལ་
 ཟེར་བས་གསལ་འདེབས་རེ་རེ་ཅམ་ལ་ཆོས་སྟོད་ཟེར་བ་ནི། རྟོགས་གཅིག་
 ལ་རྟོགས་ཅན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་གསུང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་
 ཏུ་འགོ་བ་རྟོགས་པས། ཞེས་པ་ལ། ས་དང་པོར་ཆོས་ཅན་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གཞན་ལ་བདེན་ཚྲུ་
 ཞིབས། རྗེས་ཐོབ་དུ་སྟོན་པ་གཏོང་བ་ན་ལག་པ་གཡས་ནས་གཡོན་དུ་སྟོ་
 བ་ལྟར་མེར་སྐྱ་མི་འབྱུང་བའི་སྟོན་པའི་པར་བྱིན་ལྟག་པ་དང་། ས་གཉིས་
 པར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཚུལ་འཆལ་གཉིས་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྗེས་ཐོབ་དུ་སྟོད་པ་བག་མེད་དུ་འགོ་བས་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱིན་ལྟག་པ་དང་། མཚོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་མཉམ་
 གཞག་གི་རྟོགས་ཚུལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་དུ་པར་བྱིན་ལྟག་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བྱི་
 མ་ནམས་ལའང་འདྲིག་ཚུལ་རེ་ཡོད་གསུངས།

ཕྱི་གཉིས་པ་བསྟན་དོན་ནི། དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་
 བས་ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མ་འདྲིངས་པ་ཞེས་པ་འདི་འབྲེལ་
 ཅན་དུ་འདུག་པས་འབྲུགས་མི་འགོ་བ་སྟེ། དེའང་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་
 དོན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་དང་སོ་སོའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གྲངས་
 སོགས་དུ་ཞིག་ཡོད་ཐོག་མར་མ་བསྟན་པར་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དུ་བཤད་ན། དངོས་
 པོ་བརྒྱད་སོ་སོའི་འགོ་གང་ནས་ཚུགས་མཐུག་གང་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་
 མི་ཤེས་པར་གོང་འོག་འབྲུགས་པར་འཇུར་བས་དེ་སེལ་བའི་བྱིར་དང་།

དོན་ཚན་སོ་སོའི་ས་མཆོམས་སོགས་མ་འདྲིངས་པའམ་མ་འཕྱུགས་པའི་སྒོ་
ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ས་བཅད་ལྟར་ཐོག་མར་ལུས་མདོར་བསྟན་
གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཤེས་རབ་ས་རོལ་ནས། དེ་ནམས་བརྒྱད། ཅིས་
པའི་བར་གྱིས་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱང་གྲངས་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ནས་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཅོད། ཅིས་པའི་བར་གྱིས་
དོན་བདུན་ཅུ་ཀྱང་གྲངས་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་
གཞུང་ལྷ་མ་ལ་སྟོས་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་
དོན། ཞེས་སོགས་ལ་སྟོས་ཏེ་མདོར་བསྟན་ཡིན་གསུངས། ཐུབ་པའི་ནམ་
ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། ཅིས་པའི་ཆོག་འདི་བསྟན་བཤད་སྒྱུར་བའི་ཆོག་ཡིན་
ལ། བསྟན་བཤད་སྒྱུར་ཚུལ་ནི། ཆོག་ཀྱང་འདིས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་
པ་ནས། དེས་པར་འབྱུང་བཅས་ནམས། ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྒྱས་བཤད་འདི་
ནམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཅེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པར་ངོ་སྒྱུར་བྱེད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མཐར་གྱིས་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་གི་བསྟན་བཤད་སྒྱུར་བའི་ཆོག་
ཐོག་མ་ན་ཡོད་གསུངས། ཆོས་སྐྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་པའི་ཆོས་
སྐྱུ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཆོས་སྐྱུ་ཙམ་
སྟོས་པ་ནི་བསྟན་བཤད་སྒྱུར་བའི་ཆེད་དང་ཐེབ་སྒྱུར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་
པར་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་ལྟར་ན་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཞིའི་གཅིག་ལ་
འཕྲིན་ལས་འདྲིན་དགོས་པས། དེ་ནི་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་པས་
བསྟན་པར་འདོད་ལ། ཆོས་སྐྱུ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་བསྟན་བཤད་སྒྱུར་བའི་
ཆོག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་གསུངས། ནམ་མཁྱེན་རྒྱུ་སྒོ་ནས་མཆོན་ཚུལ་ནི།
སྐུབ་པ་ནམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེའང་ཉིན་དམིགས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་

སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་བྱད་པར་བཞི་ལྟན་ཡིན་པ་དང་། ཉེན་དེའང་བསམ་
པའི་བྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ། དེ་གོང་དུ་འཁེལ་བའི་བྱད་པར་གདམས་
ངག་སྒྲིབ་པའི་བྱད་པར་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པ། རིགས་ཀྱི་བྱད་
པར་ཚོས་དབྱིངས་ཏེ། བྱད་པར་བཞི་ལྟན་དང་། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལའང་
གོ་སྐྱབ་སོགས་བཞི་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་ན་མཚོན་བྱེད་གཞན་རྣམས་སྐྱབ་
པའི་བྱད་ཚོས་དང་། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་རང་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་
རྒྱས་འབྲས་བྱ་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་ཚུལ་ནི། སྒྱིར་
སའི་རྩལ་དང་སྲིན་བུའི་གྲངས་སོགས་མཁྱེན་ཡང་རུང་མི་མཁྱེན་ཡང་དེའི་
སྒོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་དུ་མི་འཛོག་པར། ཐར་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པ་
ཐོབ་པའི་ཐབས་ཆ་ཆང་ཞིག་མཁྱེན་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་རྫོགས་པ་
ཡིན་པས། འདིར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཅུའི་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ལམ་
ཆ་ཆང་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་
པས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས།

ལྟ་གསུམ་པ་ཆོག་དོན་ལ་མཁྱེན་གསུམ། སྒྲིབ་བཞི་རྒྱས་བཤད་
དོ།

(རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པ།)

དང་པོ་ལ་རྣམ་མཁྱེན། ལམ་ཤེས། གཞི་ཤེས་གསུམ། དང་པོ་བསམ་
པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་དེའི་དོན་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་དང་། གདམས་དོན་
རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཞེས་

སོགས་བྱང་། དེའང་སྒྱིར་དང་པོར་གདམས་ངག་ཉན། དེ་ནས་རིགས་སང།
དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་གསུངས། འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཐོག་མར་
བརྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་ལྟ་རིས་མཁན་གྱིས་ལྟ་སྒྲུ་ལ་ཡ་ཡོ་སོགས་གྱི་སྒྲོན་མི་
འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཆངས་ཐིག་འདེབས་པ་ལྟར། མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་སོགས་
ཆོས་ལུན་གྱི་བྱ་བ་གང་བྱས་པ་གོལ་ས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་སངས་རྒྱས་ཁོ་
ནའི་རྒྱར་འགྲོ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཀུན་སྒྲོང་མ་མཐའ་སེམས་བསྐྱེད་བཅོས་མ་
རེ་རྩལ་ཆད་གསལ་འདེབས་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་ཡོངས་
འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཐོས་པའི་མན་ངག་ཡིན་གསུངས། སྤྱད་པ་དང་སྒྱུར་
བའི་ཆེ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྱུར་བ་ཡིན་པས། དེའང་འཕགས་པ་སྤྱད་པ་
ཞེས་པའི་འཕགས་པ་ནི་མདོ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་།
སྤྱད་པ་ནི་དབང་འབྱོར་བའི་དོན་ཡིན་གསུངས། འདིར་འཁོར་ནས་བཞི་
ཅུ་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་བརྟན་པའི་འཁོར་དང་། བྱང་སེམས་ནམས་རྩ་
འཕྲུལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ནས་བྱོན་པ་སོགས་ཡིན་པས་མི་
བརྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་བཤད་གསུངས། དགའ་དང་གྲས་དང་
ཞེས་པ་ནས། མཉན་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་སེམས་
བསྐྱེད་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། བུ་རྩ་ཕྱིས་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་སྒྲོན་ལུན་ཉན་
པར་བསྒྲུལ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྱུར་ཡང་། སྒྲོབ་དཔོན་
གྱིས་བཞི་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོན་བྱེད་གྱི་གཞུང་དུ་བྱས་འདུག་པས། དགའ་དང་
ཞེས་པས་ཐིག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་དང་བའི་དད་
པ་དང་། གྲས་དང་ཞེས་པས་སྤེད་བྱང་རྩལ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་མངོན་
འདོད་ཀྱི་དད་པ། དད་པའི་མཆོག་ཅེས་པས་སྤེད་བྱང་རྩལ་དེའང་ཤེར་

ཕྱིན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 དེས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྟན་ལ། སྦྱིབ་པ་ཉོན་མོངས་བསལ་ནས་ངི་
 མ་ལས་འདས་པ། ཞེས་པས། ལམ་འབྲས་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པས་སྦྱིབ་
 པ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སྦྱག་བསྡུལ་བར་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས། གཞིམ་
 བྱ་ཡིན་པས་ངི་མ་ཞེས་སོ་སོར་བསྟན་ལ། འདིས་ཆོས་སྐྱབས་བསྟན་པར་བྱས་
 བ་རུང་ངམ་སྟམ། དེ་ལྟར་ན་དང་པོས་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་
 དང་། འགྲོ་དོན་མངོན་ཞུགས་ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དེའང་གཞན་
 དོན་ཏུ་ཡིན་པ་དང་། དཔལ་ནམས་ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་།
 རྒྱུད་པ་ཞེས་པས་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་
 གང་གིས། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར། ཡུལ་གང་ལ། ཚུལ་རི་ལྟར་བསྐབ་པར་
 བྱ་བ་ནམས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། ཉི་ཁྲིའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པའི་ཆོག་
 བེ་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནས། ཤར་ཕྱིན་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ་ཞེས་
 པ་འདི་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་རབ་འབྱོར་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 ནམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སློབས་པར་བྱས་
 ཤིག ཁེས་པའི་ཆོག་འདི་ཡིན་ལ། འདིའི་ཤར་ཕྱིན་ལ་ཕྱིན་ཟེན་དང་ཕྱིན་
 བྱེད་གཉིས་བྱས་ནས། གང་གིས། གང་གི་ཆེད་དུ། གང་ལ། རི་ལྟར་བསྐབ་
 བ། ཐབས་ཤེས་རུང་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་ནས་སློབ་ཚུལ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་བསྟན་ཡོད་པས་འདི་དག་གིས་སེམས་
 བསྐྱེད་བསྟན་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་
 དགོས་ཏེ། རང་རེའི་ཡིག་ཆའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་སྐབས་སུ་
 ས་བོན་དང་སྟོམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དེ་ཡིན་གསུངས།

སེམས་ལུལ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤང་བ་ཅན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་
 བས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པས་སྒྲོབ་དཔོན་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་
 སེམས་སུ་འདོད་མཁན་ནམས་ཀྱིས་སེམས་དང་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སོ་སོར་མི་
 བྱེད་པར། སྤར་རང་དོན་ཁོ་ན་བསམ་པ་དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་སེམས་དམིགས་
 པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པས་ན་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་ན་འདི་
 སྤར་ལས་སེམས་རྒྱ་ལྗོངས་མེད་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས། སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་འདོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་པས་རྒྱ་མིང་
 འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པའི་འདོད་པ་ནི་གསེར་ཐོང་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་
 པར་བཤད་པས་འདི་ལྟར་ན། གཞན་དོན་ཕྱིར་འདོད་ཅེས་ཆོག་གོང་འོག་
 རྒྱུ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། རྒྱབས་འདི་འབྲེལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་
 དོན་ཡང་མི་མཐུན་པ་འབྲེལ་བ་ཞིག་འདུག་གསུངས། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་
 བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཡུམ་བར་མའི་མདོ་བཞིན་དུ། གཞན་
 གཉིས་ལས་ཀྱང་བསྐྱུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ཅེས་པའོ། བསྐྱུས་པ་
 དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དག་ལ་ཡུམ་གསུམ་ག་འཛིག་པ་འདི་སྒོབ་དཔོན་
 ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་གྱི་རྒྱན་དུ་འཇུག་བ་ནི། ཞེས་པ་ལྟར་ཡུམ་
 གསུམ་གའི་རྒྱན་དུ་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར། རྩོགས་སྤང་གིས། དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་
 བཤད་ནམས་ཀྱི། བརྒྱད་སྟོང་འདིར་དོན་མ་ཆང་མེད། འདིར་གཞུང་བསྐྱུས་
 པ་ཡིན་པར་འདོད། དོན་ནི་རི་རྒྱུད་གསུང་དེ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བརྒྱད་སྟོང་པ་གཅིག་ཤུས་རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་བསྟན་ཀྱང་།
 ཡུམ་གསུམ་ག་བསྟོམས་ན་དེ་ལྟར་བསྟན་བྱས་ན་ཆོག་གསུངས། སྤྱད་པ་

ལས། འཛམ་བྱ་གླིང་འདིར། ཉན། འབྲས་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་འདི་སེམས་
བསྐྱེད་སྟོན་པའི་གཞུང་དེའི་ཞར་བྱང་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེའང་གླིང་འདིར་ཚུ་
གྲུང་དང་མེ་རྟོག་སོགས་རི་སྟེང་ཅིག་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་མཚོ་མ་རྩོས་པའི་
མཐུས་འབྱུང་བ་བཞེན་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེར་བྱིན་ལ་ཐོས་སོགས་
བྱེད་པ་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་གླངས་ནས་
འབྲས་བྱ་འཐོབ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུས་ཡིན་པར་བསྟན་
པས། འདིའི་སྟོན་དང་འཆད་དང་རིགས་པ་དག་དང་། ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་
གསུམ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། སྤྱ་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་།
གསལ་བ་དང་། བརྗོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་ཞིང་། དེའང་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའི་བྱིར་
དུ་ཆོག་འཛིན་པ་དང་། ཁ་རྟོན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་སྤྱ་བ་དང་། །བསམ་
བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དུ་ཆོག་དེའི་དོན་འདི་དང་འདི་ཞེས་སྟོན་
པ་དང་། སྟོན་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དུ་གོགས་སེལ་བོགས་
འདོན་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་སོགས་གསུམ་གྱིས་དེ་
གསུམ་བཤད་པ་ཡིན་པས་དོན་འདྲ་གསུངས། གཞུང་འདི་སེམས་བསྐྱེད་
སྟོན་པའི་གཞུང་དེའི་ཞར་བྱང་དུ་འགོ་ཚུལ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེར་
བྱིན་ཀྱི་མདོ་སྟེ་སོགས་རང་དབང་དུ་སྟོན་མ་རུས་པ་དེ་སྟོབ་ལམ་དུ་ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་ལ་དམིགས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་བྱས་པའི་
དབང་གིས་ཡིན་ལ། སངས་འཕགས་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་སྟོན་རུས་པ་དེ་རྒྱའི་
དུས་སུ་ཤེར་བྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་པའི་ལག་རྒྱེས་ཡིན་པས།
འབྲས་བྱའི་སྟོན་ནས་རྒྱ་སྤྱབ་པ་ཡིན་ནས་གསུངས། ཚ་བ་འཛོམས་པར་བྱེད་

པས་མ་དྲོས་པ་དང་། གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ལྷ་དབང་། བྱེ་ཚན་གྱི་འཛིགས་པ་
 མེད་པས་ལྷ་བདག་ཅེས་བཤད་གསུངས། སྒྱུར་ལམ་གོང་མར་འཕོས་ཚད་
 སོགས་སྤང་བྱ་ཉམས་སྤང་ཚུལ་སོགས་ཀྱིས་གོ་སྤྲའང་། ཚོགས་ལམ་གསུམ་
 གྱི་གོང་མར་འཕོས་ཚད་དཀའ་བར་སྤང་བས། འདི་ལ་ས་པཌ་གྱི་བསྟན་པ་
 སྤྱིའི་ནམ་གཞག་ཏུ་སྒྱུར་ལམ་དུ་འཕོ་བར་མ་ངེས་པ་དང་། ངས་པ་དང་ལྷ་རྩ་
 དུ་འཕོ་བར་ངེས་པ་ཞེས་གསུངས་འདུག་ཅིང་། རང་རེའི་སྐབས་བཞི་པར་
 ཟུན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོའི་ས་མཚམས་འཛིན་ཚུལ་
 སོགས་ལ་དཔག་ན། དཔེར་ན། ཉན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། སྤུང་ངོས་
 བྲངས་ཀྱང་ནད་སོས་མི་སོས་ད་དུང་ཐག་མི་ཚད་པ་དང་། སོས་པར་ཐག་
 ཚོད་ཀྱང་། ལྷ་རྩ་སོས་དཀའ་བ་དང་། ལྷ་རྩ་སོས་སྤྱི་བའི་སྐབས་གསུམ་
 ཡོད་པ་ལྟར། ཚོགས་ལམ་ཚུང་དུའི་ཆེ་ཉམས་མི་ཉམས་མ་ངེས་པ་དང་།
 འབྲིང་གི་ཆེ་མི་དགེ་བ་མ་སྦྱེས་པ་མི་བསྦྱེད་པ། སྦྱེས་པ་སྤང་བ་སོགས་
 གཉེན་སོས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་དབལ་བཅག་པས་གསེར་ས་འོག་ཏུ་ཡུན་
 རིང་བོར་བཞག་ཀྱང་མི་རུལ་བ་དང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་ཉམས་པ་
 མི་སྤྱིད་ཀྱང་ལྷ་རྩ་དུ་འཕོ་མི་རུས་པ་དང་། ཆེན་པོའི་ཆོ་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུང་དུ་རྩུ་འཕུལ་གྱིས་
 ཕྱོན་ནས་གདམས་ངག་ཉན་པས། རྒྱ་ཆོས་ཉིན་རེ་བཞིན་འཕེལ་བ་ལྟར་ཡོན་
 ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བས་སྒྱུར་ལམ་དུ་ལྷ་རྩ་དུ་འཕོ་བར་ངེས་པ་ཡིན་
 གསུང་། འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ས་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ཏེ། ཆེ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྦྱོས་ཚུང་སྦྱོས་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་

ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིའི་འདུན་པ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་ལ་
བྱ་ཞིང་། སློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོར། དང་པོ་འདི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གསུངས་
ཀྱང་འདིར་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པས་དོན་མི་འགལ་ལོ། །བསམ་
པ་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། གསེར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གསེར་དེ་ས་འོག་ཏུ་ཅི་
ཙམ་བཞག་ཀྱང་མི་རུལ་བ་དང་ངོ་བོ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། འདི་ནས་
བཟུང་ནས་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷག་བསམ་དང་ལྡན་པའི་
དེ་ཚོས་ཅན། ལྷ་ཚོས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཚོས་དེ་ཉིན་རེ་བཞིན་གོང་འཕེལ་
དུ་འགོ་བ་ལྟར། འདི་ནས་ཚོས་རྒྱན་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་གདམས་
ངག་ཉན་ཏེ། དགེ་བའི་ཚོས་མཐའ་དག་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྦྱོར་
བ་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། མེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མེས་བུད་ཤིང་བསྐྱེད་པ་
ལྟར། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་སྦྱིབ་པའི་བུད་ཤིང་མངོན་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས་ལྷག་བསམ་དང་ལྡན་པ་སྦྱོར་ལམ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་
པ་ཚོགས་ལམ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། གསེར་ཕྱེད་ལས། གཉིས་ཀའང་ཚོགས་སྦྱོར་
གཉིས་ཀར་འབྱུང་བཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་གསུང་། སྦྱིན་
པ་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། གཏེར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གཏེར་གྱིས་གང་འདོད་
ལྟར་ཚིམ་པར་བྱེད་ཀྱང་མི་ཟད་པ་བཞིན་དུ། འདི་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་
ལྷག་པ་དང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སློ་ནས་ཚོས་དང་ཟང་
ཟིང་གིས་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་
དེ་ཚོས་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་
ཁུངས་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་གཞན་དང་གཞན་མང་པོ་འབྱུང་བ་ལྟར།
ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་

ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་དང་ལྷན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚོ་
ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱུད་གིས་འདོམ་བདུན་ཅམ་དུ་གཡོ་བུས་
ཀྱང་གཏིང་དཀྱུགས་མི་བུས་པ་བཞིན། འདི་ནི་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་
ཏུ་བབས་པས་མི་འཁྲུགས་པའི་ཕྱིར། བཙུན་འབྲས་དང་ལྷན་པའི་དེ་ཆོས་
ཅན། རྩི་ཆེ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། རྩི་ཆེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཚུར་གང་གིས་ཀྱང་གཞིག་མི་
བུས་ཤིང་ཕར་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལྟར། གོ་ཆའི་བཙུན་འབྲས་
ཀྱིས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དུས་ཐམས་ཅད་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་བསྐལ་
པ་མང་པོར་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་དུ་དམུལ་བར་གནས་དགོས་ཀྱང་
མི་སྐྱོ་ཞིང་གཞན་གྱི་དེ་ལས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྩི་ཆེ་ནི་རྩི་དེ་ལྟ་གྱི་
རྩི་ཆེ་ལ་མི་བྱ་བར་རྩི་ཆེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བྱེད་གསུང་། བསམ་གཏན་དང་ལྷན་
པའི་དེ་ཆོས་ཅན། རིའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། རིའི་རྒྱལ་པོ་གཡོ་མི་བུས་པ་
བཞིན་དུ་འདི་ནི་བྱེད་ཆོད་དང་གཙོ་བོར་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གཡོ་
མི་བུས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྲན་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ།
ལམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྤྲོབ་པ་སེལ་ཡང་། སྤྲོབ་གཉིས་ཀྱི་ནད་སེལ་བའི་སྤྲན་
གྱི་དངོས་གཞི་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐབས་མཁས་དང་ལྷན་པ་སོགས་
ལྷ་ལ་སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ཆད་མེད་བཞི། མདོན་ཤེས་ལྷའམ་
དུག །བསྐྱེད་དངོས་བཞི། སོ་སོ་ཡང་ངག་རིག་བཞི། རྩིན་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་
ཞེས་གསུངས་ལ་མི་ཟད་པ་གཞན་དང་སྒྲོར་ཚུལ་འདི་དང་འདྲ་ཞིང་ཐབས་
མཁས་སོགས་དང་སྐྱར་བ་རང་ལྡོག་དང་། ཆད་མེད་བཞི་དང་སྐྱར་བ་གཞི་
ལྡོག་ནས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་། གསེར་སྤངས་ནས་མི་ཟད་པ་
འདི་དག་དང་གསལ་བར་མ་སྐྱར་ཡང་རྣམ་བཤད་ཀྱིས་སྐྱར་གསུང་། མི་

ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་ནི། དག་ལྡན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བསམ་སྦྱར་ལྷག་བསམ་
 དང་། །ལ་རྩལ་ཕྱིན་དུག་ཆད་མེད་དག །མངོན་པར་ཤེས་དང་བསྟུ་དངོས་
 བཞི། །སོ་སོ་རིག་སྟོན་ཚོགས་གཉིས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞི་གནས་
 སོགས། །གཟུངས་བཞི་ཚས་ཀྱི་མདོ་བཤད་དང་། །བཀོད་གཅིག་ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐབས་མཁས་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཚོས་
 ཅན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཛའ་བཤེས་ཀྱིས་རང་གི་
 གྲོགས་ནམ་ཡང་མི་འདོར་བ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་ཆད་མེད་བཞིའི་སྒྲོན་པས་
 སེམས་ཅན་ནམ་ཡང་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། སྒྲོན་ལམ་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཚོས་
 ཅན། འོར་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་ལ་མཚོད་ན་གང་འདོད་
 པ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། གང་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར། གང་ཞིག་
 གིས་པན་ཐོགས་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཏེ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ན་གང་
 སྒྲོན་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ཏེ། ཉི་མས་ལོ་ཏོག་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། འདིས་ཀྱང་བསྟུ་བའི་དངོས་
 བོ་བཞིའི་སྒྲོན་པས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའང་སྦྱེས་བུ་དམ་
 པ་ནམས་ཀྱིས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཕྱོགས་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་མདོག་ཁ་
 བོ་དང་། ལྷག་པོ་ལ་མངོས་མངོས་བྱེད་པ་སོགས་འཛིག་ཉེན་ཚས་བརྒྱད་
 བྱས་པ་མིན་གྱི། གདུལ་བྱ་གང་ཡིན་ཆད་འདུལ་བ་ལ་ཐོག་མ་ནས་ཚས་
 བཤད་ན་དེའི་དོན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། དང་པོར་ང་
 རྒྱལ་ཅན་ལ་བསྟོད་ར་དང་། སེར་སྟེ་ཅན་ལ་ཟས་འོར་སྦྱིན། ཞེས་པ་ལྟར་
 རང་རང་གི་སྒྲོ་དང་འཚམ་པར་བྱེད་དགོས་པས། སྦྱེས་བུ་དམ་པས་དེ་ལྟར་
 ཐབས་མཁས་བྱས་པ་དེ་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་གོ་

དགོས་གསུང་། ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱད་བྱངས་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱད་བྱངས་སྟན་པོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་འདུན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཆོས་
 དོན་ངེས་ཆིག་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་སྟོན་པ་ཁམས་
 དང་བསམ་པ་ཕལ་ཆེར་དང་། ཆིག་གང་གི་སྟོན་པ་དོན་གང་བསྟན་ན་དོན་
 ཏུ་འགྱུར་སྟམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་སྒྲིན་ཆོས་བསྟན་ནས་འདུན་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའང་འདྲིའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་བྱིན་གཉིས་
 ཀྱི་བྱང་པར་ནི་སྤྲ་མ་ངེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ངེ་སྟེད་པ་རྟོགས་པའི་
 སྒྲོར་བྱེད་པ་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་
 གསུང་། ས་བརྩུ་པའི་བྱང་པར་ལམ་ལ་ལྟ་ནི། མངོན་ཤེས་དང་ལྷན་པའི་དེ་
 ཆོས་ཅན། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ངེས་གཞན་གྱི་ཆིག་གི་རྗེས་
 སུ་མི་འབྲང་བར་རང་གི་འཁོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་མཁན་རྣམས་གཟེངས་
 བསྟོད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མི་བྱེད་མཁན་རྣམས་བཏང་སྟོམས་སུ་མི་འཛོག་
 པར་ཆར་གཅོད་ཅིང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་གྱི་སྟོན་པ་ཡུལ་
 འཁོར་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་འཇམ་པ་དང་རྩལ་པའི་ནན་ཏུར་
 ཀྱི་སྟོན་པ་འདུལ་བྱ་འདུལ་བ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། ཆོགས་
 གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། བང་མཛོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་བང་
 མཛོད་ལས། ཟས་འདོད་པ་ལ་ཟས། གོས་འདོད་པ་ལ་གོས། གཡུལ་འགྱེད་
 པ་ལ་མཆོན་ཆ་སོགས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ལྟར། ཆོགས་གཉིས་
 ལས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེད་དང་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་དབེ་བྱད་
 བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སོགས་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་ལྷན་པའི་དེ་ཆོས་

ཅན། ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལམ་པོ་ཆེའི་ནང་དུ་འབྱུལ་བ་བཟང་ངན་
 ཐམས་ཅད་འགོ་བ་ལྟར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་
 པའི་ཤུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བྱང་ཕྱགས་སྤྱི་ལ་བྱེད་གསུང་། སྤྱིང་རྩེ་ལྟག་
 མཐོང་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། བཞོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བཞོན་པ་བཟང་
 པོར་ཞོན་ཏེ་སོང་ན་གཡས་གཡོན་གྱི་གཡང་སར་མི་ལྟོང་བར་འདོད་པའི་
 གནས་སུ་སྤྱེལ་བ་ལྟར་སྤྱིང་རྩེ་དང་སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་
 གྱིས་སྤྱིད་ཞེའི་མཐར་མི་ལྟོང་བར་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་སུ་བགྱོད་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཟུངས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། བཀོད་མའི་ཚུ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བཀོད་མའི་ཚུ་སྔ་མ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་དེའི་སྤྱིང་དུ་ཕྱི་མ་མང་
 པོ་གསར་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། གཟུངས་གྱིས་སྔར་མང་དུ་སོས་པ་ནམས་
 མི་བརྩེད་པར་བཟུང་བའི་སྤྱིང་དུ་སྟོབས་པས་བྱི་མ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་
 ཤོ་ལོ་ཀ་འབྲུམ་ཕྲག་སོགས་གསར་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའང་
 བཀོད་མའི་ཚུ་ནི་ཐང་གི་དཀྱིལ་ནས་ཡར་ཁྱེན་དུ་འབྱུང་བའི་ཚུ་དང་། ཚུ་
 མིག་ནི་རིའི་ངོས་ནས་ཚུར་འབྱུང་བའི་ཚུ་ཡིན་གསུང་། དགའ་སྟོན་དང་
 ལྡན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་སྟན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་བར་སྟན་པ་ལྟར། འདིས་
 གདུལ་བྱ་ལ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་སྟན་པར་སྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེའང་
 གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་བལྟས་ཀྱང་། གོ་རྒྱ་ཆེར་མི་སྤྱང་བ་ནི་རང་
 གི་སེམས་ལ་འབྱར་ཅི་ཞིག་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་
 ཆོག་བཞི་འདིས་ཀྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདུས་བྱས་ཞེས་པའི་ཆོག་
 འདིས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་འབྱུང་ཀྱང་། རང་རེ་ནམས་ལ་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་
 སྟོད་སོགས་བྱུང་བས་རྟག་པར་སྤྱང་འགོ། །སྤྱག་བསུལ་བྱས་པའང་ཉིན་མོ་

འགག་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་མཚན་མོ་འབྱུང་བ་ལྟར། བདེ་བ་འགག་པའི་ཤུལ་
 ཏུ་སྒྲག་བསྐལ་གཞན་དང་གཞན་ཞིག་འོང་བ་མིན་གྱི། ད་ལྟར་སེམས་
 འདིའི་སྤྱང་ན་མེ་དོང་ཐལ་བས་གཡོགས་པ་ལྟར་བག་ལ་ཉལ་བའི་ཚུལ་ཏུ་
 ཡོད་པ་དེ་ནམ་ཞིག་ཁྱེན་དང་འཕྲད་ཆེ་མངོན་ཏུ་གྱུར་འོངས་པ་དེ་ཡིན་
 གསུངས། བཏོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྷན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། ཚུ་བོའི་
 རྒྱན་དང་འདྲ་སྟེ། ཚུ་བོའི་རྒྱན་དེ་གཞན་ཏུ་ངང་གིས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྐྱེད་དང་ལྷན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱིན་ནས་ཆར་གྱིས་ལོ་རྟོག་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུལ་དག་
 པའི་འདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྤྱང་ནས་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འགྲེལ་
 པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་
 པར་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ཚུལ་
 དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་།

༄ གཉིས་པ་གདམས་ངག་ལ། དངོས་དང་། གདམས་ངག་གི་
 དོན་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིང་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་བྱུང་སྟེས་པའི་ཐོག་མ་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པ། སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་གདམས་པ། སྐྱབ་
 པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་གདམས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་
 འདོམས་པ། སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་འདོམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་
 པར་དབྱེ་བ་ཞར་ལ་བརྗོད་ནས་ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དམ་བཅའི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་དགོས་པ་དང་། དེ་
 སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཤེས་དགོས། དེའང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་མི་རྣམས་པས་དགེ་
 པའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་ཡོན་ཏན་

སྒྲུབ་མཛད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་བསྟན་དང་། སྐྱེས་ཟིན་གོང་འཕེལ་
 དུ་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་ཉན་པ་ལས་རང་རྒྱུད་སྐྱེན་བྱེད་པར་བྱིན་དུག་
 དང་། གཞན་རྒྱུད་སྐྱེན་བྱེད་བསྟུ་དངོས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིན། དེའང་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཕྱ་ངམ་གྱི་ཐང་དུ་ལུས་པ་ལ་མི་
 གཞན་ཞིག་འོངས་ནས་ངས་ཁྱོད་བདེ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེལ་བར་བྱའོ་ཞེས་
 དམ་བཅས་པ་དེའི་ཆེ་སྐྱེལ་བའི་གནས་དང་སྐྱེལ་རྒྱུའི་མི་གཉིས་ཙམ་ཞིག་
 གི་སྤྱི་ཤར་བས་མི་ཚོག་པར་བར་ན་ལམ་རི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྤྱི་འཆར་
 དགོས་པ་བཞིན་དུ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དམིགས་ལུལ་བྱང་རྒྱབ་དང་
 གཞན་དོན་གཉིས་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པས་མི་ཚོག་པར་བྱང་རྒྱབ་དེར་
 བགྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཞན་རྣམས་ཡན་ལག་གི་རྒྱལ་དུ་བསྟུས་ཏེ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ལུལ་དུ་
 རྒྱུད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་
 མིན་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལམ་གྱི་སྒྲོམས་སུ་འཛོག་དཀའ་གསུངས།
 ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བའི་དོན་ནི། དན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱས་ཏེ་བག་ལ་
 ཞ་རུ་མ་བརྟག་པའི་དོན་ཡིན། སྐབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པ་ནི་སྐབ་པ་ལ་
 འདོམས་པ་སྟེ། འདི་ནི་བརྟག་པའི་ཆེངས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཁྱད་གཞིའམ་སྤྱི་
 ལྷོག་དང་། དམིགས་ལུལ་ལ་འདོམས་པ་སོགས་ནི་ཁྱད་ཆོས་སམ་བྱེ་བྲག་
 ཡིན་ལ། དེའང་རྒྱས་པའི་སྤྱེ་སྤྱོད་ལས་སྤོབ་རྒྱལ་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་
 པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལས་
 མི་འདའ་ཞིང་། མི་འདའ་བའི་རྒྱལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་

དེར་བསྐྱུས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས་དོན་དམ་ལས་མི་འདའ་བ་
དང་། དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབང་
གིས་མར་ཁྱར་སེམས་ཅན་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་འཁོར་བར་འབྱུང་ཚུལ་སོགས་ཐམས་ཅད་བསྟོན་མེད་དུ་འདོག་ཤིས་
པ་ཞིག་དགོས་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྦྱེ་བོ་ཀྱན། །ཞེས་སོགས་
ལྟར་གཞི་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་ལམ་ལ་ཆོགས་གཉིས་ལས་
མི་འདའ་ཞིང་། འབྲས་བུ་ལའང་སྦྱ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་ན། རོ་བོ་
བདེན་གཉིས་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ནི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་
འདུས་པའི་སྡོམ་ལྟ་བུར་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ནི་རང་ཁོ་
ནའི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་ཙམ་དང་། དེ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་
ལ། དེ་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆེད་
དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སློབ་པས་ན་
ཉན་ཐོས་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ཡིན་གསུངས། སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་
པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤིར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་
པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བྱིས་པའི་ལན་དུ། དེ་ཆེན་ཉིད་ཡོད་བཞིན་
དུ་བྱང་ཆེན་གྱི་མིང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་
ཆེན་དང་། དེའི་མིང་དང་། ཤེར་ཕྱིན་དང་། རྫོགས་བྱང་བཞི་སྟེ། གང་གིས།
གང་གི་ཕྱིར། གང་ལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་ཚུལ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་

ཀྲུང་ཐ་སྐྱེད་དུ་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ལ་ཁ་
ཅིག་འདིའི་མིང་ལ་མིང་གཞིའི་སྤང་པོ་འདྲིལ་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྲུང་སྐབས་དོན་
མིན་པ་འདྲ་གསུངས། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འམ་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཀྱང་བདག་གིས་མ་འཆལ་མ་དམིགས་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་འདི་སྐབས་པ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་
ངག་ཡིན་ཞིང་། མ་འཆལ་བ་སོགས་ནི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་སྒྱུར་བ་
དང་། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བས་མ་འཆལ་བ་དང་། རྟོག་བཅས་ཀྱིས་
མ་དམིགས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་
པའི་དོན་ནོ། །སྐྱེད་པ་ལས། གང་ལ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་ནས། བདེ་
གཤེགས་ཤེས་རབ་སྟོན། ཅེས་པའི་བར་གྱི་སྒྲི་ཀ་གཅིག་སྐབས་པ་ལ་འདོམས་
པའི་གདམས་ངག་སྟེ། འདིའི་ཤེར་བྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཤེར་བྱིན་
དེ་ཡིན་ལ། དེའང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གདགས་གཞི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྟེན་དུ་
བྱས་ཏེ་ཐ་སྐྱེད་ཅམ་དུ་ཤེར་བྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མི་ཆོངས་ཤིང་། དོན་
དམ་པར་མེད་པ་ལ་མི་སྒྲག་པའི་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་རྒྱལ་བས་བསྐྱེད་པའི་
ཤེར་བྱིན་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །སྒྲི་ཀ་འདི་གདམས་ངག་ལ་
སྒྱུར་བའི་ཁྲུངས་དངོས་སུ་ནི། དེ་སྐད་ཐོས་ནས་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཡིན་
གསུངས། འབྲས་མཆོག་གམ་དང་པོ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱལ་པ་དང་པོར་མ་ཆོས་
མ་བཟུང་བའི་འབྲས་ས་ལུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་བྱས་ན་རུང་ཞིང་། འོད་མ་བཅད་
དཀའ་བ་ཞེས་པའི་འོད་མ་ནི་ཤིང་གཞུ་བྱེད་པའི་ཤིང་གཙོད་དཀའ་བ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ནི་སྐད་ལས། སྐབས་འདི་དག་ལས་འཕྲོས་ཏེ་མུང་འདས་
བརྒྱད་གསུངས་པ་ནི། ཚེ་མོ་ནས་དགེ་རྩ་ཆད་པའི་མུང་འདས་དང་། བཟོད་

པ་ནས་ངན་འགྲོའི་མུང་འདས་དང་། བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡན་
ལག་ལས་འདས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཡན་ལག་སྔ་སྔ་སྤངས་པ་ཡི། ཞེས་པ་
ལྟར་ཡན་ལག་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་
པས་སྲིད་པ་ཉེར་བརྒྱད་ལས་འདས་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་གིས་རིགས་མཐུན་
པའི་སྲིད་པ་གཉིས་ལས་འདས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གིས་འདོད་པ་ལས་
འདས་པ་དང་། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གྱི་མུང་འདས་དང་བརྒྱད་དོ། །བརྒྱད་
པོ་འདི་དག་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། མུང་འདས་དངོས་མིན་པ་ལའང་
མུང་འདས་སུ་གསུངས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་ན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མུང་
འདས་ཀྱང་མུང་འདས་ཡིན་མི་དགོས་ཤིང་། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་དགོས་པ་
ཅན་གྱི་མུང་འདས་དང་། ཞེས་པ་དང་སྒྲ་སྒྱུར་བ་མ་དག་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་
གསུང་།

དམིགས་ཡུལ་བདེན་བཞི་ལ་འདོམས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཞེས་
གནས་གཞི་དང་། འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དང་
དེ་རྟོགས་པའི་ཤེར་བྱིན་དག་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་
པས་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱག་བསྐྱལ་ནད་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་འདོམས་སོ། །ཀུན་
འབྱུང་ལ་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཞེས་པས་རྒྱུའི་ཆ་ནས་དང་། གཟུགས་སོགས་ནས་
དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པས་ཐ་སྙད་དུ་ལས་ཉོན་
ལས་སྦྱེས་པའི་སྦྱེ་བ་དང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱ་བ་དང་ན་བ་སོགས་སྤྱག་
བསྐྱལ་གསུམ་གྱིས་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་འགག་པ་དང་། ད་ལྟ་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་དག་པའི་ཆེ་རྣམ་པར་བྱང་བ་
ཡིན་པས། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་འདོམས་སོ། །འགོག་པ་ལ་འདུས་

བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟེ། འགག་ཀྱི་ཁག་ས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་མ་གཅིག་དུ་
སོང་བའི་ཉམས་པ་གཅིག་དུ་མར་སོང་བའི་འཕེལ་བ། སྤང་གཉེན་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཀྱན་བྱང་སོགས་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ནས་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་བར་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་པས་ཐ་སྟད་དུ་མཛོན་དུ་བྱ་བར་
འདོམས་སོ། །ལམ་ལ་དོན་དམ་པར་སྦྱིན་སོགས་དུག་དང་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་
དང་སྟོན་གྱི་མཐའ་འདས་པ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་མ་འོངས་པ་སོགས་པན་
ཚུན་ལྟན་པ་དང་མི་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་གི་
ལུས་པས་ཐ་སྟད་དུ་ལམ་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞེས་འདོམས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལ་འདོམས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཞེས་
སོགས་བྱང་། དེའང་རྣམ་མཁྱེན་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་
གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འདོམས་པ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་ལ་འདོམས་
པའི་གདམས་ངག་དུ་འཛོག་དགོས་ལ། དོན་དམ་པར་རྣམ་མཁྱེན་དང་
གཟུགས་སོགས་པན་ཚུན་མི་སྦྱོར་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཐ་སྟད་དུ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྟུ་རུ་ར་ལྟར་རྟོགས་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱ་ཞེས་འདོམས་
སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་གཟུགས་སོགས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་མི་སྦྱོར་བར་གསུངས་
པའི་དོན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པ་ལ་བྱེད་པ་
ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་པ་འདིར་རྣམ་མཁྱེན་ལ་གཟུགས་སོགས་མི་
སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་བཤད་ཐབས་མི་རྟོག་པས་མི་འཐད་གསུངས། མཁྱེན་
གསུམ་ཆོས་དགོན་མཚོག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འདོམས་པ་ཆོས་
དགོན་མཚོག་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་གསུངས།

༥ གསུམ་པ་སྒྲུབ་པའི་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་འདོམས་པ་ནི། འགྲེལ་

པར། བཙུན་འགྲུས་བཙུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 མཛོན་གྱུར་སེལ་བར་འདོམས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལེ་
 ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྦྱིད་ལུག་བདག་ཉིད་བརྟན་པ་ལོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་སྦྱུག་རུས་བྱེད་པ་ནི་བཙུན་འགྲུས་
 མིན་ལ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་ཡིན་པས་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་གྱི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་སྤང་དགོས་ཏེ། ཆོ་འདིའི་མཐོ་གྲགས་དཔལ་འབྱོར་སོགས་
 ཕུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དོ་བརྟུན་བའི་དཔེ་ལྟར་གྱུ་བཞི་ལམ་མེ་བྱས་ཆར་
 བ་དང་། ལྷུ་དུ་ཅམ་གྱིས་བཞག་སྟེ་རང་གཅིག་ཕྱ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་
 འགོ་དགོས་པས་བསྐྱུ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ངན་པ་
 ལ་མི་ཞེན་པར་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བག་ཆགས་ཅི་རུས་སུ་འཛོག་རིགས་ཏེ།
 འདིར་མཁས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ཆུད་ཟོས་པར་མི་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་སྐྱ་པའུ་ཆེན་གྱིས། ཆོ་འདིར་མཁས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། སྦྱོ་
 བ་བྱི་མར་བཙོལ་བ་ཡི། འོ་ལ་རང་ཉིད་ལེན་དང་མཚུངས། ཞེས་དང་།
 འཕགས་པ་ལྟས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། སྦྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་
 ཀྱང་། སྦྱོ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། ཐོབ་འགྱུར་ངེས་པའི་ལས་བཞིན་
 འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདིའི་དོན་ལ་རྗེས་པའུ་གྱིས། དཔེར་
 ན་ལས་དེ་སྦྱོ་བ་བྱི་མར་རང་གིས་བརྗེད་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་མི་
 གཏོང་བར་ནམ་སྤིན་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སྤྱོད་ཉིད་སོགས་ལ་ཆོ་
 འདིར་ཐོས་སོགས་བྱས་པས་མ་རྟོགས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཅམ་བཞག་པ་དེ་
 སྦྱོ་བ་བྱི་མར་བརྗེད་ཀྱང་རུང་། སྦྱོ་བ་རི་འདྲ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་རུང་། བག་
 ཆགས་དེས་གང་ཟག་དེ་ཆུར་མི་གཏོང་ཞིང་སྐབས་ཤིག་དུ་གསོས་བཏབ་

སྟེ་འབྲས་བུ་དང་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅེས་བཤད་པ་འདི་ཆོག་གི་རྒྱས་པ་འདོན་
 ལུགས་རྩི་མཚར་བ་ཞིག་རེད་གསུངས། སྦྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་ནི་བདག་གིས་
 མི་རྒྱས་སྟུམ་དུ་སེམས་ཞུམ་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་སྤར་གྱི་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་རང་ཅག་འདྲ་
 བའི་འཆིང་བ་ཀྱན་ལུན་གྱི་སོ་སྦྱེས་རེས་བཅོན་འབྲས་བུ་སྦྱེད་དེ་སངས་
 རྒྱས་པ་ཡིན་པས་བདག་གིས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྒྱས་སྟུམ་དུ་སེམས་གཟེངས་
 བསྟོད་པར་བྱའོ། །བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་གཉེན་པོར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་
 རྒྱས་ལས་ལུང་འོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པས་བཅོན་འབྲས་བུ་སྦྱེད་
 པར་བྱའོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ་ལུང་འོད་ཅེས་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་བརྟེས་པ་ཞིག་རེད་གསུང་། ལེ་ལོ་གསུམ་པོ་འདི་དཔེར་ན། དབུས་
 ལ་འགོ་མཁན་ཞིག་རང་གི་གནས་ལ་ཆགས་ན་ལམ་དུ་འཇུག་མི་རྒྱས་པ་
 དང་། ཞུགས་ཀྱང་ཐག་རིང་བར་མཐོང་ནས་བདག་གིས་མི་རྒྱས་སྟུམ་ནས་
 ཕྱིར་ལོག་པའམ། ཕྱིར་མ་ལོག་ཀྱང་མཚམས་ཤིག་ནས་ཡུལ་ཁམས་གཞན་
 ཞིག་ཏུ་བུད་སོང་ན་དབུས་ལ་ཕྱིན་མི་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་པར་དང་པོ་གང་ཞིག་འདོད་པའི་གནས་དེར་མ་ཕྱིན་པར་ཡུན་རི་
 ཅམ་འགོར་དགོས་པ་དང་། དཀའ་སྤྱད་ཅི་འདྲ་དགོས་ཀྱང་བཟོད་རྒྱས་པ་
 ཞིག་དགོས་ལ། བཀའ་གདམས་པ་ཞིག་གིས་ཀྱང་། གསུང་ཐམས་ཅད་ཚུར་
 བསྟུས་ན། དམིགས་རྒྱ་བསྦྱེད། ཡིད་རྒྱ་བསྐང་། ཁོང་སྤང་སྟོད་ཅེས་པ་འདི་
 གསུམ་པོ་རེད་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་གསུང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་དང་ཆོས་ཀྱི་
 མིག་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤར་མ་རི་སྟེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ཕྱི་མ་

ཇི་ལྟ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་
 མེད་ཅིང་དེ་མ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་མེད་པས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་། དེ་མ་དང་བྲལ་བས་མཐོང་ལམ་རྒྱལ་གྲོལ་ལམ་བསྟན་པ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྤྱིར་
 ཆོས་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཆེ་ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པ་འཕགས་
 པས་བདེན་སྟོང་དང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་ཀྱང་སྟོང་
 ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཆེ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་མི་འཆར། རྗེས་སྟོན་གྱི་ཆེ་
 མཉམ་གཞག་གི་སྤང་བ་མི་འཆར་བས་རྒྱལ་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ལ། སངས་
 རྒྱུས་ཀྱིས་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་སྟོང་
 པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་དང་། ཆོས་ཅན་སྟོང་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཆེ་
 ནའང་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་ན་རྒྱལ་
 པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་པ་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་
 པའི་དོན་དུ་བཤད་གསུངས། སྤྱིར་སྤྱན་ལྡན་འདི་དག་གསུངས་པ་ནི་བདག་
 རྟེན་གྱི་སྟོན་ནས་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བྱད་པར་སོགས་ལ་མཁས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། གཞན་ཕྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ལྟ་ལ་མིག་གིས་བལྟས་ཏེ་ཞི་
 གནས་སྤྱབ་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་།
 འདིར་རེ་རེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པས་མཐའ་མི་ཆོད་ལ། རོ་བོ་སོགས་རང་
 རེའི་ཡིག་ཆར་བཤད་འདུག་པས་འདིར་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གསུངས། གཞན་
 སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་
 པ་སོགས་ཤེས་ཆུལ། རྒྱལ་འགྲེལ་ལས། རང་ལས་སྟོ་སྟོན་འགྲོ་བ་ཡིས། །བྱ་

བ་མཐོང་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་འདི་འདྲ་བ་ལས་སེམས་
འདི་འདྲ་ཞིག་འབྱུང་ཞེས་རང་ལ་དཔག་སྟེ། གཞན་ལའང་ལུས་འདི་འདྲ་ལ་
སེམས་འདི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅེས་དབྱེད་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་བཤད་འདུག་པས་མིག་
གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟར་ཡིན་མིན་དབྱེད་དགོས། དེའང་རང་རེའི་ཡིག་
ཆ་སོགས་ནས་ས་གོང་མའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུ་ཐོགས་མེད་
དུ་ཤེས་གསུངས་པ་དེ། རྣམ་མཁྱེན་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་ན་མངོན་ཤེས་མངོན་
སུམ་ཡིན་པས་མི་འཐད་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་མངོན་
དུ་མཛད་པ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་ནི་ཤུ་
རེའི་བྱ་སོགས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོངས་འདུག་པས། ངས་འདི་དང་འདི་
བྱ་དགོས་སྟམ་དུ་ཤེས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དེ་ཡིན་པས། དེ་ཤེས་པ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚས་སུ་མི་འགོ་བས་དབྱེད་
དགོས་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན་གསུངས། མངོན་ཤེས་དུག་གི་སྟོན་ནས་སྐྱབ་
པ་ལྟར་དུ་རྫོགས་ཚུལ་ནི། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས། གཤེགས་ནས་སྟོན་པ་མཁྱེན་
མཛད་དེ། །དེ་དག་སྐད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི། །འོང་དང་འགོ་དང་ངེས་འབྱུང་
བ། །ལེགས་འདོམས་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཛལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩུ་འབྲལ་
ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་ལྟར་དུ་གཤེགས་པ་དང་།
ལྟའི་ན་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྐད་རིགས་དེ་དང་དེ་ཤེས་པ་དང་།
གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་དུག་གསུམ་དང་དགེ་
བའི་ཐོགས་གང་ལ་སྟོན་པ་སོགས་ཁམས་དང་བསམ་པ་ཤེས་པ་དང་། རྩོན་
གནས་རྗེས་ངན་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་དེ་ཆེ་རབས་སྤྲ་མར་ལས་རི་
འདྲ་ཞིག་བསགས་པའི་སྟོན་པ་ཀྱིས་འདིར་སྐྱེས་པ་ཤེས་པ་དང་། ལྟའི་མིག་

གི་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ལས་འདི་འདྲ་ཞིག་བསགས་ན་སྟེ་བ་བྱི་མར་གནས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྟེ་བ་དང་། མ་བསགས་ན་མི་སྟེ་ཞེས་སྟོབ་བསྟེད་དེ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྟེས་ལ་རང་གི་སྟེ་བ་སྤྲུམ་མའི་ཚུ་སྲིན་གྱི་རུས་པ་བསྟན་ཏེ་སྟོབ་བསྟེད་ནས་གོལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་གནས་རྗེས་དན་གྱི་སྟོན་ནས་དང་། ཀུན་དགའ་བོའི་ཆ་བོ་གཉིས་ལ་བྱི་མའི་དཔྱལ་བའི་གནས་བསྟན་ཏེ་སྟོབ་བསྟེད་པའི་ལྟའི་མིག་གི་སྟོན་ནས་དང་། ཟག་ཟད་ནི་གཉིས་ཀ་ལའང་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་མཛོད་ལས། གསུམ་ནི་རིག་པ་སྟོན་མཐའ་སོགས། །མ་རིག་པ་ནི་བསྟོན་གྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གསུམ་ནི་འདི་ལ་བྱེད་གསུང་། སྤང་བྱ་ལྟན་སྟེས་གྱི་ས་བོན་སྤོང་བྱེད་སྟོམ་ལམ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཅུམ་ལ་འཛོག་གི་ཏེ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་སྟོམ་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། རྣམ་པར་དག་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རྣམ་དག་། རྣམ་དག་ལའང་མ་ལྟོས་པའི་རྣམ་པར་དག་བྱེད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་རུས་པ་ལའང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གོས་ཀྱི་རིམ་བཟུ་བྱེད་ཀྱི་ཚུ་སྤྲུམ་གཉིས་ཚུ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྤྲུམ་མས་མ་དག་པ་བྱི་མས་དག་པ་ཡོད་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྤྲུམ་སྤོང་མ་རུས་པའི་ལྟན་སྟེས་གྱི་ས་བོན་བྱི་མས་སྤོང་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་བཞི་པ་དང་འདིར་ཡང་མཐོང་སྟོམ་ལ་འདི་འདྲའི་དོགས་པ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དེའི་དུ་མ་གང་རུང་དང་བལ་བའི་བྱིས། དུ་མར་མེད་དེ་གཅིག་མེད་

པའི་ཕྱིར། གཅིག་རྒྱལ་མེད་དེ་ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཆ་བཅས་
 གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་ཆོ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆུ་ཞབས་ལྟོ་བ་སོགས་ཀྱི་
 ཆ་དང་བཅས་ལ། ཤེས་པ་ནི་སྤྱིའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་
 དགོས་པས་འདྲིར་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དེ་
 གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་འགག་པའི་ཆོ་རྒྱས་རྒྱན་
 ཡང་ཆད་དགོས་ལ། སྒྲོམ་ལམ་ཡང་ཐོག་མ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་བཞིན་
 པར་ཡོང་དགོས་པས་ཚོགས་ལམ་སྒྱུར་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་མི་འཐད་
 པའི་རྒྱ་མཚོག་གིས་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་གསུང་། རྟེན་གང་ཡིན་པ་སྐྱབས་གསུམ་
 དང་ཞེས་པ་ནི་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་གྲོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་དགོས་ལ། དེའང་
 བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་སྐྱབས་གནས་དགོན་མཚོག་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་དོན་
 བོ། །མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་མཐོང་སྒྲོམ་དང་ཞེས་པ་ནི་སྐྱབ་
 གཉིས་ཀྱི་ནད་སེལ་བའི་སྤྲན་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས། ཐེག་
 པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྐྱབས་འགོ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ་ཐེག་དམན་གྱིས་
 སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱ་སྐྱབས་སུ་བརྩུང་སྟེ་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ལས་
 བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དེ་སངས་
 རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་རྩེལ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐུལ་ལས་བསྐྱུལ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལའང་ཐོག་མར་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་འདུག་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ། ཞེས་གཙོ་བོར་འབྲས་སྐྱབས་སུ་
 འཛིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་རྩེལ་ཡིན་ཏེ། པར་ཕྱིན་བསྐྱས་པ་
 ལས། སེམས་ཅན་ནམས་ལ་སྤྱིང་བརྟེ་ཞིང་། །བདེ་གཤེགས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་

མོས་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །མདོར་བསྡུས་སྐབས་སུ་སོང་
བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའང་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་མོས་པ་ཞེས་བཤད་ནས་དེ་ལྟར་མོས་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱིས་སངས་རྒྱུས་
ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡིན་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་
སོགས་རྒྱུ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་
ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཐམས་
ཅད་ཆོས་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། སར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། བྱང་
ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས། །བདག་དོན་མ་ཡིན་གཞན་དོན་དུ། །སྤྱིང་
རྩེ་ཆེན་པོས་སྤྱོད་བྱེད་ན། །ཆོས་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེའང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱོགས་སམ་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་
ཆོས་དེ་གཞན་དོན་དུ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཅིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་
པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡིན་པར། བྱང་ཆུབ་མཆོག་
གི་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། གོགས་རང་དང་
ལྟ་སྤྱོད་མཚུངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དགེ་འདུན་
ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། སར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་
སེམས་མི་ལྷོག་དང་། །དབང་དང་ཚད་མེད་ཡོན་ཏན་གྱིས། །བརྒྱན་པའི་ཡོན་
ཏན་གང་ཆོལ་བ། །དེ་ནི་དགེ་འདུན་སྐབས་སོང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེའང་དཔེར་ན་དབྱས་ལ་འགྲོ་མི་ཞིག་གི་འགྲོ་གོགས་ནི་དབྱས་ལ་
འགྲོ་མཁན་ཞིག་མ་གཏོགས་པ། སོག་པོ་དང་རྒྱ་ནག་ལ་འགྲོ་མཁན་ཞིག་
གིས་མི་ཆོག་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་སྤྲོ་མ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ནམ་ཡང་

མི་ལྷོག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་དབང་བཅུ་ཚད་མེད་བཞི་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཚོལ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་
སུ་འགོ་ཚུལ་ཡིན་པར། བྱང་ཚུབ་མཚོག་སེམས་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པ་
ཡིན་གསུང་། དེའང་འདིར་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་ནི་སྐྱབས་དང་པོ་དང་
བརྒྱད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཚེས་དགོན་མཚོག་ནི་སྐྱབས་ལྷག་མ་རྣམས་གྱིས་
བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ནི་སྐྱབས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་
མ་བསྟན་པས་འདིར་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་བར་སྐྱབས་གྱི་ཆོགས་བཅད་
གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་འདིར་སྐྱབས་སུ་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་
འདུན་དཔེར་བྱས་ཏེ། དེའི་སློན་ནས་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་གཙོ་བོར་
བསྟན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དཔེའི་སློན་ནས་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་
དབྱེ་བ་དང་བྱད་པར་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་
ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་སོགས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་
ལྟར་མ་ཤེས་པར་མཚོན་བྱེད་གྱི་དཔེ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ནི། སྒྲོན་གསལ་
ལས། ལྷ་བ་ལྷ་འདོད་སོར་མོའི་ཆེ་ལ་ལྷ་དང་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
བྱིས་པ་ཆུང་དུ་ལྷ་བ་ལ་བལྟ་འདོད་པ་ལ་ལྷ་བ་སོར་མོས་བསྟན་པའི་ཆེ་ལྷ་
བ་ལ་མི་ལྷ་བར་སོར་མོའི་ཆེ་ལ་བལྟ་བ་དང་འདྲ་གསུང་། དེའང་དཔེར་ན་
མི་ཞིག་ཉི་མ་བཞིས་འགོ་དགོས་པའི་ཡུལ་ཞིག་དུ་འགོ་ཆེ་ཉིན་དང་པོའི་
ཞག་དུ་སྡོད་སར་བྱིན་པའི་ཆེ། འགོ་ས་མཐར་ཐུག་དུ་བྱིན་པ་མིན་ཀྱང་རེ་
ཞིག་འགོ་བའི་བྱ་བ་བཞག་སྟེ་འདུག་པ་དང་། དེ་ནས་རྩང་འགོར་བ་ན་
ཡང་ཉིན་གཉིས་པའི་འགོ་རྒྱུའི་བྱ་བ་བསྐྱེགས་ཏེ་ཉིན་གཉིས་པར་ལམ་དུ་
ཞུགས་ནས་སོང་བའི་རུབ་མོའི་སྡོད་སར་སྟེབ་པའི་ཆེའང་རེ་ཞིག་འདུག་

གྲལས་བྱེད་པ་སོགས་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་བཞིའི་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་
པ་ལྟ་བུས་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་རེ་ཞིག་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་
པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་གོང་མ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ཆེར་མི་བརྩོན་པས་འབྲས་
གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་། དེ་ནས་རྩང་འགོར་བ་ན་ཡང་རང་འབྲས་གོང་མ་
ཐོབ་བྱེད་གྱི་སྒྲིར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཞེས་ཟེར་
བ་ཡིན་གསུང་། ཉིན་དང་པོའི་ལམ་དང་ཉིན་གཉིས་པའི་སྔོན་ས་གཉིས་
བཤད་པ་ན། ཉིན་དང་པོའི་སྔོན་ས་དང་ཉིན་གཉིས་པའི་ལམ་དོན་གྱིས་
གོ་བ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་དང་པོ་དང་འབྲས་གནས་གཉིས་པ་བཤད་པ་ན།
འབྲས་གནས་དང་པོ་དང་ཞུགས་པ་གཉིས་པ་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན་གསུང་།

༥ གཉིས་པ་གདམས་ངག་གི་དོན་བསྐྱེམས་པས་སྤོང་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་
བྱུང་སྐྱེས་པའི་ཐོག་མར་སྒྲིར་ལམ་བཤད་པ་ནི། ལས་དང་པོ་བ་དེ་ལྟར་
གདམས་ངག་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་འབྱུང་བས་ཞེས་
སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་
འབྱུང་བས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྒྲིར་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྔོན་དང་
དེ་ཕྱིན་ཆད་ཡང་གདམས་ངག་ཉན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཞིང་ཁམས་དུ་མར་སངས་
རྒྱས་ལས་གདམས་ངག་གང་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་མི་བརྟེན་པར། འཛིན་ལུས་
པ་ཞིག་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པར་འོང་ཞིང་དེར་མ་ཟད་ད་ལྟ་
ལུང་ཉན་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་ཆེ་ཐོགས་མེད་དུ་འོང་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་
ཅེས་སྒྲ་མ་གོང་མ་ནམས་གྱིས་གསུངས་ལ། ཆོས་མངོན་རྟོགས་བདུན་
གསུངས་པའི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་ནི་ཆོགས་ལམ་དང་། ཆོས་ནི་ལུང་གི་ཆོས་

ལ་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། སྦྱོང་འདུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་རྒྱ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཞེས་སོགས་ལྟར་ངེས་ལྷན་པ་ལ་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་དང་དེ་གཞི་དང་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ་ངེས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ན་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕྲོས་པ་ཡིན་ལ། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཅེས་པའི་དེས་འབྱེད་ནི་མཐོང་ལམ་དང་། རབ་རྒྱ་རྣམས་འབྱེད་ཟེར་བ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱས་མཐོང་བསམ་འབྱེད་པ། དེའང་སྒྲ་དོན་གྱི་སྦྱི་དང་མ་འབྲས་པར་ངེས་ལྷག་བཞིན་མཐོང་བས་དེས་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་ནི་དེའི་རྒྱ་སྦྱོར་ལམ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། དབྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཅེས་རྒྱ་དང་། བཟང་སྦྱོང་ལས། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བསྟོད་དབྱངས་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ལྗེ་རྒྱ་ལ་ཡན་ལག་རྒྱ་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ། །དམིགས་པ་ཞེས་སོགས་ཆོག་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས་དང་། དབྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོབ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་གཞི་བཤད་པ་ལྟར་སྟངས་ཡང་། དབྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོབ་པ་ཡི། །དོད་སོགས་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་བྱང་གཞི་དང་། རྣམ་རྟོག་ལྡན་ཆུལ་དང་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གཉིས་ཀྱང་བྱང་ཆོས་ལ་སྦྱར་ནས་བྱང་པར་དུག་གི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། སར་ཕྱིན་རྟོགས་དཀའ་སྟངས་ལས་འབྲེལ་པ་འདིར་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་ཆུལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེའི་སྒོ་ནས་བྱང་པར་འཕགས་ཆུལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་འབྲེལ་པ་འདིར་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་བྱང་པར་འཕགས་ཆོས་སུ་དངོས་སུ་

མ་བསྟན་ཀྱང་། འགྲེལ་ཆེན་ནས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ནས་ཉན་རང་
 ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་
 ཁྱད་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་འདིར་དོན་གྱིས་གོ་བར་
 གསུངས། ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་འདི་ཁྱད་
 པར་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་དོན་ཆེ་བར་སྤང་། མདོ་ལས། བསོད་
 ནམས་མུ་ངན་འདས་པ་དང་། །དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དགེ་རྣམས་
 གསུམ། ཞེས་དགེ་རྩ་གསུམ་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་དད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཞེས་དང་། རྩོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 དགེ་བའི་རྩ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་བདེ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཉན་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུའི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཟེར་
 ཞིང་། དཔེར་ན། དུ་བྱ་ཤུལ་ལྡན་ལ་འཇུག་པས་བསམ་པའི་རྒྱས་པ་གོང་
 འཕེལ་དུ་སོང་བཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་ཞེས་བཤད་ཀྱི། གང་ཟག་
 དུ་མ་ཞེས་མ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡོན་ཉན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་
 བའི་རྒྱུར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་
 དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་སོགས་སྐྱས་བཅོན་འགྲུས་བྲན་པ་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཤེས་རབ་དང་བཞི་བསྟུས་ལ། དེའང་ཕར་ཕྱིན་ལམ་བསྐྱེགས་ལས།
 སངས་རྒྱུས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པའི་
 ཆེ་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིན་དང་ཞུགས་
 ནས་སྟོད་པ་སྦྱི་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་ཞི་ལྷག་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་
 དང་བཅས་འཆད་པས། དད་སོགས་ལྡ་རྒྱ་གྱི་ལམ་སྦྱིའི་ཆེངས་དང་། ས་
 བཅད་གཞན་རྣམས་དེའི་ཁོངས་ནས་ལེན་པར་མཛད་ཅིང་། འདིར་ཡང་

ཐོག་མར་དགའ་བཞིན་སྒྲོ་བཞིན་འཇུག་པའི་དང་བའི་དད་པ་དང་། ལྷགས་
ནས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེའང་བླན་པའི་རྒྱན་བསྐངས་
ཏེ་གོམས་པ་ལས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བཞེན་
ནས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཚས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་
འཛོམས་པར་བྱེད་པས་ན། སྒྲུབ་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་དང་ཞེས་པ་དང་། མདོན་པར་ཞེན་པ་
མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ཞེས་མ་གསུངས་པར་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་།
རྣམ་པར་ལྷགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པས། དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀ་ཡེ་
ཤེས་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། མཛོད་ལས། རྣམ་པ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་
པའི། ཞེས་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་
དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོག་ཆ་ནས་སོ་སོར་བཤད་པའི་དམིགས་རྣམ་
གཉིས་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་གསེར་འབྲིང་ནས་གསུངས་སོ། །བཟོད་
པ་འབྲིང་གིས་ལུས་སོགས་དགེ་བ་ལྡེ་རྒྱུར་བསྒྲུབ་པ་དང་། བཟོད་པ་རྒྱུང་
བྱས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་
དང་། ཚོས་མཚོག་རྒྱུང་བྱས་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་
ནས་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་དགྲུ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པར་
གསུངས་པས་སྐབས་དང་པོ་འདིར་ཡང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཚང་བར་དངོས་
སྲུབ་སྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་། བཞི་པར། དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཙོ་བོར་བསྟན་པས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཆེ་འདིར་
བཤད་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཉམས་སྲུ་བྱང་བར་བྱའོ། །འདིར་དམིགས་རྣམ་
ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་བཤད་པ་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་སོགས་

ཐམས་ཅད་བདེན་བཞིའི་འདུག་ལྡན་དང་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཆུད་སྒྲོང་པ་དང་ཉི་
 ཁྲི་སོགས་ན་སྒྱུར་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་ཆམ་དང་སྒྱུར་རྒྱུའི་མདོ་རེ་
 ཡོད་ལ་སྤྱད་པར་བྱོད་ཅེ་བཟོད་མཆོག་བཞི་ལ་མདོ་རེ་རེ་ལས་མེད་ཅིང་།
 དེའང་། གཞུགས་མེད་ཆོར་བ་མེད་ཅིང་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་མེད། །དེ་ལ་རྣམ་
 ཤེས་ཞེས་པས་སྤྱག་བདེན་གྱི་གཙོ་བོ་སྤང་བོ་ལྔ་བྱོད་ཆུང་དུའི་དམིགས་
 པར་བསྟན་ནས། གནས་ནི་རྒྱལ་ཙམ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅེས་པའི་
 ཀླང་པ་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་བྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་པ་
 བློ་འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་ལུལ་ལ་གཡོ་
 བར་བྱེད་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སྒྲོས་ལ། ཡོངས་སུ་གཞུང་བ་
 བློ་སྟོགས་རེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བཞུང་བ་མེད་པ་ནི་སྟོགས་རེ་བ་མ་ཡིན་པ་
 ལ་བྱའོ། །དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པས་བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་
 མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བྱོད་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་མངོན་
 ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ཅེས་པས། མི་རྟག་སོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ། ལྷག་
 པར་གནས་པ། ཀྱན་ཤེས་པ་གསུམ་འགོག་པ་བྱོད་ཆུང་དུའི་རྣམ་པར་བསྟན་
 ལ། དེ་གསུམ་མངོན་ཞེན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། རིམ་བཞིན་འདུ་ཤེས་
 སེམས་ལྟ་བུ་བྱིན་ཅི་ལོག་གསུམ་ལ་གཞོད་འཛོམས་སུ་བཤད། ཐེག་པ་
 གསུམ་ཆར་འཐོབ་པའི་རྒྱ། ཞེས་པ་འདིས་རྟོགས་རིགས་གསུམ་ཆར་བར་
 བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་བསྟན་པས་འདི་སྒྱུར་ལམ་བཅུ་
 གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་དགོས། གཞུགས་སོགས་འདུ་འགོད། ཅེས་པས་
 གཞུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འཛིག་མེད་པ་བྱོད་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་

དང་། གནས་བྱུང་དང་། གནས་དང་ཞེས་པས་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་རྫོང་བྱེད་
གྱི་མིང་གི་རྒྱན་སྐད་ཅིག་གི་སྒྲ་བྱི་མི་འདྲ་བར་མི་འཇུག་པ་བྱོད་འབྲིང་གི་
རྣམ་པ་དང་། བཏགས་དང་ཞེས་པས་དོན་དམ་པར་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་
གྱི་ཆོས་མེད་པ་བྱོད་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་། དགེ་སོགས་གང་དུའང་
དོན་དམ་པར་བརྫོང་དུ་མེད་པ་བྱོད་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་བརྫོང་དུ་མེད་ཅེས་
པས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་རྣམ་པ་བྱི་མ་བྱི་མའི་དམིགས་པར་
བྱེད་དགོས་སམ་སྟམ་མོ། །རྣམ་བཤད་གྱིས་དམིགས་རྣམ་གྱི་རྩ་བ་འདི་དག་
འཕགས་པ་ལྟར་དང་། འགྲེལ་པ་སྟོབ་དཔོན་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རྩེ་
མོའི་དམིགས་རྣམ་འཆད་ཚུལ་ལ་རྣམ་བཤད་དང་གསེར་སྤེང་གཉིས་མི་
འདྲ་བས། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་རྩེ་མོ་རྒྱུང་དུའི་དམིགས་རྣམ་ལ། བདེན་པ་
རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་བཞག་པ་གཉིས་ལས། གཞུགས་སོགས་མི་གནས་
ཞེས་པ་ནས་རང་བཞིན་གཅིག་ཅེས་པའི་བར་གྱི་རྒྱང་པ་གསུམ་གྱིས་བདེན་
པར་མ་བཞག་པའི་དམིགས་རྣམ་དང་། དེ་མི་ཉག་སོགས་ཞེས་པ་ནས་རང་
བཞིན་གཅིག་ཅེས་པའི་བར་གྱི་རྒྱང་པ་གསུམ་གྱིས་བདེན་པ་རྣམ་པར་
བཞག་པའི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་ལ། ཆོས་རྣམས་མི་འདྲིན་གང་ཡིན་
དང་། ཞེས་པའི་རྒྱང་པ་གཅིག་གིས་རྩེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་དང་། དེ་
དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་བྱིས། ཞེས་པའི་རྒྱང་པ་གཅིག་གིས་དེའི་རྣམ་པ་
དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོགས་པ། ཞེས་པའི་རྒྱང་པ་གཅིག་གིས་རྩེ་
མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལོ། ཞེས་པའི་
རྒྱང་པ་གཅིག་གིས་དེའི་རྣམ་པ་བསྟན་པར་འདོད་ལ། གསེར་སྤེང་ལྟར་ན།
གཞུགས་སོགས་མི་གནས་ཞེས་སོགས་གྱི་རྒྱང་པ་གསུམ་གྱིས་བདེན་པ་རྣམ་

པར་མ་བཞག་པའི་ཆེ་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་ནམ་དང་། བདེན་པ་ནམ་པར་
བཞག་པ་ལ་ཆ་གཉིས་བྱེ་ནས་དེ་མི་རྟག་སོགས་ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་
གཅིག་ཅེས་པའི་བར་གྱི་རྒྱུ་པ་གསུམ་གྱིས་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་ནམ་དང་། ཆོས་ནམས་མི་
འཛིན་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཅིག་གིས་ལམ་བདེན་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་དེའི་དམིགས་ནམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་མཆོད་མར་གཟུང་
བྱས་སྟོང་པའི་ཆོས་ནམས་དམིགས་པར་བྱགས་ལ་བསྟན་ནས་དེ་ལྟར་མི་
འཛིན་པའི་ནམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་མཆོད་མར་མི་མཐོང་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཅིག་གིས་ཆེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་བྱགས་ལ་
བསྟན་ནས། ནམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་
རྟོགས་པ། ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཅིག་གིས་ཆེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་།
ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རོ། ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཅིག་གིས་དེའི་
ནམ་པ་བསྟན་པར་འདོད་ལ། དེའང་ཉི་མུང་གི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་སྦྲུང་བ་ཡིན་
ནོ། འགྲེལ་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་མི་གནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་
གཉིས་ཀྱིས་ཆེ་མོ་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་ནམ་
པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་དང་། གཅིག་གིས་དེའི་
ནམ་པ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་ཆེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་། གཉིས་
ཀྱིས་དེའི་ནམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྟུང་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཀྱན་ཏུ་རྩེ་
ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་གནས་ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྒྲིན་གཅིག་གིས། དེ་དག་
མཆོད་མར་མི་མཐོང་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཆེ་མོ་ཆེན་
པོའི་དམིགས་པ་དེ་གཙོ་བོར་བཤད་ལ། དེའང་ཀྱན་ཏུ་རྩེ་འབྲིང་བ་ཅན་ནང་

པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ལམ་ཐོབ་པའི་རྟོགས་པ་མཚོན་བྱེད་དམ་
 དཔེར་བྱས་ནས་སྟོན་ལ། སྤང་པོ་ནམ་པར་འཇིག་པ། ཞེས་པ་ནི་གཟུང་རྟོག་
 ཉམས་སྦྱང་པའམ་འཇིག་པ་ལ་བྱའོ། །ཡང་འདི་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་
 གིས་དེའི་ནམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་གང་
 ཡིན། བདག་སྤེའི་ཡིན། དེ་དག་མཐའ་བཞི་གང་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ཏེ་སྟོང་པར་མཐོང་བའི་ཆེ་ཞུམ་པ་དང་སྒྲག་པ་མེད་པའི་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་
 རོ། །གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། །ཅིས་པས་བཟོད་པ་རྒྱུ་བྱའི་
 དམིགས་པ་དང་། དེ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅིས་པས་དེའི་ནམ་པ་བསྟན་
 ལ། དེའང་དངོས་སྒོ་ལ་སྤྲང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་
 པར་མེད་པའི་དམིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཏུ་རྒྱ་
 འབྲས་སོགས་བསྟོན་མེད་ཏུ་ཡོད་པ་ནམ་པར་བསྟན་པས། ཁ་ཅིག་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ། དེ་དག་སྐྱེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད། །ཅིས་པས་
 འཁོར་འདས་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་
 དང་། དག་དང་ཞེས་པས་དེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མཚན་དང་ཞིང་དག་པ་
 ལྡེའི་རྒྱར་བསྐྱེམ་པ་དེའི་ནམ་པར་བསྟན་པས། ཁ་ཅིག་རྒྱའི་སྟོན་པ་ཞེས་པ་
 འདི་ཡིན་མོ། །དེ་དག་མཚན་མ་མེད་ཅིས་པས་བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་
 པ་དང་། དེ་ཡི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་ནམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་
 མོ། །སྤྱད་པར་ཡང་། གལ་ཏེ་མི་ཤེས་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྦྱོར་ལམ་
 བཟོད་པའི་དམིགས་པ་གསུངས་ལ་དེའང་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་ཆེ་སྤང་པོ་ལྡེའི་སྤང་བ་མ་ཞེས་པར་བསྐྱེམས་ཀྱང་མཚན་མ་ལ་སྦྱོད་

པ་ཡིན་གྱི་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཤེར་བྱིན་ནལ་མ་ལ་གནས་པའམ་ཞུགས་པ་མིན་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གང་ལ་སྦྱར་བའི་གསལ་ཁ་
 མེད་ཀྱང་། སྒྲེ་བོ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ངོར་ཞེས་སོགས་འདི་དང་འགྲིགས་
 སམ་སྟམ་གསུངས། གང་ཞིག་གཟུགས་མིན་ཞེས་སོགས། སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་
 བཟོད་པའི་ནམ་པ་བསྟན་ལ། དེའང་ཉམས་གཞག་གི་ངོར་ཕུང་པོ་ལྗེའི་སྣང་
 བ་བཀག་སྟེ་མི་གནས་པར་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་སྦྱོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་དམིགས་པའི་
 ཤེས་རབ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བྱུང་གྱིའི་སྣང་འགྲེལ་ལྟར་ན།
 སྒྲེ་མེད་སྒོ་ལྟན་ཉིང་འཛིན་ཞི་བ་མཆོག་ལ་རེག་ཅེས་པའི་རྐང་པ་ཐ་མ་འདི་
 ཆོས་མཆོག་ལ་མར་སྦྱར་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་བྱས་པ་ནི་འགྲིགས་པ་ལྟར་སྣང་ངོ་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་པས་
 དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཆོས་མཆོག་ཆུང་བུའི་དམིགས་པ་
 དང་། དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད་ཅེས་པས་དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི་ལག་རྒྱུ་སྒྲུ་བ་བཅུ་
 པའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ནས་དེ་དངོས་གནས་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་དང་
 ཆ་འདྲ་བའི་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ནམ་པ་བསྟན་པས། ཁ་ཅིག་འབྲས་བུའི་
 སྒོ་ནས་ཞེས་པ་འདི་ལ་བྱེད། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ནམ་
 མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་མིང་གི་ནམ་གངས་ལྟ་
 བུར་བཤད་འདུག་ཅིང་། དེ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ནམ་པ་ཅན་ཡང་ཡོད་ན་
 ཆོག་པ་ལྟར་འདུག་ཀྱང་། རང་རེའི་སྒྲིག་འདེད་མའི་འཛིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་
 ལས་དོན་དམ་པའི་ནམ་ཅན་བཤད་ཆོད་ཡིན་གསུང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཀྱི་སྟོབས་ཞེས་བདེན་སྟོབས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅ་ཤིང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
 བདེན་པར་གྲུབ་ན་འཁོར་འདས་འཆིང་གྲོལ་སོགས་མི་རུང་ལ། བདེན་མེད་

ལ་འདི་དག་རྒྱུ་བས་ལྷང་སྐྱའི་ལྷ་མགྱུར་ལས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་གསུངས་
 ལ། རྩ་སྟོད་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་སྐབས་ཤིག་ང་ལ་ལྷ་སྟོན་ཆེ་སྟོད་སྐྱུང་བྱེད་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་ངེས་པས། ངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་
 དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཁྱས་པས། དེ་ཡིན་ཤས་ཆེ་སྟེ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པས་ན་ལྷ་སྟོན་ན་ཐོབ་འོངས་ལ། ང་རང་ཆོ་ད་
 ལྷའི་འདི་ལྷར་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ལྷ་བསྟོན་ནས་དེའི་ཁ་ཡ་ཆོད་མི་འོང་
 གསུང་སྟེ། འདི་ཚོག་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་བརྗེད་པ་ལ་མངས་གསུང་། ལྷ་སྟོན་
 པ་དང་ཞེས་པས་ཆོས་མཚོག་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་དང་། རྫོམ་པ་ཟད་ཅེས་
 པས་དེའི་ནམ་པ་བསྟན་ལ། གསུམ་པོ་པན་ཚུན་ངོ་པོ་གཅིག་ཅེས་པས་ཆེན་
 པོའི་དམིགས་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་པས་དེའི་ནམ་
 པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷར་སྐྱུང་པར་ཡང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་གང་།
 ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཆོས་མཚོག་གི་དམིགས་པ་བསྟན་ལ། དེ་ཤེར་
 ཕྱིན་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷང་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཆེ་བདག་
 ལྷང་བསྟན་ཏོ། །མཉམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་རྫོམ་སེམས་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་རྫོམ་སེམས་འབྱུང་ལ། དེས་ཆོས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྷར་ཞེས་སོགས་སྟོ་
 ཀ་གཅིག་གིས་སྟོར་ལམ་ཆོས་མཚོག་གི་ནམ་པ་བསྟན་ལ། དེའང་སྐྱུང་བྱ་
 ཤེར་ཕྱིན་དང་། སྟོད་པ་པོ་བྱང་སེམས་དང་། སྟོད་པའི་བྱ་བ་ཉམས་ལེན་ཏེ།
 འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་སྟོད་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་མཚོག་ལ་སྟོད་པ་ཡིན་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྷར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། རྒྱུང་དང་འབྲིང་དང་
 ཆེན་པོ་ཡིན། ཞེས་པ་འདི་གཉིས་སྟོར་ལམ་བཞི་ག་ལ་སྟོར། དམིགས་ནམ་

ཚོད་ལན་གྱི་ཚོད་པ་འགོད་ཚུལ་ནི། དམིགས་ནམ་བདེན་བཞིའི་སྟེང་དུ་
གཏན་ལ་འབབས་པས་དམིགས་ནམ་ཀུན་དུ་བདེན་པ་ཆིག་ཟིན་ལ་ཐོན་
ནས་བཞིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། ཞེས་ཚོད་པ་བཀོད་ནས། ལན་ལ་སྒྲ་གཉིས་
བཞིན་བྱ་ཐ་དད་མེད་པའི་ལན་དང་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གོ་བའི་
ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྒྲ་མི་ཉག་དང་། སྒྲའི་མི་ཉག་ཅིས་པ་གཉིས་
ཀྱིས་སྒྲ་དང་མི་ཉག་པ་གཉིས་ཀ་བཞིན་པར་འདྲའང་། གཅིག་གིས་མི་ཉག་
པ་ཁྱད་ཆོས་དང་། གཅིག་གིས་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་གོ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་
ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རྫོད་རྒྱུད་དུའི་སྐབས་སུ་བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བདེན་
པ་ཆིག་ལ་ཐོན་ནས་དམིགས་ནམ་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་མ་ཐོན་ཀྱང་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བདེན་པའི་སྟེང་དུ་དམིགས་ནམ་བཞིན་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་
ཅིས་པའོ། ལན་གཉིས་པ་ནི། རྫོད་རྒྱུད་དུའི་སྐབས་སུ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་
པ་གཞི་བདེན་བཞིའི་སྟེང་དུ་འགོག་པ་ཆིག་ལ་ཐོན་པས་ན། རྫོད་འབྲིང་གི་
སྐབས་སུ་འདྲ་འགོད་ཅིས་དེ་ཁོ་ནར་སྒྱུ་འཛིག་དང་བྲལ་བའམ་སྒྲུབ་པ་
དང་དགག་པ་དང་བྲལ་བའི་དམིགས་པ་དང་། སྒྲ་རང་ཉིད་ལ་རིགས་འདྲའི་
རྒྱན་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ལ་རྒྱན་ཆགས་པས་འདུག་པ་དང་མི་འདུག་པའི་ནམ་
པ་གཉིས་བདེན་པའི་སྟེང་དུ་གོ་བྱས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་ནམས་ལ་འང་
གོ་བར་འཇུག་ཞེས་པའོ། ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་དགུ་ལ།
སྦྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་དང་། བྱེ་བྲག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་བདུན་ལས།
ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཉེར་ལེན་གྱི་
ཐུང་བོ་གཉིས་སྦྱི་དང་། སྟེང་པ་དང་། འཛིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་གཉིས་དང་། མ་
དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་བཞི་ཉོན་མོངས་ལ་བྱེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་

ལས་རིམ་བཞིན་ཆོར་བ་སྟག་བསྐལ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་
དང་། བཏང་སྟོམས་གསུམ་སྟེ་བས་དེ་དང་། བདེ་བ་ལས་བདག་ལ་ཆགས་
པ་དང་། སྟག་བསྐལ་ལས་གཞན་ལ་སྤང་བས་ཆགས་སྤང་གི་རྒྱ་བདེ་སྟག་
གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་མུང་འདས་བརྒྱད་ནས་
བསྐྱེད་པས་སྟག་བསྐལ་དང་གསུམ་སྟག་བསྐལ་ལ་བྱེ་བ་དང་དགུ་ཡོད་
པས། ཐ་མ་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་འཛོག་
དཀའ་བས་དཔུང་དགོས། རྣམ་བུང་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་དགུ་ལས།
རྣམ་བུང་དུ་མ་འདུས་པའི་ཐུང་པོ་དང་། རྒྱན་དང་། ཉེར་ལེན་དང་། རྣམ་
བུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་བཞི་རི་སྟེད་པ་དང་རི་ལྟ་བ་དང་ལྷ་
རྣམ་བུང་ཤེས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་སྟོང་པ་དང་།
གསུམ་རྣམ་བུང་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྟེད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་
ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གིས་རྣམ་བུང་གཟུང་རྟོག་
གི་དམིགས་ཡུལ་སྒྲས་ཟེན་ལ་བསྟན་པའི་ལྟོག་ཕྱོགས་ནས་བདེན་གཉིས་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་གི་
དམིགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་མཐའ་བཞི་སོགས་ཀྱིས་རིགས་པས་
དཔུང་པ་ན་དཔུང་མི་བཟོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་
བྱས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བརྟགས་ནས་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་མི་རུས་ཀྱང་དོན་སྦྱིའི་སྟོན་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་འཛོག་པར་བྱེད་
པ་དང་། རིགས་ཤེས་ཚད་མས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་འཛོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་
ལྟ་བུའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་སྟེ་མ་ལྟར་སྤང་བ་དང་དེ་ལྟར་མེད་པ་གཉིས་
མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་གཅིག་ཕྱོགས་སུ་གཅིག་

འགྲོ་བའི་ཚུལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་གླངས་
པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རང་དབང་པའི་
བདག་དང་། གཅིག་ཕྱི་བདག་དང་། རྒྱུའི་བདག་དང་། ཤེས་པ་པོའི་བདག་
དང་། འཁོར་བར་འཁོར་བ་པོའི་བདག་དང་། འམས་འོག་མ་ནས་ཆགས་
བྲལ་བྱེད་པ་པོའི་བདག་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་པོའི་བདག་དང་། འབྲས་བུས་གྲུབ་ཟིན་པའི་བདག་རྣམས་ཡོད་མིང་རེ་བ་
སྟེ་རྣམས་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དགའི་དང་པོ་སྤྱི་དང་། ཕྱི་མ་བརྒྱད་ཁྱད་
པར་རོ། །ཕྱང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་གསུམ་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་གདགས་གཞི་དང་།
རྟོན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་སོ་སྟེ་དང་། རྣམ་བུང་འཕགས་པ་སྤྱི་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་
ནི་བྱེ་བྲག་པའི་གདགས་གཞི་སྟེ། བཏགས་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་
དགའོ། །སྤྱད་པར་ཡང་། གང་འདི་ཕྱང་པོ་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་
དམིགས་ཡུལ་དགའི་དང་པོ་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་བཏགས་པའི་ང་བཏགས་འཛིན་
གྱི་དམིགས་པར་སྐྱས་ཟིན་ལ་བསྟན་པའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ནས་ཕྱང་པོ་ལ་མ་
ལྟོས་པའི་བདག་དེ་རྣམས་འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་
སྐྱེ་མ་སྤྱང་ཅམ་དེ་ལ་སྐྱེ་མ་ཟེར་བ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་བཏགས་
དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་སྤྱང་ཅམ་ལ་གང་ཟག་
ཟེར་བ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་བཅའ་ན་མི་རྟོན་པའི་དོན་ནོ། །འཛིན་
རྟོག་སྒྲ་ཆོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་ནི་ས་བོན་སྤང་བ་ལ་མི་བྱེད་པར་
ཉམས་སྦྱང་པ་ལ་བྱའོ། །འདིར་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་དང་།
སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་གང་ཟག་
དང་སྐྱེས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བཤད་པའི་ཆོ་དང་པོར་ལུས་

གྱི་སྟོབས་སོགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ན་གང་བ་དང་། སྟོབས་སོགས་རྒྱ་
 བས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ན་ཟག་པ་སྟེ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་ལ། ལུས་གྱི་
 སྟོབས་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་ཆ་ལ་མི་སྟོས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ཅིག་
 ཡོད་ན་རྣམས་འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་འགྱུར་ལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་
 འཁོར་བྱས་པ་དང་། ལམ་སྒྲོམ་སྟོབས་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱས་པས་ན་སྐྱེས་བྱ་
 ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ངེས་ཆིག་གམ་སྐད་དོད་གྱི་སྟེང་ནས་བྱུང་པར་ཞིག་
 འབྱེད་དགོས་སམ་སྟམ་གསུང་། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡོངས་འཛིན་
 གྱི་བྱུང་པར་དེ་དམིགས་རྣམ་གཉིས་གྱི་རྗེས་དང་། རྣམ་རྟོག་ལྡན་ཚུལ་དང་།
 རུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་གཉིས་གྱི་སྟོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཆིག་
 སྒྱུར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། རྒྱས་བཤད་གྱི་སྐབས་སུ་མཐུག་ཏུ་གསུངས་
 པའི་དགོས་པ་ནི་བྱུང་ཆོས་ལྡེ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅ་བ་གང་ལས་བྱུང་ན་
 ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་བྱུང་བས་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འདྲིར་
 དོན་བསྟུ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐུག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། མེས་
 མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་
 ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་པ་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 སོགས་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་
 འཛིན་ཡིན། །ཞེས་པ་ཕྱི་འཛིན་ཡོངས་འཛིན་ལ་སྒྱུར་ཞིང་དེ་འང་ནང་གི་ཡོངས་
 འཛིན་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པས་ཤིར་ཕྱིན་ལ་མི་སྐྱག་པར་དེ་
 གཉིས་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་བདེན་ཞེན་གཉིས་
 ལས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་འཛིན་འཛིན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་
 བདུད་གྱི་ཉེས་པ་དང་ལས་འདི་འདྲ་ཡོད་ཅེས་བསྟན་ཏེ་དེ་ལས་སྒྲོག་པར་

བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་གདུལ་བྱའི་སྒོ་དང་འཆམ་པར་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་
 སྟག་བསྐལ་རགས་པ་སོགས་རྒྱུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་རིམ་
 གྱིས་ཁྲིད་དེ་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྒྲིན་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ཤེར་བྱིན་
 གྱི་དོན་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་། སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་
 པ་མི་ལྟན་པ་ཞེས་ཉི་ཁྲིའི་ཆོག་བསྐྱས་པ་དང་། སེམས་མི་འགོང་བ་སོགས་
 བྱི་བརྒྱུད་སྟོང་པའི་ཆོག་སྒྲ་བསྐྱས་ཤིང་དེ་དག་གི་ཆོག་ཐམས་ཅད་མ་དྲངས་
 གུང་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འཁྱུར་ཞེས་པ་ལྟར་ཡུམ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོག་བྱུར་
 རེ་འདིར་ཐོན་ཡོད་པས་མདོ་རྒྱན་སྐུར་བའི་འགྲེལ་པར་མ་གྲགས་གུང་མདོ་
 རྒྱན་སྐུར་བ་ལས་གུང་འགྲེལ་པ་འདི་གསལ་བར་འདུག་སྟུམ། སྐུད་པར་
 ཡང་། དགེ་བའི་བཤེས་དང་། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཡོངས་འཛིན་
 སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ལྟ་སྒྲིད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་གུང་དགེ་བའི་ལམ་
 དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ལྷག་མཐོང་སྟེ་ཐབས་
 བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱ་ཞིང་དེ་
 ལྟ་བུའི་བྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་དེས་ཤེར་
 བྱིན་ཐོས་པའི་ཆོ་སྒྲག་པར་མི་འཁྱུར་ལ། འདིའི་སྒྲག་པ་སྦྱི་ཙམ་དང་དེ་ལ་
 དབྱེ་ན་དངངས་པ་དང་། སྒྲག་པ་དང་། སྒྲག་པ་དང་ལྟན་པར་ཁྱུར་པ་གསུམ་
 ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ནི་རྒྱ་མཆན་མ་བསམ་པར་སྒོ་བྱར་དུ་སྒྲག་པ་དང་།
 གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་མཆན་སྒོ་བཏགས་ཏེ་སྒྲག་པ་ཅུང་ཟད་རིེ་བརྟན་དུ་སོང་བ་
 དང་། གསུམ་པ་ནི་བག་ཆགས་བརྟན་པར་ཁྱུར་ཏེ་གཞན་གྱིས་བསྐྱུར་བར་
 མི་རྟུས་པ་ལྟ་བུའོ། ཀླང་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་སྦྱབ་ཕྱོགས་ནས་བསྟན་ཏེ་
 དེ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྟོག་ཕྱོགས་ནས་ཀླང་པ་གཉིས་གྱིས་

སྟོན་པ་ནི། དེའང་རྒྱད་མ་སྟོན་པ་ལ་དང་པོ་ནས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་
པའི་སྒྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཟེན་པ་དང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེར་བྱིན་གྱི་དོན་
རྟོགས་པའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་རྩ་མ་སོ་མ་བཏང་བ་
དང་འབྲས་ལྷན། རྩ་མ་མེར་མ་བསྐྱེད་པའི་ནང་དུ་ཆུ་སྐྱུགས་ན་ཆུ་འཕོ་བ་དང་
རྩ་མ་འཛིག་པ་གཉིས་འོངས་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་ཆུ་འཕོ་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་
ཉིད་ལ་སྒྲིག་ནས་ཤེར་བྱིན་འདོར་བ་དང་། རྩ་མ་ཞིག་པ་ལྟར་སྤར་ཡོད་ཀྱི་
སྟོང་པ་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཞིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

ལྟ་ གཞུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་འབྱེད་པའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་
པར་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཕོར། དེ་ནས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཕོར། དེའི་སྟེང་དུ་སྦྱིང་
བཞི་ལྷགས་རི་དང་བཅས་པ་ཆགས་ཏེ། མཐར་མེ་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་པར་
བྱེད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་སྟོང་སངས་ཀྱི་ངང་ལ་སྟོང་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཉེན་བྱེད་ཅིང་གོ་འབྱེད་པ་ལྟར་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ་
ཚུལ་མེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྩམ་རྟོག་གི་རྒྱང་དཀྱིལ་དང་ལས་ཉོན་གྱི་ཆུ་དཀྱིལ་
དེ་གཉིས་ཀྱན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལས། སྦྱིང་བཞི་ལྷ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་གྲུབ་
པ་མཐར་ཀླན་འཆི་བའི་མེ་གསུམ་གྱིས་འཛིག་པར་བྱེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་དེའི་ངང་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ལ་གོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་སྟོན་སྟོང་བ་དང་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་གཞིའམ་
ཉེན་ཡིན་ཞེས་པ་ལ། འོ་ན་སྟོན་སྟོང་ཚུལ་དང་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་ཚུལ་ཅི་ལྟ་བུ་
ཡིན་ཞེ་ན། སྟོན་ལ་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་སྟོང་
བྱེད་སྦྱོར་ལམ་བཞི། གཉིས་པ་སྟོང་བྱེད་མཐོང་སྟོམ་གཉིས་ཏེ་རྟོགས་པའི་
ཆོས་དུག་ཡོད། དེ་དག་གིས་སྟོང་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཀྱན་པོ་ཕྱུང་བ་དང་།

སྒོ་འཕར་བཅད་པ་ལྟར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་དང་བྱེ་སྐྱེ་ལྟར་ན་
 འགག་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། དེ་སྤངས་པ་གང་ཞེ་ན་ནམ་གྲོལ་ལམ་
 དང་བཅས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་
 གཉིས་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་ཤེས་རབ་སྒྲིང་བཅེ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉན་རང་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཐུག་མོང་མེན་པའི་དེ། གཞན་དོན་གོ་རིམ་དུ་བྱེད་
 པའི་དེ། ཚྱོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 སྐྱད་པར་ཡང་། ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གྱིས་རིགས་སྟོན་
 པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ཞེས་པའི་ལན་
 དུ་སེམས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཡོན་ཏན་གོང་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་མི་འབྱེད་པས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་མི་ཐོབ་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ་སྒྲོན་སྤང་
 རུང་དང་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་རུང་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་
 མིང་ཡང་འཛོལ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁས་གཟུགས་ཅན་གཞན་ལ་གོ་འབྱེད་
 པར་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་རིམ་གྱིས་ཤར་བའི་གནས་སྐབས་ལ་སྔ་
 རོ་དང་གྲུང་སོགས་ཀྱི་མིང་འཛོལ་བ་བཞིན་ནོ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་། མ་
 དག་མ་དག་དག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ནམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། སེམས་ཅན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་
 རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུའི་ནང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་དེ་འཆད་
 པའི་ཆེ། ཇི་མས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སོ་སྐྱེ་དང་། ཆ་གཅིག་དག་
 པ་ལ་བྱང་སེམས་དང་། ཐམས་ཅད་དག་པ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་
 པའི་མིང་བཏགས་པ་དང་། འདིར་ཡང་སྐྱབ་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་

ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་གསུམ་དུ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་
 གྱེ་བ་ལ་གོ་འབྲེད་པའམ་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་དེའི་རི་མ་རིམ་གྱིས་དག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་
 མོང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ནམ་མཁའ་མེད་
 ན་གཟུགས་ཅན་ལ་གོ་མི་འབྲེད་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །ནམ་བཤད་དགོངས་པ་
 རབ་གསལ་དང་སྟོང་ཐུན་སོགས་སུ་རིགས་ཀྱི་ཚོད་ལན་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཕགས་སེང་གཉིས་ཐལ་འགྱུར་པ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་ཆ་
 བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་སུ་གནས་པར་བསྐྱབས་
 བས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་བྱིར་དང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཐེག་གསུམ་རྟོགས་
 རིགས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་བྱིར་
 ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཚོད་ལན་གྱི་གཞུང་
 འདི་ལ་འབྲུག་གོན་པར་ཡང་སྤྲོ་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚོད་པ་ནི། སྤྱིར་
 རིགས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་དང་རྟེན་ལ་བྱས་པ་སོགས་ཡོད་པས་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་ནི།
 དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲེམས་པས་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། གཞིའམ་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་ནམ་མཁས་གོ་འབྲེད་པ་ལྟར་རིགས་
 ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོན་སྟོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པ་ལ་གོ་འབྲེད་པའི་དོན་ཡིན་
 ལ། དེའང་ཐེག་གསུམ་ལ་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་མེད་པས་རང་རང་གི་སེམས་
 བདེན་སྟོང་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒྲེམས་པས་ཉོན་ཐྱིབ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་
 པར་མེད་པའི་བྱིར་རམ། སྤྱིར་གནས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་གསུམ་གའི་
 ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་
 ཚོད་ཚུལ་གཅིག་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་བདེན་སྟོང་དེ་སྒྲོན་

སྤོང་བ་དང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་གཞིར་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གཞིའམ་
རྟེན་དུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདེན་སྟོང་ལ་དམིགས་ཏེ་
བསྐྱེམས་པས་ཉན་སྒྲིབ་སྤོང་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ།
སྤྱིར་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་གསུམ་གའི་སྤུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཚིང་ཚུལ་གཅིག་དང་། རང་རྒྱུད་
པའི་ལུགས་ལ་སེམས་བདེན་སྟོང་དེ་སྒྲིན་སྤོང་བ་དང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་
གཞིར་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གཞིའམ་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དང་།
བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདེན་སྟོང་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱེམས་པས་རང་རང་གི་བྱང་
ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་སེམས་བདེན་སྟོང་དེ་བྱང་ཚུབ་གསུམ་གྱི་
རྟེན་དུ་སྤྱིར་གནས་པའམ་སྤུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་རིགས་ལ་གསུམ་
དུ་དབྱེ་བ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་ཚིང་པ་གཅིག་དང་གཉིས་བཀོད་ནས། ལན་
གྱི་སྐབས་སུའང་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་རྒྱ་དང་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ལན་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ནི་སེམས་བདེན་སྟོང་ལ་དམིགས་པར་
འདྲའང་། དབང་པོ་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་པས་དམིགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
གསུམ་ཡོད་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལན་གཅིག་དང་།
འཛིན་པ་གཅིག་ལས་ཀྱང་པའི་རྟེན་བྱམ་པ་གསུམ་ལ་རྒྱ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་
བརྟེན་པ་སྤང་ཅི་དང་ཀ་ར་དང་འོ་མ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་བཀང་བའི་
ཆོ། དེ་གསུམ་གྱི་བྱམ་པ་ཞེས་སོ་སོར་བརྗོད་པ་ལྟར་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་བརྟེན་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་

བས་སྒྲོན་མེད་ཅེས་ཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལན་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་
 ལ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ལན་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། ཚྱོད་
 པ་དང་པོ་རྩ་བའི་དངོས་ཟིན་ལ་ཐོན་ནས་ལན་དང་པོ་དོན་གྱིས་འཕངས་
 པ་ཡིན་ལ། ལན་གཉིས་པ་དངོས་ཟིན་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུད་
 གྲུང་མ་ལས། སྒྲིན་དང་མི་ལམ་སྒྲུབ་ཞེན་དེ་དང་དེར། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་ཀུན་སྟོང་པ་ཞེས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་
 ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས། ཞེས་པ་འདིས་འགལ་
 བའི་ཚྱོད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དགོས་མེད་ཀྱི་ཚྱོད་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་
 པ་དང་། ལན་གྱི་ཚེ། སེམས་ཁུམ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟན་པ་དང་། ཡང་
 དག་མི་འཛིན་ཡང་དག་ཚས་ལ་སྒྱར། བདག་ཅག་ལྟག་པའི་སྒྲོན་ལྔ་གང་
 དག་ལ། ཡོད་ལ་དེ་དག་དེ་སྤང་དོན་དུ་གསུངས། ཞེས་པ་འདིས་དགོས་པ་
 ཡོད་པའི་ལན་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་མི་འགལ་བའི་ལན་དོན་གྱིས་འཕངས་
 པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའང་འགལ་བའི་ཚྱོད་པ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་བར་
 རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་དང་། སྟོང་པོའི་མདོར་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་གཉིས་འགལ་ཞེས་ཚྱོད་པ་དང་། དགོས་མེད་ཀྱི་
 ཚྱོད་པ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ནས་ཚས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་ཟིན་
 བས་སྟོང་པོའི་མདོར་སྤང་ཡང་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་
 ཚྱོད་པ་དང་། དགོས་པ་ཡོད་པའི་ལན་ནི་སྟོང་པོའི་མདོར་ཉེས་པ་ལྔ་སྟོང་
 བའི་ཆེད་དུ་བདེན་མེད་བསྟན་པས་སྒྲོད་མེད་ཅེས་པ་དང་། མི་འགལ་བའི་
 ལན་ནི་བར་པ་ནས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པའི་རང་བཞིན་བདེན་སྒྲུབ་དང་།
 སྟོང་པོའི་མདོར་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཡོད་ཅེས་པའི་རང་བཞིན་ནི་སེམས་

གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་གཅིག་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། གཅིག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་ཞེས་པའོ། ཚེད་ལན་འདི་དག་གོ་ན་གཞུང་ལ་ངེས་པ་སྟེར་སྤུལ་ཆེ་བར་སྟངས་དོ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རིགས་ནི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། ཅེས་གསུངས། རིགས་ནི་རྒྱུད་ཡིན་པས་དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པས་ན་རྒྱུད་དང་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པས་ན་ཕྱི་མ་ཞེས་བརྗོད་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་སྒྲ་མ་ཞེས་བྱའོ།

ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདྲིལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤང་དགོས་པས་ཆོས་གང་ལའང་བདེན་པར་མི་འདྲིན་པ་མེད་ཅིང་། བདེན་འདྲིན་དེ་དག་སྤོང་བ་ལ་དེ་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འདྲིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་དགོས་པས་དམིགས་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ལ་དམིགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སེམས་བདེན་སྟོང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་ན་སྒྲིན་ནམ་མཁའ་ལ་ཟད་པ་དང་། རྒྱ་བྱར་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པ་ལྟར་འགོག་པ་རང་སྟོང་དུ་མཐོང་བ་དང་ངི་མ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པ་དང་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདྲིལ་པ་སོགས་འོངས་ཤིང་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་སྟོང་ཉིད་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་རིགས་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་འདི་གཉིས་སྒྲོས་པའི་ཚེད་ལན་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དམིགས་པའང་དམིགས་

ཡུལ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་དེ་གཞན་དུ་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡོད་ན་དེའི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་གཞི་གྲུབ་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ལ་སྒྲོན་སྒྲོན་མེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིགས་དང་། རྣམ་འགྱུར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དམིགས་
པ་ཞེས་བཤད་པས་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེན་སྟོང་བྱད་གཞི་དང་གཞན་
ཐམས་ཅད་དེའི་བྱད་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་ལ།
དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱད་གཞི་དང་བདེན་མེད་བྱད་
ཆོས་ལྟ་བུར་བརྗོད་པས་སྒྲོན་མེད་ཅེས་པའོ། །སྤྱད་པར་ཡང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་
གྱིས་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་བསྟན་ལ། དེའང་
ཆགས་མེད་ནི་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་།
འདིར་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱེ་གཉིས་བསྟན་པས་རྒྱ་དུས་སུ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གཉིས་
ཀ་ལ་དམིགས་པར་གྲུབ་ལ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་འཛོག་པའང་གྲུབ་ཅིང་། རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆགས་པ་གཙོད་བྱེད་
ཅེས་དང་། འདིར་ཆགས་མེད་ཅེས་བྱུང་བས་གཉིས་ཀས་བདེན་སྟོང་བསྟན་
པར་བྱད་པར་མེད་དོ། །ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྤང་དོར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་
བྱ་ཞེས་སྡེ་མ་དག་བཤད་པས་རང་ལུགས་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་ནས་གསུངས་
ཤིང་དེའང་ལས་འདི་བྱས་པས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་འོང་དང་ཡིད་མི་འོང་འབྲིན་
པ་གང་དུའང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་བྱའོ། །

ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་འབྱུང་གི་ཞེས་རང་འབྱུང་ཞེས་པ་འདི་
ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། གསེར་སྒྲིང་ལྟར་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་པོ་
དེ་རང་རྒྱད་དང་མ་འབྲེལ་བའམ་གཞན་ཞིག་གི་རྒྱད་ནས་འོང་བ་མ་ཡིན་

པར། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་བས་ན་རང་འབྱུང་ཞེས་བཤད་དོ། །རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་འདི་
 འཕུལ་མེད་པས་རང་བྱུང་ནི་རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀ་ལ་འདུག་
 ཅིང་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་མི་
 སྟོས་པར་རང་བྱུང་གི་བསྟེན་རྒྱུགས་དང་། ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པ་སོགས་
 གྱི་སྟོན་པར་རང་བྱུང་དུ་བཤད་པས་སངས་རྒྱས་ནི་རང་བྱུང་དངོས་ཡིན་ལ་
 བྱང་སེམས་ནི་དེའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས་པས་ན་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་
 བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་འདི་རང་
 བྱུང་ཞེས་པ་དེའི་འགྲེལ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་སེལ་
 བའི་ཆེད་དུ་བྱང་སེམས་ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱི་
 རྒྱལ་ས་ཚུན་པའི་ཆེ་རྒྱལ་ས་ཐོབ་པ་དང་། གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། འཁོར་
 འབངས་མངའ་ཐང་རྒྱས་པ་གསུམ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་ཞིང་དང་པོ་གྲུབ་
 ན་གཞན་གཉིས་ཞར་ལ་འོང་བ་ལྟར་རྒྱལ་ས་ཐོབ་པ་དང་འབྲས་བུར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་
 ལྟར་ལྟ་བ་ངན་པ་མཐའ་དག་བྱངས་ཕྱང་བའི་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་དང་། འཁོར་
 འབངས་མངའ་ཐང་སྟོབས་འབྱོར་རྒྱས་པ་ལྟར་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་སོགས་
 རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་དང་པོ་སངས་རྒྱས་སྤྱི་ཙམ་དང་བྱི་མ་གཉིས་དེའི་ཁྱད་
 པར་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཉི་སྤང་ལས། མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དང་པོ་ལ་བྱས་
 ནས་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སེམས་པར་བྱེད་པས་ན་སེམས་ཆེན་པོ་ཞེས་
 པའི་སེམས་ནི་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ལ་གསུངས་སོ། །སྤྱད་པར་

གསུངས་པའི་ཆེ་ཅི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཆེན་པོ་གསུམ་
 བསྟན་ལ། དེའང་སྤར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་གང་ལགས་
 ཞེས་ངོས་པའི་ལན་དུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལྡན་དང་རིགས་དང་ལྡན་པའི་
 སྒྲོ་ནས་གསུངས་ཤིང་འདྲིར་ཆེན་པོའི་དོན་ངོས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་
 གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤེ་ཆེན་པོའི་མགོན་དང་། དཔུང་གཉིན་
 དུ་ལྟར་པས་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་ཁམས་དང་མོས་པ་མི་
 འདྲ་བའི་དབང་གིས་འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེ་
 བརྒྱད། ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཅུ་བཞི་སྟེ་རེ་གཉིས་དང་། ལྟ་བུ་སྟུང་བརྒྱ་
 སོགས་ཡོད་པས་དེ་དག་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཐོག་
 མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་དགོས་པས་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་
 བསྟན་ནས་སྤྱིབ་བྱེད་དང་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་
 བ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་སྤང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ན་མཐོང་བའི་
 ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའང་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་ཆེན་པོ་ནི་སྟེ་
 འཕགས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་།
 སྤེ་ཆེན་པོ་ནི་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད་ལ་གསུངས་པས་དེའི་རྩ་མཚན་ཡང་
 རྟོགས་རེ་བ་ཡིན་པས་འཛོག་གམ་སྟུམ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་སེམས་ཅན་
 རེ་རེ་བ་ལའང་ཉི་སྤང་རྒྱུ་སྤང་གཉིས་ཀར་བཤད་པས་སེམས་ཅན་དེ་རེ་
 རེའང་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་འཁོར་བར་འབྱམས་པས་རེ་རེའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་རྟེན་ཅིག་སྤེའི་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་པ་དང་། སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 དུས་མཉམ་པའི་ཆོགས་པ་ལ་སྤང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། སྤངས་དང་སྟེ་
 སྒྲོ་རིགས་ཀྱི་དོན། ཞེས་གསུངས་སོ། སེམས་ཆེན་པོ་གསུངས་པའི་ཆེ་བརྒྱད་

སྟོང་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་།
 ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་
 དང་། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ལྟ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་ཐེག་
 ཆེན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་མོས་པའི་སྟོན་ནས་རྟོགས་
 པའི་མོས་སྟོད་གྱི་སྐུ་བས་དང་། གསུམ་པ་ནི་མ་དག་ས་བདུན་དང་། བཞི་
 པ་དག་ས་དང་། ལྷ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་འཛོག་ཅིང་། དེའང་མི་མཉམ་
 པ་ནི་མཉམ་པ་མེད་པ་སྟེ་གཞན་རྣམས་འགྲན་ཆེ་དང་བཅས་ཤིང་སངས་
 རྒྱས་ནི་འདིག་རྟོན་ན་འགྲན་ཆེ་མེད་པས་མཉམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། སངས་
 རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་མཉམ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མཉམ་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འགལ་
 ཞིང་། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སྐྱེགས་ཞེས་པའང་འདི་ལྟར་རྟོག་པུ་ལ་
 འབྱེད་པ་ལ་གོ་ཆ་གྱོན་པ་སོགས་བཞི་ཡོད་པ་ལྟར་འདིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་དགར་བལྟས་ཏེ་གཡུལ་སྟོད་དགོས་ཤིང་། དེའང་ཐོག་མར་གོ་ཆ་བཟན་
 བོ་གྱོན་པ་དང་འདྲ་བར་གོ་སྒྲུབ་དང་། གཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་བར་
 འདུག་སྒྲུབ་དང་། དག་ལས་རྒྱལ་བྱེད་གྲོགས་དང་མཆོན་ཆ་ཆོགས་པ་དང་
 འདྲ་བར་ཆོགས་སྒྲུབ་དང་། དག་ལས་རྒྱལ་བ་དང་འདྲ་བར་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་
 པ་དང་བཞི་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོ་སྒྲུབ་ལ་པར་ཕྱིན་དུག་ལྟན་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དཔེར་ན་གོ་ཆ་གྱོན་པའི་ཆེ་མིག་ལ་མ་ཐོག་ན་སྐྱེར་
 བའི་དཔེ་ལྟར་མཆོན་ཆས་ཆ་གང་ནས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པའི་གོ་གྱོན་དགོས་
 གྱི་གཞན་མགོ་ལ་གྱོན་ནས་ལུས་ལ་མ་གྱོན་པ་སོགས་བྱས་ནས་སྟོག་གཅིག་
 ལས་མེད་པས་གང་མ་གྱོན་པ་དེ་རྣམས་པར་འགྱུར་ཞིང་གཞན་དུ་གྱོན་པ་
 དོན་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་ལ་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་ཕྱིན་དུག་

གཞན་ལ་གང་འདྲི་གྲུས་ན་གང་སྒྲོད་ས་དེ་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་
 ཚུགས་པར་འགྱུར་བས་ཆ་གང་ནས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པའི་དྲུག་ལྟན་གྱི་གོ་ཆ་
 བརྟན་པོ་ཐོག་མར་བགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་པ་ལས། གཏོང་བ་ཆེ་དང་།
 ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གོ་སྒྲུབ་བསྟན་ལ། དེའང་ཉན་རང་ལ་ལོངས་
 སྒྲོད་གཏོང་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ལུས་གཏོང་བ་མེད་ལ། དེ་བས་ཀྱང་སྤྱིན་པ་
 བཏང་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། བདོག་པ་
 ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཅས་ཏེ། སྤྱི་བོ་ཀུན་ལ་བཏང་སེམས་ཀྱིས། ཞེས་པ་ལྟར་
 གཏོང་བ་ནི་གཏོང་བ་ཆེ་བ་སྟེ། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། རྒྱབ་པས་
 ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་
 ཡོད་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་
 གྱི་ཐུན་མོང་གི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ལ། སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྟེང་ནས་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འདོན་ལུགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་སྤྱིས་རབས་སོགས་ནས་ཀྱང་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གཙོ་བོ་བཤད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་རང་གི་ཚུལ་བྱིམས་ནི་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་བདུན་ཅམ་ཡིན་
 ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་ཉེས་སྤྱོད་སྟོམ་པ་དང་། མ་དག་
 ས་བདུན་གྱི་ཆེ་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་དང་། དག་སའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་
 གྱི་ཚུལ་བྱིམས་གཙོ་ཆེ་ཞིང་ཤེས་ནས་སྟོབ་དགོས་པས་སྟོ་ཆེ་བ། མཐུ་ཆེ་
 བ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་བཞི་སྟེ། དེའང་ཕན་པའི་ལན་དུ་གཞོད་པ་སྒྲུབ་པ་
 དང་། ཇིན་ལན་ལོག་པར་འཇལ་བ་སོགས་ནི་བཟོད་དཀའ་འང་དེས་ཀྱང་
 མི་བཇི་བའི་བཟོད་པ་དང་། རྒྱུ་ལག་སྤྱིན་པར་གཏོང་བ་སོགས་བྱ་དཀའ་
 བའི་གནས་ལ་སྦྱོང་ལ་མེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་

དང་མ་འདྲིས་པར་ཆེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་
 ཚུར་ལ་མི་ཚུགས་པར་མ་བཟང་པར་ལ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པར་བྱིན་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་མཆོག་གི་
 ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཞེས་པ་འདི་བླ་མའི་སྤྱད་འགྲེལ་ལས་འདུག་སྐབས་ལ་
 སྐྱར་བས་སྒོ་དོར་འཆར་བདེ་པོ་འདྲ་འདུག་གསུང་། བམ་པོ་ཞེས་པ་འདི་
 གཞུང་གི་ཆ་མང་པོ་བསྐྱེམས་པ་ལ་བེར་ཞིང་དེའང་ལྷག་མ་བསྐྱན་ནས་རེ་
 མང་དུ་གཏོང་བ་དང་། སྤར་ཡོད་བསལ་ནས་རེ་ཉུང་དུ་གཏོང་བ་ལྟ་བུའི་སྒོ་
 སྐྱར་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་ལོ་ལྔ་བས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ལོ་ལྔ་བ་ཞེས་པ་འདི་ལ་
 གོ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། ཡ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ནས་སྟག་ཆང་ལོ་ལྔ་བ་ལ། འཛིག་
 ཉེན་མིག་གྱུར་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་ཞེས་བསྐྱགས་བཞེད་མཛད་པ་ལ། རུ་སྟོང་
 ཆང་ནས་ཡ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་སྟག་ཆང་བ་ལ་ཞེན་ཁ་ཆེ་བ་འདྲ་
 གསུངས་པས། ཉེན་གཅིག་སྐྱེ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་
 ཞེན་ཕྱོགས་བྱས་ནས་བསྐྱགས་བཞེད་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པའི་ཆེ། དེ་
 ཡིན་པའི་ངས་པ་མེད་དེ། ལོ་ལོ་ཀ་བྱས་ན་འཛིག་ཉེན་དང་། ཅ་ཅ་ལྟ་བྱས་
 བ་མིག་ལ་འདུག་པས་སྐད་དོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། འཛིག་ཉེན་མིག་གྱུར་རིན་ཆེན་བཟང་
 པོ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལོ་ལྔ་བ་ནམས་འཛིག་ཉེན་གྱི་
 མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་དོན་ལའང་གནས་ཏེ་ལོ་ལྔ་བ་ནམས་ཀྱིས་བོད་དུ་མ་
 བསྐྱར་ན་རྒྱ་དབེལ་རང་ཅག་ནམས་ཀྱིས་བོག་མི་ཆོད་ཅིང་། ད་ལྟ་གསུང་
 རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་མ་ཆོངས་པ་འདི་ལོ་ལྔ་བ་ནམས་ཀྱི་དྲིན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ལོ་ལྔ་བ་ནམས་སྐྱེ་དྲིན་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་ཁུངས་བཅུན་པ་

སོགས་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུང་།

ཕྱ སྐབ་པའི་རྟེན་དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྐབ་པ་རང་གི་ངོ་
བོ་དང་། དེ་ལའང་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གོ་སྒྲུབ། སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་འཇུག་སྒྲུབ།
ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚོགས་སྒྲུབ། གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
ངེས་འབྱུང་སྐབ་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པ་ལས་གོ་སྒྲུབ་ཡན་ཆད་སོང་བེན་ནས།
འཇུག་སྐབ་དགའི་གོ་རིམ་སྒྱིར་འདི་ལྟར་སྦྱེ་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཆེར་མེད་
ཀྱང་གསེར་འཕྲེང་ལས་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་སྦྱེ་ཚུལ་ཡང་གསུངས་འཇུག་པས།
དེའང་འདྲོད་སེམས་དམན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཤིན་ཏུ་གཡེང་བ་ཡིན་པས་
དེ་ལས་སེམས་ནད་དུ་བརྟན་པར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
ཀྱི་ལམ་གཞི་འམ་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིན་དུག་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེའང་འཇུག་
པ་ལས། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །ཞིས་སོགས་ལྟར་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལ་
ངེས་པ་དྲངས་ཏེ་འོངས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐབ་པའི་
གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་སྟོམ་ལམ་མི་སྟོབ་ལམ་བྱུང་པར་ཀྱི་ལམ་བཞི་བྱང་ཞིང་
དེ་ལྟར་རང་དོན་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་ན་གཞན་དོན་སྐབ་བྱེད་ཆད་མེད་
བཞི་འབྱུང་ལ། གཞན་དོན་སྐབ་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཛོན་ཞེན་བཀག་
པའི་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཀྱན་རྒྱུ་སྒྲུང་བ་དེ་ག་རང་གི་རྒྱ་མཚན་གཞན་
བསམ་མི་དགོས་པར་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་
བྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ལ་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་
རང་དོན་ཚོས་སྒྱུ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྦྱུ་སོགས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་

གྱི་དོན་དུ་དེ་དག་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པའི་མངོན་ཤེས་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་
མཐུན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའང་འཇིག་རྟེན་དང་། འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་གསུམ་དུ་
འདུ་བས། དང་པོ་ནི་བསམ་གཟུགས་དང་། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་
དོན་རྟོགས་པ་སྤུང་ཆོགས་སྤྱབ་བྱེད་ཕྱིན་དུག་དང་སྤང་བ་སྤུང་ཆོགས་སྤྱབ་
བྱེད་མཐོང་ལམ་དང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ས་བརྒྱད་
པའི་འབད་ཚོལ་རགས་པ་ཞི་བའི་མི་སྒྲོབ་ལམ། ས་དགུ་པ་དང་བརྒྱ་པའི་
ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གསུམ་དང་། གཞན་དོན་སྤྱབ་བྱེད་དང་པོས་ཆད་མེད་
བཞི་དང་དེའི་ཁྱད་པར་མི་དམིགས་པ་དང་ལྷན་པ་གཉིས་དང་། ཆངས་
པར་སྐྱེ་བ་ལ་ཆད་མེད་བཞི་སྒྲོམ་དགོས་པས་ཆངས་པའི་གནས་པའམ་
ཆངས་པའི་རྒྱ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཡང་། དེ་ཉིད་ཆངས་ཚུལ་ཆངས་པ་
ཡི། །འཁོར་ལོ་ཆངས་པས་བསྐྱར་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆངས་པ་
ལྟར་འདས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བྱས་ཏེ་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་
ཡོད་ཆོད་ཡིན་གསུང་། ཐེག་དམན་ལས་འབྱེད་བྱེད་འཁོར་གསུམ་དག་
པ་ནི་ཟིན་བྱེད་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྟར་བའི་ཁྱད་པར་མངོན་
ཤེས་དུག་དང་གསུམ་སྟེ་འཇུག་ཡུལ་རྒྱུའི་ཐེག་ཆེན་བརྒྱད་དང་འབྲས་བུ་
རྣམ་མཐུན་དང་དགུ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་པ་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་
གྱི་ཞེས་སོགས་རྐྱང་པ་གསུམ་མཐ་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་སྤྱབ་བསྟན་པ་ཡིན་
ལ་དེའང་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་དེ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གྱི་འཇུག་
སྤྱབ་དེ་ལ་བྱས་པ་མཆན་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། བདུད་གྱི་མིག་རས་བཅའ་
བཞིན་དུ། སྲིད་པ་དག་ཀྱང་ལྟོག་པར་བྱེད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་

གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་རྒྱས་པ་
 དང་། དེ་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་ལེན་སེམས་དེའི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེས་ན་བདུད་
 ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་དེའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བས་བདུད་ཀྱི་འདོད་ཐོག་ཏུ་མི་གཏོང་བར་
 བདུད་ཀྱི་རྒྱ་འདུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
 བརྗོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱ་འདུལ་གྱི་རྒྱ་པར་མ་འདིར་གཡོ་སྐྱེའི་
 རྒྱ་ལ་བྱས་འདུག་ཀྱང་། འབྲེལ་པར་བདུད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་པས་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བྱེད་དགོས་སམ་སྟམ་གསུང་།

༥ ཚོགས་སྐབ་ནི། བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་དང་། མཉམ་པར་བཞག་མ་
 བཞག་གཉིས་དང་ལྟ་སྦྱོང་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་དང་དམིགས་པ་
 འདྲིན་པ་གཉིས། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དང་ཉེས་པ་སེལ་བ་གཉིས་ཏེ་ལྷའི་ནང་
 དུ་འདུ་བས་དེའང་བསམ་པ་སྒྲིང་རྗེ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕྱིན་དུག་དང་། མཉམ་
 གཞག་ཞི་ལྷག་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དང་གསུམ་ཡིན་ལ། མཉམ་པར་མ་གཞག་
 པ་ཐབས་མཁས་དང་། ལྟ་བཤེས་དང་། སྦྱོང་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
 དང་། འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་ལམ་དང་། དམིགས་པ་འདྲིན་པ་གཟུངས་དང་ཡོན་
 ཏན་གྱི་རྟེན་སའི་ཚོགས་དང་། ཉེས་པ་སེལ་བ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་རྣམ་བཤད་ལས་གོང་གི་ཞི་ལྷག་
 གཉིས་པོ་དེ་བྱང་འབྲེལ་ལ་བྱས་པ་དང་། གསེར་འབྲེང་ནས་སྲིད་ཞིའི་
 མཐའ་འགོག་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་ལ་བྱས་པ་ཆོག་མི་མཐུན་པ་ལྟར་
 ཡོད་ཀྱང་། སྲིད་མཐའ་གཞོན་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟོབས་དང་བལ། ཞི་མཐའ་
 གཞོན་པའི་སྤྲིང་རྗེའི་ལྷན་གྱིས་དབེན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་སེམས་

གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་
བཞག་པ་སོགས་གྱི་ཕྱིར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཞི་ལྷག་ལ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་
པའི་སྤྲིང་རྩི་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་འཛོག་དགོས་པར་སྣང་བས། རྣམ་བཤད་
གསེར་འཕྲང་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་གསུང་།
གོ་སྐབ་ལས་འཕྲོས་ནས་གོ་ཆ་བགོ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ངེས་པའི་ལན་ཏུ་
ཆོགས་སྐབ་དང་པོ་བཅུ་དང་། འཇུག་སྐབ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་
འཇུག་པའི་ཐེག་ཆེན་དེ་གང་ཡིན། རི་ཅམ་གྱིས་ཞུགས་པ་ཡིན། གང་ནས་
ངས་པར་འབྱུང་། གང་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར། གང་ཞིག་འབྱུང་བ་ལགས་
ཞེས་ངེས་པ་ལ། དང་པོ་ཐབས་མཁས་ནས་གཟུངས་གྱི་བར་དང་། གཉིས་པ་
སའི་ཆོགས་དང་། གསུམ་པའི་ལན་ཏུ་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཆོགས་དང་།
བཞི་པ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོ་དང་། ལྷ་པའི་ལན་ཏུ་སྒྲོམ་
སྤང་རྟོག་པ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲད་པར་ཡང་།
དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་གྱིས་རི་ཅམ་གྱིས་གོ་
ཆ་བགོས་པ་ཡིན་ངེས་པའི་ལན་གྱིས་ཆོགས་སྐབ་དང་པོ་བཅུ་བཞུན་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེའང་སྒྲིག་དང་པོས་དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་སྐུ་ལ་པས་གཞན་གསོད་
པ་སོགས་སྤང་ཡང་དེ་ལ་སེམས་ ཅན་མེད་པས་སྤིག་པ་སོགས་མི་འབྱུང་བ་
ལྟར་འགྲོ་ཀླན་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་སོགས་དོན་
དམ་པར་མེད་པར་བཞུན་ནས་ཐ་སྦད་ཏུ་དེ་དག་ཅུང་བའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོའི་
ཆོགས་བཞུན་པ་ཡིན་ལ། དམ་པ་རྣམས་གྱི་གོ་ཆ་མཆོག་ཁྱེས་པའི་བར་གྱི་
སྒྲིག་གཅིག་གིས་བྱུང་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡན་ཆད་གྱི་ཆོགས་དགྲུ་བཞུན་པ་ཡིན་
ན། ཁྱི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས། པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཞེས་

པའི་བར་གྱི་སྒྲིག་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་ལྷག་མ་བདུན་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས།
ཚོགས་སྒྱིར་བཤད་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་
པས་བྱེ་མ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས། སའི་ཚོགས། གཉེན་པོའི་ཚོགས་གསུམ་ལས།
རྩེ་བཙུན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སའི་ཚོགས་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒྲིག་ནས་རྒྱས་པར་བཤད།
གཉེན་པོའི་ཚོགས་ནམ་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིག་སྒྱས་
པར་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་ཁ་བསྐངས་པ་
ཡིན་ལ། དེའང་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་མཚོན་ནས་
བསྟན་པས་ཤེས་པ་སོགས་གྱི་སྟོང་ཉིད་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་
སོགས་གྱི་སྟོང་ཉིད་བྱེ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གང་ཟག་གཞན་དང་། དབང་རྟེན་
ཁོག་པ་དེ་དབང་པོ་དྲངས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱེ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་
རྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བྱིར་ན་ནང་ཡིན་པས་ལྟོས་ས་ལྟོས་འདྲིལ་གི་སྒྲིག་སྒྱས་
བྱེ་ནང་གཉིས་ཀ་ལྟ་བུར་སོང་བས་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་བྱེ་ནང་གཉིས་ཀའི་
སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་ལམ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྒྱིར་ལམ་འཕངས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་བཤད་དང་གསེར་འཕེང་
སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་དག་ཚོགས་སྒྱིར་ལ་སྒྱུར་བ་ཙམ་ལས་དེ་ལྟར་སྒྱིར་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་གསལ་ཁ་མེད་ཅིང་། དེར་སྒྱུར་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་
སོགས་སྒྱིར་ཡོད་དགོས་པའི་ངེས་པའང་མེད་དེ། དཔེར་ན་བུམ་པའི་སྟེང་
ཏུ་བཤད་ན་གོ་སྒྲ་བ་ལ་དེའི་སྟེང་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཤིང་རྩའི་སྟེང་ནས་བཤད་
ན་གོ་སྒྲ་བ་ལ་དེའི་སྟེང་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟ་བུ་ནི་བུམ་པ་སོགས་དེ་
གཏན་ལ་འབབས་པ་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་
ཉི་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཟེར་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྟམ་གསུང་། ཏུས་

དང་གང་ཟག་སོགས་ཕྱོགས་རེ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་ཕྱོགས་
བཅུའི་སྟོང་ཉིད་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེས་ས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་
ཏུ་འགོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་ལ། དེའང་ཉི་མའི་དགྲིལ་
འཁོར་ཤར་བའི་ཆེ་འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ལྟར་
འདིའི་སྟོང་དུ་གཏན་ལ་འབབས་འདིའི་སྟོང་དུ་མི་འབབས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་
ཕྱོགས་རེ་བ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་བྱིར་ན་
ཀྱན་འགོའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དགོས་པ་དང་དམ་པ་མཆོག་ལ་
བྱས་ནས་སྐྱེས་བུའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མཆོག་ཟུང་འདས་བདེན་མེད་ནི་དོན་
དམ་སྟོང་པ་ཉིད་དེས་ས་གཉིས་པའི་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
འཕངས་ལ། དེའང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཞུགས་པའི་
བྱ་བ་ཞིག་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་འཛོག་དགོས་ལ། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་
བྱིན་ལྟག་པར་ཐོབ་པས་དོན་དམ་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚུལ་འཆལ་གཉིས་
ལ་སྦྱང་དོར་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་
ཆེ་ཐ་སྟོད་དུ་སྦང་བྱ་འདོར་བ་དང་། གཉེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་དོན་
གཉེར་ཤུགས་རྗེ་ཆེར་འགོ་བ་དང་། དོན་གཉེར་ཅི་ཙམ་ཆེ་བའི་ཆོད་ཙམ་དུ་
བདེན་ཞེན་འཕང་དམའ་རུ་འགོ་བ་སོགས་ནི་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཚུལ་
ཡིན་པ་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་གསུམ་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་
དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ལ། དེའང་འདིར་བཟོད་པ་གསུམ་ག་
ལྟག་ཀྱང་གཙོ་བོར་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་། གསེར་འབྲེང་
ལས། མཐུན་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

པ་ནི། དཔེར་ན་ད་ལྟ་ཆེ་རིང་བ་སོགས་སྡོན་གཞན་གྱི་སྟོག་བསྐྱབས་པའི་
 རྒྱ་མཐུན་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ལ་མི་བྱེད་པར། མ་འོངས་པ་ན་
 འབྲུང་བར་འཁྱར་བའི་རྒྱ་མཐུན་ལ་བྱེད་པར་གསུང་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་
 ལྷམ་ལྷེ་དབྱུང་དགོས་གསུང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བཞི་པར་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ས་ལྷ་པར་
 མཐའ་འདས་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་
 དང་། ས་རྒྱག་པར་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་
 དང་ནམ་དག་མིན་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དོར་བ་མེད་པ་ནི་ཐེག་དམན་བྱང་མེམས་ལ་
 ལྷོས་ཏེ་དོར་བུ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ནི་ངོ་སོ་རྒྱ་འབྲས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་
 གྲུང་འདོར་དུ་མི་རུང་བས་དོར་བ་མེད་པ་འཇམ། ཡང་ན་ལས་ཉོན་ཀྱིས་སྤངས་
 པའི་ཕྱང་སོ་སྡེ་མ་དོར་བའི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་བྱས་ནས། དོན་དམ་
 པར་སྡེ་མ་དོར་བ་དང་མུང་འདས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་བཤད་
 པའང་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ན་སྡེར་གྱི་མུང་འདས་ལྷག་བཅས་ལ་བྱེད་དགོས།
 རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ས་
 བརྒྱུད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ལ། ས་འདིར་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་དང་། ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པས་
 ཞིང་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས། རང་རང་གི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 འཛོག་བྱེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 གཉིས་ཀྱིས་ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ལ། དེར་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་
 བཞི་རྗེས་མཐུན་ཐོབ་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས། དངོས་

པོ་མེད་པ་སྟེ་དོན་དམ་པར་མེད་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཐ་སྟངས་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་
 ཆོག་གས་པའི་སྤངས་སྤྱོད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཕུང་པོ་ལྡེའི་སྤྱོད་ཉིད་ནི་
 དངོས་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ས་བརྩུ་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ལ། འདིར་
 ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས། རྣམ་མཁའི་སྤྱོད་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་
 པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱོད་
 པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པའི་ཆོ་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པ་མིན་པར་ཐོག་མེད་
 རྣམ་ཆོས་ཅན་གྱུ་བ་ཅམ་ནས་དེའི་ཆོས་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་གྱུ་བ་པས་ན་
 རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ། གནས་ལུགས་དེའང་དགག་བྱ་བཀག་
 ཅམ་དེར་གནས་ཀྱི་དེ་ལས་ཕྱ་རགས་གང་བྱས་ཀྱང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་
 ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་གནས་ལུགས་བཅའ་དུ་མེད་པས་ན་གཞན་གྱི་ངོ་
 བོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། སའི་ཆོག་གས་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒྲོ་ནས་
 འཆད་པ་ཡིན་པས་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་འཛིགས་མེད་
 ཕྱིར། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། ཕྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་འགྲོ་ལྟན་ཕྱིར། དེ་དག་
 ཉིད་ལས་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན་
 སའི་སྐད་དོད་ལྷ་མའི་ལྷ་ལ་ཏ་བསྟན་ནས་ལྷ་ཏ་འབྱུང་པོ་དང་ཨ་མི་ཏ་
 དཔག་མེད་དང་། ཨ་ལྷ་ཡ་འཛིགས་མེད་ལ་བྱས་ནས་འབྱུང་པོ་འམ་སེམས་
 ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་ས་ཞེས་
 སྒྲིན་སེལ་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་གཅིག་དང་། ཡང་ལྷ་ཡ་ནི་ཕྱི་ཕྱིར་དང་།
 མི་སྟེ་མ་རྒྱ་གོང་དུ་འགྲོ་ལྟན་ལ་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་གོང་མར་བགྲོད་པར་

བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་ས་ཞིས་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་འདྲི་བ་
 དང་གཉིས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་བཤད་གསུང་། སྤྱིར་ས་དང་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་
 གཉིས་ཀའི་སྒྲ་འཇུག་ཀྱང་། ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་ལམ་ནས་
 བཞག་ནས་བྱི་མ་རྣམས་ལ་དེས་བྱབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སའི་སྒྲ་འཇུག་
 གཞིའི་གཙོ་བོ་ཐབས་གྱི་ཆ་དང་། ལམ་གྱི་སྒྲ་འཇུག་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་
 གྱི་ཆ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་སའི་ཚོགས་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒྲོན་ནས་བཤད་པ་
 ཐབས་གྱི་ཞུག་ཆ་དང་། དངོས་གཉེན་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཤེས་རབ་གྱི་ཞུག་
 ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི་ཁང་བཟང་བྱི་དོར་
 བྱེད་པ་ལ་ཁང་བཟང་སྤྱོད་ཟེར་བ་ལྟར་དྲི་མ་སེལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་
 པའི་སྒྲོན་ནས་ས་དེ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ས་འགའ་ཞིག་
 ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཉུང་བ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་མང་བར་གསུངས་པ་ནི་གཤལ་
 བྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་སྒྲོན་སྤོང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་
 གཉེན་པོའི་སྒྲོན་ནས་གསུངས་པ་ནི་དེ་མ་གསུངས་པ་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་
 དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། རེ་རེའི་སྐབས་སུ་འང་ཚོས་ཉན་ཚུལ་སོགས་
 ཡང་ཡང་བསྟན་པ་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་བཟུང་ཐབས་ཤེས་དེ་དག་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་ཆེ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱི་བར་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་བ་རེ་བྲིགས་སེ་འོངས་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་ནས་བཅུ་པར་
 འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་
 པའི་སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་སར་ལྟར་མོ་ལྟ་བ་
 ཅམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་རང་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་ཚུལ་

བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་གདམས་ངག་ཉན་པ་ཡིན་པས་ལམ་འོག་མ་ནས་གོང་
མར་འཕོ་བའི་ཆོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་
འགྲུར་སྟོང་འགྲུར་གྱིས་ལྷག་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉེར་
འགྲོ་ང་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །ང་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཅི་ཡང་མེད། །ཅིས་གསུངས་
པའང་། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་ཞིབ་ཆ་བྱེ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ཆེད་དུ་
བསྟེན་མི་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་གདམས་ངག་ཉན་མི་
དགོས་པར་བཤད་པ་མིན་གསུང་། འགྲེལ་པར། རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞེས་
པ་ཡོངས་སྟོང་བཅུ་སྟོན་པའི་རྩ་བའི་ཆོག་གིས་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞེས་
བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དམ་
བཅའ་བའི་དམ་བཅའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒྲུབ་ཅིས་པའི་བཤད་ཚུལ་
གཉིས་ཡོད་ལ། གཞི་ནི་རྒྱ་ལ་བྱས་ནས་སྤྲེལ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆོ་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་
ཀྱ་ཀྱེལ་མེད་པའི་བསམ་པ་དང་། དེའང་རང་གཞན་ལ་བྱི་མར་སན་པ་དང་
ཆོ་འདིར་བདེ་བའི་བསམ་པ་དང་། འདི་ལ་ཉེ་འདི་ལ་དེ་ཅམ་མི་ཉེ་ཞེས་
ཆགས་སྤང་གིས་རིས་སུ་ཆད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་
པའི་སེམས་དང་གསུམ་ནི་བསམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་ངོ་
བོ་ལ་ཟང་ཟིང་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། གཞན་ལ་
སྟོན་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་
ཆོས་ཉན་པའི་དོན་ཤེས་པ་དང་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་ན་སྦྱིན་གྲོལ་ལ་འགོད་
ཀྱས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་གཞན་གཞོད་གཞི་དང་
བཅས་པ་བསུང་བ་ལས་ལྷག་པའི་མི་འདིགས་པའི་སྦྱིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་

འཛིགས་པའི་སར་མི་ཞིག་གཅིག་ཕྱར་འགྲོ་བའི་ཆོ་མི་ནག་མཚོན་ཆ་ཐོགས་
པ་དུ་མ་ཞིག་གཞོད་པ་མི་བྱེད་ཀྱང་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་འཛིགས་ངམ་མེ་
འགྲོ་བ་དང་། དེའི་ཆོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་ཅན་ཞིག་མཐོང་ན་སེམས་
བདེ་འཕོལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་མི་འཛིགས་པའི་སྒྲིན་པ་
འཛོག་དགོས་པར་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཐོས་གསུང་། དེ་བཞི་སྒྲིན་
པའི་ངོ་བོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མིག་གིས་མཐོང་འདོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའི་བསྟོན་བ་དང་། ཆོས་
སྟོན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པར་བསྟུས་ལ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་
པར་དམ་བཅས་པའི་བདེན་ཆོག་བསུང་བ་ནི་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུ་བ་སྟེ་
བརུ་ནི་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྟོང་ཡིན་ལ། དེའང་མདོ་ལས་བསམ་པ་སེམས་
བསྐྱེད་དང་མི་དམིགས་པ་དང་བསྟོན་བ་གསུམ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་
འདི་ལ་ཆང་གསུང་། གཉིས་པའི་ཡོངས་སྟོང་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་མདོར་
བསྟན་ནས་སན་པ་བྱས་པ་དྲན་པ་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ནི་ཉེས་སྟོད་སྟོམ་
པ་ཡིན་པས། གཤེ་ཡང་སྤྲར་མི་གཤེ་བ་སོགས་དགེ་སྟོང་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་
བཞིའི་སྟོན་ནས་དགེ་སྟོང་དུ་གཙོ་བོར་འཛོག་དགོས་པས་ཉེས་སྟོད་སྟོམ་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རང་གི་སྤར་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་མི་འགྲོད་པར་དགའ་བ་
བསྟོམ་པ་དང་། དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བསྟེན་པར་གོང་མ་དོན་དུ་གཉེར་
ན་དགེ་བ་རྣམས་རང་གི་ངང་གིས་འདུ་བ་ཆོས་སྟེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།
སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།
དེ་དག་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པས་མཁན་པོ་སོགས་
བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་དང་། དེའང་ཟང་ཟིང་གི་ཆེད་དུ་མ་

ཡིན་པར་དེ་ལས་གདམས་ངག་ཉན་པ་དང་། ཉན་ནས་གདམས་དོན་བྱིན་
དྲག་ལ་སློབ་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་གནས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་
བཤད་དང་གསེར་འཕྲེང་གནས་ན་པར་བྱིན་ལྷག་ཚུལ་ལ་སྦྱོར་བའི་གསལ་
ཁ་མེད་ཀྱང་། རྣམ་བཤད་གྱི་ཆོག་གི་རྣམ་པ་ལ་པར་བྱིན་ལྷག་ཚུལ་ལ་སྦྱར་
ན་རུང་ངམ་སྣམ་པ་ཞིག་ཡོད་པས་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིས་སོགས་ལ་སྦྱར་
བ་འདི་གཞུང་ཆེན་མོ་གཞན་གྱི་བཤད་ཚུལ་དང་འགྲིག་ན་རུང་གི་མིན་ན་
བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ན་ལེགས་གསུང་།

ཆོགས་སྦྱབ་འཕྲོས་ཚུལ་མདོ་དང་ཅ་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ་ཅ་བར་
འདུག་སྦྱབ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཆོགས་སྦྱབ་བསྟན་ལ་མདོ་ལས་ཆོགས་སྦྱབ་ལ་
གོ་སྦྱབ་དང་འདུག་སྦྱབ་ལ་འཕྲོས་པའི་ཆན་པ་གནས་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་
གསུང་། བརྒྱ་ལྷེད་ལྷུང་འགྲེལ་ལྟར་ན། ལྷུང་པའི་སེམས་མེད་པ་ཞེས་པ་འདི་
ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཆོགས་ལ་སྦྱར་ནས་ཞི་མཐའ་འགོག་པའི་སྟོང་རྩེ་ལ་བྱས་པ་
དང་། མཁའ་འདྲ་ཞེས་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱས་ཏེ་དེའི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་
བསྟན་པ་དང་། དགའ་སྦྱིད་ཅེས་པ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་པུག་བཅུ་གཉིས་སོགས་
ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་སྦྱིད་པ་དང་། གཉེན་པོ་མཐོང་སྟོམ་གྱིས་དྲི་མ་སྤང་བའི་
ཆ་ནས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གང་ཞིག་ཞོན་ནས་ཞེས་པ་མན་ཆད་
ངེས་འབྱུང་སྦྱབ་པ་ལ་སྦྱར་འདུག་གསུང་། སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་སེམས་མེད་
པ་ཞེས་པ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་ལྷུང་པ་གསུངས་ཤིང་།
འདིས་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྦྱོར་དགོས་སམ་སྣམ་
གསུང་། འདུག་སྦྱབ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཐེག་ཆེན་གང་ཡིན་དྲིས་པའི་ལན་དུ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྦྱིད་སྟོམ་ཐབས་མཁས་ནས་གཟུངས་གྱི་བར་དང་། ལྷགས་

པའི་ཚད་རིས་པའི་ལན་དུ། ཡང་དག་པའི་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་མཐོང་།
 ལམ་ནས་བཞག་པ་ལྟར་སའི་ཚོགས་དང་། གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་། གང་
 ཏུ་གནས་པར་འགྱུར། གང་ཞིག་གི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་
 ལ་སྒྱུར་དགོས་པས། སྤུང་པར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཕྲོན་གྱི་མཐའ་དང་
 ཕྱི་མཐའ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། སྤྲུལ་དོན་མཛོན་
 རྟོགས་ལའང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་གསལ་བར་མ་བསྟན་པས་བྱབ་པ་མེད་དེ།
 སའི་ཡོངས་སྤྱོད་འདི་དག་ཉི་ཁྲི་སོགས་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། དེའང་
 མདོ་ལས་སྤྱོད་བྱའི་སྒྲོན་པ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱན་ལས་ས་སྤྱོད་གཞི་བྱས་ཏེ་
 དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྲག་ཆ་ནས་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་གསུང་། ས་
 གསུམ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནི། མདོ་སྤྱོད་རྒྱན་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྤྲུང་བ་ཆེན་པོ་
 བྱི། བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོས་ལ་ངེས་
 སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཀྱི་
 ཚེའང་རྒྱ་མཐུན་ནམ་པན་ཡོན་ལྷ་བྱུར་གང་འོངས་པ་ཡིན་ན་དམ་པའི་ཚོས་
 ཐོས་པ་ལ་རྩོམ་པ་རྗེ་ཆེར་སོང་བས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ཚོས་ཐོས་
 པས་མི་ངོམས་པ་དང་། ཚོས་ཐོས་པ་དེའང་གང་ཟག་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་
 ལ་ཟང་ཟིང་འབུལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་
 ཕྱག་འཆལ་བ་དང་སྟན་པར་སྤྲོ་བ་དང་གདན་བཤམས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀུར་
 རྟེན་ལ་དགའ་བ་དག་ཡོད་པས་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཞན་ལ་པན་སེམས་
 ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ནི་ཚོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ལ་
 སྒྱུར་བ་དང་། ས་ཕྱོགས་ཆེར་མ་དང་རྗོངས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་པོ་དང་དེར་
 གནས་པའི་མིའང་གདུག་རྒྱབ་ཆེ་བ་སལ་ཆེར་སྟོད་བཅུད་གཉིས་འགྲོས་

མཐུན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་པོ་བདག་འབྲས་ཡིན་པས། ཆོར་མ་སོགས་
 མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཞིང་དག་པ་དེ་འདྲ་ཁོང་ཁྱོད་བཀག་པ་
 ལ་ལྟོས་པ་དང་། བཟོད་པས་མངོས་ཤིང་སྒྲེ་བོ་དམ་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ལྟར་
 རང་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་བཟང་བ་འཁོར་སྤུངས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་དགའ་
 བར་འཇུག་བ་སོགས་ཀྱང་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྒྱལ་པོའི་
 བྱིས་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་ཆད་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡན་ལག་གཞན་ཞིག་བཅད་པས་
 ཐར་པར་འཇུག་ན་དགའ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དུ་ལེན་པ་ལྟར་ཉེན་བཉེན་པ་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་བ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱག་
 བསྐྱེད་འདྲ་ཞིག་སྟོན་ཏེ་བབས་ཀྱང་དང་དུ་ལེན་རིགས་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་
 དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་དང་། སན་བཏགས་པའི་ལན་དུ་གཞོད་པ་སྤྱད་པ་
 སོགས་ཀྱིས་ཆེ་དེ་ལ་ལན་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་སྒྲེ་བར་ཉོན་མོངས་པའི་
 གཞན་དབང་དུ་ཤུར་ཚུལ་སོགས་བསམ་སྟེ་ཅི་མི་སྟམ་པའི་བཟོད་པ་དང་།
 བྱང་སེམས་ལ་ལུས་ངག་གི་བདུན་གནད་བའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་
 གསུམ་གནད་བའི་སྐབས་མེད་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་སྟོང་
 རྗེ་ཡིན་པས་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་དང་བྱ་བ་མི་འགལ་ལ། ཁོང་ཁྱོད་ནི་དེའི་
 གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་དགོས་པས། དེ་ལྟ་
 བུའི་མི་དགོ་བ་ལ་རང་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཛོམས་པས་ངོ་ཆེམས་པ་དང་
 བྱེད་ཡོད་པ་ལུས་ས་གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ལ། རྫོམ་མེད་ནི་ལྷ་ག་
 ལ་སྦྱོར་དགོས་གསུང་། ས་བཞི་པ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་སྟེ། དེ་འདྲ་བཙོན་
 འབྲས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་ལ་གསུམ་སྟེ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་དང་།
 སྦྱིད་ལུག་དང་། བདག་ཉིད་བརྟན་པའོ། །རང་གིས་བྱང་ཚུབ་སྤྱད་པའི་མི་

མཐུན་ཕྱོགས་ཟས་ནོར་ལོངས་སྟོང་འབད་པས་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་ལེ་
ལོ་དང་པོ་འཛིག་སྟེ། འདི་འཛིག་རྟེན་ན་བཙུན་འགྲུས་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་
བཙུན་འགྲུས་མ་ཡིན་ཏེ། བཙུན་འགྲུས་ནི། བཙུན་གང་དགེ་ལ་སྟོན་བ་
ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རྩེ་འཆལ་བའི་
བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེས་ན་ཚོས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་
བྱིས་པ་ལས་རབ་རྩ་བྱུང་བ་བརྟུ་འགྲུར་སྟོང་འགྲུར་གྱིས་ལྷག་པ་དང་། མདོ་
སྟེ་རྒྱན་ལས། རབ་རྩ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དག་ནི། ཁྲོན་ཏན་ཚད་མེད་རྣམས་
དང་ལྟན། ཉེ་ལྟའི་སྟོན་བཙུན་བྱིས་པ་ཡི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལས་བྱུང་པར་
འཕགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་འཁོར་བསྐྱར་ལས་ཀྱང་བྱང་
སེམས་རབ་བྱུང་ལ་བསྟུགས་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་བཀའ་གདམས་པས་
གཞིན་པོ་བསྟེན་པ་ལས་ཡུལ་ངན་སྟོང་བ་གལ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་
བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་བྱིས་ན་གནས་པ་འདི་གཅིག་ལྟ་ལ་
འབྲི་པ་རྩད་ནས་གཅོད་རྩུས་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཞར་ལ་ཆོད་འགྲོ་བས་
པ་ཡུལ་སྤངས་ནས་དབེན་པའི་ནགས་ན་གནས་པ་དང་། དབེན་པ་ལའང་
ཕྱི་ནང་གི་གཉིས་ཡོད་པས་ཕྱི་འདྲུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་དང་། ལང་རྣམ་
གཡང་གིས་དབེན་པ་དང་། འདིར་སྤྱི་ཙམ་ལའང་མི་བྱེད་པར་རྣམ་བཤད་
ལྟར་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་དབེན་པ་ལ་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབེན་
པའི་ནགས་ན་གནས་པ་དེའི་ཆོའང་མཛོད་ལས། རྟེན་ལ་ཡང་སྟེད་ཆོག་མི་
ཤེས། མ་རྟེན་ལ་འདོད་འདོད་ཆེན་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་པ་སྟར་
མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རྩང་སྟེན་པ་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་པ་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་ཀ་མ་རྟེན་པ་

ལ་སྲེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་དེས་འབྲེད་མི་རུས་པས། ངན་
 ཉུང་རྟེན་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། བཟང་མང་རྟེན་པས་མ་ཆོམ་པ་ལ་ཟེར་
 བས་དེ་གཉིས་ཀ་སྤང་ནས་འདོད་རྩུང་དང་ཆོག་ཤེས་བསྟེན་པ་དང་། འཁྲི་
 བ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྤྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་བསྟེན་པ་དང་། འཁྲི་
 དེའང་། བསོད་སྟོམས་པ་དང་སྟན་གཅིག་ཕྱིས་མི་ལེན། །ཆོས་གོས་གསུམ་
 དང་ཕྱིང་བ་ཕྱག་དར་ཁྲོད། །དགོན་པ་ཤིང་རྩུང་པ་དང་སྤྲ་གཤམ་མེད། །དུར་
 ཁྲོད་ཅོག་བྱ་པ་དང་གཞི་རི་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཅུ་གཉིས་དང་
 བསོད་སྟོམས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་པ་དང་རྟེན་པས་ཆོག་པ་གཉིས་བྱེན་སྤྲུངས་
 པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གསུམ་ཡོད་གསུང་། དམ་བཅའ་དེ་དག་སྟོག་ལ་བབས་
 གྱུང་འདོར་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དཔང་པོར་
 བཞག་ནས་ཁས་སྲུངས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཁས་སྲུངས་པས་དེ་དག་གྱུང་བསྐྱུས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། མཐོག་རྒྱུང་ཞིང་མཐར་འདོར་
 བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྟོན་ཏེ་མ་ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ཏེ་
 འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དུག་པོ་འདི་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་ཚུལ་
 དངོས་དང་། འོ་ན་ལེ་ལོ་དེ་བཀག་ནས་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། བྱང་
 སེམས་གཞན་དོན་གཅོ་བོ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་ཆོས་བསྟན་ནས་མྱུང་འདས་ལ་གཞོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེའང་ཐོག་མར་
 ཟང་བེད་གིས་འཁོར་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་མ་སྟོན་པ་སྟོན་པ་དང་། སྟོན་པ་གྲོལ་བར་
 བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་ལ། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སེལ་
 ཚུལ་དངོས་བརྒྱད་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ཁུམ་པ་དང་

ཞེས་པས་སྦྱིད་ལྷག་དང་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་གཉིས་ཀའི་གཉེན་
 བོ་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པ་དེའང་ཡུན་ཐུང་བྱ་ཅམ་ཞིག་མ་
 ཡིན་པར་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་དུ་སྦྱབ་དགོས་པ་དང་། སྦྱབ་རྒྱའི་བྱ་བ་
 དེའང་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་པར་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་སོགས་བྱ་
 དགའ་བ་དང་། དེའང་རེ་རེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་སྦྱིན་པ་སོགས་སྣ་མང་
 བོ་ཞིག་སྦྱབ་དགོས་པས་ཡུལ་ལ་སྐྱག་ནས་སྦྱིད་ལྷག་པའི་ལེ་ལོ་གཅིག་དང་།
 ཡུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ཟག་ཁྱད་པར་བ་གཞན་གྱིས་རྒྱས་ཀྱང་བདག་ལྟ་
 བུས་ག་ལ་རྒྱས་སྟམ་དུ་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་གཅིག་དང་གཉིས་
 ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྦྱིར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཐོག་མར་བདག་ལྟ་བུའི་ཐ་མལ་པ་རེ་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་སངས་
 རྒྱས་པ་ཡིན་པས་བདག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྒྱས་སྟམ་དུ་སྦྱོར་བ་བསྐྱེད་པ་དང་།
 ཁྱད་པར་ས་བཞི་པ་པས་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་
 འཇུག་པས་མི་ཞུས་པའི་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 ལ་ལྟ་བུ་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ས་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་ཡོད་པས་འདི་དག་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་
 ལྷག་ཚུལ་དང་སྦྱར་ན། ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཇུག་ཤི། སྦྱོང་འཇུག་
 ལས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་འདི་དག་དང་སྦྱར་ནས་
 གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱེ་བོ་མང་
 བོ་དང་འགྲོགས་འདྲིས་བྱེད་པ་ཐོག་མར་སྤང་དགོས་པས་དེའང་རང་གིས་
 རྟོན་པ་སོགས་ཐོབ་ན་སྟམ་པ་ཞེ་སྟགས་ལ་བཞག་ནས་རྒྱལ་བོ་དང་། འབྱོར་
 ལྷན་དང་། འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་སྦྱོང་མ་སོགས་ལ་གནས་

སྐབས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་ལྟར་བཅས་ཏེ་དེ་དག་ལ་འདྲིས་འགྲོགས་བྱེད་པ་
 སོགས་གཏན་ནས་མི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟུ་མཆན་གང་གིས་ཕྱིར་ན། དག་
 གཉིན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་འགྱུར་ནས་འགྲོ་བ་དང་། རང་གི་ནམ་གཞག་
 གཏན་གྱི་འདུན་མ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་འདྲིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོད་
 འཇུག་ལས། དེ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། ཆེ་འདི་དོན་མེད་འདའ་བར་
 འགྱུར། ཉག་པ་མེད་པའི་མཛའ་བཤེས་ཀྱིས། གཤམ་བྱུང་ཆོས་ཀྱང་འདྲིག་
 པར་བྱེད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིས་ལ་འཁྲེན་པ་ཞེས་པ་རང་ལ་བས་
 གོས་སོགས་སྟེར་བའི་བྱིས་བདག་དད་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད་ན་དེས་གཞན་ལ་
 རྟེན་བཀུར་སོགས་བྱེད་དོགས་ནས་དེ་གཞན་གྱིས་མི་ཆོར་བར་སྟེད་པར་
 བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཟུ་མཆན་ནི། རང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོལ་
 དགོས་པས་རང་གིས་དེ་དག་ལ་རྟེན་བཀུར་སོགས་བྱེད་དགོས་པ་ལ་རང་
 གིས་དེ་ལྟར་མི་ལུས་ནའང་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་འགོག་པ་ནི་གཏན་
 ནས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྟོད་འཇུག་ལས། བདག་གི་སྟོན་ཡང་སྤྱ་བྱ་
 ཞིང་། བདག་ནི་མཆོད་འགྱུར་འདི་ལ་མིན། བདག་དེང་རྟེན་པ་ལེགས་
 རྟེན་ཅིང་། བདག་ནི་བཀུར་འགྱུར་འདི་ལ་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་ཆེ་གྲོང་སོགས་འདོད་ཡོན་ལ་གཡེང་ན་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པར་
 འགྱུར་བས་འདུལ་བ་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བསྐྱབ་ཆེགས་འོག་མ་དགེ་
 ཚུལ་སོགས་དང་ཞག་ཏུ་འགྲོགས་མི་བྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་སྤྱོད་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 རྟེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་གནས་མི་བྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཁྲོད་གི་དུར་ཁྲོད་ལ་དགའ་བར་གྱུར་ན་འོག་མ་དང་འགྲོགས་པས་གོང་མར་

འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་འོག་མ་དང་འགྲོགས་པས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ལ་
 ཚོགས་མེད་པས་དེ་དག་གི་ཤན་ཞུགས་ནས་རང་གི་སྨྱོད་པ་ལས་ཉམས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲོང་གི་དུར་ཁྲོད་ལ་དགའ་བར་མི་རིགས་ཏེ། སྨྱོད་
 འཇུག་ལས། རུས་གོང་འགའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ནི། དུར་ཁྲོད་དུ་ནི་ཡིད་
 འབྱུང་ན། གཡེ་བའི་རུས་གོང་གིས་བྱབ་པའི། ཁྲོང་གི་དུར་ཁྲོད་ལ་དགའ་
 འཇུག་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་
 ལ་འགོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མིན་པར་རང་གིས་རྟོག་བཀྱར་ཐོབ་ཏུ་རེ་
 བས་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྦྱོང་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་།
 གཞན་ལ་དེ་མཁས་ཀྱང་དེའི་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་ཁ་རལ་སྒྲ་རལ་དུ་སོང་
 ཞེས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་གཞན་ལ་སྨོད་པ་
 སོགས་ལ་དགའ་བར་བྱེད་མི་རིགས་ཏེ། སྨྱོད་འཇུག་ལས། བདག་ལ་སྨོད་པ་
 གཞན་ཡོད་ན། བསྟོད་པས་བདག་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། བདག་ལ་བསྟོད་
 པ་གཞན་ཡོད་ན། སྦྱང་པས་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། བཅས་ཅན་མོས་པ་
 ལྷ་ཚོགས་པ། རྒྱལ་བས་ཀྱང་ནི་མི་མགྲོན་ན། བདག་འདྲ་ངན་པས་སྦྱོས་ཅི་
 དགོས། །དེ་བས་འཛིག་རྟོག་བསམ་པ་བཏང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ།

མི་དག་བའི་ལས་ལམ་བཅུས་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་རུས་
 ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ག་ལ་རུས་ཏེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ན་སྤང་རིགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བྲིམས་རྩི་མ་སྤངས། ལྷས་
 དག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་དག་གྱུར་པས། །དམ་པའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆར་གསོག་པར་
 བྱེད། བཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚེ་འདིར་རྟོག་པ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་

གཞན་སྤྱི་ལའང་འདིགས་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་སེམས་བྱས་ན། ཕྱི་མར་
 སྤྱི་ལའང་མི་ཅི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་འདིགས་དགོས་པ་ཞིག་འོང་བས། ང་
 རྒྱལ་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱང་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་ནི་
 རྟེན་མང་བཀྲར་སྟེ་བཅས། །བདག་ལ་མང་པོ་དགའ་འོ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་
 སྟེམས་པ་འཆང་གྱུར་ན། །ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འདིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལས་བསྐྱོད་སྟེ། །ཞེས་པ་ནི་མདོ་ལས་དགེ་མི་
 དགེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། འདིར་གོ་སྟོན་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་ཏེ་དགེ་བ་ལ་མི་དགེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་དགེ་བར་
 འདུ་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་ལ། རྩ་བར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་གསུངས་པས་དེའི་
 གཉེན་པོར་འདིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་
 སོགས་པ། ཞེས་པ་ལ་རྒྱ་སྤང་ལས། འདིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་སོགས་
 འབྱུང་བས། ཁ་ཅིག་ལོག་ལྟ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་འདིའི་ལོག་ལྟ་སྤང་བའི་
 གནས་ལུགས་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བའི་འདིག་ལྟ་ལ་བྱས་ནས་སོགས་
 ཁོངས་ནས་མཐར་ལྟ་འདོན་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་འདིའི་མདོ་ལས་
 ཐེ་ཆོམ་ཞེས་འབྱུང་བ་མི་འཐད་དགོས་ཏེ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེས་ན་འདིའི་སོགས་ཁོངས་ནས་ལྟ་བ་བཞི་བརྟོན་ནས་ལྟ་ག་ལ་
 གསུངས་ཏེ། ལྷག་པོར་འདིར་སྤྱི་ལའང་མི་དགོས་སྤྱི་ལའང་བྱས་ཏེ་དངོས་གཉེན་གྱིས་
 སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་མིན་ཡང་སྤྱང་སྤངས་ཟིན་པ་ཐག་བསྐྱང་བའི་
 གཉེན་པོའི་སྟོན་ནས་གསུངས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་བཟོད་ཅེས་པ་
 བྱི། དཔེར་ན་བཟོད་པ་ནི་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་ལན་མི་བྱེད་པར་བག་ཡངས་
 སུ་འདྲིག་པ་ལ་ཟེར་བ་ལྟར། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་ཁོ་

རང་གི་གང་འདོད་ལྟར་བག་ཡངས་སུ་འདོག་པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཉམས་རེངས་
སུ་བྱེད་པ་ཞེས་པའང་དེ་ཡིན་ལ། བག་ཡངས་སུ་བཏང་བས་ཉེས་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཉེན་པོ་ཆགས་སོགས་མི་དམིགས་
པར་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་བཀྲར་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་རྣམ་གཡེང་
འབྱུང་ལ། དེའི་སྤང་དུ་ལྟ་བུ་ལྡང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་རུབ་བརྒྱབ་ནས་འོང་ཞིང་འདྲུ་བར་འཁྱུར་བས། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་
པོ་སྒོ་གསུམ་བག་ཡོད་ལ་བཙོན་པར་རིགས་ཏེ། སྒྱུད་འཇུག་ལས། སེམས་
ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི། ཉོན་མོངས་མཆོ་བའི་སྤྲག་ན་གནས། ལྟས་
དང་སེམས་ནི་དབེན་པ་ཡིས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་ལྔ་པའི་ཡོངས་སྒྱུད་གི་སྐབས་འདི་དང་། སྒྱུད་
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་འདི་གཉིས་ཙམ་འགྲེལ་ལྟ་བུར་སྤང་ལ། རང་
ཅེའི་ཡིག་ཆར་སྒྱུད་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུའི་སྐབས་སུ་འཇུག་སྒོམ་
ཆོ་གས་སྤངས་ཏེ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྒྱུང་ཚུལ་བསྟན་པར་གསུངས་པའང་སྐབས་འདི་དག་ཡིན་ཞིང་། གོང་དུ་
བཤད་པའི་རང་གི་རྟེན་པ་འདོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྟེན་པ་འགོག་པ་
སོགས་གོ་བསྒྲིག་ན་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སེམས་སྒྱུང་ཚུལ་དུ་འགྲོ་བ་
དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐེག་པ་
གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་བཞག་པ་སོགས་གཞུང་གོང་
འོག་བསྒྲིགས་ནས་དབྱད་ན་གོ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པར་སྤང་གསུང་། ལྷ་
མ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སྒྱུང་བརྒྱས་ས་ལྔ་པ་ཞེས་པ་ནི། ལྷར་བཤད་པ་ལྟར་མི་
དམིགས་པས་རྒྱས་འདེབས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་

ཡང་མདོ་ལས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གང་གསུངས་པའི་ཆོ་མི་དམིགས་པར་ཡིད་ལ་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གང་གསུངས་པའི་ཆོ་རྣམ་
 མཁྱེན་དང་ལྡན་པས་ཡིད་ལ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ། ཐབས་ཤེས་བྱང་
 འབྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་གསུང་། ས་
 ཅུག་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་བརྩུ་གཉིས་ཡོད་པས་ཕྱི་མ་ཅུག་སྐྱ་མ་ཅུག་གི་ལག་
 རྩེས་ཡིན་ལ། དེའང་རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་མི་
 འདོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ལག་རྩེས་དང་། མི་དམིགས་པ་
 ལ་མི་སྒྲག་པ་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་ལག་རྩེས་དང་། བསྐྱང་ན་
 མི་ཁུམ་པ་དང་། བཏང་ཡང་མི་དགའ་མེད་པ་གཉིས་སྒྲིན་པ་དང་བཙོན་
 འབྱས་ཀྱི་ལག་རྩེས་དང་། དབུལ་ཡང་སྤོང་བ་མི་སྤོང་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལག་
 རྩེས་ཡིན་ལ་གསེར་འཕྲིང་ལྟར་ན་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་སྒྱུར་དགོས་
 ཤིང་། ཐ་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལག་རྩེས་སུ་འཇུར་ཚུལ་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་ནས་སྒྲིན་
 པ་གཏོང་མ་རུས་པ་མིན་གྱི། ཤེས་རབ་མེད་པས་སྒྲིན་པ་གཏོང་མ་རུས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཡོད་ན་བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་བྱིད། རི་རབ་དང་ཆོལ་
 ལ་སོགས་པ་གཏོང་ཆོག་པ་དང་། རྒྱེས་རབས་སུའང་བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་
 བརྩམས་པས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བར་བྱས་ཀྱང་རྩ་བརྟུས་ཏེ་སྒྲིན་
 པར་བཏང་བ་དང་། ཏྲག་རྩས་ཆོས་འཕགས་བརྟེན་པའི་ཆོ་བདུད་ཀྱིས་ཆུ་
 མི་སྣང་བར་བྱས་ཀྱང་རང་གི་རྩ་བོ་ཆོལ་སོགས་པ་གཏར་ནས་ཁྲག་གིས་
 ཆག་ཆག་བཏབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཡོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པས་
 སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་ཤེས་རབ་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་པར་སྒྲིན་པ་
 གཏོང་བ་ཤེས་རབ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས། བཞུག་ཡང་སྤོང་བ་མི་སྤོང་བ་ཤེས་

རབ་ཀྱི་ལག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། འདི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་
 ཐོབ་དང་སྦྱོར་དགོས་པར་ཤེས་རབ་རྫོགས་པས་ཞེས་པ་འདིས་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། སྦྱོར་རྫོགས་པ་ཙམ་འདི་ནས་མ་ཐོབ་པས་རྫོགས་ཞེས་པ་
 ལྷག་ཐོབ་དང་པར་ཕྱིན་དྲུག་ཀའི་མཐའི་གསལ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་ས་འདིར་
 དྲུག་པ་དང་། ས་ལྡ་པར་ལྡ་ལྷག་པ་ནས་ས་དང་པོར་གཅིག་ལྷག་པའི་བར་
 བསྟན་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རི་ཙམ་གྱིས་
 ཟུགས་པ་ཡིན་ངེས་པའི་ལན་དུ་པར་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྟོན་ནས་འཇུག་པར་
 གསུངས་པས་པར་ཕྱིན་ལྷག་ཐོབ་ལ་སྦྱོར་བ་འདི་མདོ་དང་རྩ་བའི་དགོངས་
 པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་གསུང་། ཡང་ན་སྦྱོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་ནི། རྒྱབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 པར་ཕྱིན་གཞན་ནམས་ཡན་ལག་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ས་འདིར་
 རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ལ་བྱེད་གསུང་། ཤེས་རབ་ལ་དབྱེ་ན་རི་སྟེད་པ་རྟོགས་
 པ། རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ། གཞན་དོན་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རིག་གནས་ཤེས་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་གསུམ། ཡང་ན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། ཟབ་
 མོའི་ལམ་རིམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། གཞན་དོན་སྦྱབ་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་གསུམ་ཡོད་ལ། ཐེག་ཆེན་པ་ཟབ་མོ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་མ་ཡིན་པར་
 གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཉན་རང་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས་
 དགའ་དང་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་གསུམ་སྒྲག་པའི་སེམས་སྤངས་པ་ཞེས་པས་ཟབ་མོའི་ལམ་རིམ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་བསྟན་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གྱི་སྟོ་
 བས་གཞན་དོན་སྦྱབ་ཚུལ་གྱི་ཤེས་རབ་བསྟན་པས་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་པངས་

པ་མེད་པར་གཏོང་བ་ལ་སྒྲོ་བས་མི་ཁྱམ་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ཡིད་
 འགྱུར་ནས་ཅེ་གཉིས་སུ་འགོ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སེམས་མི་འགྱུར་ཞིང་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་གནས་པས་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བཏང་ཆར་བའི་
 རྗེས་སུ་འང་ང་ལ་ཡོ་བྱད་མི་འདུག་སྟུམ་དུ་འགྲོད་པ་སོགས་མི་བསྐྱེད་པ་སྟེ།
 མདོར་ན་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གང་གི་སྐབས་
 སུ་འང་མ་སྒྲོངས་པའི་ཤེས་རབ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། ས་བདུན་པའི་
 ཡོངས་སྒྲིང་ནི་སྤང་བྱ་ཉི་ཤུ་དང་གཉེན་པོ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་འགྲེལ་པ་གཞན་
 རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་དཀྱུགས་ནས་སྒྱུར་ཡང་། རྒྱུ་སྤང་དང་ཤེར་སྒྲོན་ལས་
 གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་སྒྱུར་བ་ལྟར། འགྲེལ་ཚུང་འདིར་ཡང་སྒྱུར་བས།
 དེ་འང་བདག་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་
 སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་བཅུ་ལ་མཚན་མར་གསུངས་ཤིང་སེམས་ཅན་
 གྱི་རིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའང་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་འཛོག་དགོས་པས།
 སེམས་ཅན་གྱི་མཚན་མའམ་རིས་སོ་སོར་དོན་དམ་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་
 པོར་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྒྲོན་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལ་
 སྒྲོན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་ད་ལྟའི་སྤང་པོ་ལ་མི་འབྲལ་བར་སྟེད་པ་དང་།
 མ་འོངས་པའི་སྤང་པོ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྟེད་པ་སྟེ་ལུས་སེམས་ཉེན་བཉེན་
 པའི་འབྲེལ་བ་མ་ཆད་པ་སྟོག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཞེན་པ་ནི་ད་ལྟའི་སྤང་པོ་དང་
 མི་འབྲལ་བར་སྟེད་པའི་རྣམ་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་སྒྲོན་
 མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལས་གསོག་པ་པོའི་བདག་ཚུགས་སྤང་བྱིང་ངེ་
 བ་མེད་པས་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་སྤའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་
 བསད་བྱ་དང་གསོད་པ་པོ་དང་བསད་པ་སོགས་དང་། སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་

ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཆད་པར་
ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་སྤྱིང་བཅེ་བ་སྟེ། ཆད་པར་ལྟ་བའང་གསེར་འབྲེང་ནས་
སེམས་ཅན་ཆེ་འཕྲོས་ནས་རྒྱན་ཆད་པར་འཛིན་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་
རྣམ་བཤད་དང་། གསེར་འབྲེང་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་གི་རྒྱས་པ་འདོན་ལུགས་
ཀྱང་རྣམ་བཤད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་དང་། གསེར་
འབྲེང་གིས་བཤད་པ་མཐའ་ཚོད་པར་བྱེད་དེ་ཞར་ལ་དོགས་པ་རྒྱུད་ཅུ་ཡོད་
པའང་བཅད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་
འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བྱུང་བ་དང་། སྤྱག་
བསྐལ་བར་མ་ཆད་ཏུ་ཁྱོད་བས་དེ་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྟེ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །བདེན་བྱུང་གིས་རྟག་པར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་སྤྱིང་མེད་དང་། ཐ་སྙད་
ཏུ་བཟང་ངན་ཡོད་ཀྱང་གི་བ་མ་མི་འདྲ་བ་མེད་པ་ལྟར། ཐ་སྙད་ཏུ་འཁོར་
འདས་ལ་སླང་དོར་སོ་སོར་འབྱེད་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པས་དོན་
དམ་པར་སླང་དོར་གྱི་མཚན་མ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་སྲིད་ཞི་
མཉམ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་ལ་རྒྱ་ཐང་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པས་
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱང་
མཐར་འཛང་རྒྱ་བས་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། སུང་པོ་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་མིང་གཟུགས་དོན་དམ་པར་མི་སྟེ་བར་
རྟོགས་པ་དང་། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་
བཟོད་ཤེས་དང་། སྟེ་མཆེད་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཏུ་ཞེན་
པའི་གཉེན་པོར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སན་ཚུན་སྟོས་པར་རྟོགས་པ་དང་།
ཁམས་གསུམ་དོན་དམ་པར་གནས་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་རྟོགས་པ་

ཀྱན་ཏུ་འདྲིམས་པ་དང་། རས་གཤེར་བ་ལ་རྩལ་ཆགས་པ་ལྟར་ཆགས་པའི་
 རྩལ་དང་བཅས་པས་མཚན་མར་འདྲིན་པའི་འདུཤེས་དང་། ལྟ་བ་ལྟ་དང་
 ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འདྲན་པར་བྱེད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་འདུཤེས་དང་
 ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྲངས་མང་བ་དང་། དེའི་
 དོན་ཏུ་ཐོབ་རྒྱུའི་སངས་རྒྱས་དེའང་ཁྱད་པར་འཕགས་པས་རྒྱུའི་ངོ་བོ་
 སོགས་གང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱང་མི་རྒྱས་སྐྱམ་ཏུ་ཁྱམ་པའི་དམན་པའི་ཡིད་
 བྱེད་གྱི་གཉེན་པོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་མི་བྱེད་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པའི་ཆེའང་འབྲས་
 བྱ་སངས་རྒྱས་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་དགོས་ཤིང་། བདེན་ཞེན་བཀག་པས་
 ཆོས་སྐྱེད་དང་། བསོད་ནམས་བསགས་པས་གཞུགས་སྐྱེ་ཉེ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་
 ཏུ་འབྲེལ་བས་འབྲས་བྱ་ཆོས་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་བྱུང་ཏུ་འབྲེལ་བ་འཐོབ་
 པ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་ལྷག་མཐོང་དང་ཐབས་
 ལ་མཁའས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་ཀྱི་སྐྱབས་ཆོས་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྲུབ་
 པ་ལ་རྒྱུའི་དུས་སྟུང་དེ་གཉིས་དང་ཆ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྟ་སྐྱེ་
 བསྐྱེམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། ཆོས་སྐྱེ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་
 སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་ཐོགས་པ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ལ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་
 པར་མ་ཞེན་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཕྱིན་དུག་ལ་སློབ་པ་དང་བདེན་པར་
 མེད་པ་གཉིས་འགལ་བར་ཚྩོད་པ་དེ་ཡུམ་དོན་ལ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་བྱས་
 ཏི་བསྐྱོག་དགོས་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཞིང་ཁམས་དུ་མར་སངས་རྒྱས་ལས་
 གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉན་པ་དང་། དེ་ལ་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་

འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་རང་གིས་ཤེས་ནས་བདེན་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་
གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་གསུང་། ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལ་
བཞི་ཚན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེའང་ས་འདིར་སྟོན་ལམ་གྱི་ཕར་བྱེན་རྫོགས་
པ་ཡིན་ལ། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ས་འདིར་མདོན་ཤེས་དང་
ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུངས་ཤིང་། གང་གི་དོན་དུ་སྟོན་ལམ་འདེབས་
ལུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་དང་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་སོགས་མི་ཤེས་པར་སྟོན་ལམ་
བཏབ་ཀྱང་ལུན་ནག་ནང་དུ་རྡོ་འཕངས་པ་ལྟར་འཕྱར་བས། གཞན་དོན་
སྦྱུང་ཚུལ་ལ་མ་ཚོངས་པའི་མདོན་ཤེས་གྱི་སྟེང་ནས་སྟོན་ལམ་གྱི་ཕར་བྱེན་
རྫོགས་དགོས་པས་ན། འདིར་ཡང་མདོན་ཤེས་གྱིས་གདུལ་བྱ་ཞིང་ཁམས་
གང་ན་ཡོད་པའི་སེམས་གྱི་སྦྱོང་པ་སོགས་རབ་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་
དེར་རྩ་འཕུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། ཞིང་སྦྱོང་བ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྦྱོང་
བ་གཉིས་ཡོད་པས། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ཞིང་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་དག་ལ། །དབང་
ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པས་
རྟེན་ཞིང་སྦྱོང་བ་དང་། ལུམ་དོན་ཐོས་བསམ་གྱིས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་རྩ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱ་བའི་
བྱིར་ལུམ་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་བྱེད་པར་འགྲེལ་པས་གསུངས་པ་
ལྟར་གཉིས་ཀའང་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་དང་། གདུལ་བྱའི་དབང་
པོ་མཚོག་དམན་ཤེས་པ་དང་། བརྟེན་པ་བརྒྱད་སྦྱོང་བ་དང་། སྦྱ་མ་ལྟར་
གནས་པ་དང་། བསམ་བཞིན་སྦྱོ་བ་ལེན་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །ས་དགུ་པའི་
ཡོངས་སྦྱོང་ནི་ས་བརྒྱད་པར་སྟོན་ལམ་གྱི་ཕར་བྱེན་ལྷག་པའི་སྟོབས་གྱིས་
ས་འདིར་ཡང་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། དེའང་སྟོ་

གསལ་སྤྱིང་པས་ས་དགྲ་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་མཆན་ཉིད་པ་
ཐོབ་པར་འདོད་ལ། རང་ལུགས་ལ་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཆོག་དང་
སྟོབས་པ་ཡང་དག་རིག་པ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཆོས་དོན་ཡང་དག་
རིག་པ་གཉིས་ལུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། དེའང་ལྟ་བུ་གཞོད་སྒྲིན་
སོགས་ཀྱི་སྐད་ཤེས་ཤིང་དེ་དག་གི་སྐད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་དེས་ཆོག་སོ་སོ་
ཡང་དག་རིག་པ་དང་། གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྟོབས་
པ་རྒྱ་བོའི་རྒྱུན་ལྟར་མི་ཟད་པའི་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་། འདི་
འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་སྟོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་རྒྱུ་གསུང་། འདྲིལ་གསུང་། བུད་
མེད་ཀྱི་སྟོན་ལྟ་དང་བལ་བའི་ཡུམ་སྐྱུ་མ་ལྟ་མཛེས་ལྟ་བུའི་མངལ་དུ་འཇུག་
པ་དང་། རྒྱ་གར་པ་རིགས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་
རིགས་སུ་སྦྲེས་པ་དང་། དེའང་རྒྱལ་རིགས་དང་བཟམ་ཟེའི་རིགས་གཉིས་
གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་དུས་སུ་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་རིགས་ལ་
མཆོག་ཏུ་བརྟེན་བས་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྦྲེས་པ་དང་། བཟམ་པའི་དུས་སུ་བཟམ་
ཟེའི་རིགས་ལ་མཆོག་ཏུ་བརྟེན་བས་བཟམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས་པ་ཡིན་
གསུང་། རུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྦྲེས་པ་ནི་བྱུར་ཤིང་གི་ཆལ་དུ་གློ་ཏ་
མའི་ཁྲ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་གཉིས་ས་ལ་ལྷུང་བ་དང་སྟོང་མདོག་ནག་གིས་
བསྐྱངས་པ་ནི་འོད་ཀྱིས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་ལས་སྦྲེས་པས་ན་བྱ་རམ་ཤིང་པ་
དང་ནི་མའི་གཉེན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། ཆོ་འབྲང་ནི་རང་གི་མའི་
བདུན་བརྒྱུད་ཚུན་ཆད་དང་འབྲེལ་བའི་གཉེན་དང་། རང་དབང་བའི་
འཁོར་ནི་དགོས་དོན་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་འཁོར་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་
སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་པར་སྦྲེས་པ་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དེ་སྐྱབས་ལྟམས་པའི་

ཆོ་བརྒྱུན་གྱིས་ཀཤི་ཀའི་རས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲངས་ཏེ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་།
 བྱམས་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་གནས་གཙང་མའི་
 ལྟ་དགེ་སྤོང་གི་ཆ་བྱད་དུ་འོང་བ་དགེ་སྤོང་དངོས་ཡིན་མིན་ཚིད་པ་ཡོད་
 གྲུང་དེ་གཟིགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དུང་དུ་གཤེགས་པ་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་
 པའི་ཨ་ཤུད་ཐ་དང་། བྱམས་པའི་ལྷ་ཤིང་སོགས་ཡིན་པས། འདི་དག་རྗེས་
 མཐུན་པ་ས་དགུ་པ་འདི་ནས་ཐོབ་པ་འཕམ། ཡང་ན་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ས་འདི་ནས་ཐོབ་པ་ལ་བྱ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་འདི་
 དག་རྗེས་མཐུན་པ་མ་བྱས་པར་དངོས་གནས་པར་བཤད་འདུག་པས་ས་
 དགུ་པར་འདི་དག་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཐོབ་པ་བྱས་ན་
 ལེགས་གསུང་།

༥ ས་བརྩ་པ་ནི། སྐབ་པའི་རྟེན། དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྐབ་པ་
 རང་གི་ངོ་བོ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐབ་པའི་ངོ་བོ་ལའང་། བསམ་པ་
 རྒྱ་ཆེ་བ་གོ་སྐབ་ལ། སྐྱར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་འདུག་སྐབ་ལ། ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆོགས་
 སྐབ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གདོན་མི་ཟ་བར་དེས་པར་འབྱེན་པའི་དེས་འབྱུང་སྐབ་
 པ་དང་བཞི་ཡོད་པས། ཆོགས་སྐབ་ལའང་སྟིང་རྗེ་ནས་གཉེན་པོའི་ཆོགས་
 ཀྱི་བར་བརྩ་བདུན་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཉོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
 པ་ལའང་ས་དང་གཉེན་ཆོགས་གཉིས་རྩ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་འབྲེལ་པས་ཁ་བསྐྱང་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས་རྒྱའི་ས་
 ཡོངས་སྤྱིང་གི་སྟོན་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡན་ཆད་སོང་ཟེན་ནས། ས་བརྩ་
 པ་དེ་སྟོབ་ལམ་ལ་སྟོས་ཏེ་བྱད་པར་དུ་འགྲོར་མེད་ཅིང་མཐར་ཐུག་པས་ན་

འབྲས་བུའི་ས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ནམས་ཀྱང་རི་མ་སེལ་བ་དང་བྱི་དོར་བྱེད་
 པ་ལ་སྤྱོད་ཟེར་བ་ལྟར། སྒྲིན་སེལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སྒྲིན་ས་ས་
 ཞོང་མར་བགོད་པར་བྱེད་པ་ལ་འཛོག་པས་སློབ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 ཟུད་པར་དུ་འགྲོར་མེད་པས་ས་འདི་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་མ་གསུངས་ཀྱང་། མི་
 སློབ་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གོང་དུ་འགྲོར་ཡོད་ཅིང་རྒྱའི་ས་ནམས་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་
 བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ས་འདི་ལ་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲིན་ས་འདིས་
 མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཡོངས་སྤྱོད་
 དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་པས་ས་འདི་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཆད་པའི་སྒྲིན་དུའང་
 མི་འཇུག་གསུང་། ས་དགུ་འདས་ནས་ཞེས་པའི་འདའ་བྱ་ས་དགུ་ནི། དམན་
 པ་ས་བརྒྱད་དང་། ས་དང་པོ་རབ་དགའ་ནས། དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་
 ཀྱི་བར་དགུ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པས་དགུ་
 པོ་དེ་ཡིན་ལ། དེའང་གསུང་རབ་གཞན་ལས་དམན་པ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་
 ལ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་འཛོག་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་ཆོགས་
 ལམ་དང་། རིགས་ཀྱི་ས་སྤྱོད་ལམ་ནས་འཛོག་པ་དང་། སྤྱིར་དཀར་ཆོས་
 དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དཀར་པོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ངེས་འབྱུང་གི་
 བསམ་པས་ཟིན་པའི་ཐར་ལམ་ལ་བྱས་ནས་དེ་ཐོག་མར་མཐོང་བའམ་ཐོབ་
 པས་ན་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདའ་བྱ་ས་བརྒྱ་
 ཡོད་པར་འཇུག་བ་དང་། འདིའི་བཤད་བྱའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ནས་རིགས་ཀྱི་
 ས་དམན་པ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་པ་
 འདིར་ཡང་རིགས་ཀྱི་ས་དང་པོར་གསུངས་ལ། དེའང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
 པའི་རིགས་དང་ཞེས་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་མིང་དེ་དག་གང་ལ་འཇུག་པའི་

གཞིའི་དོན་བརྒྱད་པོ་ངོས་བཟུང་ནས། རིགས་དང་བརྒྱད་པ་དང་། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་མིང་གི་སློ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་གསུངས། རིགས་ཀྱི་ས་སྦྱར་ལམ་
 རས་འཛིག་སྟེ། སྦྱར་རིགས་ངེས་པ་ཅམ་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་ཀྱང་། རང་
 གིས་ཉོགས་པའི་སློ་ནས་རིགས་ངེས་པ་སྦྱར་ལམ་ནས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཀྱིས་ཡིན་ལ། བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་མཛོད་ལས། གཉིས་སློབ་རིགས་
 ལས་བསྒྲིག་ནས་ནི། ཁངས་རྒྱས་སུ་འཁྱར་གཞན་གསུམ་ཡང་། ཞེས་བྲོད་
 ཅེ་གཉིས་ལས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་དང་། བཟོད་པ་ནས་རང་རྒྱལ་
 ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་བཤད་པས། བཟོད་པ་ནས་དམན་ལམ་དུ་ངེས་
 པ་དང་། བཟོད་ཆེན་ནས་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཁོན་ཀྱང་
 རང་རྒྱུད་པས་སྦྱར་ལམ་ནས་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པར་འདོད། ཞུགས་
 འབྲས་བརྒྱད་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་ནས་ཡར་བགྱང་བའི་བརྒྱད་པ་ཡིན་པས་བརྒྱད་
 པའི་ས་དང་། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཐོག་མར་མཐོང་བས་མཐོང་བའི་ས་
 དང་། སྐབ་པ་དང་མཐུག་པ་ཟེར་བ་ལྟར་འདོད་ཉོན་དུག་སྤངས་ནས་གསུམ་
 ཅམ་ལུས་པའི་སྐབ་པར་བྱས་པས་སྐབ་པའི་ས་དང་། འདོད་ཉོན་སྐྱོར་དགྲ་
 སྤངས་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཆེ་འདི་
 ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པར་འཁྱར་བ་དང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་སློབ་ལམ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱབ་པའི་བྱ་
 བ་བྱང་འདས་ཐོབ་པས་བྱས་པ་ཉོགས་པའི་ས་དང་། ཚུལ་དང་ལམ་དང་
 ལུགས་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཐེག་པའི་ཚུལ་གསུམ་རྣམ་
 པར་བཞག་པར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་སོགས་ཀྱིས་དགོངས་ནས་སམ། ཐེག་
 གསུམ་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། ཞུགས་པ་བྱི་མ་གསུམ་མཐར་ཀྱིས་

པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་གནས་སུ་འདུའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུ་
 བའི་ངེས་པ་མེད་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་
 ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་དང་། ས་དང་པོ་རབ་དགའ་ནས་དགུ་པ་
 ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་དང་དགུ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་
 བྱས་པའི་ས་དགུ་ལས་འདས་པ་སྟེ། འདའ་ཚུལ་ལ་བལྟས་ནས་འདའ་བ་
 དང་། གནས་ནས་འདའ་བ་གཉིས་ཡོད་པས། ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་
 ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་འདུས་ཤིང་། གདུལ་
 བྱ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བབྱང་བའི་ཆེད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཕྱི་རོལ་དོན་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་ངོ་པོ་ཅམ་རྫོགས་ཀྱང་གཙོ་
 བོ་སྒྲོམ་པར་མི་བྱེད་པཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བ་དང་། ས་དང་
 བོར་ཡོངས་སྟོང་གི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 གས་གཉིས་པར་འཕོས་པ་སོགས་ཡོངས་སྟོང་གི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་
 སྤངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནས་གོང་མ་གོང་མར་འཕོས་པ་ནི་གནས་ནས་
 འདའ་བའི་དོན་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་གནས་ནས་འདའ་
 བ་ཡིན་གསུང་། ས་དགུ་ལས་འདས་ནས་ས་བརྩུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་དེ་ལ་འབད་ཚོལ་རགས་པ་ཞི་བས་མཛད་པ་ལྷན་གྲུབ་
 སངས་རྒྱས་དང་ཆ་འདྲ་བར་ཡོད་ཅིང་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་
 སོགས་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་ལ། སྤངས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་དང་
 མི་མཉམ་པ་དང་། གོང་དུ་འགྲོར་ཡོད་པ་དེཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་མ་བརྗོད་པ་ཡིན་གསུང་། གཉེན་པོའི་ཆོགས་
 བྱི་སྒྲིར་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་འཛིན་ཚུལ་དང་། དམིགས་ལུལ་གྱི་སྒོ་ནས་

འཛིག་དགོས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཡུལ་གཞུང་བ་ལ་ཀུན་ཉོན་གཞུང་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱང་གཞུང་རྟོག་གཉིས་དང་། ཡུལ་ཅན་འཛིན་པ་ལ་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་དང་བཞི་ཡོད་ཅིང་ཀུན་བཏགས་བཞིའི་གཉེན་པོར་མཐོང་ལམ་བཞི་དང་། ལྷན་སྦྲེས་བཞིའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་ལམ་བཞི་འབྱུང་བས་གཉེན་པོ་ཚོགས་སྦྱབ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་།

ལྷ རེས་འབྱུང་སྦྱབ་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དོན་གཙོ་བོ་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་རང་དོན་གྱི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་གཉིས་དང་། རང་དོན་ལའང་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ལས་རྟོགས་པ་ལའང་རི་ལྷ་བ་རྟོགས་པ་དང་། རི་སྟེང་པ་རྟོགས་པ་གཉིས་ལས་རྟོག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱུས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རི་ལྷ་བ་རྟོགས་པ་དང་། ཉོན་སྦྱིབ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་པ་རྒྱ་རགས་གཉིས་སོགས་ཐེག་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཐོབ་པ་ནི་སྤངས་པ་དང་། རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་རི་སྟེང་པ་རྟོགས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་དེ་དག་གི་ཉེ་རྒྱ་དོ་རྟེན་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་བཅས་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། མདོ་ནས་འདི་དག་བྱད་གཞི་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་བྱད་ཆོས་སྒོ་ནས་གསུངས་ལ། འདིར་ཡང་མགོ་མཇུག་ཀུན་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་

ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུང་།
 བརྒྱ་གྲུ་ལྟར་ན། གང་ཞིག་ཞོན་ནས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ངེས་འབྱུང་སྐབ་པ་
 དང་སྦྱར་ཞིང་། དེའང་འཁོར་བ་ནས་མུང་འདས་སུ་འགོ་བར་གསུངས་པ་
 དེ་འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་ནས་མུང་འདས་བདེན་གྲུབ་ཅིག་དུ་འགོ་བར་བྱེད་
 པ་མིན་གྱི། འཁོར་འདས་གཉིས་དམིགས་སུ་མེད་པས་འཁོར་བ་ཟད་ཅམ་གྱི་
 ཆ་ལ་མུང་འདས་ཐོབ་པར་འཛོག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་འགག་ཅམ་གྱི་ཆ་
 ལ་མེ་ཤི་བ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། མི་ཤི་ཞེས་པ་མ་དག་པ་ཡིན་
 གསུང་། སྒྲི་ཀ་འདིས་གཞན་དོན་གྱི་རྒྱ་མཉམ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་
 གཞན་དོན་ངོ་བོ་བྱགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་ནི། རྩོན་
 མཐའ་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་། ཕྱི་མཐའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་།
 ད་ལྟར་བྱུང་བ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་དུས་གསུམ་ག་དམིགས་སུ་
 མེད་པས་ས་གོང་མར་བགོད་པ་སོགས་འཐད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དམིགས་
 སུ་མེད་པར་སྦྱོད་པ་དེ་ནི་ཤེར་བྱིན་ནལ་མར་སྦྱོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །སྒོ་བ་
 དཔོན་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཁས་རིག་པ། ཞེས་སོགས་མན་ཆད་ངེས་
 འབྱུང་སྐབ་པ་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དེའང་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཞེས་པས་དུས་ཉག་པ་
 འགོག་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་འཛིག་ཉེན་ན་ང་སྤར་དེ་འདྲ་
 ཞིག་གི་ཐད་སོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་ད་ལྟ་སྤར་གྱི་སྐབས་དེ་ལས་འཇུར་
 སོང་བར་གོ་བ་བཞིན་དུ། དུས་ཀྱི་ཆོ་ཞེས་པས་དུས་འཇུར་བར་གོ་བས་དུས་
 ཉག་པ་འགོག་གསུང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་
 ཞེས་སོགས་འདི་དག་གིས་ངེས་འབྱུང་སྐབ་པའི་གཞན་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་
 བསྟན་ནམ་སྟམ་སྟེ། སེམས་ཅན་དང་དེའི་སྤྱུག་བསྐལ་སོགས་བདེན་པར་

གྲུབ་ན་དེ་སེལ་ཐབས་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྒྲོད་པ་ནི་ཤར་བྱིན་ནལ་མར་སྒྲོད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་སོགས་
 བདེན་པར་དམིགས་སུ་མེད་པས་གཞན་དོན་བྱས་ཏེ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་
 བ་སོགས་འཐད་ལ། བདེན་མེད་དེའང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལས་གང་
 ཟག་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཐོག་མར་རང་གི་སྒྲོའི་འཆར་ཚུལ་
 འདི་ལ་ལྟོས་ན་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་སྒྲ་ཞིང་། དེའི་གནད་གྱིས་དགག་བྱ་
 དེ་བཀག་པའི་མེད་དགག་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ངེས་སྒྲ་བས་ཐོག་མར་རང་དང་།
 དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་དང་། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ལ་སྒྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 གསུང་། ཡེ་ཤེས་འཆི་མེད་དམ་པ་ཞེས་སོགས་འདི་དག་གིས་ངེས་འབྱུང་
 སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་བསྟན་ཏེ། འདིའི་འཆི་བ་ནི། སྒྲི་རྒྱ་
 ན་འཆིའི་འཆི་བ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་རྒྱད་པ་དང་ཉེར་འཆི་སྒྲི་ལ་བྱས་ནས་
 འཆི་མེད་ནི་ཉེར་འཆི་མ་ལྟས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤངས་པ་དང་། དམ་པ་ནི་
 ཡེ་ཤེས་དམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་གསུང་། སྐབས་དང་ལུ་དང་། རབ་དབྱེ་
 དང་སྐར་རྒྱལ་མིང་གི་རྒྱུ་གངས་ཡིན་པས། ལུ་འདྲའི་དོན་ནི་འགྲེལ་པ་
 སྒྲོན་གསལ་གྱི་མཆན་ལས་པཌ་ལ་ཞེས་པ་ཤ་སྤང་དང་གང་བ་སོགས་ལས་
 སྒྲོབ་པར་བྱེད་པས་གོས་དང་སྒྲུམ་བུ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་ཤིང་།
 ལ་ལ་ཏི་བསྐྱེད་པས་ལ་ཏི་ཞེས་པ་འཛིན་པ་ལ་བྱས་ནས་བརྗོད་བྱ་རྒྱལ་ས་
 དེར་འཛིན་པར་བྱེད་པའམ་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་ལུ་སྒྲེ། དེའང་སྒྲོབ་བྱེད་
 དངོས་ནི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་བརྗོད་བྱའི་མིང་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པ་དང་།
 ཆོས་མངོན་པའི་མངོན་ཅེས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། འདི་ཡན་ཆད་
 དུ་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རབ་འབྱོར་གྱི་ལུ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་

དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཤེས་བྱ་ནམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་ཆོས་བཅུའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་གསུངས་སོ།

(ལམ་ཤེས་བཤད་པ།)

ཕྱི་ཤེས་བྱ་མཁུན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ནམ་མཁུན་ཤེས་ནས་དོན་
གཉེར་བསྐྱེད་དགོས་པས་ཐོག་མར་ནམ་མཁུན་བཤད་ཟིན་ནས། ནམ་
མཁུན་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལམ་ཤེས་ལ་
སློབ་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་ཤེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་
དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རྒྱ་མཆོན་ཏུ་བཀོད་ནས་མཆོམས་སྦྱར་
བ་ཡིན་ཞིང་། རྫོགས་པ་ཞེས་པ་ནམ་མཁུན་ཤེས་པ་ལ་མི་བྱེད་པར་ནམ་
མཁུན་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་དགོས་གསུང་། སྦྱིར་སྐྱབས་དང་པོར་ཡང་རབ་དགའ་
ལ་སོགས་པ་ས་བཅུ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་སོགས་
རྒྱས་པར་བཤད་པས་ལམ་ཤེས་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཟེར་མི་རུང་བ་
ཡིན་ལ། དེའང་རི་ལྟ་རི་སྟེད་གྱི་ནམ་པ་མ་ལུས་བའམ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་
གྱི་ཐར་ལམ་ཆ་ཆང་བ་མངོན་སུམ་ཏུ་མཁུན་པ་ཞིག་ནམ་མཁུན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཆོན་པར་བྱེད་པས་སྐྱབས་དང་པོར་ལམ་ཤེས་
ཡུལ་གྱི་ལྗོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་དང་། འདིར་མ་འོངས་པ་ན་རིགས་ཅན་
གསུམ་གྱི་དོན་མཐའ་དག་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱའི་ཏུས་སུའང་འབྲས་བུ་དེ་
དང་མཐུན་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཆ་ཆང་བར་
ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་ལམ་ཤེས་རྒྱའི་ལྗོག་ཆ་ནས་སྟོན་པས་ན།

སྐབས་དང་པོ་གཉིས་སུ་ལམ་ཤེས་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་འདྲའང་
 རྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་གསུང་། དེའང་ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་བརྩ་
 གཅིག་ཡོད་པས་དང་པོ་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་ལའང་རྟེན་གཤམ་ང་རྒྱལ་
 མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་བ་སོགས་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་
 ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་འཁོར་དུ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་སོགས་འདོད་
 ལྟ་རིགས་དྲུག་དང་། ཚངས་རིས་པ་སོགས་གཟུགས་ཁམས་གྱི་ལྟ་རྒྱུ་མས་
 འདུས་པའི་ཆེ་དག་རྟེན་གཤམ་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་ཏེ་ལམ་ཤེས་
 རྒྱུ་བའི་སྟོན་རུང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྦྱར་བདེན་པ་ལ་གདུལ་བྱ་ཉོན་མོངས་
 གང་ལ་སྟོད་པ་ཤེས་ནས་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་དང་།
 ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེ་བ་ལ་རྩུ་འཕྱལ་སོགས་གྱིས་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟན་ནས་ཞི་
 བར་བྱས་ཏེ་སྟོན་རུང་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ངེས་ཅན་དུ་དགོས་པས། འདིར་ཡང་
 ལྟ་དེ་དག་ལ་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ཆེན་རིས་
 བཞི་འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་བའི་ཁྱུར་དང་། ལུས་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་ལོངས་སྟོད་དང་།
 འཐབ་བྲལ་བ་ལྟ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་མི་དགོས་པས་སོས་བདེ་བ་དང་།
 དགའ་ལྟན་རྒྱུ་མས་བྱམས་པ་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། འཕྱལ་དགའ་བ་དང་།
 གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་པ་གཉིས་རང་གི་སྦྱལ་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྦྱལ་པ་
 ལ་ལོངས་སྟོད་པ་སོགས་གྱིས་ང་རྒྱལ་སྦྱེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་
 དུ་ཡོད་པ་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། ལུས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་
 དག་ངོམས་ཆོས་སུ་བྱེད་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། སངས་
 རྒྱས་གྱིས་ལྟ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་མཐུན་ནས་གསེར་བཙོ་སྦྱངས་བྱས་པས་
 ལྷགས་གཡའ་དག་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

འོད་གྲིས་ལྟ་དེ་དག་གི་འོད་ཟེལ་གྲིས་མནན་པས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཞི་
 རས་ལམ་ཤེས་སྟེ་བའི་སྟོང་རུང་དུ་བྱས་གསུང་། དེའི་ཆེ་དེ་དག་ལམ་ཤེས་
 དངོས་སྟེ་བའི་སྟོང་ཡིན་ན་སྦྱར་ལམ་པ་ཡིན་དགོས་པས། སྟེ་བའི་གོགས་
 དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྟེ་བའི་སྟོང་
 ལ་བྱས་ན་དེ་དག་ཞི་བར་བྱེད་དགོས་གསུང་། སྦྱར་ང་རྒྱལ་ལའང་མངོན་
 པའི་ང་རྒྱལ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས། ཡོན་ཏན་རྒྱུང་དུ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་
 ཆེན་པོར་སྦྱོར་སེམས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཏེ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་
 ཞིག་ལ་དམིགས་པ་དགོས་གསུང་། སོག་གཅོད་དང་རྒྱ་འཕྲོག་བྱེད་པ་
 སོགས་ཡོན་ཏན་གཏན་ནས་མིན་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ་སྦྱོར་སེམས་བྱེད་
 པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། རང་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ལ་
 དམིགས་ཏེ་བདག་དེ་དང་ཁོག་ཆ་འདྲ་འདྲ་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཆ་ནས་བདག་
 རུང་ཟད་མི་མཉམ་ཞེས་གནས་སྐབས་ཁྱུ་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་
 བལ་ཆེར་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་ཁྱུ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། རང་ལས་རུང་
 དམའ་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ། འདི་ལས་བདག་ཆེས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་
 སོ་ཞེས་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལྟག་པའི་ང་རྒྱལ་དུ་འཛིག་པ་སོགས་ཡིན་གསུང་།
 སྦྱར་ལམ་ཤེས་སྟེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེ་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཆེ་འང་ཆོས་ལ་གུས་པ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་བུལ་བ་ཞིག་
 ངེས་ཅན་དུ་དགོས་པས་འདིར་མཚན་གཞི་ཙམ་བསྟན་པ་དང་ཆོས་ཉན་
 པའི་ཀུན་སྟོང་སོགས་བསྟན་པར་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་།
 ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་། ཆོས་ཉན་པའི་ཆེ་དེ་ལ་གུས་
 པ་དང་བཀུར་སྟེ་སོགས་དགོས་པ་ནི་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་ཞིག་

གསུངས་པའི་ཆེ་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་ཞིག་མི་མང་པོའི་ནང་དུ་འོང་མ་རུས་
 པར་གཡོག་མོ་ཞིག་བཏང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཉན་ནས་དེ་ཤེས་རབ་
 ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་གང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བཟུང་སྟེ་སྤར་འོངས་ནས་
 བཅུན་མོ་ལ་གང་གསུངས་ཐམས་ཅད་བཤད་ཀྱང་བཅུན་མོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་
 རྟོགས་པ་གང་ཡང་མ་སྦྱིས། ཕྱི་ཉིན་ཡང་གཡོག་མོ་དེ་འོང་བས། བཅུན་མོ་
 ལ་འཕྲིན་ནས་བཤད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཏེ་གཡོག་མོ་ལ། བྱིས་
 པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་ཆོག་གལ་ཏེ་ཤོད་ཟེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངའི་
 ཆོས་འདི་སྡོན་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས་རྟེན་པའི་ཆོས་ཡིན་
 པས་ངས་ཀྱང་བཀྱར་སྟེ་སོགས་བྱ་དགོས་ན། བྱིད་ཀྱིས་ཆོས་ལ་བཀྱར་སྟེ་
 སོགས་མེད་པར་ཉན་མི་ཆོག་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཞེས་བཅུན་
 མོ་ལ་ཤོད་ཅིག་གསུངས་པས། དེས་ཀྱང་བཅུན་མོ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པས་
 གདན་བཤམས་པ་སོགས་ཆོས་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱས་ནས་ཉན་པས་བདེན་པ་
 མཐོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཟུང་གཙང་མ་སེམས་ཁུམ་པ་དང་ང་རྒྱལ་
 གཉིས་ཡོད་པས་རེ་ཞིག་བར་དུ་བདེན་པ་མཐོང་མ་རུས་པ་ཡིན་ལ། ཁུམ་
 པ་ནི་གནས་སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟ་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྱར་སོགས་
 མེད་པས་སེམས་ཁུམ་པ་དང་། རང་གི་སྤྱི་སངས་རྒྱས་ནི་རྩ་འཁུལ་སོགས་
 ཆེ་བར་མཐོང་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེའི་བསམ་
 པ་བཅོས་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་གྲོལ་བར་མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་
 གསུང་། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྦྱིས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པ་ཞིག་ལ་ལམ་ཤེས་སྦྱི་ཡི། ཐབས་ཤེས་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་ལ་མི་སྦྱི་བས་གནས་
 སྐབས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། སྦྱི་རུང་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱ་རུང་གི་རིགས་ཀྱིས་བྱབ་པ་དང་། དེའང་མདོ་
ལས། གང་ཡང་དག་པའི་ནས་མཐུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ལྟར་ཅིག་བྱེད་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། དེ་དག་
གི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་པ་འདིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་བྱབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། ཁ་ཅིག་སྤྲ་མས་ཞི་
བ་བཞོད་པ་གཅིག་ཕུ་པ་དང་། ཕྱི་མས་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་འཕྱར་བསྟན་པར་
འདོད་པ་ནི་གིན་རྒྱ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གི་ཞེས་པ། མཐུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་
ལ་སྟེགས་རིགས་པས་གཞི་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་
པས་སྤྲ་མ་བྱང་དོན་དུ་བཀལ་བའི་བྱིར་རོ། བྱང་སེམས་སྟག་བསྐལ་ཆོས་
བཟོད་ཀྱི་བྱེད་པར་རྒྱན་ཞུགས་ནས་དག་བཅོམ་བར་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་
ཅད་འདུ་ཞིང་། གཞན་དོན་ཐབས་ཤེས་རྒྱུང་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱིན་མི་འདུག་པར་
བདག་མེད་སྟོམ་པ་དེ་དག་ཙམ་ལ་གཙོར་འདོན་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་
མོངས་ཙམ་སྤོང་ཐབས་བྱས་ན་དེའི་ཆེ་སྤང་རུས་མོད། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་
ཐབས་མཁས་ཀྱིས་རྟོགས་སྟོན་སྤངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་
མདོན་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཞི་བདེ་ལ་མི་གཞོལ་བས་ན། འཁོར་བ་མི་
འདོར་བའི་རང་བཞིན་དང་། དེའི་ཆེ་གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་མ་བསྐྱས་པ་བསྐྱས་
པ་ནས་སྟོན་པ་གྲོལ་བའི་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྷ་ཡོད་པ་ཡིན་
གསུང་། སྤྱད་པར་ཡང་། གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་
གིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་སྤྱད་འབྲེལ་
ལྟར་ན། སྒྲི་ཀ་གཅིག་པོ་འདི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་སྦྱར་
ཞིང་། དེའང་རྟོད་ཅེ་གཉིས་ལ་སྦྱར། ཉག་དང་མི་ཉག་ཅེས་སོགས་རྟེན་པ་

གཉིས་ཀྱིས་བཅོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་ཞེས་སོགས་རྟུང་པ་གཉིས་
 ཚོས་མཚོག་ལ་སྦྱར་ཞིང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་འདི་དག་གི་ཤུགས་ལ་
 བསྟན་པར་བྱས་ན་རུང་གསུང་། དེའང་ཅ་བར། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་སྟོང་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྦྱ་སྦྱར་ཞིང་། སྟུང་པར་ཕུང་པོ་ལྷ་ཀ་ཆོག་ཟིན་ལ་
 ཐོན་པ་དང་། ཅ་བར། དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་ཞེས་སོགས་སྦྱ་སྦྱར་ཞིང་། སྟུང་
 པར་རྟག་མི་རྟག་བདེ་སྦྱག་བདག་ཡོད་མེད་སོགས་ཆོག་ཟིན་ལ་ཐོན་པ་
 དང་། ཅ་བར། ས་བཅུ་དག་ལས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། སྟུང་པར་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་ཅེས་སོགས་འདི་དང་ཡང་འགྲིགས་བསྟུན་ཡོད་པས། གང་ལྟར་ཡང་
 མཁས་པས་བཤད་ཚུལ་འདི་འཐད་ལ་འདི་མི་འཐད་ཅེས་ཁ་ཚོན་ཚོད་
 དགའ་ཞིང་། འདིར་གཙོ་བོར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟུང་འགྲེལ་དེ་གཞིར་བཞག་
 པ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤར་སྟོོ་ཀ་གཅིག་པོ་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་དང་སྦྱར་ལ། དེའང་འདིའི་འགྲེལ་པར། གནས་ཏེ་རྣམ་པ་ལྷ་ཞེས་པ་
 ཅམ་ལས་མི་འདུག་པས་གསལ་ཁ་ཆེར་མེད་ཀྱང་གསུང་ལུགས་ལ་བལྟས་
 བ། གནས་ཞེས་པས་ཕུང་པོ་ལྷའི་ཚོས་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་ཤེར་བྱིན་ལ་སྟོན་པ་
 དང་ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་ཤེས་དང་། རྟོམ་སེམས་མི་བྱེད་པར་
 གོང་མར་སྟོབ་དགོས་པར་སྟོན་པས་རྟེན་གཤམ་དང་བྲལ་བ་བསྟན། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་གནས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་ཐབས་ཀྱི་ཆའང་དེའི་སྟེང་
 དུ་སྟོན་དགོས་པར་གནས་ཏེ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྩས་པས་སྟོན་པས་ན། ཐབས་
 ཤེས་ཆ་ཆང་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ལམ་ཤེས་སྟེ་ཡི། གཞན་
 ལ་མི་སྟེ་བའི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་ངས་པ་དེ་བསྟན། ཡང་གནས་ཞེས་པ་
 ཚོས་ཉིད་འཛིན་སྟངས་སུ་བྱས་ཏེ་སྟོམ་པ་ལའང་བྱེད་མོད་དེ། རང་བཞིན་

གནས་རིགས་ལ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་བྱས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། བྱེད་
ལས་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ནི།
བདེན་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ལ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་བཞི་བཞི་
དང་། སྟན་མོང་གི་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ་མི་རྟག་སྟག་བསྐལ་སྟོང་བདག་མེད་
བཞི་སྐུས་དོན་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ནི་མདོའི་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ལ། གསེར་འབྲེང་ལྟར་ན། འཇུག་འདི་ལ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་བདག་མེད་
པ་ཞེས་གཅིག་དུ་བྱས་ཏེ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་བཞིར་བྱེད་དགོས་ཤིང་རྟོགས་
དཀར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད་གསུང་། ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་
པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང་། སྟན་མོང་གི་བདུན་ནི། སྟག་ཀྱན་གཉིས་ནད་
ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ནད་དེ་ཟས་འདོད་པ་བསྟོན་མི་ཆོག་པ་དང་། མི་
འདོད་བཞིན་དུ་ཟ་དགོས་པ་སོགས་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་བ་ཡིན་
པ་བཞིན་དུ། འདི་གཉིས་ཀྱང་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་བ་ཡིན་པས།
འབྲས་ཀྱིས་སྟག་བསྐལ་བྱི་མ་འདྲན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་
ཀྱང་མ་འོངས་པའི་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་འདྲན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། འདི་
ནི་ཁོ་འབྲས་ཀྱི་འབྲས་མིན་གྱི། མ་འབྲས་ལ་བྱེད་གསུང་། ཟུག་རྩས་མི་འདོད་
པ་འཕལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་སྟག་བསྐལ་འཕལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་
བྱིར། སྟག་བསྐལ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་ཐག་ཆོད་སོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྟག་
བསྐལ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བས་ན་སྟག་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་བཞི་དང་། ཡིད་འབྱུང་
བ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་བདུན་ཡིན་ལ། ལྷགས་
ཞེས་པ་བྱི་མ་གསུམ་གའི་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་གསུང་། བྱི་མ་གསུམ་
ལ་འང་ནད་གསེས་ཀྱིས་དང་པོ་གཉིས་ལ་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་

ཉེ་བཞི་ཡོད་ལ། དེའང་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་འདི་འཆོ་སྦྱང་གི་དོན་དུ་རི་ཅམ་
 འབད་ནའང་མཐར་བསྐྱུས་ཉེ་འདིའི་དོན་དུ་བསགས་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་
 བའི་ལས་རང་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་འོང་ཁིང་གཞོད་པར་བྱེད་པས་ན་དགྲ་
 བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འཛིག་རྟེན་ན་གང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་དགྲར་
 འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་འདི་འཆོ་སྦྱང་ལ་ཅི་ཅམ་འབད་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་
 མེད་པར་ལྷུང་དུ་འཛིག་པས་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། དེའང་འཛིག་རྟེན་
 ན་ཟས་གོས་བཟང་བ་དང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཞིག་ལ་ཡིད་མི་འབྱུང་
 བར་འཆོ་སྦྱང་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ངན་པ་དང་ལྷུང་དུ་འཛིག་པ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་
 མི་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འདིའང་ངོ་བོ་སྦྱོན་དང་བཅས་པ་དང་། ཡིད་བརྟན་
 མེད་པར་མཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུག་ཀྱང་གཉིས་པོ་འདི་ནི་
 དགྲ་བཅོམ་གྱིས་སྤངས་པས་གཡོ་བ་དང་། གཉེན་པོས་འཛོམས་པར་བྱེད་
 པས་རབ་ཏུ་འཛིག་པ་སྟེ་གཉིས་དང་། འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཆེ་འདི་དང་བྱི་མར་
 མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་འཛིགས་པའམ་སྤྲུག་པའི་
 གནས་ཡིན་པ་དང་། འདི་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་སྤོང་པོ་སོགས་སེམས་ཡོད་
 ཀྱིས་ཉེར་འཆོའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་འགོ་ནད་ལྟ་བུ་དང་། བདག་ཏུ་བཟུང་
 བས་འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པ་སོགས་སེམས་མེད་ཀྱི་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་
 དངས་འོངས་པས་འཆོ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེའང་བདག་འཛིན་འདི་
 ལ་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བྱེད་ལུག་པའི་མགོ་ཅན་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་ལུག་པ་བགད་ན་ལྟས་ངན་དུ་ཅིའང་དེ་རིམ་གྱོ་
 སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་རྒྱས་ལ་བདག་འཛིན་ལྟང་ལྟང་བ་ཞིག་མཛོན་དུ་
 གྱུར་ན་དེའི་རྗེས་སུ་སྤང་གྲོལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་མི་སྦྱོར་བ་མི་སྤྲོད་པ་ལྟ་བུ་

ཡིན་པས་འུག་པའི་མགོ་ཅན་ཞེས་གསུངས། ཡང་ན་ཀུན་འབྱུང་གི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ཡིད་འབྱུང་བ་སོགས་གསུམ་གྱིས་དང་པོ་
 གཉིས་ལ་གཉིས་གཉིས་ཕྱེ་བས་བཞི་དང་། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་
 བདུན་ནི་སྤྱག་ཀུན་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པར་བྱེད་གསུང་། ལམ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་
 དང་། འགོག་པ་ལ་དང་པོ་གསུམ་དང་། རེས་འབྱུང་ལ་རྣམ་པ་བཞིར་ཕྱེ་
 བས་བདུན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་སྐུས་དོན་དང་། དཔེན་པ་ནི་མདོའི་ཆོག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་དང་རྣམ་ཐར་སྒོ་བཞི་གསུངས་པའི་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་
 མེད་པ་ནི་རྒྱས་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་
 བྱེད་གསུང་། སྤྱད་པར་ཡང་། ཉག་དང་མི་ཉག་ཅེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་
 གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཉག་མི་
 ཉག་བདེ་སྤྱག་སོགས་ཀྱིས་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། འབྲས་
 སུ་ཐོབ་དང་དགྲ་བཅོམ་ས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་
 བཅས་སྟུང་གསུང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྒྱ་ཙམ་ཞིག་ལོགས་སུ་ངངས་ནས་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི། སྐབས་དང་པོར་གསུངས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 རྒྱར་འགོ་མི་འགོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལོགས་སུ་ངངས་
 བས་འཆད་ཅེས་པ་སོགས་མིན་གྱི། དང་པོར་ཡུལ་གྱི་ལྷོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་
 དེ་ལས་ལོགས་སུ་འདིར་རྒྱའི་ལྷོག་ཆ་བསྟན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི་ཟིན་བྱེད་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་གཟུགས་སོགས་བདེན་པས་སྒྲོང་པ་
 རྟོད་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་
 བས་མི་གནས་པ་ཅེ་མོའི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་བྱད་ཆོས་མི་ཉག་སོགས་

ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་མི་གནས་པ་བཟོད་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བཅུ་
 སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་གནས་པ་དེ་ཚོས་མཚོག་གི་དམིགས་པར་བསྟན་
 ལ། དེའང་། སྟོང་པ་ཉིད་ནམ་དབྱེར་མེད་པས། ཞེས་པ་འདི་ཡུལ་བཟུང་བ་
 བདེན་པར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས། མཐུན་ནས་ཚོས་
 རྣམས་མ་གཟིགས་ཟྱར། ཞེས་པ་འདི་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པ་བདེན་པར་མེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྦྱོར་དགོས་པས། སྦྱོར་ལམ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་
 པར་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་པན་ཚུན་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་ནི་བདེན་པར་མེད་དེ། གལ་ཏེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 ཡོད་ན་བདེན་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཚུད་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་གཟིགས་ངོར་ཡོད་
 དགོས་པ་ལ་དེས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདིས་
 བེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངེ་སྟེད་པ་མི་མཐུན་པར་འདོད་པ་སོགས་བཀག་པ་
 ཡིན་ནམ་གསུང་། སྐབས་དང་པོར་སྦྱོར་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པས་འདིར་
 བསྟན་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དང་པོ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་
 གསུངས་ལ། འདིར་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་
 གྲང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བསྒྲེམ་པའི་ཆོ་བདེན་སྟོང་རྒྱ་མ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱུ་འཇིག་ཅན་དུ་སྒྲོམ་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཟིན་བྱེད་གྱི་སྒོ་ནས་
 བསྟན་པ་ཡིན་པས་རྒྱུན་སྦྱོར་མེད་གསུང་། རུད་པར་ཡང་། ཇི་ལྟར་འབྲེན་
 པ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་
 སྦྱོར་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་འཁོར་འདས་གཉིས་སམ་འདུས་བྱས་
 དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་གང་ལའང་བདེན་པར་ཞེན་ནས་མི་གནས་པར་
 སྦྱོད་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་བས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡེ་

ཤེས་ཞབས་ཀྱི་སྤྱད་འགྲེལ་ལྟར་ན་སྒྲི་ཀ་འདི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
 ལམ་ཤེས་དང་སྐྱར་ཞིང་འགྲིག་པར་ཡོད་ཀྱང་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྦྱར་ཚུལ་འདི་
 ཉི་སྤང་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་མཐུན་གསུང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
 ལམ་ཤེས་ནི། ཉན་རང་གཉིས་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཙམ་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་སོགས་འདྲ་བས། ཉན་ཐོས་ལས་ལོགས་སུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་སྟོན་
 པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་རང་རྒྱལ་དེ་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་
 བསྟན་ན། དེའི་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་དཔོག་ཅུས་པས། དེའང་ཉན་ཐོས་ནི།
 ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་སྦྱ་སྦྱིར་འགོ་ཞེས་པ་ལྟར། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་
 གཞན་ལ་གདམས་ངག་ཉན་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་
 ཐོབ་ནས་གཞན་ལ་འདྲ་སྦྱ་བཅས་སུ་སྟོན་པའི་བྱད་པར་གཉིས་དང་ལྷན་ལ།
 སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དེ་གོགས་དགེ་འདུན་ལ་ངེས་
 པར་བརྟེན་དགོས་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཉན་ཐོས་ལ་བཞག་པ་
 དང་། དེ་ལྟར་མི་དགོས་པས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་རང་རྒྱལ་ལ་བཞག་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཐེག་ཆེན་ལ་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། སངས་རྒྱས་
 དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་རང་བྱུང་ཟེར་ཡང་། རང་རྒྱལ་ནི་སྲིད་པ་ཐ་མའི་
 ཆེ་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཛད་དུ་བྱེད་པས་ན་རང་བྱུང་ཞེས་བྱ་ལ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་
 ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ཞེས་པའི་ཡང་
 སྐུས་བསྐྱས་པ། གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཆེ་ངག་གི་སྟོན་སྟོན་པ་གཙོ་བོར་
 མི་བྱེད་པར་ལུས་ཀྱི་རྩུ་འཕུལ་གྱི་སྟོན་སྟོན་གཞན་དད་པ་སོགས་ལ་འགོད་པ་
 ནི་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐྱང་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་ཁྱད་ཞུགས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་

གསུང་། སྐྱ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་དོགས་པ་འགྲེལ་
 པས་ཁོང་ནས་བསུས་ཏེ། ལན་ནི། ངག་གིས་སྟོན་པ་ལ་དེའི་ཀུན་སྒྲོང་རྟོག་
 དཔྱད་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་ནམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་ལ། རང་རྒྱལ་
 བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་གཡེང་ལ་མི་དགའ་བ་ཡིན་པས། ནམ་པར་གཡེང་
 བར་འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྐྱ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་པར་
 བྱུར་ཅིག་ཁྱེས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོག་གེ་སྤང་བར། ཀུན་སྒྲོང་དགོས་
 པ་ལུས་གྱིས་སྟོན་པའང་མཚུངས་པས་མི་འཐད་གསུངས་ལ། མཁས་གྲུབ་
 རིན་པོ་ཆེའི་རང་གི་ལུགས་ནི་ལུས་གྱིས་ཚོས་མ་བསྟན་ཀྱང་སྟོན་གྱི་སྟོན་
 ལམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་ནས་དད་པ་སོགས་ལ་འགོད་ཅུས་པར་
 གསུངས་ལ། ལུས་གྱི་སྟོན་ནས་བདག་མེད་སྟོན་མི་ཅུས་པར་འདོད་པའི་མཁས་
 པའི་བཤད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་གསུང་། འོན་ཀྱང་ནམ་བཤད་ལས། རང་རྒྱལ་
 གྱིས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཚོས་སྟོན་པའི་ཆེ་ཀུན་སྒྲོང་
 མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་འདུག་ཅིང་། འདིར་སངས་རྒྱས་དང་འབྲ་
 བར་གསུངས་པའང་སྐྱ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་འབྲ་བར་
 གསུངས་དོན་མེད་པས། སངས་རྒྱས་གྱིས་ཀུན་སྒྲོང་མི་དགོས་པར་ཚོས་སྟོན་
 པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀུན་སྒྲོང་རགས་པ་མི་དགོས་པར་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་
 གྱིས་ཚོས་སྟོན་ཅུས་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་གསུང་། དེས་
 བ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་ནས་དད་པ་
 དང་འདུན་པ་དང་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་སོགས་དགེ་བའི་ཆ་བ་རྒྱད་ལ་སྒྱུན་
 པར་བྱེད་པས་སྐྱ་མེད་ཀྱང་ཚོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་

གསུང་། དེ་ལྟར་བྱང་ལྷགས་པ་བརྗོད་ནས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པ་ལ་དེའི་
 རོ་བོ་སྟོན་དགོས་པས་དེའི་རོ་བོ་ནི། གཟུང་བ་བྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་
 པ་སྤོང་བ་དང་། འཛིན་པ་བདེན་ཞེན་མི་སྤོང་བར་གསུངས་པས་དགག་
 བྱའི་སྟོན་སྟངས་བྱང་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྟོང་གཞིའི་སྟོན་སྟངས་བྱང་འབྱེད་པ་
 མིན་གསུང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་དེ་དག་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་མཐོང་གིས་
 བལྟས་ནས་འདུལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལྟར་གཏན་ལ་
 དབབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་མིན་གསུང་། སྤྱད་པར་ཡང་། གང་དག་བདེ་
 གཤེགས་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་
 ལ་ཡུམ་ལ་སྟོབ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ནང་ན་རང་རྒྱལ་ལའང་ཡོད་པས་
 རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བཟུན་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་ཡུམ་ཐལ་འཁྱར་པ་ལྟར་ན་
 བཤད་སྤངས་། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡུམ་སྤྱི་ལྟོག་ཙམ་ལ་བྱེད་གསུང་།
 བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དེ་ནས་འཁོར་དེའི་ནང་ནས་ལྷའི་བྱ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟམ་
 དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། གང་གཞོད་སྤྱིན་ནམས་ཀྱི་བཤད་པ་ཞེས་པ་ནས། ཆོ་
 དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་རིང་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་རིང་པར་འཇུག །སྤྱི་
 བ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྤྱི་བར་འཇུག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་ཟིན་ལ། རབ་འབྱོར་
 ཀྱིས་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་ལྷའི་བྱ་དག་གིས་ཤེས་མི་རུས་པར་བཟུན་
 པ་དེས་སྐུས་དོན་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་ཅམ་འཁྱར་གྱིས་ཆོས་སྟོན་
 པ་དེ་མཆོན་པ་ཡིན་གསུང་། ཆོས་འཆད་པ་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གསུམ་ནི།
 གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་པོ་དེའི་ཞར་བྱང་ཡིན་ལ།
 དེའང་ཆོས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་དང་། བསྟོམས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་
 བར་ཡང་ཐ་སྟད་སྤྱི་མ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་དེ་དག་མེད་པར་གསུངས་

ཤིང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ནས་ཡང་ལྷའི་བྱ་དག་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་
ཏེ། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་ལ་ཚོས་ཉན་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་བཅལ་བར་
བྱ་སྟུམ་པ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་སྒྱུ་མ་དག་བཅལ་བར་བྱ་སྟུམ་པ། ཞེས་པ་
ནས། འདི་ལྟར་སྒྱུ་མ་ལྟ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་དཔ་ལས་འདས་པ་ནི་
གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
འདི་ལ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་གསུང་། གང་ཟག་བཞི་པོ་ཞེས་སོགས་
སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས། རྒྱལ་སྐས་བདེན་མཁས་རང་རྒྱལ་ཚོགས་སྟོད་ཅམ་དང་།
ཕྱིར་མི་ལྟོག་སྒྱུར་ལམ་པ་དང་། དག་བཅོམ་དང་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱིས་ཟིན་པ་དང་བཞི་སྟེ་རང་རྒྱལ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་པས་རྟེན་རང་རྒྱལ་
དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་སྟོང་པར་གང་ཟག་གསུམ་དང་། ཉི་མི་
ལས་ལྟ་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང་། རྒྱལ་སྐས་སམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རང་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པས་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་དང་། སྒྲ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གསུང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རིག་ཅེས་
སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས། བྱང་སེམས་གྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས་ལ་སྟོབ་པ་དེ་དག་བཅོམ་དང་། རྟེན་རྟོགས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་
པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱིས་དོན་མ་ཆང་
བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
པས་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་བདེན་ཞེན་གཉིས་བཀག་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་
ཡིད་བྱེད་དང་མི་དམིགས་པའི་སྟོན་སྟོབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །རང་རྒྱལ་
གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེའང་རྒྱ་མེད་རྟེན་མེད་དུ་མི་འབྱུང་བས་དེའི་

རྒྱ་རྒྱུ་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་ཐམས་ཅད་
རུང་བས་བདེན་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་པར་འཕེལ་
འགྲེལ་མེད་པ་དང་། ལྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པས་མི་འཛིན་
པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲེད་ཆ་
མཐུན་བསྟན་ལ། འདི་དག་གི་འོ་དོན་ལྟོང་ངམ། ཡང་ན་དངོས་ཟིན་ལ་
སྒྱུར་ཡང་རུང་གསུང་། སྒྱུད་པར་ཡང་། གཟུགས་འཕེལ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་
གཅིག་གིས་དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་འཕེལ་
ཡོངས་སུ་ཉམས་ཞེས་པ་འཕེལ་འགྲེལ་མེད་པ་དང་། གཟུང་བྱིར་མིན་ཞེས་
པ། མི་འཛིན་བྱིར་བཟོད་པ་ཞེས་པ་གཉིས་དང་འགྲེལ་གསུང་། ཐོབ་བྱེད་
ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་གཉིས་
ལས། བྱི་མ་ལ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གསུམ་དང་།
བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལའང་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་བཤད་ནས།
ཉན་རང་གི་དེ་ལ་སྒྱུར་མཐོང་གཉིས་བཤད་ཀྱང་སྒྲོམ་ལམ་མ་བཤད་པ་ནི་
ཤེས་མཐོང་གིས་བསྟན་ནས་འདའ་བ་དང་གནས་ནས་འདའ་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཀྱིས་ཡིན་གསུང་། མཐོང་ལམ་ནི། བདེན་དང་བདེན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་
རྒྱུས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ།
དེའང་བདེན་དང་བདེན་ཞེས་པས་ཁམས་གོང་འོག་གི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བ་མིན་
ཀྱི། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བས། ཟག་བཅས་སྟུག་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་དང་། ཟག་མེད་འགོག་ལམ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཏེ་བཞིར་བྱེ་ནས་དེ་
དག་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ལས་མཐོང་ལམ་པན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་པས་དེའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས། འདིར་ཡང་པན་ཡོན་བཅས་པ་ཞེས་པན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་
ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། མདོ་ལས་པན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་ཚུལ་ནི།
མཐོང་ལམ་ནས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཆོ་འདིའི་པན་ཡོན་དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་
པ་ན་མ་འོངས་པར་རང་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་ཞིང་
ལ་སོགས་པ་དྲན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་
བ་སོགས་ཆོ་བྱི་མའི་པན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། རྣམ་པའི་
སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།
ཡུལ་ཅན་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ཐ་སྟངས་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་། གདགས་གཞི་
བཏགས་ཆོས་སུ་རུང་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་གདགས་གཞི་
བཏགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆེན་པོ་དང་། རྟོགས་བྱ་གཞུགས་སོགས་དང་། འཇལ་
བྱེད་ཆད་མ་གཉིས་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་། སྤྱག་བདེན་
ཀྱི་གཙོ་བོ་གཞུགས་སོགས་ཉེར་ལེན་ཀྱི་སྤང་བོ་ལ་དོན་དམ་པར་རྟུལ་སྤ་
རབ་སོགས་གཞུགས་ཅན་ཀྱི་ཆད་མེད་པ་སྟེ་ཆམས་མེད་པར་གསུངས་པ་
དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་
པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་ཐ་སྟངས་དུ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་སོགས་
རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་འཕངས་པ་ཡིན་པས་དེ་
ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་བཞིན་སྤྱག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། དེར་གནས་གཞུགས་
ལ་སོགས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་འཛིན་དང་། ཞེས་པ་འདི་ལ་
བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་བཀྱར་བའི་འོས་ཡིན་པ་བཞིན་

དུ། ཤེར་ཕྱིན་རྣལ་མ་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེའང་བཀུར་
 བའི་འོས་སུ་འཛིན་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། གཟུགས་སོགས་དགག་
 བྱ་གང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རྟེན་དུ་དགག་བྱ་གང་འགོག་དགོས་པ་དེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འང་
 དགོས་པའི་བཤད་ཚུལ་གཅིག་རྟེན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁས་སྒྲངས་ཆོག་ཅིང་། དེ་
 ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་སོགས་ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཉམ་ང་བ་དང་ནད་
 ཀྱན་སེལ། ཞེས་པས་ཕྱི་མི་དང་མི་མིན་གྱིས་འཆོ་བ་དང་འབྱུང་བ་འཁྲུག་
 པ་དང་། ནད་གི་ནད་ཁམས་སོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་རབ་རྩ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་སོགས་
 འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མི་དང་མི་མིན་གྱི་
 གཞོད་པ་ལས་སྤངས་སྤོབ་སྤྲ་གསུམ་མཛད་པའམ་ཡང་ན་མཐོང་ཆོས་དང་།
 རྟེན་ནས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་ཕྱོད་འཁྱུར་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་
 སྤངས་སྤོབ་སྤྲ་གསུམ་མཛད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་རྟེན་བཅུ་
 རྩ་གཡོད་པ་ཡིན་གསུང་། ཁ་ཅིག་བཤད་པ་སྐབས་དང་པོའི་སྦྱོར་ལམ་དང་།
 མ་བཤད་པ་སྐབས་བཞི་པའི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལག་ཁྲེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 མཆོན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་མ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ལག་ཁྲེས་ཀྱི་
 སྒོ་ནས་མཆོན་པ་མིན་གྱི། རྣམ་པ་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་པས་ངེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་རིམ་
 པ་སོགས་མི་ཤེས་ཤིང་། རྣམ་པ་མེད་པའི་གཞི་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའི་སྦྱོན་
 གཅིག་དང་། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་དམིགས་རྣམ་གཉིས་
 ཀྱི་འཆད་པར་མདོར་བསྟན་པས་གཞུང་གི་དོན་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་
 སྦྱོན་གཉིས་འཕྲུག་པ་ཡིན་པས་མི་འཐད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །གཟུགས་ནི་

ཤེས་རབ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་བདེན་བཞིའི་ནང་ནས་
 སྟུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་
 གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཤེས་རབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་དུ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་
 གཅིག་གིས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་སྦྱར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་པ་མཐའ་
 བྱི་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྤྱད་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་པ་
 མཐའ་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་པས་དགག་བྱའི་བདག་ལ་བྱེད་དགོས་གསུང་། ཀྲང་པ་
 དང་པོས་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱའི་སྟུག་བདེན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ནི་བདག་ཏུ་མེད་པ་དང་།
 གཉིས་པས་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་སེམས་ཅན་དངོས་ཡིན་མི་དགོས་ཤིང་།
 ལས་ཉོན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའང་བདག་ཏུ་མེད་པ་དང་།
 གསུམ་པས་འཁོར་བ་རྒྱུ་ཆད་ཅམ་གྱི་འགོག་བདེན་ནི་ཐོགས་རེག་བཀག་
 ཅམ་ལ་ནམ་མཁའ་འཛོག་པ་དང་འདྲ་བས། ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པའི་
 ཆོས་དབྱིངས་བདག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཀྲང་པ་བཞི་པས་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་
 དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་གྱི་བདེན་
 པའང་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་གསུང་། བུརྟ་ཤིའི་སྤྱད་འགྲེལ་ལྟར་ན།
 ཀྲང་པ་དང་པོས་གཟུང་བ་བདེན་མེད། གཉིས་པས་འཇིན་པ་བདེན་མེད།
 གསུམ་པས་གཟུང་འཇིན་བདེན་མེད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ། བཞི་པས་
 བདེན་མེད་དེ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་པ་
 ཡིན་ལ། པ་མཐའ་མེད་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཐོག་མའི་པ་མཐའ་མེད་པ་ལ་
 བྱ་གསུང་། འདུ་ཤེས་ཚུ་རོལ་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གསུམ་ནི་དེའི་འཕྲོས་དོན་
 ཡིན་ལ། དེའང་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པས་ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་

ལྷས་པ་ཡིན་པར་འདྲན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
གསུངས་ལ། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞིག་ནས་སྤོང་བ་དེ་ནི་འཁོར་
བའི་པ་རོལ་ཏུ་འགོ་ཞིང་། བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་ལྟ་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པའི་
མཐོང་ལམ་པ་དེ་དག་ཆེ་འདྲིར་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་མ་འོངས་པའི་སྦྱི་བ་
བན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འཁོར་རྒྱ་བར་འཕྱར་ཞེས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་སྟོན་པའི་བཀའ་ལ་གནས་པ་ནི་སྒྲི་ཀ་དང་པོའི་
དོན་ནོ། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལུང་བསྟན་ཚུལ་
ལའང་གསུངས་པས་དེའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟོགས་པ་སྤུན་
ཆོགས། དག་བཅོམ་པ་ནི་སྤངས་པ་སྤུན་ཆོགས་ལ་སྦྱོར་དགོས་པས། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་བྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ལེགས་པར་མཁྱེན་པ། ཉན་རང་ལྟར་མ་ཡིན་པར་མཁྱེན་པ་བརྟན་པ་ཆོས་
ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་རྟོགས་པ་
མཐར་བྱིན་ནས་གོང་ཏུ་འགོར་མེད་པས་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དང་། རྒྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་དག་
བཅོམ་པ། ཐར་པ་དང་དེར་བགོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཤེས་པའི་མིག་ལྟ་
བྱ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རིག་པ་དང་། དེ་མཐར་བྱིན་པས་རིག་
པར་ལྡན་པ། ཚུལ་བྲིམས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ཐར་པར་
བགོད་པའི་རྐང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། གཞན་སྟོལ་བ་ལ་
ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཅོན་ས་ཟིན་དགོས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པ།

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་དེའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ཤེས་དགོས་པས་
འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ། སྒྲ་བ་འདུལ་ལ་འདུལ་དཀའ་བ་མི་འདུལ་བ་མ་ཡིན་
པར་འདུལ་དཀའ་བ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་དང་། གཙུང་དགའ་བོ་ལྟ་བུའང་
འདུལ་བས་སྦྱིས་བྱ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱགས་
བཅེ་ལྟན་ཕྱིར་བཅོན་ཀུན་ཡང་། །ཞེས་པ་ལྟར། སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོས་གཞན་
དོན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་སྟེ། སྦྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་བཞི་དང་སྟོམ་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའི་གཙོ་
བོ་ནི་ལྟ་དང་མི་གཉིས་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟ་དང་མིའི་སྟོན་
པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང་། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཞེས་པས་
ཁྱད་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་ནི་སྤར་
གྱི་དེའི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་ལ། གང་ཆེ་སྟོན་པ་ཤུག་སྤུལ་པ་ང་ནི་ཤེར་ཕྱིན་
འདི་ལ་གནས་པའི་ཆེ་སྟོན་གྱི་སྦྱིས་མཚོག་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་མ་འོངས་
པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱ་བར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་ང་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱུས་
པས་ན། ཕྱི་རབས་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་གནས་ན་
སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱུས་པར་འཁྱུར་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པའི་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལེའུ་རྩོགས་
པ་ཡིན་ལ། སྤྱད་པའི་འང་། རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུང་ཞེས་པ་འདི་ཡན་ཆད་
ཀྱིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལེའུའི་ཐད་རྩོགས་པ་ཡིན་གསུང་།

ཕྱ འབྲས་བུ་མཐོང་ན་དོན་གཉེར་སྦྱི་བས་མཐོང་ལམ་གྱི་མཐུག་
ཐོགས་སུ་སྒྲོམ་ལམ་མ་བཞེད་པར་དེའི་བྱེད་པ་གསུངས་ལ། དེའང་སེམས་
རང་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མ་དུལ་བ་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིར་རང་གི་བཤེས་

གཉེན་ལའང་གྲས་པར་བྱེད་དགོས་མོད། དེར་མ་ཟད་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བརྒྱུད་ནས་
 གྲས་པའམ་འདུད་པར་བྱེད་པ་དང་། དུག་གསུམ་གྱིས་གཞོད་པ་མི་རུས་
 པར་མ་ཟད་པར་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ནང་དུ་དུག་གསུམ་མགོ་མནན་
 པའི་རང་མདངས་བྱིར་ཤར་བ་ལྟ་བུ་བྱི་རོལ་གྱི་མི་དང་མི་མིན་གྱིས་གཞོད་
 མི་རུས་ཤིང་གཞོད་པ་སྒྲུབ་པའི་འོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་
 པའི་བྱང་ཚུབ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཤར་བྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་སེམས་གནས་པའི་
 ས་ཕྱོགས་དེའང་སྒྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱག་དང་མཆོད་པའི་གནས་སུ་
 འཁྱར་བ་དང་དུག་ཡོད་ལ། སྦྱད་པར་ཡང་། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་གང་
 ལ་མགོན་བྱེད་པ། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་
 བསྟན་ལ། དེའང་འདིའི་ཤར་བྱིན་ནི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེར་མ་
 ཟད་གོང་འོག་གང་གི་སྐབས་སུའང་ཤར་བྱིན་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཆོགས་སྦྱོར་
 སོགས་སྐབས་དེ་དང་དེའི་ལམ་ལ་གོ་དགོས་ལ། བཏོ་ལས་གོང་འོག་ཀུན་
 ལ་ཤར་བྱིན་སྦྱི་ལྷོག་ཅམ་གསུངས་པ་དེ། རྒྱན་ལས་མཐོང་སྒྲོམ་སོགས་རང་
 རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ནི་སྐས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་གསུང་།
 གྲས་བྱས་ནི་འདུད་དང་ཞེས་པ་དང་། ཚུབ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་བྱང་ཚུབ་དང་
 ཞེས་པ་དང་སྦྱོར་ལ། དུག་ནི་བདེན་འཛིན་དང་། མཆོན་མེ་ཚུ་གསུམ་ནི་
 དུག་གསུམ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་དེ་བཞིས་མི་ཚུགས་ཞེས་པ་ཀུན་ནས་ཞི་དང་།
 ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་ཞེས་པ་གཉིས་དང་། བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་སྐྱགས་
 མི་རྟེན། །ཅེས་པ་ནི། གཞོད་པས་བརྒྱུ་བ་མེད་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་དང་སྦྱོར་
 བ་ཡིན་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་། ཁེངས་པ་མ་མཆིས་པར་བགྱི་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཞི་བ་དང་། རྒྱུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་གཉིས་
 བསྟན་ལ། གཡུལ་འགྲུང་པའི་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་
 བའི་བྱེད་པ་དེ་བསྟན་ལ། གཡུལ་གྱི་ཐོག་མར་ཞེས་སོགས་གསུམ་གྱིས་
 ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་སྤོང་ཚུལ་དང་། གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་
 འབྲིང་སྐོར་གསུམ་དང་། གལ་ཏེ་འགྲོ་འཕྲོ་འཕྲང་ངམ་འདུག་པ་ལ་ཞེས་
 པ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་རྒྱང་དུ་སྐོར་གསུམ་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
 འདིར་ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པར་གསུངས་པ་དེ། རྒྱན་ལས་ཉོན་མོངས་
 ལས་རྒྱལ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པས་བསྟན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་
 ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཤམ་བྱེད་མ་རྣམས་པ་དེ་སོག་གི་བར་ཆད་དུ་མ་གྱུར་པའི་
 དོན་མ་ཡིན་གསུང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་
 བྱི་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་རིག་སྒྲགས་ཞེས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱུ་
 བསྟན་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་བཏུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་
 དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་དེ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚོད་ཉེན་དུ་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན།
 གཞོད་པས་མི་བརྗེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཉེན་མཚོད་པའི་བྱེད་
 པ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའང་སྤྱིར་རིག་སྒྲགས་ནི་ངང་སྤོང་བདེན་
 ཆོག་གྲུབ་པ་དག་གིས་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞོད་པ་སོགས་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་
 ཅེས་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད་རྣམས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཞིང་པལ་
 པ་ལའང་ཡོད་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདིས་ནི་རང་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཞི་བར་བྱེད་པས་འདི་ནི་རིག་སྒྲགས་

ཆེན་མོ་དང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་
 པར་འགྱུར་བའམ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་མི་མཉམ་པ་དང་
 མཉམ་པའི་རིག་སྤྲུགས་ཞེས་གསུངས། སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་རྟོག་པ་
 དང་། ཟག་མེད་རྟོག་བྲལ་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་ལ་མོས་བསྐྱེད་སྲུ་ཡི་
 རང་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་དང་། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལའང་རང་དོན་གཉིས་དོན་
 གཞན་དོན་གསུམ་བཤད་པ་ནི་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་གའང་གཞན་
 དོན་བྱེད་པར་འདྲའང་སྒྱུར་བ་ལག་ལེན་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ལྷོག་ཆ་ནས་གསུམ་
 དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། སྒྱིར་དེ་གསུམ་ག་ས་བརྩ་ན་ཡོད་མོད་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་རང་དོན་མོས་པ་ས་བདུན་དང་། གཉིས་དོན་མོས་པ་
 བརྒྱད་པ་དགུ་པ་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་ས་བརྩ་པར་འཛོག་ལ།
 དེའི་རྒྱ་མཆོག་ཡང་ཐལ་འགྱུར་པ་ལྟར་ན་ས་བདུན་པར་བདག་ལྷ་མ་སྤངས་
 ལ་བརྒྱད་པར་སྤངས་པ་དང་། རང་རྒྱད་པ་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བདག་
 ལྷ་རགས་པ་སྤངས་པ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཐོབ་པ་དང་། ས་བརྩ་
 པར་སངས་རྒྱས་དང་ཆ་འདྲ་བའི་མཛད་པ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་
 རམ། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་འགྲུབ་ན་སྒྲོམ་མི་དགོས་
 པར་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ཚིག་པ་ཞིག་རྟེན་ཡིན་
 ཡང་། ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲས་བསྟན་ནས། ལན་ལ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་ལྟར་འགྲུབ་
 ཀྱང་རྒྱན་བསྐྱང་སྟེ་གོམས་པ་ལས་འགྲུབ་ཀྱི། མོས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་མ་ཐག་
 ཏུ་མི་འགྲུབ་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །སྤྱད་པར་ཡང་། ལ་ལས་བདེ་
 གཤེགས་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ལ། སྒྲོམ་ལམ་འདི་དག་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྟོན་ཅིང་དེའང་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་སྐྱ་གདུང་གི་མཚན་རྟེན་གྱིས་གཞུང་གི་མ་སྟེང་གི་ཞིང་ཁམས་
 བཀའ་སྟེ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལྟའི་
 མེ་རྟོག་སོགས་གྱིས་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་མཚན་པ་བས་
 གྲང་། ཤེར་ཕྱིན་འདི་སྟེགས་བམ་དུ་བྲིས་ཏེ་མེ་རྟོག་སོགས་གྱིས་མཚན་པར་
 བྱེད་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བདེ་བར་
 གཤེགས་པ་དང་དེའི་སྐྱ་གདུང་གི་མཚན་རྟེན་སོགས་གྲང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་
 ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་
 བ་རོལ་ཞེས་པ་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ཀ་བཞིས་གཉིས་དོན་མོས་
 པ་སྒོམ་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཚི་ཤིང་ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་ས་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། འཁོར་
 འོས་བསྐྱར་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་ཡ་མ་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་ཤེར་ཕྱིན་
 འདི་དང་ལྷན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡ་མ་བྲལ་བར་འདུ་བར་འགྱུར་
 བའི་དོན་ནོ། །རྒྱལ་བས་བརྒྱ་བྱིན་ཞེས་པ་ནས། བ་རོལ་ཕྱིན་མཚོག་སྟོང་པ་
 ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྒྲོ་ཀ་དགུས་གཞན་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ལ། དེའང་གཞུང་གི་མ་སྟེང་གི་ཞིང་ཁམས་སངས་རྒྱས་གྱི་རིང་བསྐལ་
 གྱིས་བྱར་བྱར་བཀའ་བ་དང་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་ལས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་
 སྒངས་པ་དེ་རིང་བསྐལ་ལ་མ་གྲས་པ་མིན་ཡང་། སྐྱ་གདུང་ཁམས་ཆེ་བ་དེ་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་
 རིན་པོ་ཆེའི་སྟོང་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དེ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་དབང་གིས་ཡིན་
 པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་ནམ་མཁུན་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་

པ་དང་འདྲ་གསུང་། དེར་མ་ཟད་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཡོད་ན་པར་ཕྱིན་གཞན་ལྔ་
 རྒྱུད་ཐོས་པར་མི་འཇུག་བ་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ཤིང་ཐམས་ཅད་ལ་
 གྲིབ་མ་ཁ་དོག་གཅིག་ལས་མེད་པ་བཞིན་དུ་པར་ཕྱིན་དུག་ཀའང་ནམ་
 མཁུན་གྱི་རྒྱུར་རོ་གཅིག་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པ་
 དང་། དེར་མ་ཟད་ཐུང་པོ་ལྔ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་རྟག་སོགས་སུ་
 སྒྲོམ་པ་དེ་ཤེར་ཕྱིན་བཅོས་མ་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ནི་ཤེར་
 ཕྱིན་ནལ་མ་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་།

ལྟ་བུ་ཡོན་བསྟོད་བཀུར་བསྐྱགས་གསུམ་ནི་ངི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་
 གྱི་གཅུམ་བུའི་ངོ་བསྟོད་མིན་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། ལ་ལས་གཞུང་ཞེས་པ་ནས།
 ཀུན་གྱིས་ཆར་མི་ཤོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་སྒྲོ་ཀ་བདུན་གྱིས་བསྟོད་བཀུར་
 བསྐྱགས་གསུམ་བསྟན་ལ། དེའང་གཞུང་ཁྲུང་གི་མ་སྟོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བཀོད་པ་ལས། བྱང་སེམས་གཅིག་ལ་ཤེར་ཕྱིན་སྟེགས་
 བམ་དུ་བྲིས་ཏེ་ཕྱིན་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་སྟེ། སྤྲ་མ་གང་ཟག་གཅིག་གི་དོན་
 ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འཇུག་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
 ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་བྲལ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་
 ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་རེག་པར་འཇུག་བའི་ཕྱིར། ལྷ་གྲ་མེད་ན་
 སྟོང་བུ་སོགས་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་འཛིག་རྟེན་
 དུ་སངས་རྒྱུ་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མ་བྱུང་ན་ཆངས་པ་བརྒྱ་ཕྱིན་སོགས་མངོན་
 མཐོའི་བདེ་འབྱས་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་མི་འབྱུང་ལ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་
 ན་ཐམས་ཅད་ལས་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་འཛིག་རྟེན་
 དུ་བྱུང་ན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་བཙོན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཛམ་བུའི་

སྤིང་གི་ཚུ་སྤྱང་དང་མེ་ཉོག་སོགས་ཐམས་ཅད་མཚོ་མ་རྩོས་པའི་མཐུ་ལས་
 བྱང་བ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་། ཉི་སྤང་ལས་བསྡེ་བའི་བྱང་པར། བྱེད་
 ལས། རོ་བོ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཅུ་གཅིག་
 གསུངས་ཤིང་། ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ནི་མདོ་ལས་རྒྱན་ཞུགས་ལ་བཀོད་པ་
 བས་འདི་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དང་། དག་བཅོམ་ལ་བཀོད་པ་བས་ཀྱང་བསོད་
 ནམས་ཆེ་བ་སོགས་དཔེ་གསུམ་གྱི་སྟོན་གསུངས་པས་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རོ་
 བོའི་སྟོན་བྱེ་བ་མིན་གསུང་། སྤྱད་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཚོགས་རྣམས་ཞེས་
 སོགས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟོམ་ལམ་བསྟན་ལ། ཡི་རང་བ་
 བསྡེ་བའི་སྟོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། དགེ་ཆ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་དམ་
 པ་ཡི་རང་དང་། ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱར་བའི་དམ་པ་བསྡེ་བ་ཡིན་པས།
 བསྡེ་བའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། ཡི་རང་གི་སྟོན་དུ་བསྡེ་བ་དགོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་མིན་ནམ་སྟམ་གསུངས། དེ་ནས་འདས་དུས་སྟོན་གྱི་ནས། ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོ་ཀ་བརྒྱད་གྱིས་བསྡེ་བ་སྟོམ་ལམ་བསྟན་
 ལ། རང་གཞན་སྟེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་ཆ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་
 ཏི་གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་བསྡེ་བ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྡེ་བའི་རོ་
 བོ་སྟེ། ཐམས་ཅད་བསྡེ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་བསྟན་གསུང་། བསྡེ་ཚུལ་
 ནི། གང་བསྡེ་བ་རྒྱས། གང་དུ་བསྡེ་བའི་བྱང་ཆུབ་གང་གི་དོན་དུ་བསྡེ་བ་
 སེམས་ཅན་ཏི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་སྟོན་བསྡེ་བ་སོགས་ཡིན་
 གསུང་། འདི་ནས་བསྡེ་བའི་ལེའུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ཡན་ཆད་དུ་ལེའུ་
 ལྷ་སོང་བ་ཡིན་གསུང་།

ལྷ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་ནི་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྡོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་ཆ་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལ་རག་ལས་པས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་ཅེས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སྤྱད་པ་ལྟར་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གིས་མ་ཟད་པར་སྤེལ་བའི་དགེ་བའི་ཆ་བ་དེའང་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཁ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་བསྡོམ་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་བསྡོམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་ཅེས་མཚམས་སྦྱར་དགོས་གསུང་། དབུས་མཐའི་དམ་པ་བརྩ་གཉིས་གྱི་ཆོགས་མེད་དམ་པ་ལའང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལ་བྱེད་གསུང་། གཞན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་སྤྱབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་གྲས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་སྤྲག་དོག་བྱས་ན་གཞན་ལ་རྩེད་ཟུང་མི་གཞིད་པར་རང་གི་དགེ་ཆ་འདྲོམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྲག་དོག་བྱས་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་འཕྲོད། འབྲིང་ལ་བྱས་ན་སྤྲིག་པ་འབྲིང་། ཆུང་དུ་ལ་བྱས་ན་ཆུང་དུ་འཕྲོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དགེ་ཆ་འདྲོམས་པ་ལ་ཞེ་སྤང་དང་སྤྲག་དོག་གཉིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲག་ཤོས་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ནས། ཡི་རང་དེ་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། སྦྱར་དགེ་ཆ་བསགས་པའི་ཞིང་དག་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཞིང་མ་དག་ན་ལྷགས་བསྐྱེད་གི་སྟེང་དུ་ས་བོན་བཏབ་པ་དང་འབྲ་གསུང་། འདིར་དཔེར་ན་གསེར་མེད་པའི་ས་ནས་གསེར་བརྒྱུས་ཀྱང་ཐོབ་བྱ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། གསེར་ཉུང་དུ་ཡོད་པའི་ས་ནས་བརྒྱུས་ན་ཐོབ་བྱ་ཆེན་པོ་མི་འོང་བ་དང་། གསེར་གྱི་འབྲུང་ཁུངས་སམ་གསེར་གྱི་གཏེར་ཡོད་པ་ཞིག་ནས་གསེར་བརྒྱུས་ན་ཐོབ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འབྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་
 བས། ཡུམ་དོན་གསུམ་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་
 ཀྱི་དགེ་ཆ་མང་དུ་བསགས་པ་འབྱུང་ཁུངས་ནས་སྒྲུངས་པའི་གསེར་གྱི་གར་
 བུ་ཉུ་བུ་ཉེ། ཉན་ཐོས་སམ། རང་རྒྱལ་ལམ། སྤྲེལ་མེད་བྱང་ཆུབ་གང་དུ་བསྐྱུར་
 བ་བསྡོམ་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། འབྱུང་ཁུངས་དག་ནས་སྒྲུངས་པའི་གསེར་གྱི་
 གར་བུ་དེ་ན་རྒྱན་དང་གཏུ་བུ་སོགས་གང་དུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པ་གསེར་བཟོ་
 མཁས་པ་ལ་རག་ལས་པ་བཞིན་ཡིན་གསུང། བྱང་སེམས་མཉམ་པས་མཉམ་
 པ་ལ་ཡི་རང་བྱས་ན་དགེ་ཆ་མཉམ་པ་ཐོབ་ལ། ཆེན་པོས་རྒྱུང་དུ་ལ་ཡི་རང་
 བྱས་ན་རྒྱུང་དུ་ལས་ལྷག་པའི་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཅིང། བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་
 གི་ཡི་རང་ལ་བྱང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་ཡི་རང་བྱས་པ་ནི་ཕྱག་
 དོག་གི་ཉེས་པ་འཕོག་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་དགོས་པས། པ་རོལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དང་དུ་སྒྲུངས་
 བས་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཁོར་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 བ་མུ་གེ་བྱུང་བའི་ཆོ་ས་ཞིག་ལ་རང་གི་བྱ་མང་པོ་གསོ་བའི་ཁུར་བབས་ཆོ།
 བུ་གཅིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཟས་བཙལ་ཏེ་ཟ་ན་དེ་ལ་པ་དེ་རང་གིས་བྱིན་པ་
 བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་ཞེས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཡང་ཡང་
 གསུང་གི་ཡོད་གསུང། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡི་རང་གིས་གཞན་གྱི་དགེ་ཆ་ཆོགས་
 རྒྱུང་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྦྱད་པར་བྱེད་པས་ཆོགས་མེད་པ་དམ་པ་
 ཞེས་དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་གསུང། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྐྱབ་
 པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ཡོད་པས། ཁ་ཅིག་སྐྱབ་པ་
 སྒྲོམ་ལམ་སྒྲུངས་པ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་

དེ། སྤངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དང་པོ་གཞན་དབང་གི་ཡུལ་
 ཅན་གཉིས་པ་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་མཉམ་ཆེས་གཉིས་ལ་
 སྒྱུར་འདོད་པ་ཡིན་ཡང་མི་འཐད། ཁ་ཅིག་དང་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།
 གཉིས་པ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ལ་སྒྱུར་བའང་མི་འཐད་དེ། གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་
 སྐོར་དགའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་སྤངས་རྟོགས་གྱི་
 ལག་ཆེས་གྱི་ལྟག་ཆ་ནས་སོ་སོར་བྱེ་བས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟག་པ་ཐ་དད་
 ཡིན་གསུང་། སྒྲུབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། ཉག་ཆད་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་
 བའི་དབུས་མཐོང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པར་བྱིན་གཞན་ལྡང་སངས་རྒྱས་
 སུ་བགོད་པའི་ལམ་ཡིན་ཡང་། ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། ལུས་ནི་ཤེར་བྱིན་
 ཡིན་པས་མཆོག་ཉིད་དང་། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་འཇིག་སྟགས་ཀྱང་བདེན་
 མེད་དུ་བསྒྲོམ་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ཏེ་བདེན་མེད་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དོན་ཆེན་པོ་
 དང་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་པར་ཡང་། དཔུས་ལོང་དམིགས་བྱ་ཞེས་སྟགས་
 སྒྲི་ཀ་བཞིས་སྒྲུབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལྟའི་ནང་གི་མཆོག་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ལ། དེའང་དཔེར་ན། དཔུས་ལོང་མང་པོ་གོང་བྱེད་དུ་འགོ་བར་འདོད་
 ཅིང་རྐང་པ་ཡོད་ཀྱང་མིག་མེད་ན་ལམ་མི་མཐོང་བས་གོང་བྱེད་དུ་འགོ་མི་
 ལུས་པ་བཞིན་དུ་པར་བྱིན་གཞན་ལྟ་ལམ་ཡིན་ཡང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་མིག་དང་
 བྲལ་ན་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགོ་མི་ལུས་པ་དང་། རི་མོ་མཁན་གྱིས་ལྟའི་
 མིག་མ་བྲིས་པར་སྤྲ་རྒྱ་རྒྱ་མི་འཐོབ་པ་ལྟར་རོ། །དཀར་པོ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་
 ཟིན་པའི་དགེ་བ་དང་། ཉག་པོ་ཉན་ཐོས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་དགེ་བ་མན་ཆད་ནམས་
 ལ་དམིགས་པ་བྲལ་ཆེ་ཤེར་བྱིན་གྲངས་སུ་འགོ་ལ། དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་

དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་སྒྲོམ་
 ཞིང་སེམས་ཅན་མང་པོ་སྒྲོལ་བར་ཁས་འཆེས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་ནལ་མ་ལ་སྟོད་
 པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྤང་བར་བསྐྱིད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་
 ཉིད་དང་། ཀློག་ཀ་འདི་ལྟ་སྟེ་དམུས་ལོང་བརྒྱའམ། སྟོང་ངམ། བརྒྱད་སྟོང་
 ངམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚོག་ཉིད་དང་། ཤུ་རིའི་བྱ་གཟུགས་མངོན་པར་མི་
 སྐྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཅི་ལྟར་དམིགས་པ་
 དེ་ལྟ་བུར་གཏོད་པར་མི་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་
 ཆེན་པོ་དང་ལྡ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། གཏོད་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་
 པ་གཏོད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི་དགོས་དོན་མཚོག་ལ་བྱེད་དགོས་གསུང་། རྣམ་
 དག་སྒྲོམ་ལམ་ནི། ཡོན་ཏན་བཟུང་བ་སྟེ་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་དང་། གཤགས་
 བོར་བ་སྟེ་བསལ་བར་མ་བྱས་པར་དེ་མི་ཐོབ་པས་དེའི་སྡོན་དུ་སྦྱེ་དང་མི་
 སྦྱེ་བའི་རྒྱ་གསུངས་ལ། སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་།
 དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་མ་འདྲིས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་ཆེ་གཅིག་པ་
 རྣམས་ཡིན་ལ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དམིགས་མེད་ལ་
 དམིགས་པ་ཡིན་པས་མེད་མི་རུང་དུ་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཆེས་ཟིན་
 དགོས་པར་བཞེད་ནས་འདི་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང་། སྦྱིར་ནའང་
 ཤེར་མདོའི་སྐྱུས་ཟིན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོད་ཕྱོགས་ལ་ཆེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་
 རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤང་དང་དེ་དངོས་མིན་ཡང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་བོད་

མང་པོས་སྟོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཆེ་རིན་པོ་
 ཆེ་མེད་པ་ཏེ་སྟོད་ཕྱོགས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་ཤིང་། རྩེ་བཅུན་འཇམ་
 དབྱངས་ལ་ཁྱས་པའི་ཆོའང་སྟོད་ཕྱོགས་ལ་ཆེས་སུ་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དགོས་གསུང་། མི་སྤྱི་བའི་བདུད་ནི། བདུད་ཀྱི་ཐིབས་ཀྱིས་ནོན་པ་
 དང་། ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་སོགས་བཞི་ཡིན་ལ། བདུད་ཀྱི་ཐིབས་
 ཀྱིས་ནོན་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། འཛིག་ཉེན་ན་ཁང་པ་རྒྱུ་པའི་འོག་ཏུ་རྩུང་
 པ་ལ་ཐིབས་འོག་ཏུ་རྩུང་བེར་བ་ལྟར། བདུད་ཀྱིས་རྩུང་བསྐྱམས་ཏེ་དགེ་བའི་
 ཕྱོགས་སུ་འཕར་དབང་མི་འཇུག་པ་ལ་བྱེད་དེ། ཕྱིན་ནི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
 གཟི་ཕྱིན་ལ་བྱས་ནས་རྫོབ་ཅེས་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་རྩུང་ཞིབས་ནས་འཕར་
 གི་མི་འཇུག་པར་འཕྲིན་ལས་དང་དགོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་སྤྱི་བའི་རྩུ་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ།
 བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་གསུངས་ལ།
 དེའང་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྟོད་པའི་ཆོ་མཁས་པ་སོམ་ཉི་མེད་པར་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་
 འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དེས་ནི་བྱང་རྩལ་གྱུར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་
 དོན་ནོ། མི་སྤྱི་བའི་རྩུ་འཆད་པར་སྟོན་སྟོད་ཆོ་ན་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་
 བྱང་། སྟོན་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཤིང་ད་ལྟ་མི་ལུས་ཀྱང་
 ཐོབ། ཤར་ཕྱིན་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ་བའི་དུས་
 འདིར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤར་ཕྱིན་ཉན་མི་འདོད་ཅིང་། གཞན་འཆད་པ་དང་
 ཉན་པ་ལ་མི་དགའ་བར་བྱེད་པ་དེས་ཤར་ཕྱིན་འདི་སྤངས་པས་སྐྱབས་མེད་
 པར་གྱུར་ནས་མནར་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། སྐྱབས་མེད་པར་གྱུར་
 ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མ་གཟིགས་པ་དང་། ཐུགས་རྩེ་རྩུང་བ་

མིན་ཡང་སྒྲོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དངོས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ལ། དེ་སྤངས་པས་
 སྒྲོབ་ཐབས་མ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་པས་སྤྲོན་མ་འཐུང་ན་སྤྲོན་
 པས་ཀྱང་ ཐབས་མི་རྟེན་པ་དང་། མི་ཞིག་གཡང་དུ་སྤྱང་བའི་ཆོ་ཐག་པ་
 ཕྱིན་ཀྱང་མ་བཟུང་ན་འདྲིན་ཐབས་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། དེས་ན་
 སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་མི་འདོད་ན་པར་ཞོག་འདོད་ཕྱིན་དལ་འབྱོར་ཀྱང་ཐོབ།
 མཇལ་དཀའ་བ་ཤེར་ཕྱིན་དང་མཇལ། དེ་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉིན་དང་
 འཕྲད་པའི་དུས་འདིར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དད་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་།
 བྱད་པར་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་མི་འགོ་བའི་གདེང་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི།
 འདིར་སྟོང་པོ་ཞིག་མ་ལོན་པར་སྤྲོད་ཡང་འཁོར་བའི་གནས་སུ་གར་འགོ་
 འདིར་འགོ་མི་ཤེས་པར་འབྱམ་དགོས་པ་བྱུང་ན་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ངོ་ཆ་བ་
 དང་སྤྲད་པའི་གནས་སུ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་
 དུའང་ཕྱིན། རིན་པོ་ཆེ་དང་འཕྲད་ཀྱང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་བྱིར་
 འོང་བའི་ཆོ། རང་ཉིད་ལག་པ་སྟོང་པར་རང་བྱིས་དུ་འོང་ན་དེ་འཇིག་རྟེན་
 བཞིན་དུ་ངོ་ཆ་བ་དང་སྤྲད་པའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། རྣམ་
 དག་སྟོམ་ལམ་དངོས་ནི་འབྲས་བུ་དག་པ་ནས། དག་པར་བརྗོད་ཅེས་པའི་
 བར་གྱིས་རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན་ལ། དེའང་ངི་མ་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་
 པས་གཞུགས་སོགས་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
 འོད་གསལ་བ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་བདེན་འདྲིན་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བཟུང་
 བས་ཉོན་མོངས་སོགས་སྟེས་པ་དེ་ལ་ངི་མ་སྟོ་བྱར་བ་ཟེར་ཞིང་། དེས་
 བསྐྱེད་ནས་སྟོད་ལུགས་གཉིས་འདྲེས་པར་སྤྱང་ཞིང་གནས་ལུགས་གསལ་
 བར་མཐོང་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་གཞུགས་སོགས་རྣམ་པར་མ་དག་པ་ཞེས་

བརྗོད་ལ། སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་བྲི་མ་དག་ནས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཆོ་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་པ་དེ་དང་། རང་
 གི་མཐོང་ཚུལ་གཉིས་མཐུན་སོང་བའི་གནད་ཀྱིས་གཟུགས་དག་པ་དང་།
 དེ་དག་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་འབྲས་བུ་དག་པ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་དག་པ་དེ་ལས་
 ལོགས་ཤིག་ན་འབྲས་བུ་དག་པ་འདྲིལ་རྒྱ་མེད་པས་སོ་སོར་བཅད་དུ་མེད་
 པའམ་རིས་སྤྱི་མ་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འབྲས་བུ་དག་ཚུལ་དེ་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་
 དེའི་ཆོ་གཟུགས་སོགས་དག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་
 ཀྱི་སྟེང་ན་སྤྲུལ་འབབ་པར་སྤྲང་བ་དེའི་ཆོ་གཟུགས་མི་གསལ་ཞེས་བརྗོད་
 ལ། འཁྲུལ་རྒྱ་ལོག་པའི་ཆོ་གཟུགས་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་པར་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་ན་དང་པོ་ནས་སྤྲུལ་ཡོད་ན་
 གཅིག་གིས་གསལ་བར་མཐོང་ཆོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་དགོས་པས་
 གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་སྤྲུང་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། །འདི་དག་ཐལ་འགྱུར་
 པ་ལ་འགྲིགས་གསུང་། རྣམ་དག་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་
 བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཞེས་སོགས་བྱུང་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རྒྱ་ཆོ་
 རྒྱུང་ལ་སྦྱར་ན་འཆར་བདེ་བས། དཔེར་ན། མཁྲིས་ནད་ཀྱིས་གངས་རི་སེར་
 པོར་སྤྲང་བའི་མི་ཞིག་སྤྱོད་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོ་གངས་རི་འགོ་བར་ཡང་
 སྤྲང་ལ། རྒྱུའི་ཕར་འགྲམ་དུ་སྤྱི་བ་ཆོ་གངས་རི་འགོ་བར་སྤྲང་བ་ལོག་ཀྱང་།
 ད་དུང་སེར་པོ་སྤྲང་བའི་ཆ་མ་ལོག་པ་བཞིན་དུ། ཉན་རང་གིས་ཐར་པ་ཐོབ་
 པའི་ཆོ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཙམ་སྤངས་པས་རྣམ་དག་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་

ཞེས་བཅོད་པ་ཡིན་གསུང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཉན་རང་གི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་
 ལ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྤོང་མི་དགོས་ཤིང་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱིས་དེ་
 སྤོང་མི་རྣམས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ནམ་དག་ཀྱང་ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་
 མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤོང་དགོས་ཤིང་
 བསྐྱལ་པ་དུ་མར་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོན་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཚུང་དུའི་ཚུང་
 དུ་ལ་སོགས་པ་དགུས་སྒྲོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགུ་སྤོང་
 བར་འགྱུར་བས་རྒྱ་ཅི་ཅམ་སྟོབས་ཆེ་བ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་འབྲས་བྱུང་
 འབྱུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་
 ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཉེན་པོ་ཚུང་དུས་སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་སྤོང་བ་སོགས་མི་
 འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་སྤོང་བ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། དབྱ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ཁ་ཡ་བྱེད་པ་ལ་ཚུར་ངོས་མིའང་སྟོབས་ལྡན་
 དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོགས་པ་ཁོང་ནས་བསུས་ཏེ། ལན་ནི་དེ་དང་
 འདི་གཉིས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་གོས་ཀྱི་རི་མ་རགས་པ་དེ་ལན་
 གཅིག་བཀྲས་ན་ནག་ལྷུར་གྱིས་དག་འགོ་བ་དང་གོས་ཀྱི་གསེབ་ན་ལྷགས་
 པའི་རི་མ་ཕྱ་མོ་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཀྲས་ཏེ། འབད་པ་ཆེན་པོས་འདག་
 དགོས་པ་ལྟར། སྤང་བྱ་རགས་པ་སྤོང་སྤྲ་ཞིང་ཕྱ་མོ་སྤོང་དཀའ་བས་ཁྲན་ཀ་
 དེ་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །འདིས་ནི་སྤོང་དཀའ་བ་དེ་སྤོང་བར་གསུངས་པས་དོན་
 ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་
 ཆོ། གཟུགས་ཀྱི་དག་པ། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། དང་པོས་རྣམ་དག་
 སྤྱི་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་གསུང་།

(གཞི་ཤེས་བཤད་པ།)

ཕྱ གསུམ་པ་ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ནི། སངས་
 རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་གོལ་ས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཞི་ཤེས་
 བསྟན་པས་འདིར་མི་མཐུན་ཚུགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཙོ་བོར་བསྟན་པར་
 བཞེད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་གོལ་སའང་ཤེས་དགོས་མོད། གཙོ་བོར་ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་བློགས་སུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་བྱང་སེམས་
 རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དང་པོ་
 གཉིས་སུ་ལམ་ཤེས་མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། དག་བྱེད་ཀྱི་
 ལག་རྒྱུས་གང་གིས་བྱེད་འདིར་འཆད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་
 གནས་པ། སྤྱིང་རྒྱུ་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས། འབྲས་ལུམ་ལ་ཉེ་རིང་
 གི་དེ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། མི་མཐུན་ཚུགས་ཀྱི་དེ་དང་། སྦྱོར་བ། འཛིན་
 སྐྱངས་མཉམ་ཉིད། མཐོང་ལམ་དང་དགྲ་ཡོད་ལ། དང་པོ་གཉིས་ནི། སྦྱོན་
 མཐོང་བྱིར་ན་སྲིད་པར་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྦྱོན་མཐོང་བས་
 སྲིད་མཐའ་འགོག་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། གཞན་དོན་ནམ་ཡང་མི་འདོར་
 བས་ཞི་མཐའ་འགོག་པའི་སྤྱིང་རྒྱུ་ཞི་ལ་མི་གཉིས་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པས་དེ་
 གཉིས་འགོག་བྱེད་ཡིན་གསུང་། སྦྱེ་བ་དུ་མར་བརྒྱུད་དེ་འོང་བས་འཁོར་
 བ་ལ་རྟག་མཐའ་དང་། འཁོར་བ་ཟད་ཅམ་གྱི་ཆ་ཡིན་པས་མུང་འདས་ལ་
 ཆད་མཐར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིར་བྱང་སེམས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་
 གནས་ཀྱང་བདེན་ཞེན་གྱིས་གནས་པ་འགོག་དགོས་པས་དོན་དམ་པར་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་འང་མི་གནས་པ་སྦྱེ་འདིས་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་
 གཉིས་འགོག་གསུང་། ཀྱན་ཤེས་པའི་སྐབས་ལས་བསྒྲིག་ཅེས་པ་ནི། གཉེན་

པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་ཤུགས་ལ་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་བསྟན་པ་ལ་བྱེད། ཏུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་
ཏུ་མ་རྟོགས་པས་ཉན་ཐོས་འཇིགས་སྲིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བཅེ་
མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། དེས་སྲིད་ཞིའི་མཐར་ལྷུང་བར་བཤད་པ་
ལ། ཉན་རང་གིས་ཏུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་མ་རྟོགས་པས་སྲིད་ཞིའི་
མཐར་ལྷུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ཏུས་གསུམ་མཉམ་པ་
ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟོད་ཚོགས་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་གང་། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །ཅེས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་
ཏུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག །ཉན་རང་གིས་རྟེན་འབྱུང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་ཚད་པ་ཞིག་བཀོད་ལ། འགོད་མཁན་ནི་ཐལ་འཇུར་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
འདྲ་སྟེ། ཐལ་འཇུར་བས་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་
བྱས་པ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཀྱང་། རྟེན་འབྱུང་རི་ལྗོངས་བཞིན་རྟོགས་ན་
སྟོང་ཉིད་ལྷུར་ཏུ་རྟོགས་ཀྱས་པར་འདོད་པ་ཡིན་གསུང་། འདིའི་གཞི་ནི་
རྟེན་འབྱུང་ལ་བྱེད། ལན་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། འདིས་རྟེན་འབྱུང་
རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱས་པ་བསྟན་པ་མིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་
རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པས་བྱས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་བའི་ལན་
ཞིག་དོན་གྱིས་ཐོབ་གསུངས། དེ་ཉིད་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆོ་དཔའ་བོ་
གར་སྟོད། ཅེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་བྱུང་། བདེན་འདྲིན་དང་རང་གཅེས་
འདྲིན་གྱིས་གཡོ་བར་མི་རྩས་པའི་དཔའ་བོ་རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་གང་
ཏུ་སྟོད་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྒྲིན་མཐོང་བའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གང་

དུའང་མི་ཆགས་པར་དེ་ལས་འདས་ཀྱང་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་གཞིལ་བར་མི་
 འཇུར་བས་སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་མིན་
 པར་གཞན་དོན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་སྤྲིང་རྩིས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་
 བ་ན་འཆི་སོགས་དུས་འཆམ་པར་སྟོན་པར་འཇུར་བས་ཞི་མཐར་མི་གནས་
 པ་སྟེ། སྲིད་ཞིའི་མཐར་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་
 འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་གི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་།
 རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་འདི་གཉིས་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་གསུངས་ལ།
 ཉེ་རིང་དུ་འཇུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྦྱ་མ་མཁན་གྱིས་རྟ་སྒང་སྦྱལ་ཆེ་འདི་
 སྦྱལ་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་མཁན་ཀྱང་མེད་རང་གིས་ཀྱང་མཤེས་པས་རྟ་སྒང་
 དངོས་སུ་ཞེན་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་
 འཕྲད་པ་དང་། འཕྲད་ཀྱང་དེ་སྟོན་པའི་སྟོང་དུ་མ་རུང་བས་བདེན་པར་
 སྤང་བ་ལྟར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་འབྲས་ཡུམ་ལས་རིང་བར་ཤུར་པ་དང་།
 བྱང་སེམས་ནི་བྱི་ནང་གི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པའི་སྟོན་ནས་ཤེར་བྱིན་ལ་
 ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྔ་མ་ལས་བརྒྱ་འཇུར་སྟོང་
 འཇུར་གྱིས་ཁྱད་ལྷགས་ནས་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལྗེར་དུ་འཐོབ་པར་འཇུར་
 བས་ན་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། བཙོམ་
 ལུན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་རྩ་རོལ་གྱི་འགྲམ་ན་ཡང་མི་
 གནས་པ་རོལ་གྱི་འགྲམ་ན་ཡང་མི་གནས། གཉིས་ཀའི་བར་རྒྱང་རིང་པོ་
 ན་ཡང་མི་གནས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། གོང་དུ་ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་
 དག་པར་གསུངས་པས། རྣམ་པར་དག་བྱེད་གང་ཡིན་ངེས་པའི་ལན་དུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ།

གཞི་ལམ་དང་། འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པས། གཞུགས་
 སོགས་སྤང་པོ་སྤྲོད་ཉིད་དང་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་
 ཞེན་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་
 གཉིས་ནི་གཞི་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ།
 ཐལ་འཇུག་བ་ལྟར་ན་བདེན་པར་ཞེན་ནས་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་བསྒྲོམ་པས་
 མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པར་མི་འགྲོ་ཞིང་ཐར་པ་ཐོབ་མི་རུས། རང་རྒྱུད་པས་ཐག་
 ཁ་ལ་སྦྱལ་དུ་བབྱང་བའི་ཆོ་གཞན་གྱིས་འདི་ཤིང་གི་ལྷག་མ་སྤ་མོ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བསྟན་པ་ན་ཐག་ཁ་དངོས་སུ་མ་བབྱང་ཡང་། ཤིང་གི་ལྷག་མ་ཡིན་པར་
 བབྱང་བས་ཀྱང་སྦྱལ་དུ་བབྱང་བའི་འཛིགས་པ་སེལ་རུས་པ་བཞེན་དུ་ཆོས་
 ཀྱི་གནས་ལྷགས་མ་རྟོགས་ཀྱང་བདག་མེད་རགས་པས་ཀྱང་ཉོན་སྦྱིབ་སྤོང་
 རུས་པར་འདོད་པ་ཡིན་གསུང་། འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདི་གཉིས་ནི།
 སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཆོ་སྦྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་གཏོང་
 ཡུལ་སྤང་པོ་ལྷའང་མི་དམིགས་པར་ཤེས་དགོས་པས་གཞི་ལམ་གཉིས་ཀ་
 ལ་དམིགས་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཏེ། འདི་ནི་ཐབས་ཤེས་གང་གི་ཆ་ནས་
 ཀྱང་སྤྲད་དུ་མི་རུང་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བར་བྱ་བའམ་གཉེན་པོ་
 ཡིན་ནོ། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤ། ཞེས་པ་འདི་ཆོག་གོང་མ་གསུམ་
 གྱི་མཐུག་ཏུ་སྦྱར་བ་ནི་ཐེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་གསུང་། དེ་ཉིད་སྤྲད་
 པར་འཆད་པའི་ཆོ། འགྲོ་བ་འདི་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། འགྲོ་བ་
 འདི་དག་བཀལ་བར་དཀའ་བ་འདམ་དང་འདྲ་བའི་མིང་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་
 པོ་ལྷ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཏེ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་སྤང་གིས་གཡོ་བས་

སྲིད་ཅི་ནས་མནར་མེད་གྱི་བར་དུ་འབྱམས་པ་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་འཕྲུལ་པ་
ནམས་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་རི་དྲགས་རྒྱར་རྒྱུད་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་
ནས། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནམས་བྱ་ནམ་མཁར་རྒྱུའང་ནམ་མཁའ་ལ་མི་
གནས་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་ཆགས་པའི་དབང་གིས་མི་
གནས་པ་ཡིན་གསུང་། འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་གཉིས་ནི། མི་
མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དངོས་དང་།
དེའི་འཕྲོས་དོན་དང་བཞི་ཡོད་ལ། འབྲས་བུ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་བདེན་
པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱག་འཆའ་བ་སོགས་ཀྱང་བསོད་ནམས་བསགས་
པ་ཡིན་མོད་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་ནས་མ་དག་པའི་བྱང་སེམས་ལ་སྟོས་ཏེ་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་པའི་དེ་དགོས་དོན་ཐམས་ཅད་
གྱི་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའང་སྟོང་དཀའ་བའི་གནད་
ཀྱིས་གཞི་ལམ་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆོས་ཀྱི་ལམ་སྟེ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རིགས་
ནམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པས་ན་ཟབ་པ་ཡིན་ལ། ཟབ་པ་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་ཞེན་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་དངོས་
ནི། ཐ་སྙད་དུ་འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དམན་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་ཤེས་པས་སངས་རྒྱས་སོགས་
འབྲས་བུ་ལ་བདེན་ཞེན་སྟོང་ནུས་པ་ཡིན་གསུང་། འཕྲོས་དོན་ནི། ཟབ་པའི་
རྒྱ་མཚན་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རྟོགས་དཀའ་ཚུལ་ནི། མིག་ཤེས་སོགས་
ཀྱིས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་མཐོང་བ་དེ་གཞུགས་སོགས་ལས་

ལོགས་ཤིག་ན་ཡོད་པས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་རིགས་མོད་ཀྱི། གནས་ལུགས་
 དེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་མཐོང་ཡང་
 དེའི་གནས་ལུགས་མི་མཐོང་བ་འདི་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདི་
 ལྟ་མགུར་འབྲེལ་པ་ན་རྒྱས་པར་ཡོད་གསུང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཚུལ་ནི།
 མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་པར་མེད་པ་དང་མེད་པའི་བྱང་
 པར་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པས་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲིན་ཚུལ་ལ་སྟོན་ཏེ་འབྱེད་
 དགོས་ལ། རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀྱི་སྟོན་ཏེ་ཅུང་ཟད་སྟོག་ཏུ་ཐུར་པའི་ཆེ་འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་སྟུང་དུ་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་རྩིས་མེད་དུ་སོང་ཡོད་
 བ་སྐར་གྱི་ལྟ་བ་དེ་ཆད་ལྟར་སོང་བའི་རྟགས་ཡིན་གསུང་།

གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་བཞེ། རོ་བོའི་
 སྟོན་ནས་གསུམ། བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་གཉིས། ཤེས་བྱེད་དཔའི་སྟོན་ནས་གཅིག་
 རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། གཟུགས་སོགས་ཞེས་པས་བྱང་གཞི་གཟུགས་སོགས་
 ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ། དེ་མི་རྟག་སོགས་ཞེས་པས་བྱང་ཆོས་མི་
 རྟག་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ། དེ་མ་རྟོགས་དང་རབ་རྟོགས་
 དང་། ཞེས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྦྱིབ་པ་དག་རྣམས་པ་དང་མི་རྣམས་པ་དང་།
 ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ་ཞེས་པས། དོན་དམ་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་ལའང་
 བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་བཞི་ནི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
 སྦྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་འདི་གངས་ལ་མི་འདྲིན་པར། གཟུགས་
 སོགས་ལ་སྦྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ། མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་སྦྱོད་པ་བཀག་
 པའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་སོགས་བརྩ་བོ་རེ་རེའི་མཇུག་ཏུ་སྦྱོར་དགོས་ཀྱང་། འདིར་
 དང་པོ་བཞིའི་མཐར་ཐུར་བ་ནི་འོག་མ་རྣམས་ལའང་དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་

མདོའི་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
གསལ་བའི་སྒྲིན་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སྐྱོར་བ་ནི་དོན་ཐོབ་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་གསུང་། མི་འགྱུར་ཞེས་པས་གཅིག་བྱེད་པོ་མེད་ཅེས་པས་
གཅིག་བྱ་དཀའ་ནམ་གསུམ་ཞེས་པས་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ནི་ངོ་བོའི་སྒྲིན་པ་
བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནམ་མཁུན་དེ་གུངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་
ལ་སྟོས་པ་དང་། དེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ན་ཆགས་པ་སྤྲོ་མོར་འགྱུར་བས་མི་
རུང་ལ། དེས་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱ་དཀའ་བ་དང་། ལམ་ཤེས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་
དགོས་ཀྱང་བདེན་པར་ཞེན་ན་མི་རུང་བས་སྐྱོར་བ་བྱ་དཀའ་བ་དང་། གཞི་
ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ཤེས་དགོས་ཀྱང་
གཙོར་འདོན་བྱས་ནས་སམ་གཙོ་བོར་དེ་ལ་གཞོལ་དུ་མི་རུང་བས་ལས་
བྱ་དཀའ་བ་ཡིན། སྐལ་བ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། འབྲས་ཡོད་འདོད་
པ་ཞེས་པས་གཅིག་གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་གང་ཞེས་པས་གཅིག་སྟེ་དེ་
གཉིས་བྱེད་པའི་སྒྲིན་པ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཡར་ལྡན་དུ་འདུས་པས་སྐལ་བ་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་འབྲས་བྱ་འཐོབ་
པ་དང་། གྱུན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ། སྤྱང་བ་
ནམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། ཞེས་པས་གཅིག་སྟེ་དེ་ནི་ཤེས་བྱེད་དཔེའི་སྒྲིན་པ་
བཞག་པ་ཡིན་ལ། དཔེ་བདུན་ནི། ཉིན་པར་གང་འདོད་པ་དེ་ཕལ་ཆེར་མི་
ལམ་དུ་འང་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་སྤང་བར་འགྱུར་བ་
བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
པའི་དབང་གིས་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་སྟེ་སྤྱང་བ་
མོ་གཞོན་ལྟེ་མི་ལམ་ན། བྱ་པོ་བྱང་ཞིང་ཤི་བ་དེས་མཐོང་ན། བྱང་ནས་

དགའ་ཞིང་གི་ན་མི་དགའ་ལྟར། ཁྲིམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་
 གྱིས། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་མའི་རྟ་སྒྲུང་དེ་སྒྱུལ་གཞི་དང་སྒྲགས་
 རྩེས་དང་སྒྱུལ་མཁན་ཏེ་རྒྱུན་དེ་གསུམ་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟ་སྒྲུང་སྒྲུང་བར་
 འགྱུར་གྱི་དེ་གསུམ་གྱི་གཅིག་མ་ཚང་ནའང་མི་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་
 རྣམས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་རྩེ་བོ་ཆ་ཤས་གསུམ་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་
 སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། བདེན་པར་གྲུབ་ན་བྱམ་པ་དང་ཁང་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སོ་
 སོར་བསལ་བ་དང་། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་སོ་སོར་བསལ་
 བའི་ཤུལ་ན་ཡོད་དགོས་པ་ལ་ཚུགས་མི་ཐུབ་པར་ཞིག་འགྲོ་བ་དེ་བདེན་
 པར་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན་གསུང་། དེ་ཉིད་ལས། སྒྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་
 གཞུགས་སྒྱུལ་ཏེ། ཁྱ་དང་སྒྲུང་པོ་ཤིང་རྟ་སྒྲུང་ཚོགས་བྱས། ཉེ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲུང་
 བཞིན་གང་ཡང་མེད། ཁྲིམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས། ཁྲིམ་
 གསུངས། སྒྲིག་རྒྱུ་དེས་རྒྱུང་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་ཀྱང་རྒྱུང་མ་གྲུབ་པས་སྒྲུང་ཚུལ་
 དང་གནས་ཚུལ་འགལ་བ་བཞིན་དུ། འདི་དག་ཀྱང་སྒྲུང་ཚུལ་དང་གནས་
 ཚུལ་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲིག་རྒྱུ་ནི་ཚོས་ཀྱུན་དུ་འགྲོ་བའི་མདོར་དབྱིད་དུས་
 དང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་བྱེ་མ་སྒྱུ་བོ་གསུམ་ཚོགས་པའི་གཞིར་སྒྲུང་བར་
 གསུངས་པས། གནས་ཚོད་ལྷན་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཤིན་དུ་སྐྱམས་ས་དེ་འདྲ་
 ཞིག་ལ་རྒྱུ་དྲངས་ཤིང་བསལ་བར་སྒྲུང་བས་སྒྲུང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་ཤིན་
 དུ་འགལ་བ་ཞིག་ཡིན་གསུང་། དེ་ཉིད་ལས། སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་ནི་རྒྱུ་དེ་ཡོང་མེད་
 བ། ཁྲིམས་ཅན་རྣམས་པ་དེ་ནི་འཕྱང་འདོད་དེ། མི་བདེན་རྒྱུ་ནི་འཕྱང་བར་
 ཡོང་མི་ལུས། ཁྲིམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས། ཁྲིམ་གསུངས།
 བྲག་ཆ་ནི་བྲག་ངོས་ལ་ཐལ་མོ་བརྒྱབ་ན་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་བྲག་ངོས་ནའང་དེ་

འདྲའི་སྒྲོ་འབྱུང་བ་དང་། ཐལ་མོ་བདེ་བ་པ་སོགས་མ་བྱས་ན་བྲག་ངོས་ནས་
 ཀྱང་ཚུར་སྒྲོ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། རྣམ་རྟོག་གིས་པར་སྒྲོ་བཟུགས་པས་
 དེའི་རང་མདངས་ཚུར་ཤར་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་རྟོག་གིས་པར་སྒྲོ་མ་བཟུགས་
 བ། ཕྱི་རོལ་ན་ཚུར་བདེ་སྤྱད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཡོད་པ་མིན་
 གསུངས། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་མི་དག་ནགས་ཀྱི་ཁྲོད་འདུག་སྟེ། ཁྱུ་ལེན་
 སྒྲོ་ཞིང་གད་མོ་རྒྱུད་པ་ལས། བྲག་ཆ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་གང་ཡང་མེད། ཁྲོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས། མིག་ཡོར་ལ། ཐེག་
 བསྐྱུས་ལས་མེད་ཅིང་མོ་ཞེས་མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་ལ་བཤད་པ་དང་། ཡང་
 ཁ་ཅིག་ནས་གྲིབ་མ་ལ་བཤད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། དོན་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བས།
 གཟུགས་ཡོད་ཆེ་དེ་ཅིག་ངོས་ལ་འཕྲོས་པ་མིན་ཀྱང་དེའི་གྲིབ་མ་ཅིག་པའི་
 ངོས་ལ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་བ་མཁའ་ལ་ཤར་ཆེ་དེ་ཚུའི་ནང་དུ་མ་འཕྲོས་ཀྱང་
 ལྷ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཚུའི་ནང་དུ་འཆར་བ་བཞིན་དུ། བག་ཆགས་ཡོད་
 ན་དེ་ཡུལ་དེར་འཕྲོས་པའམ་གྱུར་པ་མིན་ཀྱང་བག་ཆགས་དེའི་དབང་
 གིས་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་སྤང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་
 རྣམ་མཁའ་དྲངས་པར་ལྷ་ཤར་བ། ཉེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་དྲངས་པའི་མཆོར་
 སྤང་ཡང་། ལྷ་བ་ཚུ་ཡི་ནང་དུ་འཕྲོས་པ་མེད། ཁྲོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་
 ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས། ཇི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི་ཇི་ཟེའི་དག་གང་
 དུ་སོང་བའི་གནས་དེར་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲོད་སའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱུ་བ་ཡོད་
 པའི་སྤང་བ་འབྱུང་ཡང་། དེ་གྲོང་ཁྱེར་དངོས་མིན་ལ་ཇི་ཟེའི་དག་གཞན་
 དུ་སོང་བ་ན་དེའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡང་འགག་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་དུ་སོང་ན་དེ་
 བཤང་རང་གི་གནས་གྲོང་ཁྱེར་སོགས་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བའི་སྤང་བ་འཆར་

བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་གྱུ་བ་ནས་གནས་
 སྡོད་པ་གང་ཡང་མེད་གསུང་། སྤྱུལ་པ་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱུལ་པའི་ངག་སྒྲ་
 བ་སོགས་མི་རྣམས་པ་བཞིན་དུ། ལས་གསོག་པ་པོ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་
 ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྱུལ་པ་ལ་གང་ཟག་ཡང་ཡོད་པས། སྤྱུལ་པས་སྒྲ་བ་ལ་
 སྤྱུལ་པ་པོས་སྒྲ་མི་དགོས་གསུང་། དེ་གཉིས་སྟོན་པར་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་
 སྤྱུལ་པ་དྲི་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། ཁྲི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྒྲུ་མ་ཇི་བཞིན་དུ། བཅའ་
 མ་སྒྲོམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་
 གྱིས། ཞེས་གསུངས། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་བཅུ་པོ་འདི་པར་ཕྱིན་རྟོག་གི་སྣང་
 བར་སྦྱོར་ལམ་དངོས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་དངོས་
 ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གསུངས་ཤིང་། གསེར་ཕྱང་ལས། འདི་ལ་སྦྱོར་ལམ་ཞེས་
 བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་མཐ། དེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་
 ཡིན་པས་ན་སྦྱོར་ལམ་ཞེས་བར་གྱི་ཆོག་བསྟུས་པ་ཡིན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དངོས་
 ཡིན་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་རང་རེའི་ཡིག་ཆར་ཡང་
 ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་བཞག་པ་ཡིན་གསུངས། འོན་ཀྱང་རྟོག་
 གི་སྣང་བར་ཡང་། སྐབས་བཞི་པའི་བྱང་མཆོན་གྱི་ཡུལ་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་
 མ་གསུངས་པ་སྔར་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་དཔག་ན་དངོས་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་ལྟོག་
 ཅམ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་གསུང་། འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་
 གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་ཉན་རང་གི་དེ་སྟོན་པ་ཡིན།

སྦྱོར་བའི་འཛིན་སྟངས་མཉམ་ཉིད་ལ། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་།
 སྡོན་པོ་སོགས་མཆོན་མ་དང་། སྒྲོས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་

པ་འགོག་པ་བཞི་ཡོད་གསུང་། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བའི་འདྲིན་
 སྒྲངས་མཉམ་ཉིད་གཉིས་སྒྲུང་པར་འཆད་པའི་ཆེ། སྒྱུད་པ་ཡོངས་དག་ཅེས་
 སོགས་སྒྲིག་གཅིག་བྱུང་། འདི་ལ་དབྱི་སྒྲོན་མི་དགོས་གསུང་། མཐོང་ལམ་
 བྱི་སྒྲུང་ཅིག་མའི་སྒྲོན་པ་མདོར་བསྟན་ནས། རྣམ་པའི་སྒྲོན་པ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ནི། ཟིན་བྱ་ཟིན་བྱེད་གཉིས་སྐྱགས་ཏེ་གསུང་བས། གཟུགས་རྟག་
 མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། ཞེས་པས་དོན་དམ་པར་མི་རྟག་པར་མེད་ཀྱང་། ཐ་
 སྒྲུང་དུ་གཟུགས་མི་རྟག་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་
 དང་ཞེས་པས་གཅིག་སྟེ་མཐའ་འཁོར་བ་རྒྱན་ཆགས་པའི་རྟག་མཐའ་དང་།
 འཁོར་བ་ཆད་ཅམ་གྱི་དམན་པའི་མུང་འདས་ནི་ཆད་མཐའ་སྟེ་ཉན་ཐོས་གྱི་
 མུང་འདས་དེ་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་དོན་དམ་པར་ཐོབ་བྱར་ཞེན་ཀྱང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱིས་དེ་འགོག་པར་བྱེད་གསུང་། རྣམ་དག་ཅེས་པ་གཅིག་དང་། མ་
 རྒྱུས་མ་འགག་ལ་སོགས་ཞེས་པས་བདག་མེད་པའི་སྟེ་སྒྲུག་བདེན་གྱི་རྣམ་
 པ་བཞི་དང་། མཁའ་འདྲེ་ཞེས་པས་རྒྱ་སྟེ། རྣམ་མཁས་སྤྱིན་གྱི་རྒྱུང་མི་བྱེད།
 སྤྱིན་འབྱུང་བའི་གོའང་མི་འགོག་པ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་གིས་ཐ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུག་
 བདེན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་ལ།
 རྣམ་མཁའ་གཟུགས་སུ་གྱུབ་ན་གཟུགས་ཅན་གཞན་ལ་གོ་མི་འབྱེད་པ་ལྟར།
 ཀུན་འབྱུང་བདེན་པར་གྱུབ་ན་གསུང་། ཆགས་པ་སྒྲངས་པ་དང་ཞེས་པས་
 ཀུན་འབྱུང་དང་། ཡོངས་སུ་འདྲིན་ལས་གྲོལ་བ་ཞེས་པས་རབ་སྒྲིཊ་དང་། རོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་མེད་ཅེས་པས་རྒྱེན་ཏེ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་དང་།
 གཞན་ལ་སྤྱིན་དུ་མེད་པ་ཞེས་པས་འགོག་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པར་
 བྱེད་པ་ཞེས་པས་ཞི་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཅེས་པས་གྲུ་ལོམ་དང་། བད་

མི་འབྱུང་ཞེས་པས་ངེས་འབྱུང་སྟེ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་
 འདིའི་ནད་དེ་བདེན་འདྲིན་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིའི་མདོ་ལས་ནད་གྱི་
 རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསུངས་པས་སྒྱིར་གྱི་ནད་ལ་བྱེད་གསུང་། ངན་སོང་
 ཆད་དང་ཞེས་པས་ལམ་སྟེ་འདི་འང་ངན་སོང་དངོས་ལ་བྱེད། འབྲས་བུ་ནི།
 མདོན་དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཅིས་པས་རིགས་པ་དང་། མཚན་མ་དག་དང་མ་
 འབྲེལ་དང་ཞེས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། དངོས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངེས་འབྱེན་
 གྱི་སྟེ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་
 ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མདོན་དུ་བྱ་
 བ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཞེས་པས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་
 གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་ཡིན་གྱི་ལམ་དངོས་ནི་མིན་གསུང་།
 མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། དེ་ལྟར་སྒྲིད་པའི་ཞེས་སོགས་
 གློ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། སྒྱོར་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ལས་མེས་ནགས་ཆལ་
 སོགས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་ནགས་ཆལ་སོགས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་གྱི་
 ཐོག་མ་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟར་ན་སྐྱེག་
 པ་བཞིན་ཞེས་པའི་མཚམས་འདི་ནས་སྐབས་གཅིག་འབྱེད་དགོས་ཀྱི། ཆོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅིས་པའི་གློ་ཀ་གཅིག་པོ་འདི་རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བའི་
 མདོར་བསྟན་ལ་མར་སྒྱུར་བ་ཡིན་གསུང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་སྤྱད་འབྲེལ་
 ལྟར་ན་གློ་ཀ་གཅིག་པོ་འདི་མཐོང་ལམ་ལ་ཡར་སྒྱུར་ནས། རྒྱལ་བ་ལ་ནི་
 ལྟ་རྒྱལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བ་ལ་སྒྱུར་བ་ཡིན་པས། རྒྱལ་
 བ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་མགོར་སྐབས་གཅིག་བྱས་ལ་སྤྱད་པ་སལ་ཆེར་ནའང་
 འདི་ལྟར་བྱས་སྤང་གསུང་། མཐུག་བསྟུ་ནི། ཆ་བ་ལྟར་ན་རབ་འབྱོར་ཡུམ་

འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གཞི་ཤེས་གྱི་
མཐུག་བསྟུ་བའི་ཆོག་བཅུ་དགུ་པོ་འདི་དང་། ཡང་ལམ་ཤེས་གྱི་མཐུག་བསྟུ་
བའི་མདོ་ཆོག་འདི་དང་། ཡང་ནམ་མཁུན་གྱི་མཐུག་བསྟུ་བའི་མདོ་ཆོག་
གསུམ་པོ་འདིས་སྤར་མཁུན་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་ལྟར་ན་མདོ་ཆོག་གསུམ་པོ་དེས་ནམ་མཁུན་འདི་དང་།
ཡང་ལམ་ཤེས་འདི་དང་། ཡང་གཞི་ཤེས་འདི་སྟེ་རབ་འབྱོར་དང་། མཐའ་
གཉིས་ནམ་དག་དང་། སྦྱོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལེའུ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་དོན་
ནམ་པ་གསུམ་པོ་དེའང་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པར་སྟོན་པའི་སྟོན་སྐུ་མཐུག་
བསྟུས་པ་ཡིན། ལེའུ་གསུམ་གྱིས་ཞེས་བྱེད་ཆོག་མི་བྱ་བར། ལེའུ་གསུམ་གྱི་
ཞེས་བྱུག་སྐྱོར་སྦྱོར་དགོས་གསུངས། ཅུ་བས་གཞི་ཤེས་སོགས་མས་རིམ་ནས་
བསྟུས་པ་ཉི་ཁྲི་ལྟར་དང་། འགྲེལ་པས་ནམ་མཁུན་སོགས་ཡས་རིམ་ནས་
བསྟུས་པ་བརྒྱད་སྟོད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་མཁུན་གསུམ་ལ་མཐུག་
བསྟུ་མཛད་ནས་གཞན་ལ་མ་མཛད་པ་ནི་མཁུན་གསུམ་གྱིས་མདོན་རྟོགས་
ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་གསུང་།

༥ གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་མཁུན་པ་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ། འོ་
ན་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྦྱོར་བ་རིམ་ལྔ་བྱ་ཡོད་ཅེ་ན། སྦྱོར་བ་ལ་དབང་བྱ་
བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དབང་བྱ་
བྱེད་པའི་རྒྱ་ནམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དང་། འབྲས་བྱ་རྩེ་སྦྱོར་གཉིས།

(ནམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།)

དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྦྱར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། མཐུག་བསྟུ་

བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་འགྲེལ་པ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར། ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་
 ལམ་ཐམས་ཅད་དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྟར་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་གསུམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་
 པ་ཞེས་བྱུང་། གཞུང་འདིས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པ་མཐའ་དག་བཤད་བྱིན་པས་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཚུད་པ་ཁོང་ནས་
 བསུས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དང་རྣམ་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་གཉིས་རྣམ་པ་དང་ངོ་
 བོ་དང་། བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྟོན་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བས་
 སྒྲོས་སྟོན་མེད་ཅེས་པའི་ལན་དངོས་སུ་མཛད་དེ་མཚམས་སྦྱར་བ་ཡིན་
 ལ། དེའང་སྒྲོས་སྟོན་མེད་ཚུལ་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་འདིའི་མཇུག་
 ཐོགས་སུ་འདི་སྒྲོམ་ཞེས་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་མ་གསུངས་པར། མཁྱེན་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐོར་བྱ་ཐོར་བྱར་གསུངས་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ལས་དང་པོ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་བསྟར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཤེས་མི་
 རྒྱས་པས་སོ་སོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། འདིར་དབང་དུ་བྱ་
 བའི་བྱིར་ཡང་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དུ་
 བསྟར་ནས་བསྟན་པས་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོས་སྟོན་མེད་ཅེས་པའི་དབྱི་སྟོན་
 བྱེད་ལུགས་གཅིག་དང་། ཡང་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྒྲོམ་བྱའི་ཡུལ་
 གྱི་ལྷོག་ཆས་བསྟན་ལ། འདིར་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ལྷོག་ཆ་ནས་བསྟན་
 པས་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོས་སྟོང་གི་དབྱི་སྟོན་བྱེད་ལུགས་དང་། ཡང་སྐབས་
 དང་པོ་གསུམ་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལམ་ཤེས་སྲིད་ཞིའི་

མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་བ་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། འབྲས་ལུས་ལ་ཉེ་རིང་སོགས་བཤད་པས་
 རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བུལ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་ལ།
 འདིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་དག་སྤོང་ཚུལ་དང་། གཉེན་པོའི་ལྷོག་ཆ་ནས་
 བསྟན་པས་བྱེད་ལས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བས་སྒྲོས་སྟོན་
 མེད་པའི་དབྱི་སྟོན་བྱེད་ལུགས་གཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་གསུང་། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྟུ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཞེས་སོགས་མཁྱེན་
 གསུམ་བསྟུས་སྒྲོམ་གྱི་དོན་ལ་སྤྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་
 པ་ཉིད་དུ་བསྟུས་ནས་སྒྲོམ་པར་འདོད་པ་དང་། ཆེན་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ་སྒྲོམ་
 པར་འདོད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་བྱ་བ་ཆུ་ལུ་རྩོད་གཅིག་གིས་འདེད་པ་ལྟར།
 བྱག་ཆུ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཕྱ་བསྒྲོམ་པས་ཆོག་གི། །ལམ་གྱི་གྲངས་ངེས་སོགས་
 མང་པོ་བྱེད་པ་ནི་མཆན་ཉིད་པས་གཞན་གྲངས་འབྲེན་སོགས་མ་ངེས་པ་
 ཨར་ར་གཏོད་ཆེད་ཅམ་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་
 མི་རྟག་སོགས་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པས། འདིར་ནི་མི་རྟག་པ་སོགས་སྒྲོམ་ཚུལ་མ་
 གསུངས་པར་འགྱུར་ལ་སྐྱབས་གཞན་དུ་འང་མ་གསུངས་པས་དེ་དག་སྒྲོམ་
 ཚུལ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཅིག་སྒྲོམ་པས་ཆོག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 དོན་སྐྱབས་བ་གཅིག་པོ་དེ་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་དགོས་པ་ལ་མ་བསྟན་པར་ལམ་
 གྱི་གྲངས་ངེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་རྗེ་
 བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཞུས་པའི་ཆེ་ལམ་གྱི་ངོ་པོ་ངེས་པ་གྲངས་ངེས་པ་
 གོ་རིམ་ངེས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དང་། གྲངས་ངེས་
 མེད་ན་གལ་ཆེ་བ་དག་ལུས་ནས་ཆུང་དུ་རེ་ཅམ་གྱི་སྟེང་དུ་མགོ་འཁོར་

བར་འཇུར་བ་དང་། གོ་རིམ་མ་ངེས་ན་མགོ་མཐུག་དཀྲུག་ནས་གང་ཟབ་
 ཟབ་དེ་ཁ་མའོ་ལ་ཐུག་ནས་སྒྲོན་ལ་སྒྲངས་ཏེ་བསྒྲུབ་པས་རྟོགས་པ་ཐོགས་
 གང་ཡང་ཐོན་རྒྱ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་ཆོགས་འོག་མ་ལ་མ་སྒྲོས་པར་
 གོང་མར་ཅེར་བལྟས་བྱས་བསྟན་པས་ཁང་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་
 ཡིན་གསུང་། དེས་ན་མཁུན་གསུམ་བསྐྱེད་སྒྲོམ་གྱི་དོན་ནི། རྣམ་པ་བརྒྱ་
 བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་དཀྲུག་ཐོག་གཅིག་ལ་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་སྒྲོམ་པ་
 ལ་བྱེད་གསུང་།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བ་སྦྱིའི་རྣམ་གཞག་
 དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བཟུང་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་རིམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་
 བོ་ལ་རྣམ་པ་དང་། དེ་སྒྲོམ་བྱེད་གྱི་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱར་བ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱོ་
 བ་བསྦྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐེགས་སེལ་དགོས་པས་སྦྱོར་བའི་སྦྱོན་དང་།
 ལུལ་ཤེས་ཚུལ་གཞན་དོན་གྱི་བྱེད་པ། ཐེག་དམན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་
 པ། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པ་ནི། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། རྣམ་
 པ་ཞེས་བྱ། ཞེས་པས་གཞི་ཤེས་པས་གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས་པས་ལམ་ཤེས།
 རྣམ་པ་ཤེས་པས་རྣམ་མཁུན་བསྟན་པར་ཆོག་གསལ་ནས་གསུངས་ཀྱང་།
 རང་ལུགས་ལ། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། ཞེས་པས་གཉེན་པོ་ཤེས་
 རྣམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་
 པ་མཐའ་ཡས་པས་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་གཉེན་པོ་བསྟན་ན་སྒྲོར་མི་ཤོང་ལ་
 གཅིག་ཙམ་གྱིས་གོ་མི་རྒྱས་པས་འདིར་བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་སྦྱང་བྱེད་གྱི་
 གཉེན་པོ་ཤེས་རྣམ་ཀུན་ལ་བྱེ་བྲག་རྣམ་ཤེས་བསྟན། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེས་

པས་མདོ་ལས་ཤེས་ནམ་དེ་དག་ལ་ནམ་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་ཅེས་པ་དང་།
 མཆན་ཉིད་དེ་ཞེས་པས་མདོ་ལས་ནམ་པ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་གོང་དུ་
 བསྟན་པའི་གཉེན་པོ་ཤེས་ནམ་དེ་དག་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བྱི་མ་སྡེ་མའི་
 འཛིག་བྱེད་དུ་བསྟན་ཞེས་པ་ཡིན་གསུང་། འདི་དག་ལ་མདོ་དང་བསྟན་
 བཅོས་ལས་ནམ་པ་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། སྤྱིར་
 བདེན་འཛིན་དང་ནམ་མཁུན་གཉིས་དམིགས་པའི་སྟོན་པ་འབྱེད་དགོས་
 པ་དང་། དེའང་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོན་བྱས་པས་
 བསྟན་པ་འཁོར་བར་སྟེ་བ་སོགས་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་དེའི་སྟོན་པ་ལྟོགས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་བརྒྱུད་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཆན་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྟེ་གསུང་། རྣམ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཁུན་གསུམ་གྱི་
 དབྱེ་བས་གསུམ་ཡོད། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ།
 ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་སྟོན་པ་གཅིག་བྱུང་། འདིས་ཟིན་བྱེད་
 གྱི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། འདིར་གཞི་ཤེས་ལ། མེད་པའི་རྣམ་པ་
 བསྟན་བརྒྱུད་སྟེ། མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་བར། ཞེས་ཡ་མཐའི་ས་མཆོམས་
 དང་རྣམ་མཁུན་ལ། དབྱེན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། ཞེས་མ་མཐའི་ས་
 མཆོམས་བརྒྱུད་བའི་བར་གྱི་དེ་དག་ལས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་གོ་བྱས་གསུང་།
 འོ་ན་མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་ན་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དང་
 པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ནི། མེད་པ་དང་ཞེས་པས་སྟུག་བསྐལ་
 ཏྟག་པར་མེད་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ལ། དེའང་དབུས་མཐའ་ལས། མི་ཏྟག་
 དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། སྟེ་ཞིང་འཛིག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། ཁྲི་བཅས་
 ཁྲི་མ་མེད་དོན་དང་། ཁྱེད་པའི་ཁོ་ནར་གོ་རིམ་བཞིན། ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་

རྒྱན་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བཞི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་
 ཀྱི་བཞི་བོ་ནི། མེད་པའི་དོན་དང་རྣམ་རྟོག་དོན། ཀྱུན་ཏུ་རྟོག་དོན་ཁོ་ན་
 དང་། རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན། ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། མེད་པའི་
 རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མི་རྟག་པ་མེད་
 པའི་དོན་ཅན་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ངེས་མེད་
 ཏུག་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་གཉེན་ཉེ་ཏུ་སོགས་ལ་
 ཡིད་བརྟན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཐར་བསྐྱུ་བར་འཇུག་བ་དང་། སྔ་རྩོ་
 གསོན་པའང་ཕྱི་རྩོ་དེའི་སྟངས་ན་མེད་པ་དང་། སྔ་རྩོ་དར་བའང་ཕྱི་རྩོ་དེའི་
 སྟངས་ན་མེད་པ་སོགས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇུག་ནས་འགྲོ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་
 གི་སྟངས་ནས་མི་རྟག་པ་དེ་མེད་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་བཤད་པ་རེད་གསུང་། སྦྱག་
 བསྐལ་རྟག་པར་མེད་པའི་རྣམ་པ་འདི་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ནས་མཁའ་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་ཏུ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པའོ། ཞེས་པས་བསྟན་ལ་འདིར་དོན་དམ་པར་མ་མཆིས་པ་ཞེས་
 ཟེན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ཤིང་། བསྟན་བཅོས་ལས་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་
 ཞེས་གསུངས་པ་སྤྲས་དོན་ཡིན་གསུང་། མི་སྦྱེ་བ་ཞེས་པ་ཉི་ཤིའི་ཆོག་གི་
 དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་བརྒྱད་སྟོང་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པར་མཉམ་པའི་སྤྲད་ཏུ་འདི་ནི་མི་མཉམ་པ་དང་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་བསྟན། དོན་གཞན་གྱི་བདག་
 གིས་དབེན་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་སྤྲད་
 ཏུ་འདི་ནི་དབེན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། ཞེས་པས་བསྟན། རང་གི་རོ་བོ་
 བདག་གིས་མི་བཟྱི་བ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་

ཅད་མི་དམིགས་པའི་སྤང་དུ་འདི་ནི་མི་བརྗེ་བའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ་ཞེས་
 པས་བསྟན། བཞི་པོ་འདི་སྟུག་བདེན་གྱི་ནམ་པའོ། །གནས་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི།
 སྦྱིར་སྤང་ལེན་སྤང་པ་གསུམ་ག་སྟུག་བདེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཁྱང་། ནམ་འགྲེལ་
 ལས། སྤང་པའི་སྤང་ལས་ནམ་བཟལ་བས། །ལས་གཞན་འཕེན་ཅུས་མ་
 ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་ལེན་གཉིས་མེད་ན་འཁོར་བར་མི་སྦྱི་
 ལ། སྤང་པོ་འདྲིག་གིས་དོགས་ནས་ད་ལྟའི་སྤང་པོ་ལ་མི་འབྲལ་བར་སྤང་
 པ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྤང་པོ་ལ་སྒྲོན་པའི་སྤང་པ་གཉིས་ཡོད་ན་སྤང་
 པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བས་ན་དེ་གཉིས་ཐ་སྟངས་དུ་སྟུག་བདེན་གྱི་རྒྱའི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པར་གནས་མེད་པ་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་པར། བཅོམ་
 ལུན་འདས་མིང་མ་མཆིས་ཤིང་ལུས་མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ་འདི་ནི་གནས་
 མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་མིང་དང་ལུས་སྒྲོས་པ་
 ནི་སྤང་པའི་ལུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གསུང་། བཅོམ་མཁའ་དང་ཞེས་པ་
 ཉི་ཁྲིའི་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བརྒྱད་སྟོང་པར། བཅོམ་ལུན་འདས་འགྲོ་
 བ་དང་འོང་བ་མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ་འདི་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པའི་པ་
 རོལ་དུ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོམ་མཁའི་རོ་བོ་ལ་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་བཞག་
 དུ་མེད་པ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་གིས་དོན་དམ་པར་སྟུག་བདེན་གྱི་རྒྱ་བྱས་ཏེ་སྦྱི་
 བ་སྐྱ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་བྱི་མར་འགྲོ་བ་མེད་པའི་དོན་
 འོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར། བཅོམ་ལུན་འདས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ་འདི་ནི་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའི་
 པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ་ཞེས་པས་བསྟན། རྟོག་དཔྱོད་ཅེས་འབྱུང་ཡང་། དོན་
 དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་བྱས་ན་ཆོག་གསུང་། མིང་མེད་

པ་ཞེས་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཕུང་པོ་ལྔ་དམིགས་སུ་
 མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ་འདི་ནི་མིང་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ་ཞེས་
 པས་བསྟན། སྤང་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཙོ་བོ་ཆོར་བ་སོགས་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་
 ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་སྟེ་བཞི་པོ་འདི་ཀྱན་འབྱུང་གི་
 རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ་འདི་ནི་འགྲོ་བ་མ་
 མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ་ཞེས་པས་བསྟན། འགོག་པ་རྒྱུད་གཅིག་
 གས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཐོབ་པར་བྱར་མེད་པའི་དོན་ནོ། །མི་འཕྲོག་པ་
 ཞེས་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟུང་བ་
 མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ་འདི་ནི་མི་འཕྲོག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ་ཞེས་པས་
 བསྟན། འདི་ལ་གསེར་སྤེང་ལས་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གཟུང་དུ་མེད་
 པ་ལ་བཤད་པས། བརྒྱད་སྟོང་པའི་ཆོག་འདི་ལ་འབྱུ་བསྟན་པ་ཨེ་ཡིན་སྟམ་
 གསུང་། རྣམ་བཤད་ལས་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཞེས་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་མི་
 ཉམས་པ་ལ་བཤད་གསུང་། མི་ཟད་པ་ཞེས་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་མི་བས་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་སྤང་དུ་འདི་ནི་མི་བས་པའི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ་ཞེས་པས་བསྟན། ཟད་དོ་ཞེས་པ་ལ་བས་སོ་ཞེས་པའང་
 ཡོད་པས་འདིའི་མི་བས་པ་ཞེས་པ་ནི་བརྟགས་རྟིང་གི་བྱང་མ་གཏོགས་
 མི་ཟད་པ་ཞེས་པ་ཡིན་གསུང་། རྒྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྤང་དུ་འདི་
 ནི་མི་རྒྱེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བཞི་པོ་འདི་འགོག་
 པའི་རྣམ་པའོ། །ལམ་ནི་བགྲོད་པ་སོའི་གང་ཟག་གི་བྱེད་པ་ལ་སྟོས་ནས་

འཛིག་དགོས་པས་དོན་དམ་པར་བྱེད་པ་པོ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་དགོས་
 པ་དང་། རིག་པ་ནི་བདག་མེད་རིག་པ་མ་ཤེས་པའི་སྒྲིན་ས་འཛིག་དགོས་
 པས་དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་པོ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། དོན་
 དམ་པར་སྐྱབ་པ་བྱས་ཏེ་ལམ་གོང་མར་འཕོ་བ་པོ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་
 དགོས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་པོ་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྟད་
 དུ་ཉོན་མོངས་བྱངས་ནས་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་འདུལ་བ་པོ་ཡོད་དགོས་
 པས་ལམ་བདེན་གྱི་ནམ་པ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི་དང་། མཉམ་གཞག་
 ཏུ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་བྱེད་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ནམ་པ་ཅན་སོགས་
 སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ལྡ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་སོགས་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་
 མེད་དུག་སྟེ་ལམ་གྱི་ནམ་པ་བཙེ་ལྡ་དང་བཅས་པའི་གཞི་ཤེས་གྱི་ནམ་པ་
 ཉེར་བདུན་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་ནམ་པ་བཙེ་ལྡ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར། བཙེ་མ་
 ལྷན་འདས་བྱེད་པ་པོ་མ་མཆིས་པའི་སྟད་དུ་ཞེས་པ་ནས་མི་གཡོ་བའི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། མི་ལམ་སོགས་དཔེར་བརྒྱུང་
 བ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་གྱི་དཔེ་ཡིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་གསུང་། ཁ་
 ཅིག་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཞི་ཤེས་གྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་བསྟུས་པར་
 འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཤེས་ནམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་བདེན་པ་
 དང་པོ་གསུམ་དེར་མ་འདུས་པ་དང་། དོན་ནམ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་
 པས་སྐབས་དོན་ལས་ཉམས་པའི་སྒྲིན་གཉིས་ཡོད་ལ། དོན་ནམ་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་སོགས་ཐམས་
 ཅད་གཞི་ཤེས་གྱི་དམིགས་པར་འདུས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། གཞི་ཤེས་གྱི་ནམ་

པ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་གཞི་ཤེས་སུ་
འདུ་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དག་དེར་འདུ་དགོས་ཏེ།
དཔེར་ན་རྩ་མོར་སོགས་གཅིག་པའི་མི་གསུམ་གྱི་རེ་རེས་ཀྱང་ངའི་རྩ་མོར་
ཟས་གསུམ་ལུས་ལོངས་སྟོད་ཅེས་སྒྲས་པའི་ཚོ། རྩ་མོར་ཟས་གསུམ་གསུམ་
གའི་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་ལུས་དེ་རང་རང་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བར་
གོ་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། མཁྱེན་པ་གསུམ་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་བཞི་
བཤད་པ་ན་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་
ཡོད་པས་བདེན་པ་སྟེ་ཅམ་ལ་བྱེད་ཀྱང་། ལམ་བདེན་ནི་མཁྱེན་པ་རང་རང་
ལ་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་གསུང་།

༥ ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དུག་ཡོད་པ་ལས། བྱད་གཞི་བདེན་པ་
བཞིའི་གོ་རིམ་ནི། རྩ་ལ་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་།
རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་ལམ་བདེན་དང་། དང་པོའི་འབྲས་བུ་སྟུག་བདེན་དང་
གཉིས་པའི་བྲལ་འབྲས་འགོག་བདེན་རྣམས་རིམ་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི་རྩ་
འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། སྤེལ་གཉིས་ལ་རྩ་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
ན་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་ཞེས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་
གསུང་། སྦྱིར་རྒྱུད་སྤེལ་ལས། ཉན་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྩ་ནི་སྤང་བྲ་ལ། བདེར་
གནས་ཐོབ་བྱ་སྟན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་སྟེ། །སྟུག་བསྟེན་ལ་རྩ་དང་དེ་འགོག་
པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་
བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟུག་བསྟེན་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་ཀུན་འབྱུང་
ལ་སྤོང་འདོད་སྟེ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཟུག་རྩ་ཉམས་སུ་མ་ཐུང་ན་
ནད་ལ་སྤོང་འདོད་མི་སྟེ་བས། ཉན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཟུག་རྩ་ཐོང་བ་ན་ནད་ལ་

སྤྱི་འདོད་དང་། དེ་ལས་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། ཉན་སེལ་
བའི་ཐབས་སྒྲན་པ་དང་དེས་བྱིན་པའི་སྒྲན་སོགས་སྟེན་པར་བྱེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ། སྤྱག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤྱི་
འདོད་དང་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་འགོག་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་སྦྱེ་ཞིང་། དེ་
ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལམ་བདེན་ལ་བསྟེན་བྱར་བྱེད་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་མངོན་
རྟོགས་སྦྱེ་རིམ་མཐའ་ཉམས་ལེན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་པས་པན་ཚུན་ཁ་བསྐྱར་སྟེ་
ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་དགོས་གསུང་། བྱད་གཞི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེའི་
བྱད་ཆོས་གྱི་རྣམ་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་ལ་བརྒྱད་དང་། ལམ་ལ་བདུན་དང་།
སྤྱག་བདེན་ལ་ལྔ་དང་། འགོག་བདེན་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཅེས་མདོ་ལས་
གསུངས་པའམ་བསྒྲགས་སོ། ཀུན་འབྱུང་སྤྱི་འདོད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དང་། ལམ་
བདེན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྟོན་ནས་དང་། སྤྱག་བདེན་རང་སྤྱིའི་སྟོ་
ནས་དང་། འགོག་བདེན་གསེར་ཕྱོང་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྟོན་ནས་
དང་། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་པན་ཡོན་གྱི་སྟོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། ཀུན་
འབྱུང་ལ་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་དུ་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་པ་རོལ་དུ་
བྱིན་པའོ། ཞེས་སོགས་གྱིས་གཉེན་པོ་བརྒྱད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་སྤང་བྱ་
བརྒྱད་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་མདོའི་སྒྲིང་ཟིན་ལྟར་གྱི་གཉེན་པོ་
བརྒྱད་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སོགས་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་ལ་དོན་གྱིས་
བསྟན་པའི་སྤང་བྱ་བརྒྱད་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་དང་པོའི་འདུན་པ་
སོགས་བརྒྱད་པོ་འདི་ཡིན་གསུང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིག་སྤྱོད་
ཀྱི་སྤང་བྱ་ནི་ཡུལ་མ་འོངས་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་པ་དང་སྤེད་པ་གཉིས་

ལས་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བས་འབྲས་བྱ་མེད་པའི་
 ཉགས་ཀྱིས་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་དུ་བའི་ཉགས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་
 པར་སྐྱབ་དགོས་ཀྱང་། རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་པན་ཚུན་མེད་
 བ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་འདྲ་བས་ན་དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཀྱས་གསུང་།
 ཡུལ་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་དགའ་བས་གནས་པ་དང་། ཡང་སྲིད་ལ་དགའ་བ་
 གསུམ་ནི་རྒྱའི་རྣམ་པ་སྟེ། མི་གནས་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ་མདོ་ལས་ལྡང་བ་མ་
 མཆིས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འགྱུར་བྱུང་ཅིག་ཡིན་པ་འདྲ་གསུང་། འདོད་
 ཆགས་སོགས་གསུམ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། ཁ་ཅིག་གྲུབ་མཐའ་འོག་
 མ་ལྟར། འདོད་ན་འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་འདོད་ཆགས་སོགས་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་
 འོག་མའི་སྐབས་སུ་བདག་འཛིན་ལ་མི་དགེ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། འཛིན་
 ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤང་བྱ་ལ་སྟོམ་སྤང་མེད་ཅིང་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནས་བྱུང་བ་དང་།
 དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པས་སྤང་བྱ་གཞི་མེད་ཡིན་པ་དང་། ཞེན་ཡུལ་དེ་མེད་
 པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཕྱིན་ཆད་དེ་ཡོད་དམ་མེད་སྟུང་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་
 མི་སྲིད་པས་དེ་སྤང་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། ཆགས་སོགས་
 སྟོམ་སྤང་གི་དམིགས་པ་ཡོད་པས་སྤང་བྱ་གཞི་བཅས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་
 སྲིད་པ་སྤང་བའི་སྟོན་ནས་དེ་སྤངས་ཀྱང་ཡུལ་དང་འཕྲད་ན་སྤང་སྟེ་བར་
 འགྱུར་བས། དེ་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་སྲིད་པར་འདོད་ལ། བོང་མའི་སྐབས་
 སུ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས། རང་ལྷགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་
 ཆགས་སོགས་བཞག་ཚོག་པའི་ཕྱོགས་སུ་མཛད་གསུང་། རབ་སྟེའི་རྣམ་པ་
 བློ། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞི་ཅུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་སྐྱུག་

བསྐལ་སྟོང་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པ་བཞི་མོ་སོར་སྦྱར་ཏེ་གཙང་བ་ནི་སྟོང་
 པའི་རྫོག་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། མི་གཙང་བའི་རྩལ་མོ་གཉིས་སོགས་ལ་ཕར་ང་
 ཞེས་བདགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་མཁན་ཡོད་ཀྱང་མི་འཐད་ལ། དེ་
 བཞི་ལ་སྦྱར་བའི་ཆེ་གཙང་བདེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྦྱག་བསྐལ་བར་
 རྟོགས་པ་དང་། རྟག་པའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དང་། བདག་
 ལ་ཆ་གཉིས་བྱས་ཏེ་དེའི་གཉེན་པོར་སྟོང་བདག་མེད་སྦྱར་དགོས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་གཞི་བསྐྱབ་བ་ན་རྒྱས་པར་འདུག་གསུང་། ཐོག་མར་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བྱར་
 ཤེས་ནས་གཉེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་དགོས་པས་ཀུན་འབྱུང་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒྲོ་
 བས་དང་། ལམ་བདེན་རྒྱ་མཚན་དང་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་
 བསྐྱབས་ཏེ་བསྐྱབ་བྱར་ཤེས་དགོས་པས་ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་
 པའི་སྒྲོ་ནས་དང་། སྦྱག་བདེན་གྱི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྗེ་བ་གྱི་སྟོན་ལུགས་
 རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་སྦྱག་བདེན་རང་
 སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། འགོག་བདེན་གསེར་འབྲེང་ལས་སྟོང་ཉིད་
 ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་སུན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་པར་
 གསུངས་པ་ནི་དོན་འདྲ་འདྲ་དངོས་བསྐྱབ་དང་སྤྲུལ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་
 གསུང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ནི། སྐབས་འདིའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་
 པ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་
 ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་
 ལྟར་གོ་སྐབས་འབྱེད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་
 འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤིང་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བར་གོ་སྐབས་
 འབྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་

འདས་གཉིས་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་
 ཏེ། དོན་དམ་པར་ཉན་རང་ལ་དམན་པ་དང་ཐེག་ཆེན་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་
 པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་དོན་དམ་པར་དོར་བྱ་དང་།
 བྱང་འདས་དོན་དམ་པར་སྒྲང་བྱར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན།
 སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་ཞེ། བདེན་མེད་དེའང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་པར་བཅོས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
 ཡུལ་རང་ངོས་ནས་བདེན་པར་མེད་པས། དོན་དམ་པར་ཚད་མས་གཞལ་
 ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། འཆིང་
 བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་བདེན་འཛིན་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བུས་ན་གཞན་རྣམས་
 ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །པར་བྱིན་རྟོག་གི་སྤང་བར།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐྱབས་འབྱེད་པའི་ལམ་དང་། ཞེས་སོགས་འདི་
 རྣམས་རྟགས་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པས་བྱད་པར་དེ་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་
 འདྲ་གསུང་། དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་འཐད་པའི་སློ་ནས་མ་གསུངས་པ་ནི་
 གདུལ་བྱ་ཉེ་བའི་བསམ་པ་འཕམ། ཡང་ན་སྤྲ་མ་གསུམ་གྱིས་དེའི་འཐད་པ་
 བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་ནི། མི་རྟག་སོགས་བཞི་ནི་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྟ་པ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་ལྟས་སྤྱག་བདེན་གྱི་
 གཙོ་བོ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་འདི་ལ་དམིགས་ཏེ། དེ་ལ་མ་སྟོས་
 པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་ཅིང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་

སྤང་པོ་འདིའི་སྤྲོད་དུ་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་པས། དེ་གཉིས་སྟུག་བདེན་
 གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་རྟག་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེལ་བ་ལ་བྱི་ནང་གི་
 སྤྲོད་བརྒྱད་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། སྟུག་བསྐྱེལ་འཁོར་བ་ཅན་སྤང་པོ། ཞེས་པ་
 ལྟར་ཉར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་སྟུག་བདེན་གྱི་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་
 ཅུག་ནི། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་བྱི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀ་སྤྲོད་པ་ཉིད་གྱི་
 རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ནི། བཏགས་པའི་བདག་སྤྲོད་པ་ནས།
 དོར་བ་མེད་པ་སྤྲོད་པ་ཉིད་གྱི་བར་བརྒྱད་དོ། ཀྱུ་ཅོམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་རང་
 བཞིན་སྤྲོད་པ་ཉིད་ནས་མི་དམིགས་པ་སྤྲོད་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པའི་བར་བཞི་
 སྟེ། དེའང་མི་དམིགས་པ་སྤྲོད་པ་ཉིད་གྱི་སྤྲོད་གཞི་དུས་གསུམ་པོ་དེ་མ་
 བཏགས་མ་དཔྱད་པའི་ཆེ་མཉམ་དུ་ཡོད་ཡོད་འདྲ་འདྲ་། བཏགས་ཤིང་དཔྱད་
 པའི་ཆེ་མ་འོངས་པ་ལ་འདས་ད་ལྟ་གཉིས་མི་དམིགས་ལ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་
 སུ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མི་དམིགས་པ་སོགས་ཡིན་པས་མི་དམིགས་པ་
 ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གསུང་། དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། དངོས་སོ་མེད་པའི་
 རོ་བོ་ཉིད་སྤྲོད་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ་སྤྲོད་གཞི་གཞན་རྣམས་སྤར་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐྱབས་
 སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་
 གཉིས་གྱི་རྣམ་པ་སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ལ་ལྟོག་
 ཆས་སམ་རྒྱན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རིགས་འདྲ་སྤར་མ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱང་
 སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཁོན་ལ་ཡོད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་།
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་

སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སོགས་གསུམ་བསྟན་
 པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་
 ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་དེ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པའང་རྣམ་མཁྱེན་
 ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སྒྲོས་སྒྲོན་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། རྟན་པ་ཉེར་
 བཞག་བཞི་ནི། དབྱས་མཐའ་ལས། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྲིད་རྒྱུའི་
 ཕྱིར། །གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་ཚོངས་ཕྱིར། །བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་
 བས། །རྟན་པ་ཉེར་བཞག་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱག་བདེན་
 ཀྱི་གཙོ་བོ་ལུས་མི་གཙང་པའི་རྩལ་སོ་གཉིས་འདུས་པར་ཤེས་ནས་ལུས་རྟན་
 པ་ཉེར་བཞག་གིས་སྤྱག་བདེན་ལ་འཇུག་སྲིད་པའི་རྒྱུན་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཚོར་
 བས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྲིད་པ་འདེན་པར་མཐོང་ནས་ཚོར་
 བ་རྟན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་ཀུན་འབྱུང་ལ་འཇུག་སྤྱག་མེད་ཀྱི་ཆེ་ཟག་བཅས་
 ཉེར་ལེན་ཀྱི་སྤང་བོ་མ་ལུས་པ་འགག་པར་འཇུར་བས་བདག་ཆད་ཀྱིས་
 དོགས་ནས་འཛིགས་པ་ན། སེམས་རྟན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་གང་ཟག་གི་
 གདགས་གཞི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྦྱེ་འཛིག་བྱེད་པར་མཐོང་ནས་དེའི་
 ཆོའང་བདག་ཏུ་འཛིག་པའི་གཞི་མ་སྟོང་བར་འདུག་སྟམ་དུ་མངོན་དུ་བྱ་བ་
 ལ་འཇུག་སེམས་དེ་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ནས་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བཅོས་པ་ལ་
 ལམ་ཟེར་བས་ཆོས་རྟན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་གསུང་།
 ཡང་དག་སྟོང་བ་ནི། རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་སྦྱེས་
 ཟིན་སྟོང་བ་དང་། ཉེས་པ་ལས་སྦྱར་ཞོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་མ་
 སྦྱེས་པ་མི་སྦྱེད་པ་དང་། ཉེན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དགེ་བ་སྦྱེས་ཟིན་སྟེལ་བ་དང་།
 གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགེ་བ་མ་སྦྱེས་པ་བསྦྱེད་པ་སྟེ་

སྟོབས་བཞི་ལ་སྐྱར་བ་ཡོད་གསུང་། རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱ་པ་ལ་སྐྱ་བཤད་ཚུལ་
 དུ་མ་ཡོད་ལ། དབུས་མཐའ་སོགས་ནས་རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱ་པ་འདི་སྐབས་ཞི་
 གནས་སྐྱབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། སྤྱིར་ཕྱེ་ཆོན་བདུན་གྱིས་བྱེ་སྐྱས་
 ཆོགས་ལམ་དུ་གཅིག སྤྱིར་ལམ་བཞིའི་སྐབས་བཞི། མཐོང་ལམ་དུ་
 གཅིག སྤྱིར་ལམ་དུ་གཅིག་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། ཞོང་
 མའི་ལུགས་ལ་སྤྱིར་ཆོགས་ལམ་རྒྱུང་དུ་ན་དང་པོ་གསུམ་ག་ཡོད་ཀྱང་།
 གཙོ་ཆེ་བའི་སྟོན་ཆོགས་ལམ་གསུམ་ལ་དང་པོ་གསུམ་དང་། རྟོད་ཅེ་
 གཉིས་ལ་བཞི་པ་དང་། བཟོད་མཆོག་གཉིས་ལ་ལྷ་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་
 དང་། མཐོང་སྟོན་གཉིས་ལ་དུག་པ་བདུན་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཐོབ་པར་
 འདོད་པ་ཡིན་གསུང་། སྟོབས་ནི་དབང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་དད་སོགས་ལྷ་སྟོབས་
 ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྟོན་བྱུང་གིས་དབང་ཐོབ་པའི་སྟོན་ནས་དབང་
 པོ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་འདོད་དུ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟོན་ནས་
 སྟོབས་སུ་བཤད་ལ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས་སྐྱ་མ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པར་
 སྦྱོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པར་གཞོན་པོ་འབའ་
 ཞིག་སྦྱོད་པ་ལའང་གསུངས། དད་སོགས་ལྷ་པོ་འདིའི་ནང་དུ་ལམ་གྱི་ལུས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་འདུས་པས་ན། སེམས་བྱུང་གཞན་མ་གསུངས་
 པར་འདི་ལྷ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདུ་ཚུལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་ལྷ་བྱུལ་མཆོན་
 བ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ཐོག་མར་ཡིད་
 ཆེས་ཀྱི་དད་པའི་སྟོན་ནས་དེ་སྟོན་པའི་མདོ་སོགས་ལ་འདུག་དགོས་པས་
 དད་པ་དང་། དེའང་གཞན་གྱིས་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལྷ་བྱུལ་མ་ཡིན་
 པར་བསྐྱེད་མ་ནང་ནས་བྱས་ཏེ་སྟོབ་བསྐྱེད་དགོས་པས་བཙོན་འགྲུས་དང་།

དོན་རགས་རིམ་ཚམ་རྟོགས་པ་དེས་ཚོག་ཤེས་བྱས་ཏེ་བྱ་པས་མ་བསྐྱངས་
 པར་བཞག་ན་བོགས་གང་ཡང་མི་ཐོན་པས། དྲན་པས་རྒྱུན་བསྐྱངས་ཏེ་དོན་
 གླིའི་གསལ་སྤང་དང་། དེ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ནས་མཐོང་
 ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་བར་དྲན་པས་གཞུང་
 བསྐྱངས་དགོས་པས་དྲན་པ་དང་། ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་
 དམིགས་པ་ལ་གནས་པའི་གཞི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། རབ་དུ་རྟོགས་པའི་ངོ་
 བོཤེས་རབ་སྟེ་ལྟ་དགོས་པའི་བྱིས། ས་སྟེར་འདི་ལྟ་ལ་མིའི་ལྷན་ལྟ་བུར་ཡང་
 གསུངས་ཏེ། དད་པ་ནི་རྩས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཤ་ལྟ་བུ་དང་།
 དྲན་པ་ནི་རྒྱས་པ་དང་འབྲས་སྟེ། ཆས་ཤ།འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དྲན་
 པས་དམིགས་རྣམ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ནི་ཕགས་པ་དང་འབྲས་སྟེ། ཕགས་པས་ཤ་སྦྱད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་གྱིས་སེམས་ནང་དུ་སྦྱད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་སྦྱང་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པས་ལྷན་ཡོངས་རྫོགས་ཤིག་ལ་རྩས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་གཙུག་ཆང་དགོས་
 པ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་ལྷན་ཡོངས་རྫོགས་ཤིག་ལ་དད་སོགས་ལྟ་གཙུག་ཆང་
 དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དབུས་
 མཐའ་ལས། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག་གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་
 ཡན་ལག་སྟེ། བཞི་པ་པན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་
 མེད་ཡན་ལག་ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་རང་བཞིན་ཡན་ལག་དྲན་
 པ་གནས་གྱི་ཡན་ལག་ བརྩོན་འགྲུས་ངེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག་ དགའ་བ་
 པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ ཤིན་ཐུངས་ཉིང་ངེ་འཛིན། བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཉོན་
 མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་

ལས། ཤེས་བྱ་མ་རྒྱལ་རྒྱལ་བའི་བྱིར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་རྒྱལ་བྱིད་སྒྲ་བདུན་
 ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོབས་གྱིས་འཁོར་བསྐྱར་
 དེས་ཐོག་མར་རང་གི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ཡུལ་ཁམས་
 གཞན་ལའང་དབང་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱ་བ་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་གིས་
 རྒྱ་མ་རྟོགས་ཟིན་པ་ནམས་མ་བཟེད་པའི་སྟེང་དུ་བྱི་མ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བས་ན། བྱ་བ་ཡང་དག་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲ། སྐང་པོ་རིན་
 པོ་ཆེས་པ་རོལ་གྱི་དབྱ་སོགས་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རབ་དུ་ནམ་
 འབྱེད་ཡན་ལག་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། འོར་བུ་
 རིན་པོ་ཆེའི་འོད་གྱིས་གཟུགས་སོགས་སྤང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བཙོན་
 འབྱས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཏྲ་མཆོག་
 གི་ཐུགས་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མ་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཏེ་གོང་
 མ་ལ་ལྟར་དུ་འཇུག་པ་དང་། བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེས་དགའ་བདེ་སྟེར་བ་ལྟར་
 ཤིན་ལྷངས་གྱིས་ལུས་སེམས་དགའ་བདེ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱིས་བདག་
 རིན་པོ་ཆེས་གང་འདོད་གྱི་མཁོ་དགུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་གྱིས་མངོན་ཤེས་རྟུ་འཕྱུལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཁྱོར་བར་
 བྱེད་པ་དང་། སྟོན་པོ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་སོགས་ཉེ་རིང་མེད་
 པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། བཏང་སྟོམས་གྱིས་ཆགས་སྤང་སོགས་
 གྱིས་ཉེ་རིང་མེད་པར་ལམ་བུར་པོར་སྟོང་བ་དང་། བདུན་པ་ལ་བྱིས་བདག་
 བྲངས་པ་ནི་གསེར་གྱི་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འཁོར་བསྐྱར་
 གཞན་གཉིས་ལ་བྱིས་བདག་གི་ཚབ་དུ་དམག་དཔོན་བྲངས་ནས་བྱིས་
 བདག་དང་སྟོན་པོ་བྱ་བ་གཅིག་པས་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་།

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། དབྱས་མཐའ་ལས། ཡོངས་སུ་གཙོད་དང་
གོ་བྱེད་དང་། རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
གཉེན་པོ་ནི། ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་བྱེད་དངོས་ཡིན་པས་གཙོད་པའི་
ཡན་ལག་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་དེ་གཞན་ལ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་
ཀྱན་ནས་སྤོང་བའི་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་གོ་
བྱེད་དང་། སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པས་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་
ལས་མཐའ་འཛོལ་གསུམ་ཀྱི་ལག་རྒྱུས་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་གཞན་ཡིད་
ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཚེལ་བ་སྒྲུལ་སྤང་དང་། བཅ་པ་ཉེ་ཉོན་
བྱིང་མྱོད་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་
སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་བཞིར་འདྲུབ་པ་ཡིན་
གསུང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་བཞིའི་དྲུག་ནི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བྱེ་སྤྲུལ་
མཛོད་ལས། མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། རྟོང་ཉིད་བདག་མེད་རྟོང་
ཉིད་དུ། འཇུག་པའི་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ནི། རྟེན་ལས་གཞན་བདེན་རྣམ་པ་
ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་སྟུག་བདེན་ཀྱི་རྟོང་པ་བདག་མེད་གཉིས་རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྒོ་རྟོང་པ་ཉིད་དང་འགོག་བདེན་ཀྱི་བཞི་མཚན་མེད་དང་རྣམ་
པ་གཞན་རྣམས་སྒྲོན་མེད་ལ་སྦྱར་ཞིང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཉིང་འཛིན་
གསུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞི་ལ་སྦྱར་
ནས་གསུངས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་
རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་ཀྱི་རྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་སོགས་ཡིན་ལ།
འདིར་སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མདོན་པ་ཀྱན་བཅུས་སུ་

གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་གྲོལ་སྒྲེའི་ཉི་སྒྲང་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་རྒྱན་
 སྒྲང་དང་། འགྲེལ་པ་འདི་རྣམས་སྤྲད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྤྲུག་
 བདེན་གྱི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
 འགོག་ལམ་གྱི་བརྒྱད་མཆན་མེད་དང་། སྤྲུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟག་མ་
 གཉིས་དང་། ཀྲན་འབྲུང་གི་བཞི་ཉེ་དྲུག་སྟོན་མེད་ལ་སྒྱུར་ནས་གསུངས་
 པས། བྱེ་སྐྱས་ལམ་བདེན་གྱི་བཞི་འང་སྟོན་མེད་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། འདིར་
 མཆན་མེད་ལ་སྒྱུར་བའི་བྱད་པར་ཅམ་མ་གཏོགས་འབྲ་གསུང་། ཐར་པའི་
 ཁྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྟོ་འདི་ནས་མ་ཞུགས་པར་འགྲོ་ཚུལ་མེད་པས་ན་
 རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་ན་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པར་འཛོག་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་
 བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པར་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་
 གཙོ་བོར་བདེན་བཞི་ལ་སྒྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་དེ་ཡིན་གསུང་། རྣམ་ཐར་
 བརྒྱད་ཀྱིས་བྱེད་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་སྤྲུལ་བསྒྱུར་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལ།
 དེའི་དགོས་པ་ནི་གཞན་རྗེས་སུ་འདི་ན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། གཞུགས་
 ཅན་གཞུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་། གཞུགས་མེད་གཞུགས་ལ་བལྟ་བ་གཉིས་ནི།
 འདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་འདིས་སྤྲུལ་པ་འདི་བལྟན་སོང་ཞེས་སྤྲུལ་བ་དང་།
 སྤྲུལ་པ་པོ་གཉིས་ཀ་སྤྲང་བར་བྱས་ན་དོན་དུ་འགྱུར་བའང་ཡོད་པས་དང་
 པོ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་སྤྲུལ་པ་པོ་མི་སྤྲང་བར་དེས་སྤྲུལ་པའི་ཁང་བཟང་
 སོགས་སྤྲང་བར་བྱས་ན་དོན་དུ་འགྱུར་བའང་ཡོད་པས་བྱི་མ་སྟོམ་ལ། འབྲས་
 དུས་ན་འང་རྣམ་པ་འདི་དག་ཡོད་པ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་རྒྱུའི་དུས་ནས་

སྟོབ་དགོས་པས་འདི་དག་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། སྟོམས་འཇུག་དགྲ་དང་།
 སྟོང་ལམ་བཞི་དང་། སར་ཕྱིན་བརྩ་སྟེ་སོ་བཞིའོ། །འདི་དག་བརྒྱད་སྟོང་པ་
 ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་རྣམས་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་
 པའི་སྲིད་དུ་འདི་ནི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པའོ། །འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་བསྟོད་པའི་ལེའུ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ་དགྲ་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་ལ། དེ་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་
 ལ་མདོ་གཅིག །རྣམ་ཐར་སྟོགས་ལ་མདོ་གཅིག །རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་མདོ་
 གཅིག །སྟོམས་འཇུག་དགྲ་ལ་མདོ་གཅིག །སྟོང་ལམ་བཞི་རང་མིང་ནས་མ་
 སྟོས་པར་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་སྟོན་སྟོན་པའི་མདོ་གཅིག །པར་ཕྱིན་བརྩ་
 ལ་མདོ་གཅིག ། སྟོབས་བརྩ་ལ་མདོ་གཅིག །མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་མདོ་
 གཅིག །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་ལ་མདོ་གཅིག །མ་འབྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་
 ལ་མདོ་གཅིག །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མདོ་གཅིག །རང་བྱུང་ལ་མདོ་
 གཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་མདོ་གཅིག་གོ། སྟོབས་བརྩ་ནི་རྒྱད་སྟེ་མ་
 ལས། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་དྲུག་དང་། །གསུམ་དང་གཅིག་གིས་
 རིམ་པ་བཞིན། ཤེས་བྱ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །བག་ཆགས་བཅས་པ་
 ཀུན་བསལ་བས། ཞོ་ཆ་ཅིག་པ་ཤིང་བཞིན་དུ། །ཕྱག་དང་བཤིག་དང་བཅད་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་
 བས། །ཀུན་བྱང་མཁྱེན་པའི་བར་དྲུག་གིས། ཤེས་སྤྱི་བ་གོ་ཆ་ལྟ་བུ་
 འཛོམས། །སྟོན་གནས་མཁྱེན་པ་སོགས་གསུམ་གྱིས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་

པ་ཅིག་པ་ལྟ་བུ་འདོམས། ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གཅིག་གིས་ཉོན་སྲིབ་
 ཤིང་ལྟ་བུ་འདོམས་པར་བྱེད་པས། སྲིབ་པ་འདི་གསུམ་གོ་ཆ་སོགས་དང་
 འབྲུག་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གོ་ཆས་ལུས་བརྟམ་པའམ་བསྐྱམས་
 བས་སྟོད་པ་ལྟར། ཤེས་སྲིབ་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོ་སོགས་མེད་དུ་
 འབྱུག་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གོ་ཆས་ལུས་བརྟམ་པའམ་བསྐྱམས་
 བས་སྟོད་པ་ལྟར། ཤེས་སྲིབ་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོ་སྐྱུས་པ་ལ་གཤམ་
 བྱེད་པས་ན་དེ་གོ་ཆ་བརྟན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཅིག་པས་པན་ཚུན་གྱི་ཁང་པའི་
 བར་མཆོམས་ཆོད་པར་བྱེད་པ་ལྟར། སྟོམས་འབྱུག་གི་སྲིབ་པས་གོང་འོག་
 གི་མཆོམས་ཆོད་པས་ན་དེ་ཅིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཛོད་ལས། གྲུ་བཞིན་ཅ་
 བཞིན་སྟོན་ཤིང་བཞིན། ཞེས་སོགས་ལྟར། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལས་སྤྱད་
 བདེན་གྱི་ཡལ་ག་དང་རྒྱ་ལག་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་འབྱུར་བས་ན་ཤིང་ལྟ་
 བུར་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་དཔྱོད་དགོས་པའི་གནས་ཡིན་གསུང་།
 མི་འཛིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི། ཆོས་མ་འབྲེས་པ་བཅོ་
 བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ནས། སྟོད་པ་མ་འབྲེས་པ་སོགས་འདི་དག་ནི་བྱང་
 འཕགས་ལ་འང་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི། ཉན་ཐོས་ལ་
 མེད་དེ་དག་བཅོམ་པ་ཞིག་གིས་མ་བརྟགས་པར་སྤྱལ་ནག་པོ་རྒྱང་པས་
 བརྩིས་ཏེ་སྐྱེ་ལུས་ལ་གཞོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། བག་ཆགས་གོམས་པའི་
 དབང་གིས་ནགས་ཆལ་དུ་ཅ་ཅོ་བརྟོན་པ་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། བྱང་
 འཕགས་ལ་ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་དེ་འབྲེས་མེད་གསུང་། ཡེ་ཤེས་སྟོན་
 དུ་འགྲོ་ཞིང་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཀྱན་སྟོང་མི་དགོས་ལ། མཉམ་པར་
 མ་བཞག་པ་མི་མངའ་འང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་འཆད་པའི་ཆོ་སོག་མར་
 ཟབ་མོ་སྤྲང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ་ཞེས་པ་

ལྷ་བུའི་མདོ་དེ་དང་དེའི་བཙུན་བྱ་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་
མཛོད་དུ་བྱས་པ་ལྟར་མཛད་པ། དེའང་ཆོས་བཤད་པ་དང་ཉན་པའི་ཆོ་གུན་
སློང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པས། རྗེས་
འདྲུག་འདྲུལ་བུའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཚུར་སྦྱོར་དགོས་པར་ཡོངས་འཛིན་རིན་
པོ་ཆེས་ཀྱང་གསུངས་ལ། དེའི་ཁྱད་སྟངས་ལྟ་བུའི་ཤེས་སྡོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཞེས་པ་
འདི་དང་གི་འདྲུག་གསུང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྒྲར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
མཉམ་པར་བཞག་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལ་མ་
ལྟོས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱུར་བས་རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་དང་
མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་སོང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་སོ་
དགུའོ། །བསྐྱེམས་ན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་
བར་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ནི། ཀུན་
བཟུངས་ནས་ཟག་པའི་སྒོ་དུག་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་དང་། མཛོད་ནས་
དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། སྒྱབ་པའི་དམིགས་པའི་
སྐབས་སུ་སྒྲུང་དང་དོར་བུའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་
ཉན་རང་གིས་ཉོན་མོངས་སྤང་བུར་བྱེད་པས་དེ་དག་གི་གཞི་ཤེས་ཟག་མེད་
དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་གཙོ་བོར་སྤང་བུར་མི་བྱེད་པས་དེའི་
ལམ་རྣམས་གྲངས་པའི་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་དོ། །

ལྷ་གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ནི། སྦྱོར་བ་ནི། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དག་
གིས་རྣམ་པ་རྣམས་སྒོམ་དགོས་ན་ཞེས་སོགས་བྱུང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་
ལྷག་པར་བྱས། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་སྦྱོར་བའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་
ཤར་བྱེན་ཉན་པའི་སྦྱོང་བཤད་ནས། ཉན་པ་ཅམ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་ན་སྒོམ་

པའི་རྟེན་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་ཞར་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་ཞེས་སོགས་
 སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཤེར་བྱིན་འདི་ལེན་པ་དང་དོན་མི་བརྟེན་པར་འདྲིན་པ་
 དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོན་ཀྱང་བཤད་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་
 གྱི་མགོན་བཅས་པ། ཞེས་པ་འདི་ཙ་བར་ཉན་པའི་སྟོན་ལ་སྦྱར་ཡང་བཞི་
 ག་ལ་འང་སྦྱར་དགོས་པར་ཡོངས་འདྲིན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་
 པར་ཡང་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྦྱར་བས། སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་། དགེ་
 བའི་བཤེས་གྱི་མགོན་བཅས་པ། ལེན་པའི་སྟོན་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་། ཀུན་
 འདྲི་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གྱི་མགོན་བཅས་པ། འདྲིན་པའི་སྟོན་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པ་དང་། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྟོན་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་
 གྱི་མགོན་བཅས་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོན་། ཅེས་སྦྱར་དགོས་
 གསུང་། བསྐལ་པ་མང་པོར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་ཙ་བ་བསྦྱར་
 ཅིང་སྦྱངས་པས་ཡུམ་ཉན་པའི་སྟོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 ལ་བསྟེན་བཀྱར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པས་འདྲིན་པའི་སྟོན་དང་། ཐེ་ཆོམ་
 གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་དྲིས་པས་དོན་མི་བརྟེན་པའི་སྟོན་དང་པར་བྱིན་བཅུ་
 སྟུང་པས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོན་ཅེས་སྦྱར་བ་དང་། དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་
 ལས། དེ་ནས་ལྟ་རྣམས་གྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་འདི་སྟུང་ཏུ་སེམས་ཏེ། ཤེས་
 རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་གང་གི་རྣ་
 ལམ་ཏུ་སྤང་བ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཉན་པའི་སྟོན་དང་། གང་དག་ཤེས་རབ་
 གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་འདྲིན་པར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་གྱིས་ལེན་
 པ་དང་། འདྲིན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོན་གསུང་ལ། སྟོབ་

པ་དང་། སྐབ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད། ཅེས་པ་གསུམ་ཡང་དེ་གསུམ་ལ་
 སྒྱུར་དགོས་སམ་སྟུམ་གསུང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་སྡོད་དེ་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཚོ།
 རྒྱལ་བ་ལ་ནི་ལྟ་རྒྱལ་ནས། རྒྱུན་རྒྱུགས་ས་ལ་མིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྒྲོ་ཀ་
 བཞི་བྱང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་གྱི་སྤྱད་འགྲེལ་ལྟར་ན། རྒྱལ་བ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་
 ཀྲང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྱུར་བའི་རྟེན་དང་། དེ་ནས་ཀྲང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་
 བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། གང་ཞིག་ཚོས་འདི་སྤྱལ་དང་སྒྱུ་མ་འབྲར་ཐོས་
 ནས། །ཞེས་པ་འདི་ལ། སེམས་ཅན་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྲང་པ་གཉིས་ཡར་
 སྒྱུར་ནས་ཀྲང་པ་གསུམ་པོ་འདིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། སོམ་
 ཉི་ཞེས་སོགས་ཀྲང་པ་གསུམ་གྱིས་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། དགོན་
 པའི་གནས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྱུར་བ་བསྟན་པར་འདོད་ལ།
 འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་སྒྱུར་ཚུལ་དེ་ཉི་ལྟར་སོགས་དང་མཐུན་པས་སློབ་
 དཔོན་འདི་ལ་ཆགས་བཞག་བྱེད་དགོས་སམ་སྟུམ་སྟེ། སོམ་ཉི་མེད་ཅིང་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེར་བྱིན་ཐོས་ནས་དེ་ལ་མི་སྐྱག་པར་མ་ཟད། སྒྲོ་བྱགས་
 ཀྱིས་འཇུག་པར་འཇུག་བ་དེ་ནི། སྡོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ལ་དགེ་བ་
 བསྟན་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དབྱེ་གཞིའི་སྒྱུར་བ་ལྟ་
 བྱི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་
 པའི་གཉིས་དང་། མཁྱེན་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་ཟབ་དཀའ་ཆད་
 མེད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྒྱུར་བ་ཉི་ཤུའི་ནང་ནས།
 སློབ་དཔོན་དང་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀས་མཐུན་པར་སྤྱད་པ་དང་
 སྒྱུར་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་སྒྱུར་བ་དེ་འཆད་པ་ལ་མི་ཞིག་རྒྱ་
 མཚོའི་ནས། བདག་རེག་འཇུག། ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་བྱང་། བྱང་

ཐུབ་ཉེ་བའི་སྒྲུབ་བ་དེ་འཆད་པར་དབྱིད་དུས་བཟང་ལ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་
གཅིག་བྱང་། བྱང་ཐུབ་ཐུར་བའི་དེ་འཆད་པར། དཔེར་ན་བྱད་མེད་ཅེས་
སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་བྱང་། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་དེ་འཆད་པར། ཤེས་རབ་
པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་བྱང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་
མི་མཐོང་བའི་དེ་འཆད་པར། གང་ཞིག་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱང་
པ་གཉིས་བྱང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་གང་ཞིག་འདིར་སྒྲིད་ཅེས་སོགས་ཀྱང་
པ་གསུམ་གྱིས་ནུམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་བ་དང་། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན་མཆོག་སྒྲིད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཀྱང་པ་གཅིག་པོ་འདིས་སྒྲུབ་བའི་ཡོན་
ཏན་བསྟན་པར་འདོད་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་གང་ཞིག་འདིར་སྒྲིད་ཅེས་སོགས་སྒྲི་
ཀ་གཅིག་གིས་སྒྲུབ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་གསུང་།

༥ གསུམ་པ་སྒྲུབ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་
འགྲོ་བ་ཞེས་སོགས་བྱང་། ཁ་ཅིག་སྒྲུབ་བའི་སྒྲོན་དེ་སྒྲུབ་བ་མི་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་
ཡིན་པ་ལྟར། སྒྲུབ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྒྲུབ་བ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྟོན་དུ་
འགྲོ་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་སྒྲུབ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲུབ་བ་
གཉིས་རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་པ་ཅན་ཡིན་པས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་
ཡོད་ཀྱང་། ཉི་སྒྲུང་དང་རྒྱན་སྒྲུང་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་བའི་ཕན་ཡོན་དུ་གསུངས་
པ་དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡོན་ཏན་དུ་གསུངས་པས། འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་
བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་བརྒྱ་བཞི་པ་ཚན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་
བརྒྱ་བཞི་ནི་གངས་སུ་འདྲེན་རྒྱ་དངོས་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་ཅན་དང་། ཕྱི་མ་
བརྒྱ་བཞི་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱེད་དགོས་ལ། འོན་
ཀྱང་བྱང་ཐུབ་ཉེ་བ་ལ་སྤྱི་བྱི་གཉིས་ཀར་གསུངས་ཚུལ་ཁྱད་མི་སྤྲང་བས་

ཁྱད་པར་བྱེད་དཀའ་ལེ་བ་ཞིག་འདུག་གསུང་། སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་
 སྒྱུད་པར་འཆད་པའི་ཆེ། གང་ཞིག་འདིར་སྒྱུད་ཅེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་
 བྱུང་། འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཤེར་བྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སོགས་
 ལ་སྒྱུད་པར་གསུངས་པས། ཡོན་ཏན་བརྩུ་བཞི་པོ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྒྱུར་
 བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འཛིན་པ་དང་། འཆད་བ་དང་།
 བསྟན་བདུད་ལྷིག་ཅན་བར་ཆད་ཀྱི་ལས་བགྱི་བར་སྒྲོ་བ་རྣམས་མང་པོ་སྒྲེས་
 བས་བཅོན་པ་བགྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པའི་
 གང་ཟག་ལ་བདུད་དག་གིས་བར་ཆད་ཀྱི་ལས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བཅོན་ཀྱང་
 དེ་ལ་བྱང་སེམས་དང་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གྱིས་དགོངས་པས་བདུད་
 དེ་དག་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་ཤིང་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱ་
 རིའི་བྱ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་གང་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་
 གཞལ་དུ་མེད། བསྟན་པ་ཡི་གེར་འབྲི་བ་ལ་དགོངས་པར་འགྱུར་ཡོངས་སུ་
 གཞུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ཀྱང་བྱིན་རྒྱབས་ཞུགས་པས་དགོངས་ཤིང་
 མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་གང་དག་ནས། དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཐུན་ཏེ། ཞེས་
 སོགས་གྱིས་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པའི་མཛོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། འདི་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 དགོངས་པར་འདྲ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་རང་དོས་ནས་བྱིན་རྒྱབས་ཏུ་མཐུ་ཆེ་

རྒྱུ་མེད་ནའང་། གདུལ་བྱའི་རྒྱུ་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་བྱིན་ལྡབས་ཀྱི་འདུག་
 ཚུལ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མས་རིམ་ནས་འདྲིལ་སྟེ། དཔེར་ན་
 རང་གི་ཉེ་དྲུ་དག་ལ་འཐབ་ཆེ་དགའི་མཚོན་ཆ་ཐབས་ཀྱིས་ལེན་པ་དང་།
 ཉེ་དྲུ་ལ་གོ་ཆ་སྒྲིན་པ་དང་། དེ་ནས་མཚོན་ཆ་གཏང་དེ་དཔའ་སྒྲིད་པ་ལྟ་
 བྱ་ཡིན་གསུང་། ཐོས་ནས་ཀྱང་བཟུང་བ་དང་བཅངས་པ་དང་། གསལ་སྒྲ་ན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་ཉེ་བར་འཇུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་ཉེ་བར་འཇུར་བའི་ཡོན་ཏན་
 དང་། སྤྱི་རིམ་བྱ་དེ་དག་གི་འབད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གཡོ་བ་དེའང་དོན་ཆེན་
 པོ་དང་། ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་། འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
 ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་འཇུར་རོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་སོགས་ཁོངས་ནས་བྲངས་མ་ཐག་གི་ཕན་ཡོན་ཆེན་
 པོ་སོགས་གསུམ་འདོན། དེའང་ཆེ་འདིར་གེར་བྱིན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་རྒྱ་
 མཐུན་ལ་སྟེ་བ་བྱི་མ་རྣམས་སུ་གེར་བྱིན་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྟེན་བཟང་
 བརྒྱུད་མར་ཐོབ་སྟེ་དེའི་ཆེའང་གེར་བྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འོང་བས་ཕན་
 ཡོན་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་སངས་རྒྱས་འཕྲོལ་པས་
 འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་དང་། འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཉན་རང་ལྟར་ཞི་བདེ་ལ་
 མི་གཞིལ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྡབས་པོ་ཆེ་བྱེད་པས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
 ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། སྤྱི་རིམ་བྱ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་དང་ལྷན་པའི་མདོ་
 གླེ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་
 པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། ཆོས་འདུལ་བ་སྤྲིང་པོ་གསར་པ་ཐོབ་པ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་
 དར་བར་འཇུར་རོ། ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་བར་ཏ་ནིར་འབྱུང་བར་འཇུར་

རོ། །པར་ཏ་ནི་ནས་ཀྱང་བྱང་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། ནས། ཟབ་མོ་འདི་འང་འདི་
ལྟར་བྱི་མའི་དུས་བྱི་མའི་ཆོ་ན་བྱང་གི་ཡུལ་དང་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆར་རྒྱས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་དབྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་དེ་འང་སྟོན་པ་
འདས་ནས། རྒྱ་གར་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་སློབ་དཔོན་ལྷ་སྒྱུབ་སོགས་ཀྱིས་ཤེར་བྱིན་
དར་བར་བྱས་པ་དང་། པར་ཏ་ནི་ཞེས་པ་སྟོ་བྱང་གཞིས་ཀྱི་བར། རྒྱ་གར་གྱི་
ཡུལ་ཡུལ་དབྱུས་སུ་སྤར་ཡང་དར་བ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་བྱང་བོད་
ཕྱོགས་སུ་དར་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཕྱོགས་སུ་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་དར་བར་འགྱུར་
ཞེ་ན། བརྒྱད་སྟོང་པ་འདིར་བྱི་མའི་དུས་བྱི་མའི་ཆོ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་
འབྱུང་ལ། མདོ་གཞན་ལས་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་སླེབ་པའི་ཆོ། ཞེས་བྱུང་བས། སྤྱིར་
བསྟན་པའི་ཆད་ལ། འཕགས་ཡུལ་དུ་མངོན་པ་ལ་དག་ལན་གསུམ་བྱུང་བའི་
དབང་གིས་ལོ་སྟོང་དང་བྱེད་དང་སྟོང་དུ་གནས་པར་འདོད་པ་སོགས་ཡོད་
ཀྱང་། རང་ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་སྟོང་བར་དུ་གནས་པར་འདོད་པས།
དེ་ལ་ལྷ་བརྒྱ་པ་ཕྱག་བརྩ་ཡོད་ལ། བརྩ་བོ་དེ་དག་ལ་ལེའུ་བརྩར་བྱས་པའི་
དག་བཙམ་བྱིར་མི་འོང་། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་
ལེའུ་དང་། ལྷག་མཐོང་། ཞི་གནས་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་ནི་སྒྲུབ་པའི་
ལེའུ་དང་། མདོ་མངོན་འདུལ་བའི་ལེའུ་གསུམ་ནི་ལྷང་གི་ལེའུ་དང་། ཉགས་
ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཁ་ཅིག་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་
མ་ཞེས་པ་ཉགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་ལ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དུས་སུ་
ལྷང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཉགས་ཙམ་དང་མིང་ཙམ་གྱི་སྟོ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་མ་རྩལ་པ་ཙམ་ལ་བསྟན་པ་གནས་པའི་ཐ་
སྟོད་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མའི་དུས་སུ་ཤེར་བྱིན་སོགས་དར་བར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ལྷ་བརྒྱུ་ཐ་མ་ནི་ལེའུ་ཐ་མ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་
 པར། ལྷ་བརྒྱུ་པ་ཕྱག་བརྩུ་པོ་དེ་ཆ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་བྱི་མ་ལ་བྱེད་དགོས་
 ཏེ། ལྷ་བརྒྱུ་དང་པོ་ལྷའི་དུས་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་བཟང་སྤང་ཡིན་པས་ལྷ་
 བརྒྱུ་ཐ་མ་ཞེས་མི་ཟེར་ལ། ལྷ་བརྒྱུ་བྱི་མ་ལྷ་བསྟན་པ་སོགས་འགྲིབ་པའི་དུས་
 ཡིན་པས་ན་ལྷ་བརྒྱུ་ཐ་མ་ཞེས་དམན་པ་ལ་ཐ་མའི་སྐྱས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བྱབ་པའི་མི་ཞིག་ལ་མཆོན་ན་ལོ་ལྷ་བརྩུ་ཕྱག་
 གཉིས་བྱབ་པའི་ལྷ་བརྩུ་དང་པོ་སྟོབས་དང་ཤེས་རབ་སོགས་འཕེལ་བའི་
 སྐབས། ལྷ་བརྩུ་བྱི་མའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་འགྲིབ་པར་འཇུག་བས་ལྷ་བརྩུ་པ་
 ཐ་མ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། དེས་ན་ད་ལྷ་བརྒྱུ་ཐ་མའི་མགོ་
 རྟགས་ནས་ཆེར་མ་སོང་བ་དང་། རྩལ་བྱིས་ལེའུའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་སླེབ་
 ཡོད་ལ། བྱང་ནས་བྱང་དུ་དར་བར་གསུངས་པའི་བྱང་བྱི་མ་ལ་རང་རེའི་
 དགོན་པ་འདི་ཆོའང་འདྲིལ་ཅེས་རྩ་སྟོད་རིན་པོ་ཆེས་གསུང་གིན་འདུག་
 གསུང་། ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་གི་ཡུལ་དང་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆར་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་མང་དུ་འབྱུང་བར་འཇུག་
 རོ། ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་དག་མང་མོད་ཀྱི། མང་པོ་དེ་དག་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉན་པ་ནས། དེ་དག་ནི་ཆེས་ཉུང་བར་འཇུག་ཏེ། ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་དོན། གསེར་འཕྲེང་ལས། དུམ་འབྲི་བ་སོགས་མང་ཡང་དེར་བཤད་པའི་
 རྒྱུ་འགག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་བྲལ་ལ་མོས་པ་ཉུང་བར་འཆད་པ་ནི་
 ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྤང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་གསུངས།
 དེ་དག་ནི་རྩལ་བྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འཇུག་རོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 སྒྲུར་བ་བསྟོམ་པས་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ནི་འདི་
 ལྟར་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་བྱས་སོ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 གཏམ་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་དམན་ལམ་དུ་འགྲོར་མི་འཇུག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་དུ་འབྲིད་པར་བྱེད་པའི་སྣ་བའི་སྦྱེས་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་དག་ལ་
 ལེགས་པར་གནས་ཤིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་པར་འགྱུར་ཏེ། བདུད་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱེ་བར་བྱེད་མི་རུས་ན་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་སྦྱོར་བ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ལ་མི་མེན་ཀྱི་སྤྲུགས་
 སོགས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི། དགའ་རབ་དབང་ཕུག་ཅེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིང་ལ་
 བྱུགས་ཏེ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་མི་ཚུགས་ཏེ། དེ་ལས་རུས་མཐུ་བརྒྱ་
 འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་ཀྱིས་ལྷག་པའི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱབ་རྟེན་
 དུ་བཞུགས་པ་དང་། རང་གི་བསམ་པ་བརྟན་པས་ན་མི་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དག་གིས་དེ་ཐོས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་དགའ་བ་དང་། དད་པ་དང་། རབ་དུ་དང་བ་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཤར་བྱིན་སྟོན་པ་ལ་
 དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ་སྦྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་སྤྲ་མེད་བྱང་རྒྱུ་བྱི་རྒྱུའི་དགེ་
 ཅ་སྦྱུན་པར་བྱེད་པས་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འདི་
 ལྟར་རིགས་ཀྱི་བྱ་ནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྦྱུད་པ་སྦྱོད་པ་ན། བདག་
 གིས་སྟོན་ཆགས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་སྟོན་པའི་
 བྱང་སེམས་དེ་རང་གི་དམ་བཅའ་བརྟན་པའི་མཐུས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་

མང་པོ་བསྐལ་ཡང་ད་དུང་རྗེ་ཉུང་ཙམ་དུའང་མ་སོང་བར་མཐོང་ནས་མི་
 ལུས་སྐྱམ་དུ་བྱི་མ་ལ་སྦྱིད་ལུག་པར་མི་འཇུག་བར་མ་ཟད་སེམས་ལ་སེམས་
 གྱིས་རྗེས་སུ་བཞུགས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་སོ། ཞེས་སྤར་བྲངས་པ་
 རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་ཏེ། བྱི་མའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་
 དམ་བཅའ་རྗེ་བཟན་དུ་སོང་ནས་རང་གིས་སྤར་རྗེ་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་
 དོན་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་སྦྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་
 རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ནི་མོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་དང་།
 ཐོབ་བྱ་བྱང་ཚུབ་དང་། དེའི་བྱིར་ལམ་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ་སོགས་གང་གི་ཆ་ནས་
 གྲང་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འདོད་པས་ན་འབྲས་
 བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་
 དག་ཏུའང་། དེ་དག་གིས་སྟོག་ཆགས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འདི་དང་སྤར་མ་གཉིས་ལ་
 བྱང་ཆེར་མེད་པ་ལྟར་འདུག་ཀྱང་། ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་བྱང་ཅིག་འབྱེད་རྒྱ་
 ཡོད་རྒྱ་རེད་གསུང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་འདི་
 གླུ་ཅེས་གསོལ་ཏོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་
 པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་
 དང་། ད་ལྟར་བྱང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བར་རྣམས་ལ་མ་གཟིགས་པའམ། མ་གསན་
 པའམ། མངོན་པར་མི་མཁྱེན་པའམ། རྣམ་པར་མི་མཁྱེན་པ་གང་ཡང་མ་
 མཆིས་ཤིང་། རས། འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་
 བ་སྟེ་བརྒྱ་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཤེར་བྱིན་ཆང་བར་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་

འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་འདིའི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 ཟབ་མོ་འདི་ཁ་ཅིག་གིས་བཅལ་ཡང་མི་རྟེན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་ཟབ་མོ་འདི་ཁ་ཅིག་གིས་མ་བཅལ་ཡང་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་འདིའི་རྒྱ་གང་ལགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྤྱི་འདུན་གྱི་སངས་
 རྒྱལ་ལ་འདི་རྒྱ་འབྲས་གོ་འདོལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འདུག་པས་འདིའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ལགས་ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ། རྒྱ་འབྲས་གོ་འཛོལ་བ་མི་སྲིད་
 དེ། ཆེ་རབས་སྡེ་མ་རྣམས་སུ་ཤེར་བྱིན་འདི་ལ་བཙོན་པ་མ་དོར་བས་ན་ཁ་
 ཅིག་གིས་ད་ལྟ་མ་བཅལ་ཡང་རྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཆེ་རབས་སྡེ་མ་རྣམས་སུ་
 ཤེར་བྱིན་འདི་སྤངས་པའི་ལས་སྐྱེབ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ད་ལྟ་བཅལ་ཡང་
 མི་རྟེན་པར་འགྱུར་བས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་གིས་ཆེ་
 འདིར་ཤེར་བྱིན་འདི་ལ་བཙོན་པ་མ་དོར་བར་ཆོལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཆོལ་
 བར་སེམས་ན་ཆེ་རབས་བྱི་མ་རྣམས་སུ་འདེམས་པ་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 འདི་ཆང་བར་རྟེན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 སྤྱི་མོ་དེ་སངས་རྒྱལ་མ་གཏོགས་གཞན་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་མིན་ལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་
 འབྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་མིག་གི་དབང་པོས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་དང་། གཙུག་ཏྱར་དང་མཛོད་སྡེ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 གཟིགས་ཚུལ་རྒྱལ་པར་བཤད་འདུག་གསུང་། ཁ་ཅིག་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་བཞིའི་
 བཞི་ནི་སྦྱོར་ལམ་དང་། བརྒྱ་ནི་ས་བརྒྱ་ལ་འདོག་པར་འདོད་པ་ནི། གསེར་
 འབྲེང་ལས་བརྒྱ་བཞིའི་གངས་འགྲིགས་པ་ཅམ་ཤེས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་སྣང་
 རོ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། རང་ལུགས་ལ་ཆོག་གསལ་ལྟར་ཆོགས་ལམ་
 བས་བཞག་ཆོག་གསུང་།

ལྷ བཞི་པ་སྒྱུར་བ་སྒྱུ་བའི་གོགས་སམ་སྒྲིན་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་
གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་ཞེས་སོགས་བྱང་། དེའང་སྒྱུར་བའི་འགལ་
ཁྱེན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་ཤུ། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་མཐུན་ཁྱེན་
མ་ཆང་བ་ཉིར་གསུམ། འགལ་ཁྱེན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་མོ། བརྒྱད་
སྟོང་པར་འདི་དག་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་རེ་རེ་ལའང་མདོ་སྒྱུར་རྒྱ་ཡོད་
ལ། རྟུན་པར་བདུན་བརྒྱད་ཅུ་མ་ལས་སྒྱུར་རྒྱ་མེད་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་
ལས། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། བམ་པོ་བརྩ་
གཅིག་པ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་
རྟུན་ཅེས་གསོལ་དོ། རྣམ། འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ངི་བའི་སྒོ་
ནས་མཆོམས་སྒྱུར་ནས། དེ་ནས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ། རྣམ། འདི་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་དང་པོར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་ཆོགས་ཆེན་པོས་འཐོབ་པའི་དེ་དང་། རབ་འབྱོར་སྒྲོབས་པ་
དེ་སྒྲིས་ན་ཡང་། ཡིད་གཡེང་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འདིའང་བདུད་ཀྱི་ལས་
སྒྲུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་སྒྲོབས་པ་ཏ་ཅང་ལྷུར་བའི་དེ་དང་། རབ་འབྱོར་
དེ་སྒྲུལ་བ་དང་། རྟོན་པ་དང་། སྟེག་ཅིང་ཡི་གེར་འདྲི་བར་གྱུར་ན་འདི་ཡང་
བདུད་ཀྱི་ལས་སྒྲུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དེ་
དང་། རབ་འབྱོར་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བས་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་ན་འདི་
ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སྒྲུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
གྱི་དེ་དང་། རབ་འབྱོར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕན་ཚུན་དང་ལྷན་པས་ཡི་གེར་
འདྲི་ན་འདི་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སྒྲུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གྱིས་རིགས་
པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་སོགས་གྱིས་དེ་རྣམས་གསུངས་

པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ཡི་གེར་འབྲི་བ་སོགས་རིག་གནས་ལ་སློབ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་
 ཅམ་ཡིན་ནའང་། ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཤེར་བྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་
 གེགས་སུ་འགྲོ་ན་དེའང་བདུད་གྱི་ལས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ན་སྤང་
 དགོས་ལ། རང་རེའི་བཅའ་ཡིག་རིན་པོ་ཆེ་ནས། སློབ་གཉེར་གྱི་སྐབས་སྤྱི་
 དང་སྟོན་དག་སོགས་རིག་གནས་གཞན་ལ་བརྩོན་པའི་དལ་བ་མི་བྱེད།
 ཅེས་གསུངས་པའང་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ན་གསུངས་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་
 གསུང་། འདི་དག་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། སྤྱི་བའི་སྤྱི་བ་ཞེས་སོགས་སྤྱི་ཀ་
 གཅིག་གིས། སྤྱི་བའི་སྤྱི་བ་སངས་རྒྱལ་ལ་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྤྱིར་བ་སྤྱི་མ་པ་
 ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་གང་ལགས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། སྟོན་པས་བཀའ་རྩལ་པ་
 བར་དུ་གཙོད་པར་འཇུར་བ་མང་སྟེ། དེ་ལས་རེ་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཅམ་བཟོད་
 པར་བྱ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། སྤྱི་བས་པ་ལྟར་བའི་དེ་འཆད་པར། རྒྱལ་
 བའི་ཞེས་སོགས་སྤྱི་ཀ་གཅིག་བྱུང་། དེའང་དང་པོ་རིག་པ་བཟང་མདོག་
 ཁ་བ་དང་ཡོད་ཡོད་འབྲེ་བ་ལ་དོན་ཞིག་ལ་དབྱེད་པའི་ཆེ་སྤྱི་འདོགས་གང་
 ཡང་མི་ཆོད་པར་ཡང་གཞན་ཞིག་ལ་སྤྱི་ཁ་ཕྱོགས་ཏེ་འགྲོ་བ་དེའང་བདུད་
 གྱི་ལས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། དྱིར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཛིན་པའི་དེ་
 འཆད་པར། འདི་བཤད་ཆེ་ན། ཞེས་སོགས་སྤྱི་ཀ་གཅིག་བྱུང་། བདག་གིས་
 ཤེར་བྱིན་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་མིང་དང་རིགས་སོགས་
 ལྷང་སྟོན་དགོས་པའང་མ་བསྟན་ཏོ་སྟམ་དུ་ཤེར་བྱིན་སྤོང་བར་འཇུར་བ་
 དེའང་བདུད་གྱི་ལས་སོ། རྒྱལ་ཞེན་པའི་དེ་འཆད་པར། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་
 ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་བྱུང་། དོན་ནི་རྩ་བ་ཤེར་བྱིན་བོར་ནས་འབྲས་
 བྱ་སངས་རྒྱལ་འཛོལ་ཏུ་རེ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་གི་རྩ་བ་བོར་ནས་ཡལ་ག་

ཆོལ་བ་དང་འདྲ་གསུང་། ཐེག་པའི་མཆོག་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་པ་ཉམས་པའི་
 དེ་འཆད་པར། སྤང་པོ་རྟེན་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་བྱུང་། དོན་ནི་
 ཤེར་ཕྱིན་དང་མཇལ་བའི་དུས་འདིར་དེ་བོར་ནས་ཉན་རང་རྣམས་སངས་
 རྒྱས་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཆོལ་བ་
 བློ་དཔེར་ན། སྤང་པོ་རྟེན་ནས་སྤང་རྩིས་འཆོལ་བ་དང་འདྲའོ། །ཀྱུ་ཞོ་མ་
 པའི་རོ་མུང་བ་ཉམས་པའི་དེ་འཆད་པར། དཔེར་ན་ལ་ལས་ཞེས་སོགས་སྒྲི་
 ཀ་གཅིག་བྱུང་། དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ནི་འཕྲོ་བ་པར་དཀའ་ཞིང་སྐྱབ་མི་རུས་
 ལ། ཉན་རང་གི་བྱང་ཚུབ་ནི་རང་གི་གོང་དུ་འདྲེལ་བྱེད་སྐྱབ་སྐྱབ་པར་འདུག་
 ལྟམ། དེ་ཆོལ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཟས་མཆོག་རྟེན་ནས་ཟས་ངན་ཆོལ་བ་དང་
 འདྲ་སྟེ། རྩོ་བོ་ལ་ཟན་སྟོང་བ་དོར་ནས་ལས་མི་ལ་སྟོང་བའི་བྱི་དང་འདྲ་
 པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གསུང་། འགྲེལ་པར་སྐྱ་མ་དང་འདི་གཉིས་གོ་
 རིམ་བཞོག་སྟེ་གསུངས་པ་ནི་ཉི་མེ་དང་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་ཆོན་གཉིས་
 པའི་རྟེན་བཀྱར་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་མུང་བའི་དེ་འཆད་པར། བསྟེ་
 ལྟང་འདོད་པར་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་བྱུང་། བསྟེ་ལྟང་ནི་ཕྱག་འཆལ་
 བ་དང་སྟོན་དུ་ལྟང་བ་སོགས་ཡིན་ལ། རྟེན་པ་ནི་གསེར་དངུལ་དར་ཟབ་
 འབུལ་བ་སོགས་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་བྱིམ་པ་སོགས་དང་འདྲིས་
 འགྲོགས་བྱེད་པ་ནི་བདུད་གྱི་ལས་སོ། །ལམ་མ་ཡིན་པས་ཐབས་མཁས་ཆོལ་
 པའི་དེ་འཆད་པར། ཆོས་བཏང་ནས་ནི་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས། ཆོས་
 བཏང་ནས་ཆོས་མིན་གྱི་བྱ་བས་སྦྱོད་པ་དེའང་བདུད་གྱི་ལས་སོ། །འདུན་
 པ་དང་སྟོམས་ལས་གྱིས་ཉམས་པ་སོགས་བྱི་མ་རྣམས་བསྟོམས་ཏེ་འཆད་
 པར། གང་དག་དེ་ཡི་ཆོ་ན། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་བྱུང་། ཤེར་ཕྱིན་འདི་

ཉན་པ་ལ་འདུན་ཅིང་དད་པར་འགྱུར་ནས་ཉན་དུ་སོང་བ་ལས་སྒྲ་མ་དེ་མི་
 ཁོམ་པར་རིག་ནས་སྒྲར་ལོག་སྟེ་མི་དགའ་ཞིང་ཡིད་མི་བདེ་བར་འགྱུར་བ་
 དང་། ཡང་སྒྲ་མས་འཆད་འདོད་ཀྱང་སྒྲོབ་མས་ཉན་མི་འདོད་པ་སོགས་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་བདུད་གྱི་ལས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་དོན་
 བསྟུ་བ་ནི། དེ་ཡི་ཆེ་ན། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་བཞི་བྱང་། འདི་ལྟ་བུའི་ཤར་ཕྱིན་
 ནི་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་དེའང་དགེ་འདུན་གྲགས་མཐུན་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་
 ཀྱང་དེའི་ཆེ་དགེ་འདུན་ནམས་དགྲུགས་པ་སོགས་ཤར་ཕྱིན་འདི་ལ་བར་དུ་
 གཙོད་པ་ནམ་པ་མང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བར་གཙོད་མང་
 བའི་དཔེའང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རྟེན་
 ཀྱང་དག་མང་བར་འཛིག་རྟེན་ནའང་གྲགས་པ་ལྟར་ཡུམ་འདི་འབྱུང་བར་
 དགོན་ལ་འཆོ་བ་མང་བ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་མཐར་ཕྱིན་པ་དཀའ་འམ་ཞེ་
 ན། བདུད་གྱིས་བར་ཆད་དེ་ལྟར་བཙོན་ན་ཡང་དེས་གང་གི་རུས་མཐུ་ལ་
 ཆ་ཙམ་ཡང་འགྲན་པར་མི་བཟོད་པའི་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་གྱིས་འདི་
 ལ་སྤྱང་སྒྲོབ་སྒྲ་གསུམ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བུ་མང་པོ་ཡོད་པའི་མ་
 དེ་ན་བར་གྱུར་པ་ལ་བུ་ནམས་ཁྲིལ་གཞུང་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་དེ་ཀྱན་ཡིད་
 མི་བདེ་བར་གྱུར་ཏེ། ལ་ལས་རིམ་གོ་དང་། ལ་ལས་སྒྲན་པ་ཆོལ་བ་སོགས་
 བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ནམས་གྱིས་ཀྱང་རང་གང་ནས་
 འབྱུང་བའི་རྩ་བ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་གྱི་ཡུམ་འདི་ལ་དགོངས་པར་མཛད་
 པ་ཡིན་གསུང་།

༥ ལྟ་བུ་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་
 བྱང་། རྣམ་རྟོགས་སྒྲོར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་

བཟུང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་རིམ་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ལའང་བསྟོན་བྱ་
 ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སྟོན་བྱེད་ཡུལ་ཅན་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱར་བ་དེ་རྒྱུད་ལ་
 སྦྱེ་བའི་གོགས་སམ་སྟོན་ཞེ་དྲག་དང་། རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་ཕན་ཡོན་བརྒྱ་
 བཞི་དང་བཅས་བཤད་ཟིན་ནས་དེའི་སྦྱར་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་བ་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤིས་པར་བྱེད་དགོས་པས། དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱར་
 བའི་མཆོན་ཉིད་གསུངས་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཤར་བྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 བྱང་སེམས་ལ་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་པར་གསུངས་པ་ལ།
 འོ་ན་དེ་ལྟར་དགོངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ནས་ཡུམ་འདི་སྦྱེད་
 པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྟོན་པའོ། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སྟོན་
 པའོ། །ཞིས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དགོངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་
 དགོངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ། །དེའང་དུས་གསུམ་གྱི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་དང་། འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་
 སྟོན་པར་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་ན། ཡུམ་
 འདི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དྲིན་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་ཕྱོགས་
 བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུམ་དེ་ལ་དྲིན་གཙོ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་བྱང་སེམས་ལ་གྲུས་པ་དང་། རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་སོགས་བསྐྱུང་བ་དང་
 བསྐྱུབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཞིས་སོགས་
 མན་ཆད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞིས་སོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 ལ་སྦྱར་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། དེའང་ཤིས་ཁྱད་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་
 ཀྱིས་སྦྱར་བ་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་སྟོན་ནས་མཆོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་
 ཀྱིས་སྦྱར་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་སྦྱར་བ་

མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན། མཚོན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལས་སུ་བྱ་བ་མཚོན་
བྱའང་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པར། རོ་བོ་ཉིད་གང་མཚོན་བྱ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་
ཏེ། དཔེར་ན་སྟོ་ལྷིང་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྦྱར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། བུམ་པ་
གཉིས་དོན་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོང་འདོགས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དེ་བུམ་པའི་
མཚོན་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་
གཙོ་བོ་ནི་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་རང་དོན་རྟོགས་པ་སྤྱད་ཚོགས་དང་གཞན་
དོན་འཕྲིན་ལས་སྤྱད་ཚོགས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། འབྲས་བུ་དེ་དག་དང་
ཆ་འདྲ་བ་རེ་རྒྱུའི་དུས་ནའང་ཡོད་དགོས་པས་ན། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་པ་
མ་ལུས་པ་མཐུན་པ་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཞིག་ཀྱང་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་
མཚོན་པར་མཐུན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཤེས་མཚན་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་
པ་དེའང་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པས་བྱེད་མཚན་
དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་སྟོན་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་
ན་ཉན་རང་གི་ལམ་དེ་ཡུན་བྱང་བས་སྦྱབ་སྦྲེལ་ཞིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་ཡུན་
རིང་བས་དཀའ་བར་འདུག་སྟུང་ནས། འདི་ནི་ཉན་རང་ལ་མེད་ཀྱི་བྱང་
སེམས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་བྱང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། དེས་ན་སྟོན་
མ་དག་སྡུ་མ་གཉིས་ལ་མི་ལྟན་རྣམ་གཅིད་དང་། བྱི་མ་འདི་ལ་གཞན་ལྟན་
རྣམ་གཅིད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡོད་དོ། །ཤེས་མཚན་ལ་གསུམ་ལས། གཞི་ཤེས་
ཀྱི་ཤེས་མཚན་གྱི། འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་བདག་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་འདི་
དོན་དམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པ་ལ་གསུངས་པས་གཞིའི་བསྟོམས་བྱ་དངོས་ལ་
མི་རུང་བས་ཟིན་བྱེད་ལ་སྦྱོར་དགོས་ཀྱི། མདོ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་
གསུངས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་གསུངས་པས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་པ་འདིས་ཀྱན་སྦྲོང་སེམས་བསྐྱེད་
དང་། འཛིག་རྟེན་འཛིག་མེད་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་འདིས་མི་དམིགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སློབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་གསུང་། སེམས་ཅན་
སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཆོལ་ཚུལ་
བསྟན་ལ། དེའང་སྒྱུར་བྱང་སེམས་གྱིས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རང་རྒྱལ་
གྱིས་སྦྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ཉན་ཐོས་གྱིས་སྤང་པོ་ལྔ་ལ་དམིགས་པ་
ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཉན་ཐོས་གྱིས་བདག་འཛིན་ཅམ་སྦྲོང་བ་ཡིན་
ཞིང་། བདག་འཛིན་གྱིས་སྤང་པོ་ལྔ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལས་
ཀྱང་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་པོ་ལྔ་པོ་དེའང་གཙོ་བོ་
སེམས་འཁོར་བཅས་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་སེམས་དེ་དབྱིབས་དང་
ཁ་དོག་གང་དུ་བྱུང་མ་བྱུང་ཆོལ་བ་སོགས་རང་ལུགས་ལ་བཀག་ཀྱང་།
བཀའ་གདམས་པ་གོང་མ་དང་། མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་དེ་ལྟར་ཆོལ་བར་
གསུངས་ཤིང་། འདིར་ཡང་སེམས་དེ་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་དུ་ཡོད་མེད་
དང་། དབང་པོས་བལྟ་བར་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་ཆོལ་བར་བསྟན་གསུངས།
གཡོ་བ་དང་བསྐྱབས་པ་དང་། བཀྲམ་པ་དང་། བརྒྱམ་པ་སྟེ། བདག་དང་
འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་སོགས་བཞི་ཉག་ལྟ་དང་། མཐའ་དང་མི་ལྡན་
པ་སོགས་བཞི་ཆད་ལྟ་དང་། ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་ནི་གཉིས་ཀར་
ལྟ་བ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་དང་།
ལུས་སྟོག་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་གཉིས་བསྟན་པས་ལུང་མ་བསྟན་

གྱི་ལྟ་བ་བརྒྱབ་པའི་ཡིན་ལ། དང་པོ་གྲངས་ཅན། གཉིས་པ་རྒྱང་འཕེན། གསུམ་
 པ་གཅིར་བྱ་བ། བཞི་པ་གནས་མ་བྱ་པ་ལ་སྦྱོར་དགོས་གསུང་། ཉག་པར་ལྟ་
 བ་དེ་ལྟར་རིགས་མོད། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མི་ཉག་པར་ལྟ་བ་ཆད་ལྟ་
 རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བདག་ནི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་
 གཞིར་བཞག་ཡིན་པས། དེ་འཛིག་རྟེན་རྒྱུན་འཆད་པར་འཇུག་བའམ། ཡང་
 ན་རང་ལུགས་ཀྱི་མི་ཉག་པ་ཞེས་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་
 གྱུར་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། འདི་དག་གིས་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཡིན་གསུང་། མཐའ་ནི་ཟད་དང་མཇུག་ཆད་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཟད་
 པ་ལ་བྱས་ནས་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ་ཆད་ལྟར་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་།
 མཐའ་ནི་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་ལ་བྱས་ནས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དང་ལྡན་པས་
 མཐའ་ལྡན་དུ་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པས་བྱི་མ་ལྟར་བྱས་པ་
 ཡིན་ལ། འདིའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་གྲོལ་བའི་བདག་དང་། རྣམས་ཡོད་
 ཀྱི་བདག་ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་གསུང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་དེ་
 ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆེ། གང་དག་འདས་དང་། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་
 གཉིས་བྱང་། དོན་ནི་དུས་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱང་ཞིང་། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡུམ་འདི་འཛིག་རྟེན་ན་སྟོན་པ་དང་།
 རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་སྦྱེད་བྱེད་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ལ་སེམས་ཅན་གཞན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པའང་ཡུམ་འདིས་སྟོན་པར་བྱེད།
 དེར་མ་ཟད། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་
 དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་དུ་བྱེད་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཐའ་ནས་
 གཞན་ལ་བསྟན་ཀྱང་བདགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་

མཚན་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། མཁས་པ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སོགས་
སྒྲིག་གསུམ་བྱང་། དེའང་བྱང་སེམས་རང་གིས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་
ཚྲོགས་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་འདོན་ཁྱང་།
དོན་དམ་པར་སྤྱག་བསྐལ་དང་སེམས་ཅན་དུ་འདུག་མི་འབྱུང་བས། ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་
མེད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྟེན་མེད་པ་སོགས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས་
སོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་གྱི་ལྷན་ཡོངས་ཚྲོགས་ཤིག་
བསྟན་པར་འདུག་སྟུང་སྟེ། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་
ཆོས་བརྟེན་ནས་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཞེས་པའི་དེ་སྐྱེས་ངས་
རྒྱས་ལ་སྟེག་དགོས། དགེ་བའི་བཤེས་གཞིན་ལ་གུས་པ། སྒྲ་མར་བྱ་བ་དང་།
མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། མཆོད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་དང་། ཐམས་ཅད་
དུ་འགོ་བ་ཞེས་པ་ཀྱན་རྫོབ་དང་མ་མཐོང་ཞེས་པས་དོན་དམ་བདེན་པའི་
ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེའང་ཐེག་གསུམ་གྱི་རྟོགས་
རིགས་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྡན་དུ་འདུས་ཤིང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལའང་བྱས་
བྱེད་དུ་འགོ་བས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གནས་
ལྷགས་གྱི་དོན་བཅལ་བའི་མཐར་མ་རྟེན་པ་དེ་གནས་ལྷགས་མཐོང་བའི་
དོན་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པས། མ་
མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
རྣམ་པ་ཞེས་པས་སྦྱིར་བསྟན་ནས། ཉན་ཐོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་
བརྟེན་པ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མཐོང་བར་མཛད་པ་ཞེས་བཤད་ཚུལ་

གཅིག་དང་། ཡང་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་བརྟུན་པ། སྦྱོར་ལམ་གྱིས་སྒྲོམ་བྱུང་
རྟེན་ནས་སྒྲིན་པར་བྱས་པས་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་ནས་གྲོལ་བར་བྱེད་པས། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བར་མཛད་
པ་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་གསུང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་དེ་
ཉིད་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཚེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁར་གནས་པའི་ཞེས་སོགས་
སྒྲི་ཀ་གསུམ་བྱུང་། དོན་བསྟུས་ན། ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་སྲིད་པ་ཚུ་སྟུང་གི་
གཞུགས་སུ་བཀོད་དེ། སྲིད་སོགས་ཉེས་པའི་ཚོགས་སྐྱེམ་པར་བྱེད་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱེད་ལས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དེས་སའི་རྒྱན་སྐྱེམ་པར་བྱེད་པ་དང་།
གཞུགས་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ལས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་བཞིན་
ནོ། །རིགས་ཤེས་གྱིས་སྟང་པོ་ལྗེའི་གནས་ལྷགས་བཅོལ་བའི་མཐར་དེ་ལྗེ་མ་
མཐོང་བ་དེ་དེ་ལྗེའི་གནས་ལྷགས་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐོགས་རེག་མ་མཐོང་བ་ལ་ནམ་མཁར་མཐོང་བ་
འཇིག་རྟེན་ན་བརྟུན་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། དེས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་
མིན་གསུང་། བུ་རྩ་ཤེས་གཞུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་བྱུང་མཚན་
ལ་མར་སྦྱར་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཤེས་མཚན་ལ་སྦྱར་བ་འདི་ཉིད་ཉི་མེ་
དང་བརྟུན་སྟོང་པ་སོགས་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་གསུང་། ཤེས་མཚན་ལ་
མཁྱེན་པ་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུངས།
བྱུང་མཚན་ལ་གཞི་ཤེས་གྱིས་དེ་མ་གསུངས་པས་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་མ་
བརྟུན། བྱུང་མཚན་གྱི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ། མི་མཉམ་པ། གཞལ་པ་ལས་
འདས་པ་སོགས་སྟུག་བདེན་དང་། འཕགས་པ་ཀྱན་སྟུང་སོགས་ཀྱན་འབྱུང་

བདེན་པ་དང་། དེ་ནས་བཞི་འགོག་བདེན་དང་། བཞི་ལམ་བདེན་ལ་སྒྱུར་
 དགོས་གསུང་། བྱང་མཚན་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། གང་གིས་དེ་
 ལྟར་མཐོང་བ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་དེ་སྐད་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་
 གྱི་སྒྲོ་ཀ་བཅུ་བཞི་བྱང་། མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར། ཞེས་
 སོགས་འདི་དག་གིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སོགས་བསྟན། རང་གི་ཡུལ་
 ནས་འདུ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་ལྟར་ནས། ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་གཉིས་ཤིན་
 ཏུ་འདས་ཏེ་ཞེས་སོགས་འཕགས་ཀྱན་སྤྱད་པའི་བྱང་མཚན་སོགས་བསྟན་
 ལ། འདི་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ན་ཉན་རང་ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་། ཉི་
 ཆོ་བ་ཡིན་པས་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་སུ་འགྲོ་མི་རུས་པར་མ་ཟད། སྲིད་
 ཞིའི་མཐར་ལུང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་གྱིས་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བར་
 གཞི་ལ་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ལམ་ལ་ཆོགས་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་
 ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྲིད་ཞི་གང་གི་འང་མཐར་མི་ལུང་བར་
 འབྲས་བུ་སྐྱུ་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་འཇུར་བ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་
 དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བྱང་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐབས་ཤེས་
 ཉི་ཆོ་བ་ནི་རྩ་སོ་མ་བཏང་བར་ཆུ་སྐྱག་པ་དང་། བྱ་ཆགས་ལེགས་པར་མ་
 བྱས་པར་ཆུ་མཆོར་ཞུགས་པ་དང་། ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་མི་གཡས་གཡོན་ནས་
 མ་བརྟེན་པར་འགྲོ་མི་རུས་པར་ས་ལ་འགྲེལ་བ་གསུམ་དང་འདྲ་ལ། བྱང་
 སེམས་གྱི་ཐབས་ཤེས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྲིད་ཞིའི་མཐར་མི་ལུང་བ་ནི། རྩ་
 སོ་ལེགས་པར་བཏང་བ་སོགས་དང་འདྲ། དེ་ལ་སྟོབ་མ་བཟང་པོ་ཞེས་
 སོགས་གྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐབས་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དེ་
 བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དེའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་།
 རང་གིས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པ་ལ་རག་ལས་
 ཏེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་བྱང་
 བའི་ཕྱིར། དེའང་སྟོབ་ཚོ་མིན་གྱི་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་ཚུལ་བཞིན་
 བསྟན་པ་ལས་ལམ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བས་ཐོང་
 ཐོག་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྦྱིན་དང་ཞེས་སོགས་སྟོག་གཅིག་
 གིས་རོ་མུང་མེད་པའི་དེ་བསྟན་ཏེ། ཕྱིན་དུག་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་སྒངས་པ་ལ་
 འདི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒངས་སོ། ཞེས་སྟོན་སེམས་དང་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་
 རོ་མུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒངས་པའི་ཆོའང་མངོན་ཞེན་དང་
 མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་རོ་མུང་མེད་པའི་བྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད།
 མཚན་ཉིད་ལ་བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱ་བྱེད་གསུམ་དང་།
 ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བཞི་ཡོད་པས། བྱེད་
 སྒྲུབ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་རིགས་
 གསུམ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་དགོས་པས་དེ་ཤེས་ཚུལ་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་
 ཆང་བར་མཚོན་པས་ཤེས་མཚན་དང་། དེ་ཤེས་པའང་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་
 ཡིན་ན་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཁྱེར་དགོས་པས་སྦྱོར་བ་འདི་
 ལ་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་སུ་ཆོགས་འབྱུང་བར་མཚོན་པས་བྱེད་མཚན་
 དང་། ཤེས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
 གཞན་ལ་མེད་ཀྱི། ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་སུ་
 མཚོན་པས་བྱད་མཚན་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་
 མཚོན་བྱའང་ཡིན་ཡང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དོད་ལི་ང་ཞེས་པ་མཚོན་བྱ་

དང་མཚན་བྱེད་གཉིས་ཀར་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་སྐྱེག་
བྱེད་མེ་དང་བསྐྱེག་བྱ་བྱུང་གིང་གཉིས་ཀར་འཇུག་པ་བཞིན་ཡིན་གསུང་།
བྱེད་མཚན་བརྩུག་གཅིག་ཡོད་པས་འདི་ལ་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་
དང་པོ་བརྒྱུད་མཁྱེན་གསུམ་ཐུན་མོང་གི་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ག་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར། ཉི་ལྟར་དང་རྒྱན་སྒྲུང་སོགས་སུ་དང་པོ་
དགུ་གཞི་ཤེས་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བྱེད་པར་
སྦྱར་ལ། འགྲེལ་ཚུང་འདིར་དང་པོ་གསུམ་གཞི་ཤེས་རང་ལྡོག་གིས་སྦྱབ་ཀྱས་
པས་གཞི་ཤེས་གྱི་བྱེད་པ་དང་། དང་པོ་དགུ་གཞི་ཤེས་གྱི་བྱེད་པར་འདོད་པ་
དག་གིས་ཀྱང་གཏན་དུ་ཕན་པ་སོགས་བྱི་མ་རྣམས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་
གཞི་ཤེས་གྱིས་སྦྱབ་མི་ལུས་གིང་། འདི་ཁ་ཅིག་གཞི་ཤེས་གྱི་བྱེད་པར་འདོད་
ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ནི་ལམ་ཤེས་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་བྱི་མ་བདུན་
ལམ་ཤེས་གྱི་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེའང་སྤྱི་ག་སློབ་དགེ་སྦྱབ་གྱིས་ཆེ་བྱི་མར་བདེ་འགོ་ལ་འགོད་པས་
བན་པ་དང་། ཆེ་འདིར་ནད་སོགས་ཞི་བར་བྱེད་པས་བདེ་བ་དང་། ཆེ་འདི་
ཕྱིའི་གནས་སྐབས་གྱི་བདེ་བ་དེའང་སྦྱག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་བདེ་བར་
སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མཐར་རང་གི་ངོ་བོ་སྦྱག་བསྐྱེད་དུ་སྒྲུང་ཞིང་སྦྱག་
བསྐྱེད་བྱི་མ་འདྲེན་པར་བྱེད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བདེ་བ་མ་ཡིན་
པས། གཏན་གྱི་བདེ་བ་མུང་འདས་སུ་འགོད་པའི་སློབ་པ་དང་གསུམ་གཞི་
ཤེས་གྱི་བྱེད་པ་དང་། སློབ་གཉིས་བག་ཆགས་སོགས་སྒྲོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་
ཏན་ཀྱན་རྫོགས་གྱི་གཙང་བ་དམ་པའི་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྦྱབས་དག་དང་།
སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བདེན་ཞེན་གྱི་མ་རིག་པ་བརྟོག་པས་གནས་དང་། སྤིང་།

ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་དཔུང་གཉེན་དང་། སྤིང་བཞི་རི་རབ་སོགས་
 རྩ་བ་གསེར་དཀྱིལ་ལ་ཐུག་ཅིང་། རྩུས་མཚམས་བཅད་པའི་མཚོའི་ནང་
 བས་ཡར་ཐོན་པའི་སྐྱམ་ས་དེ་ལ་སྤིང་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། སྤིང་ཞེས་མཐའ་
 བསྐྱོར་བའི་དཀྱིལ་གྱི་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་དེར་འགོད་པའི་སྤིང་དང་།
 རང་གི་སྤོ་དང་འཚམས་པར་དོན་སྒྲུབ་པས་ཡོངས་འདྲིན་དང་། རྩུ་རྩུས་སུ་
 ཡུན་རིང་པོར་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བྲངས་པས་འབྲས་དུས་སུ་འང་གཞན་དོན་
 འབད་མེད་ལྷན་འབྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བས་ལྷན་གྱིས་བྲུབ་པ་དང་། རྩོགས་སྤྲིན་
 སྤྱངས་གསུམ་མ་བྱས་བར་དུ་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་བདུན་ལམ་ཤེས་
 གྱི་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་གྱི་མཛད་པ་གཅིག་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བྱེད་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། བྱེད་མཚན་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཞེས་
 སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། དེ་འང་འགྲོ་བའི་སྒྲུབས་ཞེས་པས་གཞི་ཤེས་གྱི་
 བྱེད་མཚན་དང་། དཔུང་གཉེན་ཞེས་སོགས་གྱིས་ལམ་ཤེས་གྱི་དེ་སོགས་
 བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་འདིག་རྟེན་ལ་ཕན་པའི་བྱིར་ཞུགས་པ་
 དང་། འདིག་རྟེན་ལ་བདེ་བའི་བྱིར་དང་། འདིག་རྟེན་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་བའི་བྱིར་
 ཞུགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཕན་བདེ་སྦྱོབ་པ་སོགས་གྱི་བྱེད་པ་དང་
 པོ་དགུ་མཉམ་དུ་མདོར་བསྟན་ནས། རབ་འབྱོར་ངེ་ལྟར་ན། ཞེས་སོགས་
 གྱིས་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བསྟན་པས། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོ་འགྲེལ་ཆེན་
 དང་ཉི་མྱང་གིས་གཞི་ཤེས་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྤིང་དུ་གྱུར་པ་དང་།
 སྤྱང་བར་གྱུར་པ་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་ཀྱང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་
 དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱང་བའི་སྤིང་སོགས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་

གསུང་། རོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནི། དབེན་དང་ཞེས་པ་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་
 པས། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དབེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལུས་གནས་
 འན་ལེན་གྱིས་དབེན་པ་དང་། རྒྱ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ནམ་རྟོག་གིས་
 དབེན་པ། ཉོན་སྦྱབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ནི་གཞི་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་
 དངོས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 དང་གཉིན་པོ་ལ་དོན་དམ་པར་སྒྲུང་དོར་དུ་ཞེན་པ་འགོག་དགོས་པས།
 དེས་དབེན་པ་སྟེ་ཤེས་སྦྱབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་དང་བཞི་ནི་གཞི་
 ཤེས་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཞི་སྟེ་བྱི་མ་འདི་ཟིན་བྱེད་ལ་སྦྱོར་དགོས་གསུང་།
 བདེན་གཉིས་གྱི་ནམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོ་མའི་སྒྲུང་པོ་
 སོགས་སྣང་བ་ལྟར་དམིགས་ལུལ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་
 མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་ཕན་གཤོད་སོགས་ལ་ཅིས་སུ་བྱས་ཏེ། དེ་དག་ལྟ་བུ་
 ལས་སྒྲོ་བར་བྱེད་ཅིང་གདགས་གཞི་སེམས་ཅན་དང་། དེ་བདེན་གྲུབ་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་སྦྱོ་བོ་མི་མཁས་པ་དག་གིས་ཡང་ན་བདེན་པར་བརྩུང་
 སྟེ་འཇིགས་སེད་གྱིས་དམན་ལམ་དུ་ལྷུང་བའམ། ཡང་ན་སེམས་ཅན་གཏན་
 མེད་དུ་བརྩུང་སྟེ་གཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འཇུར་
 བས་དེའི་སྣང་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་
 ལས་བསྐྱེད་བར་དཀའ་བ་དང་། རང་གི་བསམ་པ་བརྟན་པས་ཐེག་པ་གཞན་
 དུ་དགྱི་བར་མི་རུང་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་།
 རྒྱུད་སྐབས་སུ་ཡུན་རིང་པོར་སྦྱབ་དགོས་པ་དེ། འབྲས་བུ་འགངས་ཆེ་སོང་
 བའི་རྟགས་ཡིན་པས་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐོན་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱིས་དེའི་
 ཆ་ཙམ་ལའང་འགྲན་མི་རྒྱས་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་

དམིགས་པ་དང་། མངོན་ཞེན་བཀག་པ་ལྔ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དེ་དང་། མཁྱེན་པ་
 རྩ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དམིགས་པ་
 དགོས་པས་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་
 ཐམས་ཅད་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 མེད་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་ལྟར་སྟོན་པས་འཇིག་རྟེན་དང་མི་མཐུན་པ་དང་།
 གཟུགས་སོགས་ཐོགས་མེད་དུ་ཤེས་པ་དང་། རོ་བོ་བདེན་པར་མེད་པས་
 གཞི་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་རོ་བོར་བདེན་པར་མི་འཕོ་བས་འགྲོ་བ་མེད་
 པ་དང་། རོན་དམ་པར་རྒྱ་ལས་མ་སྦྱེས་པས་སྦྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཉིད་མི་དམིགས་པ་སྟེ་བདུན་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཡིན་
 གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པར་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་སུ་དག་གིས་འཚལ་བར་འཇུག་ཞེས་
 པ་ནས། འདུལ་བ་ལས་བྱུང་། དབེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཞི་བསྟན་ལ། འདིར་དབེན་
 པ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་རྟགས་དང་མཚན་མ་ཤེས་སྦྱིབ་
 དང་བཞིས་དབེན་པར་རྒྱན་འདིར་གསུངས་པ་ནི་ཟབ་དོན་གསལ་བར་
 བྱེད་ཚུལ་ཡིན་གསུང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། ནས། དཀའ་བ་བཞི་དང་
 པ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཟུང་འདས་ལས་བསྐྱབ་བ་དེ་བསྟན། དེ་ལྟར་སྟོན་
 པ་དེ་གནས་ཚུལ་གསུམ་ལ་རེ་བར་མི་བཞི་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་ངས་པའི་དེ་བསྟན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ཉིད་ལ་རེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྩ་མ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
 ནས། གང་གིས་བསྐྱོམས་པར་མ་གྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་དག་

པའི་དེ་བསྟན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་
 མི་མཐུན་པར་བསྟན་ཏེ། ཉན། ལྟའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཙུ་ལྟོ། ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་མི་མཐུན་པའི་དེ་བསྟན། འདི་ཡན་ཆད་དུ་ལེའུ་བཙུ་ལྟོ་དང་། བམ་
 བོ་བཙུ་ལྟོ་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་བཙུ་ལྡན་འདས་ནས། ཐོགས་པ་
 མ་མཆིས་སོ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་དེ་བསྟན།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ལྟག་
 མ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། རོ་བོ་ཉིད་མཚན་དེ་ཉིད་སྤྲད་པར་འཆད་པའི་ཆོ།
 གྲགས་ཆེན་ལྡན་རྣམས་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་དུག་བྱུང་། དེའང་བྱ་དཀའ་གོ་ཆ་
 གྱོན་ཞེས་སོགས་གྱིས་དཀའ་དང་ཞེས་པའི་དེ་བསྟན་ཏེ། དོན་དམ་པར་མི་
 ཞེན་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་བཅེ་བ་སོགས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་
 འཇུག་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་གོ་ཆ་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབེན་དང་ཞེས་
 པའི་དེ་བཞི་སྟད་པ་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན། ཐེ་ཆོམ་སོམ་ཉི་ཡིད་བྲལ་
 ཞེས་སོགས་གྱིས་ངེས་པ་དང་ཞེས་པའི་དེ་བསྟན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་སོམ་ཉི་
 མེད་པར་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་བྲངས་པར་མི་རུས་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སུས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་མི་
 དམིགས་པའི་དེ། མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ་སོགས་བསྟན། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ནི། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་དང་མི་མཐུན་པའི་དེ་
 བསྟན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ནི། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གང་
 གི་ཆོའང་བདེན་སྟབ་གཞིར་བཞག་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི།
 བདེན་མེད་དུ་གནས་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སོང་བས་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་སྤང་

ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ གཉིས་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བཟུང་སྒྱུར་བའི་བར་རྒྱད་ལ་
 རྒྱེ་རིམ་བཤད་པ་ལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་དང་པོ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནི། ཐེག་
 བསྟན་ལས། བཟང་དང་སྟོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། །འདུན་བརྟན་ཞེས་
 སོགས་ལྟར། དགེ་བ་དང་འདུན་པ་གཉིས་བརྟན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེག་
 དམན་དུ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་མཚམས་
 ཤིག་ནས་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་མགོ་རྩམ་པར་གསུངས་པས།
 སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་མ་ཡིན་པར་གསེར་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་
 པ་ནས་འཛོག་གསུང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་བཟང་
 བ་དང་། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པས་འདུན་པ་བརྟན་པ་སྟེ་མདོར་
 བ་ཐབས་ཤེས་ལ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ནས་པ་ནས་སྦྱིན་སོགས་ནམ་
 མཁུན་གྱི་བར་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་མཁས་པ་ཡིན་གསུང་། ཐར་པ་ཆ་
 མཐུན་དེ་ཉིད་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཚེ། བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ། ཅེས་སོགས་
 སྟོོ་ཀ་གསུམ་བྱུང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བྱང་རྒྱུབ་དེའང་སྲིད་ཞི་གཉིས་
 ལ་བདེན་ཞེན་ཟད་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་དགོས་པས། དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་དུས་
 བའང་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པས་མཚན་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་
 ལ་སྟོབ་དགོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཐབས་ཆ་མ་ཆང་བ་
 མེད་པ་ལ་སྟོབ་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་སྦྱིན་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པར་མཁས་
 པ་དང་། གཤོག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱ་ནམ་མཁར་འཕུར་ནས་པ་དང་འབྲ་བ་
 ཡིན་ཞིང་། གཞན་དུ་ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་ཅམ་གྱིས་ནི་འདབ་གཤོག་མ་ཆང་
 བའི་བྱ་ནམ་མཁར་འཕུར་མི་ནུས་པར་ས་ལ་ལྷུང་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་

གྱི་སར་བཤོད་མི་ནུས་པར་དམན་ལམ་དུ་ལྷུང་བར་འཁྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་
 འདི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་ཉི་ཁྲི་སོགས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། སྟུང་པ་འདིར་ཡང་
 དག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པ་འདི་ལ་འཕྲོས་ནས་གསུངས་ལ། བརྒྱད་སྟོང་
 པ་དང་། ཉི་ཁྲི་ལས། རོ་བོ་ཉིད་མཆན་གྱི་དཀའ་དང་ཞེས་སེམས་ཅན་ལྟ་ངན་
 ལས་བསྐྱེད་བར་དཀའ་བ་དེ་ལ་ཡར་སྐྱུར་ནས་གསུངས། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དེ་
 ཉིད་བརྒྱད་སྟོང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། སྤྱི་ལོ་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟ་བུ། ཞེས་སོགས་ནས་མཆན་
 མའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་
 དགོས་ཏེ། ལམ་སྤྱིའི་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ཤིག་དད་སོགས་ཡུལ་ལྔའི་ནང་དུ་
 འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཆ་ཆང་
 བ་གཅིག་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་དུ་འདུས་པ་གང་ཞིག་སྐྱབས་འགོ་
 གཙོ་བོ་དང་། རྒྱང་འབྲིང་གི་ལམ་གཞན་རྣམས་སྐྱབས་འགོའི་ཡན་ལག་
 ཡིན་པས། སྐྱེས་བུ་རྒྱང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དད་པའི་དབང་པོ་དང་། སྐྱེས་
 བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དབང་པོ་ཕྱི་མ་བཞིའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེའང་ཡིན་
 ཏེ་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྐྱབས་འགོ་ནི་སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་
 དད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་བྲག་ཐིག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་
 བསྐྱེད་ནི། བསམ་པ་སྤུན་ཆོགས་དྲན་པ། ཞེས་པས་བསྟན། ལྷགས་ནས་ཕྱིན་
 དུག་སྤྱི་ལ་སློབ་ཚུལ། སྤྱིན་སོགས་སྟོད་ཡུལ་བཙོན་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་
 བྲག་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སློབ་ཚུལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེས་སོགས་གསུམ་གྱིས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་ཆད་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་དད་
 པ་དེའང་ལྷན་དད་དུ་མ་སོང་བར་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཤེས་ནས་

དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྤངས་པ་བྱད་པར་གསུམ་ལྟན། རྟོགས་པ་
བྱད་པར་གསུམ་ལྟན་སོགས་འབྲས་བུ་སྤུང་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་དག་རྒྱ་མེད་
རྒྱེད་མེད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་བཅེ་བ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་བསམ་སྦྱོར་སྤུང་སུམ་ཚོགས་ལས་འབྱུངས་པར་
འདུག་སྐྱམ་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་པ་དེ། འདིའི་
དད་པ་ལ་མཁས་པའི་ཚད་དང་། གང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེའང་ཐབས་ཤེས་
ཡ་མ་བྲལ་བར་ཡར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་ཆང་བར་ཉམས་སུ་ལེན་
ཤེས་པ་དེ་བཙོན་འབྲས་ལ་མཁས་པའི་ཚད་དང་། དང་པོ་ཀུན་སྤོང་གི་
སྐབས་སེམས་གསལ་འདེབས་བྱལ་བྱས་ཀྱང་། དངོས་གཞི་དེར་འཇུག་གི་
སྐབས་ཆེས་མེད་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། དང་པོ་གསལ་བྱེད་པ་དེ་
དན་པས་རྒྱུན་བསྐྱངས་ཏེ་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གང་གི་སྐབས་སུ་དན་
འདུན་དུ་རེ་བ་ཡོད་དགོས་པའི་གནད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། དན་པ་ལ་
མཁས་ཚད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་བྱིང་རྟོན་དང་བྲལ་བ་ཙམ་
མ་ཡིན་པར་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་
ཐབས་བྱད་པར་ཅན་ལ་བྱས་ནས་དེ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡ་
མ་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་པ་འདིའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཁས་ཚད་དང་།
སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའང་ཐབས་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་
སྟོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་པ་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་མཁས་པའི་ཚད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ནམ་པར་མི་རྟོག་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་
ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་གསུངས། ཆོས་ནམས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཤེས་
པའི་ཤེས་རབ། ཅས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང་།

ཐར་བར་བཤོད་པའི་ལམ་གྱི་མགོ་ཚུགས་པ་ནས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་།
 མཐོང་ལམ་ལ་ཐན་འདྲགས་པའི་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་པས་ངས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ཞེས་
 གསུངས། ངས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ནི། རྩོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། ཞེས་
 པ་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ལ། འདིར་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྒྲོམ་པ་ནི་སྐབས་བཞི་
 པ་འདིར་ཞེས་བཤད་དགོས་པས། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྐར་སྐབས་དང་པོ་དེར།
 དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་ལམ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤང་ནས་གཙོར་འདོན་བྱས་ནས་བཤད་ཟིན་
 པས། སྐར་ཡང་སྒྲོམ་ནས་བཤད་མི་དགོས་ལ། སྦྱོར་ལམ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆ་
 རྣམས་སྐབས་བཞི་པ་འདིར་གཙོར་འདོན་བྱས་ནས་འཆད་ཅེས་པའི་དོན་
 འོ། །དེའང་བྱམས་སོགས་བསྐྱེམ་པ་ལ་དང་པོ་ཆགས་སྤང་གིས་རིས་སུ་མ་
 ཆད་པའི་མཉམ་པ་སྐབ་དགོས་པས་མཉམ་པའི་སེམས་དང་། བདེ་བ་སྐབ་
 པའི་བྱམས་པ་དང་། སྤྱག་བསུལ་སེལ་བའི་ཕན་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་མེད་པ་
 དང་། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་དང་། འདིར་ལྟ་ཆན་
 གཉིས་སུ་བྱས་པ་ནི། ཕྱི་མ་གཉིས་རེ་སྟོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་
 ལ། རང་ལས་ན་ཆོད་རྟག་པ་རྣམས་ལ་པ་མའི་སེམས་དང་། ལྟ་ཆན་མཉམ་
 པ་རྣམས་ལ་སྦྱུན་དང་སྤིང་མའི་སེམས་དང་། རང་ལས་རྒྱུད་བ་རྣམས་ལ་བྱ་
 དང་བྱ་མའི་སེམས་དང་། ཕན་པའི་བཤེས་དང་། ཡིད་བཟན་པའི་གྲོགས་
 དང་། རང་གི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྦྱུན་སོགས་ཀྱི་བདུན་བརྒྱད་ཚུན་
 ཆད་གཉེན་དང་། རིགས་སུ་མི་གཏོགས་ཀྱང་ཞང་པོ་སོགས་ཀྱི་བདུན་བརྒྱད་
 ཚུན་ཆད་ནི་སྤྱག་གི་གཉེན་མཚམས་དང་ལྟ་སྟེ་བཅུ་པོ་དེ་རྩོད་ཀྱི་དམིགས་
 པ་ཡིན་འོ། །རང་ཉིད་སྤྱིག་སྤོང་དགེ་སྦྱབ་ལ་གནས་ཏེ་གཞན་དེ་ལ་འགོད་

པ་དང་། དེ་ལའང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་ནས་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་མེ་
 སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཅེ་མོའི་དམིགས་པ་དང་། རང་
 གིས་བདེན་བཞིའི་འཇུག་ཚུགས་པར་བྱས་ཏེ་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་།
 བཀོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚེས་པར་བྱོད་ཀྱིས་དེ་བྱས་པ་ལེགས། ད་དུང་ཡང་
 རྒྱབས་ཤིག་ཅིས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་བཟོད་པའི་
 དམིགས་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཉེན་ཅན་སྤོང་པ་དང་། བྲོལ་བར་བྱེད་པ་
 ནི་ཚས་མཚོག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་གསུང་། སྦྱོར་ལམ་དེ་ཉིད་སྦྱད་པར་
 འཆད་པའི་ཆེ། སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་
 གང་། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་བྱང་། དེའང་རྒྱང་པ་དང་པོ་དེ་བྱང་ལྷོ་
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་ཡར་སྐྱར་བ་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་ལ་མར་
 སྐྱར་བ་འདི་སྒྲོ་ངོར་བདེ་ཞིང་། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་འགྲིག་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་
 པར། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཇུག་རྫོགས་མཚམས་སུ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 སྦྱོར་ལམ་གྱི་མགོ་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འཚལ་བས། ཞེས་གསུངས་པས་
 སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་དེ་ལའང་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པའི་བྱིར། སེམས་སྟོམས་ཞེས་པས་
 ལྷ་ཚན་དང་པོའི་ཐོག་མ་དང་། པ་མའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་པས་ལྷ་ཚན་གཉིས་
 པའི་ཐོག་མ་དེ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་པན་པའི་སེམས་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་
 ནི། དཀའ་ལེ་བ་ཞིག་འདུག་སྟེ་དབྱེད་དགོས་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས།
 དེ་ནས་བཙུག་ལྟན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྟན་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་
 འབྱུང་བར་འཚལ་བས་རི་ལྟར་གནས་པར་བཟུ། རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བཟུ།
 ཞེས་སོགས་རྗོད་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྤིག་པ་ཐམས་ཅད་

ལས་ལྟོག་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཅེ་མོའི་དམིགས་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་འདུག་
 པའི་བར་དང་། ཞེས་པའི་ཆོག་འདིས་བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལ་གནས། ཞེས་པ་ནས། གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་ཡང་དག་
 པར་བསྐྱལ་བ་དང་། དེའི་བསྐྱགས་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 བས་དགའ་བར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཅུ་
 རྟག་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་
 གསུང་། སྒྲིར་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་གྱི་ས་
 བཅད་གཉིས་ཡོད་པས། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་ནི། སྒྲིར་འབྲས་བུ་ཆོས་
 སྒྲི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། སྐད་ཅིག་སྒྲིར་རྒྱན་མཐར་འཇོག་པ་ལ་མཁས་
 པ་རྣམས་མི་མཐུན་པ་མེད་ཀྱང་། མངོན་རྟོགས་དང་པོ་རྟག་ལ་དངོས་
 བཏགས་དང་ས་མཆོམས་སོགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ། སྐབས་
 དང་པོར་རྣམ་མཁྱེན་ནས། བརྒྱད་པར་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲིའི་བར་བཤད་པའི་
 གོ་རིམ་འདི་ལྟར་དུ་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བའི་ཆེ་དང་པོར་སྐབས་དང་པོའི་རྣམ་
 མཁྱེན། དེ་ནས་གཉིས་པས་ལམ་ཤེས། དེ་ནས་གསུམ་པས་གཞི་ཤེས་སོགས་
 ཆོས་སྒྲིའི་བར་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། ལམ་རྒྱུད་པར་འདོད་པའི་
 ལུགས་དང་། དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་སོགས་གསུམ་དངོས་གནས་པ་
 ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུ་ཐོན་དང་རྒྱ་བྱིས་སུ་བཤད་པས་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བའི་ཆེ་གོ་
 རིམ་བཞོག་དགོས་པ་དང་། སྐབས་བྱི་མ་གསུམ་དུ་རྒྱ་ཐོན་དང་འབྲས་བུ་
 བྱིས་བསྟན་པ་ནི། ལམ་ཁྲུག་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་
 དང་། བྱི་མ་གསུམ་གྱི་བཤད་ཚུལ་འདི་གཟུགས་སུ་སྐབ་ན་ཁྲུག་པ་བྱས་ཡོད་

པ་འབྲ་བ་ཞིག་ཡིན་གསུང་། མཐར་གྱིས་སྒྲིབ་བའི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་མཐོང་
སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་གསུངས་
པས་དེ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར། སྐབས་དང་པོ་དྲུག་རེ་རེ་
ནང་དུ་སྒྲིབ་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ཡང་ཡང་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་གོལ་སར་ལྷུང་
བའི་ཉེན་ཆེ་བས། དེའི་སྒྲོམ་སྒྲིབ་མེད་ཚུལ་ནི་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཤེས་
བྱ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་
ནས་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་ངེས་པ་དང་། དེ་གོམས་པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་དགོས་པ་དང་། གཏན་ལ་
དབབ་བྱའི་གཞི་གསུམ་སོ་སོ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་སྒྲིབ་མེད་ལ་སྤོང་སྟེ། སྐབས་
ཕྱི་མ་གསུམ་ནི། སྒྲིབ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལམ་སྒྲོམ་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་
དགོས་པས། སྐབས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། ཉིང་
ངེ་འཇིན་གྱི་ཆལ་སྒྲིབ་བའི་ཆེད་དུ་གོ་རིམ་དཀྲུགས་ཏེ་ཐོད་ཀལ་ལམ་སྟེལ་
ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་སྒྲོམ་པ་སོགས་སྒྲོམ་ཚུལ་དུ་མ་
ཞིག་གསུངས་པས། སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་སྔ་མ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་སྒྲོམ་པ་ལྟ་
བུ་མ་ཡིན་པར་རང་རང་སྒྲོམ་པ་ནས་རྒྱན་མཐའི་སྔ་ལོགས་བར་དུ་སྒྲོམ་
དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རེ་རེ་ནང་དུ་འང་སྒྲིབ་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ག་
བསྟན་པ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་སྒྲིབ་མེད་གསུང་། བག་ལ་ཉལ་ཀྱང་འཛིམས་པ་
དང་། སོགས་གསུངས་པས་སྐབས་བཞི་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་
ཤེས་སུ་འདོད་པ་སོགས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་དང་པོའི་སྒྲིབ་ལམ་
ཡང་དངོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉིང་འཇིན་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དེ་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཏེ་ས་བརྒྱད་

པ་ནས་ཡོད་པར་འདིའི་བཤད་བྱའི་མདོ་ན་གསུངས་པ་དང་། ལུང་སྟོན་པ་
 དང་རྫོམ་པ་ཟད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད། །ལ་ཅིག
 རི་ལྷར་བཟོད་ཆེན་སྐད་ཅིག་མ། །གཅིག་ཡིན་དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་
 གསུངས་པས་ཆོས་མཆོག་ལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་མི་
 འཐད་པར་བཅད་པའི་ལན་དུ་ཁྱོད་ལྷར་ན་ཆོས་མཆོག་དངོས་མ་ཡིན་གྱི།
 ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་གསུངས་དགོས་པ་ལ་མ་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཆོས་མཆོག་ཡིན་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་ལུང་དེས་
 ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བའི་འདོད་ཚུལ་སྟོན་ལ། འདི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲིར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་ལན་བཏབ་པ་དང་། དེར་མ་
 ཟད་བཞི་པ་འདིར་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱུད་ལ་སྟེ་ཚུལ་བཤད་ནས་དེའི་འོག་
 དུ་སྒྲིར་མཐོང་སོགས་མི་བཤད་པར་བརྒྱལ་ཏེ་ས་བརྒྱད་པ་བཤད་པ་ནི་
 འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་འོང་གསུང་། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་
 མགོ་ངོས་བབྱང་བའི་སྟོན་ས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བབྱང་།
 སྒྲིར་ལམ་དང་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་། སྒྱ་གཉིས་འབྲུབ་ཚུལ་སོགས་
 ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སྒྲིར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་གྱི་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་
 མདོར་བསྟན་ནི། མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ཅེས་སོགས་སྟོ་ག་
 གཅིག་གིས་སྒྱིར་མདོར་བསྟན་ནས། བྱེ་བྲག་སྒྲིར་ལམ་གྱི་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
 རྟགས་གཟུགས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་ལྡོག་པ་
 སོགས་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་མདོ་ལས་བཞེད་པ་དེ་དག་སྒྲིར་ལམ་ལ་གནས་པའི་
 བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་མདོ་ན་སྒྲིར་ལམ་གྱི་སྐབས་ཡུལ་
 གཟུགས་སོགས་ལ་གཙོ་བོ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་

སྐབས་ཡུལ་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གསུང་། གཞུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྷོག་པ་དང་། ་ནས། སངས་རྒྱས་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྟགས་ཉི་ཤུ་བོ་གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ཀ་གཅིག་གིས་རྟགས་ཉི་ཤུ་དོད་ཅེ་བཟོད་མཚོག་བཞིའི་སྐབས་སུ་རིམ་བཞིན་འཛོག་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ་དང་། བདེན་བཞི་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟད་པ་སྟེ། དེའང་མཛོད་ལས། བདེན་གསུམ་མཐོང་ན་ཚུལ་བྲིམས་དང་། ་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ། ་ལམ་མངོན་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། ་དེ་ཡི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་། ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟག་ཀུན་གཉིས་དང་འགོག་བདེན་ཤེས་པས་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་དད་པ་དང་། ་ལམ་བདེན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས། དེ་སྦྱབ་པ་བོ་དགེ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཆོས་དགོན་མཚོག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཅས་པ་ལྟར་འགོག་བདེན་ལ་འཛོག་དགོས་པས། འགོག་བདེན་ལ་དོན་གཉེར་སྦྱེ་བ་ལ་སྟག་ཀུན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ་སྦྱིར་མངོན་པ་ཀུན་བདུས་སོགས་སུ་མངོན་རྟོགས་བདུན་གྱི་ས་བཅད་བྱས་པའི་སྟངས་ནས་གསུངས་ལ། མཛོད་ཀྱི་གནས་དྲག་པ་འདིར་ཡང་ཆོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྟོམ་མི་སྟོབ་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྟན་པས་མངོན་རྟོགས་ལྡ་དང་། བོང་གི་དེའི་མཐུག་ཏུ། རྩས་སུ་གཉིས་ཏེ་དད་པ་དང་། ་ཚུལ་བྲིམས་རི་མ་མེད་པ་ཡིན། ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དགོན་མཚོག་མངོན་རྟོགས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་

དད་པ་ལ་འདོག་པས་དེ་དང་། ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་མངོན་རྟོགས་ནི། ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་འདོག་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱགས་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་
མངོན་རྟོགས་ཏེ་མངོན་རྟོགས་བདུན་གྱི་ནམ་གཞག་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་།
རན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་སྟེ་མི་མ་ཡིན་གྱི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་དང་།
རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་སོགས་མིའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་སྟེ་མི་དལ་བ་བརྒྱད་
ཟད་པ་དང་། ཟད་པ་ནི་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་ཐེ་ཆོམ་ལའང་སྒྱུར་
གསུང་། སྤྱང་རྩེས་གཞན་ཆོས་ལ་སྒྱུར་བ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་མཐུན་
པར་སྒྱུད་དགོས་པས། རང་སྤྲིག་སྤོང་དགེ་སྦྱབ་ལ་གནས་ཏེ་གཞན་དེ་ལ་
འགོད་པ་དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ལྟར།
སྤྱིན་སོགས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་གཞན་ལ་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་གཞན་གྱི་
རྟེན་ཅན་ཏེ། དེ་ཡིན་ཚུལ་ནི། ཉན་རང་གིས་ཟང་ཟིང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་
གཞན་ལ་གཏོང་ཡང་། རྣམ་སྤྱོན་ལ་རེ་ཞིང་རང་ཁོ་ནའི་དོན་གཞིར་གཞག་
པའི་སྟེང་ནས་ཚུར་སྦྱབ་པ་ཡིན་པས་རང་གི་རྟེན་ཅན་དང་། བྱང་སེམས་
ཀྱིས་ཟང་ཟིང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཏོང་བར་མ་ཟད། བཏང་བའི་འབྲས་བྱ་
རྣམས་ཀྱང་གཞན་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་གཞིར་བཞག་
པའི་སྟེང་ནས་སྦྱབ་པས་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉི་ཆོ་བ་དང་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རྟག་ཆད་
ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དབུས་དེ་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་། མགོན་
པོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་དབུགས་ཅམ་ཡང་། །མཐའ་དག་འགོ་ལ་སྤྲོན་པའི་རྒྱར་
འཁྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་ལྟར་སྟོན་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཐ་ན་

དབྱགས་འབྱུང་རྩབ་ཚུན་ཆད་གཞན་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེའང་གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་
 བ་ཞིག་ཡོང་བ་ནི། དུམས་ལུས་སོགས་དང་ཞེས་པའི་དེ་ཡིན་ལ། འདོད་པ་
 ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། གཉིད་དང་། རླུགས་པ་དང་། རྟོན་
 པ་དང་། འཁྱོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ལྷ་སྟོང་བ་སྟེ་རླུགས་གཉིད་གཉིས་
 གཅིག་དང་། འཁྱོད་རྟོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། འདོད་ན་སྒྲིབ་
 རྒྱུ་མི་མཐུན་དང་། ཟས་དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་གཅིག་ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གཉེན་པོ་དང་ཟས་དང་བྱ་བ་གསུམ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་
 རོ།

མི་མཐུན་པ་ནི་གཉེན་པོ་སྟེ་རླུགས་གཉིད་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་
 རྣམ་བའི་འདུ་ཤེས་སྟོམ་དགོས་པས་གཉེན་པོ་གཅིག་པ་དང་། རླུགས་གཉིད་
 གང་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་དེ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཟས་སུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་གཉིས་
 ལུས་ཐང་ཆད་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བས་དེ་གཉིས་ཟས་གཅིག་པ་དང་། དེ་
 གཉིས་ཀྱིས་སེམས་དགེ་བའི་རྩྱགས་ལ་འགྲོར་མི་འཇུག་པར་ཞུམ་པར་བྱེད་
 པས་བྱ་བ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། འཁྱོད་རྟོན་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི། དབྱ་མ་
 སྟེང་པོ་ལས། རྟོན་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་
 བྱེད། ཅིས་ཀྱང་གསུངས་ལ། གཙོ་པོ་ཞི་གནས་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པས་དེ་
 གཉིས་གཉེན་པོ་གཅིག་པ་དང་། སྟོན་ཀྱི་ཉི་དུ་བྲན་པ་དང་། རྩལ་མིན་ཡིད་
 བྱེད་སོགས་ལས་བྱུང་བས་དེ་གཉིས་ཟས་གཅིག་པ་དང་། སེམས་མ་ཞི་བར་
 བྱེད་པས་དེ་གཉིས་བྱ་བ་གཅིག་པ་ཡིན་གསུང་། བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་
 བཅོམ་པ་མ་ཡིན་ཡང་། འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་བ་ཞིག་ཐོབ་པ་དང་།

འགྲོ་བའི་ཆོ་ནའང་སློག་ཆགས་ཕྱ་མོ་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་དཔུང་བྱས་ཏེ་
གོམ་པ་འདོར་བ་སོགས་སློག་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་ལམ་གང་གི་སྐབས་སུའང་དགེ་
མི་དགེ་སོགས་དོན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གང་ཏུ་འདུག་སྐུམ་ཏུ་བློ་ཤེས་ཀྱིས་
བྱ་ར་བྱེད་པ་དང་། གཙང་སྐྱ་མི་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་
ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཤིང་། སྐ་དང་ལྷ་མ་གྱིས་སྐྱས་བྱེད་པ་ལྟ་
བུ་སོགས་གཏན་ནས་མི་རུང་བས་གཙང་སྐྱ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྒྱལ་བས་སྦྱོད་
ལམ་གྱིས་འདུལ་དགོས་པར་གཟིགས་པ་ལ་འཕགས་པ་རྟ་ཐུལ་གཏོང་བར་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པས། གཙང་སྐྱ་བྱེད་པ་འདི་ལ་
དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་གསུང་། ལུས་ལ་སྤྱོད་བྱེད་རིགས་མི་
འབྱུང་བ་དང་། གཞན་འཁོར་ཏུ་བསྐྱུ་བ་སོགས་བྱང་པོ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་
ཀྱ་ཀྱ་མེད་པ་དང་། རྟེན་བཀྱར་ཆེས་ཆེར་མི་བྱེད་པར་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་
ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། སྦྱོར་སོགས་ལ་སློབ་པའི་ཆོ་སེར་སྒྲ་སོགས་
འགོག་པ་དང་། སློ་ངོར་བདེན་པ་གཉིས་འགལ་འདུ་ལྟ་བུར་སོང་ན་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སློ་ངོར་མ་འདུས་པ་ཡིན་པས། སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་དཔུང་བའི་
ཆོ་རྟེན་འབྱུང་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ལུས་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་ལ་དཔུང་བའི་ཆོ་
སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བྱངས་ཏེ་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་
དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བའམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པ་ཡིན་ལ།
སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཏུའང་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་དབྱལ་བར་གནས་
དགོས་པ་ལའང་མི་འཛིགས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་
རྟེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སུས་ཀྱང་ལམ་གཞན་ཏུ་ཁ་བྱངས་པར་མི་ལུས་པ་སྟེ།
རང་ལམ་ཏུ་རིགས་ངེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་བཞག་

པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་སྤྱི་ལོ་སྟོན་པ་རྟོགས། དེ་ནས་དོན་སྤྱི་ལོ་གསལ་སྤང་
 ཐོབ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་མནན་པའི་མཚམས་ཤིག་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 སྤོང་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བྱས་པར་ཡིད་ཆེས་རྟེན་
 པས་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡང་དག་པའི་
 རྒྱུན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། བདུད་
 རིག་ཅན་གྱིས་དབྱལ་བ་སོགས་སྤྱལ་ཏེ་བསྐྱུ་བར་བྱེད་ཀྱང་ཕྱིར་ལྡོག་མི་
 བྱས་པ་དང་། སྤྱིད་ལམ་ཐམས་ཅད་དོན་དང་ལུན་པས། སངས་རྒྱལ་དབྱེས་
 པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགེས་པ་ནི་བར་
 རྟེན་དང་། དབྱེས་པ་ནི་བར་གསར་ཡིན་པས། དོན་གཅིག་ཡིན་གསུང་།
 སྤྱིར་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ།
 འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གསུམ་དང་རྒྱུ་པ་གསུམ་བྱུང་།
 དེའང་སྒྲི་ཀ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་ལམ་པ་མཐུ་ཆེ་བ་དག་ཉོན་མོངས་
 སྤོངས་པ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་
 ལས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བསྟན་དུ་གསེལ། ཞེས་ངི་བ་དང་། མདོར་
 བསྟན་ནས། ཐམས་ཅད་འདུ་ཤེས་བྲལ་ཞེས་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་སམ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་རོ་གཅིག་པའི་
 རྟགས་དང་པོ་དང་། དགེ་སྤྱོད་དག་དང་། བསྟན་རྟེན་གྱི་རབ་བྱེད་ཅེས་པས་
 དཀོན་མཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་དགེ་སྤྱོད་སོགས་གཞན་གྱི་ཟེར་ཟེར་གྱི་
 རྗེས་སུ་མི་འབྲངས་ཤིང་རིགས་པ་དང་ལུན་པར་གཞན་ལ་འང་སྤྱིར་བར་བྱེད་
 པ་མེ་ཆོམ་ཟད་པའི་དེ་དང་། དན་སོང་གསུམ་སྤོང་ཞེས་པས། དེ་གསུམ་གྱིས་
 མཆོན་པའི་མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤོང་བའི་དེ་དང་། དགེ་བཅུའི་ནས་བཙོན་ཞེས་

པས་དགེ་བཅུ་ལ་འགོད་པའི་དེ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པར་ནས་སྟོན་ཞེས་
 པས་གཞན་གྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་དེ་དང་། ཆོས་ལ་གཅིག་ཏུ་དགའ་ཞེས་པས་ཟབ་
 མོའི་དོན་ལ་སོམ་ཉིའམ་ཆེ་གཉིས་མི་བྱེད་པར་ཆེ་གཅིག་པའི་གཉིན་པོ་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་སྤང་བྱ་སྦྱིབ་པ་ལྟ་དང་བག་ལ་ཉལ་འཛུམས་
 པའི་དེ་གཉིས་གོ་བས་རྟགས་གསུམ་དང་། རྟག་ཏུ་ཆོག་འཇམ་ལྡན་ཞེས་
 པས་འདིར་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བྱམས་ལུས་སོགས་གྱི་དེ་དང་། འགྲོ་
 འཆག་ཉལ་འདུག་ནས་འཁྲིལ་མེད་ཅེས་པས་ཐག་རིང་པོར་བརྒྱུད་ཏེ་འགྲོ་
 བས་འགྲོ་བ་དང་། ཐག་རིང་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཁང་པའི་ནང་ལྟ་བུར་པར་
 འགྲོ་ཚུར་འགྲོ་བྱེད་པའི་འཆག་པ་སོགས་སྟོད་ལམ་བཞི་གང་གི་ཆོའང་བྲན་
 ཤེས་དང་ལྡན་པས་ཆོས་འདུལ་བ་ལྟར་གཉའ་ཤིང་གང་ཅམ་ལྟ་བ་སོགས་གྱི་
 དེ་དང་། གཙང་བྱས་ནས། གསུམ་པོ་དབེན་ཞིང་དག་ཅེས་པས་ཟས་གོས་
 གནས་མལ་ལ་ལོངས་སྟོད་པའི་ཆེ་གཙང་མའི་གོས་འཆང་ཞིང་ལུས་དག་
 ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་དག་པས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དེ་བསྟན་ལ།
 ལུས་དག་པས་སྲིན་བྱ་མི་འབྱུང་བའི་དེ་དང་། ཡིད་དག་པས་གྲུ་གྲུ་མེད་
 པའི་དེ་དང་རྟགས་གསུམ་བསྟན་ཏོ། རྟེན་འདོད་མ་ཡིན་ཞེས་པས་རྟེན་
 བཀྱར་ལ་མི་ལྟ་བར་སྤྱད་པའི་ཡོན་ཏན་ལེན་པའི་དེ་དང་། རྗེས་ཐམས་
 ཅད་གྱི་ནང་ནས་བསྐང་གི་རྗེས་མཆོག་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟར་བྱུ་མཆོག་གི་རྗེས་
 སུ་ཞུགས་ཏེ་སོང་ན་གཞོད་འཆེ་སོགས་མི་འབྱུང་ཞིང་རྩ་ཆུ་སོགས་དང་
 ལེགས་པར་འཕྲད་འོང་བ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་
 བྱང་པོ་ནས་འགྲོ་བའི་དེ་དང་། རྟག་ཏུ་ཆོས་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་
 པར་མི་འཆོ་བ་ལ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་པན་པ་སྦྱབ་པ་ལ་སྦྱག་བསྐུལ་སེལ་

དགོས་པས་དེའི་སྟུག་བསྐྱེལ་སྒྲིང་བའི་ཚབ་ཏུ་རང་ཉིད་བསྐྱེལ་བར་དཔྱལ་
 བར་མེ་ནང་དུ་གནས་དགོས་ཀྱང་མི་འཇིགས་པའི་དེ་དང་། བདུད་ཀྱི་ནས་
 མི་འཇོག་ཅེས་པས་བདུད་ལ་བདུད་དུ་རྟོགས་པ། གཞན་ངིང་མི་འཇོག་པ་
 དང་། སངས་རྒྱུ་དཀྱེས་པའི་དེ་གསུམ་བསྐྱེལ་ནས་བསྟན་གསུང་། ཉགས་
 དེ་དག་བརྒྱད་སྟོང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ནས།
 རྣམ་པ་གང་དག་ལགས། ཉགས་གང་དག་ལགས། མཚན་མ་གང་དག་
 ལགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡན་པའི་དེ་འཆད། དེ་
 བཞིན་ཉིད་དེ་དང་། ནས། བེམ་རྩུར་མི་བྱེད། ཡིད་གཉིས་མི་བྱེད་ཅེས་
 སོགས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་དེ་དང་། རབ་འབྱོར་ཡང་བྱུར་མི་ལྡན་པའི་
 ནས། ངན་སོང་དུ་མི་སྦྱེ་ཞིང་། བུད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་
 ཁོམ་པ་ཟད་པའི་དེ་དང་། རབ་འབྱོར་ནས་དགེ་བ་བརྩེའི་ལས་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་དགེ་བར་འགོད་པའི་དེ་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནས། ཆོས་
 བསྟན་པ་འདིས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་དང་། རབ་
 འབྱོར་ནས། ཆོས་ཟབ་མོ་བཤད་པ་ལ་བེམ་རྩུར་མི་བྱེད། ཅས་སོགས་ཀྱིས་
 གོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པའི་དེ་དང་། དེ་ཕན་པའི་ནས། ཆོག་འཇམ་པར་འགྱུར་
 ཞེས་པས་བྱམས་ལུས་སོགས་ཀྱི་དེ་དང་། ཟུགས་པ་དང་གཉིད་ཆུང་། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་སྦྱིབ་པ་ལཱའི་དེ་དང་། བག་ལ་ཉལ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པས་
 བག་ལ་ཉལ་མེད་པའི་དེ་དང་། དེ་བླན་པ་ཉི་བར་བཞག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་
 བླན་ཤེས་ལྷན་པའི་དེ་དང་། རབ་འབྱོར་ནས། ཆོས་གོས་ཡོངས་སུ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་གཙང་བའི་དེ་དང་། སེམས་ཅན་ནས་སྤྱིན་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 སྤྱིན་བྱ་མེད་པའི་དེ་དང་། རབ་འབྱོར་ནས་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་གྲུ་གྲུ་མེད་པའི་དེ་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནས། ཉིད་པ་
 དང་། བཀའ་སྟེ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཡིན་ཏན་ཡང་དག་པར་
 ལེན་པའི་དེ་དང་། སྤག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་མང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདིས་
 སེར་སྒྲ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དེ་བསྟན་ཏེ་སྤག་དོག་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་གོང་
 འཕེལ་དུ་འགོ་བ་སོགས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྤྱུག་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པས་
 འདིར་སྤག་དོག་ཤོག་མར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་གསུང་། ཆོས་ཟབ་མོ་དག་བཤད་ན་
 བས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟོའི་གནས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལྡན་པར་འགོ་
 བའི་དེ་དང་། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བདུད་རྒྱུག་ཅན་དེས་སེམས་ཅན་དམུལ་
 བ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་མངོན་པར་སྤྱུལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་དམུལ་
 བ་ཆོལ་བའི་དེ་དང་། བམ་པོ་བརྟུ་བྱག་པ། རབ་འབྱོར་ནས། འཁོར་བའི་
 སྒྲིད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ངེད་མི་འཇོག་པའི་དེ་སོགས་བསྟན་
 པ་ཡིན་ཏེ། བདུད་རྒྱུག་ཅན་གྱིས་དང་པོར་ཆོས་ལས་ལྷོག་ཨེ་རུས་བལྟས།
 དེ་མ་རུས་པར་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྷོག་ཨེ་རུས་བལྟས་ཀྱང་ལྷོག་པར་མི་རུས་པ་
 སོགས་ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་མཆན་ཡིན་གསུང་། མཐོང་ལམ་གྱི་
 རྟགས་བརྟུ་བྱག་ནི། སྤང་ཆེ་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སོགས་ལྟར་མཉམ་
 གཞག་ཏུ་རོ་གཅིག་ཀྱང་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་སྒྲིམ་སྟོབས་ཀྱིས་ལག་
 རྟེན་བརྟུ་བྱག་ཡོད་པའི་སྒྲིན་ནས་བཞག་ལ། དེའང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་འདུ་
 ཤེས་ལུལ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ་དང་། ཉེར་ལེན་ནང་ན་ཡོད་
 ཀྱང་ཕྱིར་རྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྟུབ་པ་ལའང་ངེས་པར་སྟོས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་དང་། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་སོགས་སྤྱིར་སྒྲིམ་
 སྤང་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་སྤང་ཡིན་

པས་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་དེ་སོགས་བཞི་ནི། ལྷག་བདེན་གྱི་རྣམ་
 པའི་རྟགས་དང་། འདྲི་པར་སྦྱོད་པའི་ཆེའང་འདྲི་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་
 ཆགས་པར་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་འབྱེད་བ་སོགས་ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་དང་།
 དུལ་ཕུང་ཁམས་སྦྱི་མཆེད་དང་། དུལ་ཅན་དབང་པོ་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་
 བཀག་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། སྦྱིན་སོགས་རྣམ་བྱང་ལ་
 བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ཡིན་
 གསུང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟགས་དེ་ཉིད་སྦྱད་པར་འཆད་པའི་ཆེ། བསམ་
 གཏན་བཞི་ལ་ཞེས་སོགས་སྟོག་གསུམ་དང་རྒྱུད་པ་གཅིག་བྱུང་། དེའང་
 བསམ་གཏན་ཞེས་སོགས་རྒྱུད་པ་གཅིག་གིས་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་
 དེ་བསྟན་པར་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱུད་པ་དང་
 པོ་འདི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་མཛུགས་ལ་ཡར་སྐྱར་ཡང་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཉི་ལྔ་
 སོགས་ན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཛུགས་ཏུ་དེ་འདྲའི་ཆོག་མི་སྤང་བས་འདི་ལ་དཔྱད་
 རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ཆོད་རེད་གསུང་། གྲགས་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 འདྲི་པར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོད་པའི་དེ་བསྟན། འཆོ་བའི་བྱིར་ནི་ཞེས་
 སོགས་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་དེ་དང་། རབ་ཏུ་
 དབེན་པའི་ཞེས་སོགས་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱིས། དབང་པོ་དང་གོང་ཁྱེད་སོགས་
 ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ་དང་། ཀྱན་མཁྱེན་འདྲི་ཅིང་ཞེས་སོགས་རྒྱུད་
 པ་གསུམ་གྱིས་རང་གི་ས་ལ་གནས་པའི་དེ་དང་། ས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་
 དེ་དང་། ཆོས་བྱིར་སྟོག་ཀྱང་འདྲོར་ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཏུ་སྟོག་གཏོང་
 བའི་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་།
 མཐོང་ལམ་གྱི་རྟགས་དེ་དག་བརྒྱད་སྟོང་པར་འཆད་པའི་ཆེ། རབ་འབྱོར་

གཞན་ཡང་ནས། འདྲི་པ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྒྲིམས་པར་འདུག་
 ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་དེ་དང་། རབ་འབྱོར་ནས།
 མིང་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། གྲགས་པ་དང་སྤྲ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
 ཆེད་ཆེར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 ལུས་དང་སེམས་ཡང་བའི་དེ་སོགས་བསྟན་ལ། མིང་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ལུས་དང་སེམས་ཡང་བ་ལ་ཞེས་པ་འདིའི་མདོ་ཡིན་
 གྲང་གོ་དཀའ་བ་ཞིག་འདུག་གསུང་། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་
 དང་པོ་ནི། རྒྱུ་བ་དང་ནི་འགགས་པ་ཞེས་སོགས་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད་
 ལ། བྱད་ཆོས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ངེས་པ་ལ་བྱད་གཞི་སྒྲིམ་ལམ་ངེས་
 པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་ཟབ་བྱད་དང་། རོ་བོ་དང་། གྲངས་
 དང་། གྲངས་ཀྱི་ཚྣ་བ་དང་། བྱེད་པ་ལ་ཚྣ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་
 པའི་ཚྣ་བ་ལན་སོགས་ཡོད་ལ། སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་གཟུགས་མེད་
 ལ་ཞེས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་རོར་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བ་ལ།
 དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཅན་ལ་ཆ་ཤས་སོ་སོར་
 དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་ནམས་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་ཆ་སོ་སོར་བསལ་བའི་ཤུལ་དུ་
 ལུས་ཡོད་པ་ཞིག་མི་རྟོག་པས་རྟག་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་
 སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རུང་བས་སྐྱར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་
 ཞིང་སྤང་སྟོང་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཟབ་
 པ་ཡིན་ལ། དུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཟབ་པས། དེ་རྟོགས་པའི་དུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་
 དེའང་ཟབ་པ་ཡིན་ཞེས་དུལ་ཟབ་པས་དུལ་ཟབ་པར་འདྲིག་པ་གཅིག་དང་།
 དང་པོར་ཆོས་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པ་རྟོག་ནས་དོན་སྤྱིའི་སྤང་བ་རྩེ་

ཆུང་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ཇི་གསལ་དུ་སོང་བ་ནས་རིམ་གྱིས་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཉིས་སོགས་ཡུན་རིང་
 པོར་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་པ་ན་འང་བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྱབ་པའི་བྱད་ཚོས་ཐོན་པ་ཞིག་འོངས་པས་ན་སྟོམ་ལམ་འདི་ཟབ་
 པ་ཡིན་ཞེས་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་ཟབ་པར་འཛོག་ཚུལ་
 གཅིག་དང་གཉིས་འབྲེལ་ཆེན་ནས་གསུངས་པས་བྱི་མ་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན་
 གསུང་། སྟོམ་ལམ་གྱི་ཟབ་བྱད་བཤད་ནས་སྟོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཐོས་པས་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། བསམ་པས་འཇལ་བ་དང་། སྟོམ་པས་ངེས་
 པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་གྱིས་རིགས་པ་བཞིའི་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་སྐབས་
 སུ་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 དོན་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བཤད་ཚུལ་
 གཅིག་དང་གཉིས་མདོ་ལས་འབྱུང་གསུང་། འདིར་སྟོམ་ལམ་ཙམ་གོམས་
 པར་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པས་ཚོག་མོད། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི་
 ཞེས་སོགས་སྦྱོར་མཐོང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་བཤད་
 པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པ་རྟོག་པ་
 རྟེན་རིམ་གྱིས་དོན་སྦྱིའི་གསལ་སྣང་དང་། དེ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་།
 དེ་ནས་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་སོགས་བཤད་ནས་ཡུན་རིང་པོར་
 གོམས་པར་བྱས་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ལྷག་པར་སྦྱེས་པ་ཡིན་གྱི། སྟོམ་ལམ་གཅིག་
 སུ་གོམས་པར་བཤད་པས་དེ་ཙམ་གོ་མི་རུས་པའི་བྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་ཐག་
 རིང་པོ་ནས་འོང་བའི་མི་ཞིག་གིས་ང་དེ་རིང་འདིར་སླེབ་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲས་

ན་ཡུན་རིང་པོར་འོང་བ་ལ་ངེས་པ་དེ་ཙམ་སྐྱེད་མི་རྒྱས་ལ། ང་དང་པོར་
ཡུལ་དེ་ནས་ལམ་དུ་ཞུགས་དེ་ནས་ཡུལ་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་སླེབ། དེ་ནས་རིམ་
གྱིས་ད་ལྟ་འདིར་སླེབ་ཅེས་སྒྲིས་ན་ཐག་རིང་ནས་འོང་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་
འདིན་ཡུགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། བ་སྟོང་གི་འོ་མ་བསྐྱས་པ་
རིམ་གྱིས་བསྐྱས་ཚུལ་བཤད་ན་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། སྒྲོམ་ལམ་
གྱི་ཟབ་ཁྱད་དེ་ཉིད་སྐྱེད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། གཞུགས་དང་ཆོར་བ་ནས་
ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གསུམ་བུང་། དེའང་སྒྲི་ཀ་དང་པོས་བུམ་
པ་སོགས་གྱི་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་དོན་དམ་པར་མི་རྟེན་པས་ཆོས་ཉིད་
ཟབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་སྤང་ཙམ་གྱིས་སྒྲི་མ་ལྟར་རང་རང་གི་
བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་པས་ཆོས་ཅན་ཟབ་ཚུལ་བསྟན་ནས། སྒྲི་ཀ་གཉིས་པས། དང་
པོར་ཐོས་བྱུང་རྟེན་ནས་དོན་སྤྱིའི་གསལ་སྤང་ཐོབ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་མོད། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་
དྲི་བ་གཅིག་བསྟན་ནས། སྒྲི་ཀ་གསུམ་པས་ལན་དུ་སྒྲིས་བྱ་ཆགས་ཅན་ཞིག་
ལ་ཟག་བཅས་གྱི་བདེ་བ་རྒྱུད་ཅུ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཉིན་གཅིག་ལ་བུད་མེད་
གྱི་ནམ་རྟོག་མང་པོ་སྐྱེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་
པའི་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་ན་དེའི་ཆེད་
དུ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་གོམས་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བསྟན་གསུང་།
ཟབ་ཁྱད་དེ་བརྒྱད་སྟོང་པར། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ནས་རབ་འབྱོར་
ཁྱོད་གནས་ཟབ་མོ་ཞེས་སོགས་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་
པ་དང་ནས་ཐབས་ཞིབ་མོས་གཞུགས་ལས་ཀྱང་བསྒྲིག་ལ་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ལ། འདིའི་ནམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་གཙོ་པོ་

སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་སྒྲུར་ཞིང་། ཐབས་ཞིབ་མོ་ནི་དོན་དམ་
 པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུ་རུང་བ་ལ་བྱེད་གསུང་། སྒྲོམ་
 ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་ཟིན་ནས་དེ་ལ་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤང་བྱའི་སྒྲོན་པས་
 དགུ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་ནམ་རྟོག་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་། དེ་རེ་རེ་
 ལའང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་
 ཆེན་པོས་ཆེན་པོ་སྤོང་བ་ནས་ཆུང་དུས་ཆུང་དུ་སྤོང་བའི་བར་ཡིན་ནམ་ཞེ་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་སྒྲུབས་གཉིས་པར་ངི་མ་འཁྲུད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་པས་གསུངས་
 ལ། འདིར་ཡང་སྟན་ནག་གིན་དུ་འཐིབ་པོ་དེ་སྤང་བ་ཆུང་དུ་ཅམ་གྱིས་སེལ་
 བྱས། སྤྱ་ཉག་མ་ཚུན་ཆད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྟན་པ་སྤབ་མོ་དེ་སྤང་བ་
 ཆེན་པོས་སེལ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་སྤང་རགས་པ་ཆེན་པོ་དེ་སྒྲོམ་ལམ་
 ཆུང་དུས་སྤོང་བྱས། འབྲིང་འབྲིང་གིས་སྤོང་བ་འདྲ་ཞིང་། བདེན་འཛིན་ཕྱ་
 མོའི་ཆུང་དུ་སྤོང་བ་ལ་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲུ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་ནས།
 ཆར་མི་པོ་དང་། ཅེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཉན་རང་གི་སྦྱིན་སོགས་གྱིས་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་དེའི་ཆར་མི་པོ་དང་བསྟན་པས་སྒྲོམ་ལམ་ཆུང་དུ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་ནས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་འབྲིང་
 དང་། བསོད་ནམས་ནས། ཡོངས་སུ་འཛིན་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྒྲོམ་
 ལམ་ཆེན་པོ་བསྟན་ལ། གསོབ་དང་། ཡ་མ་བརྒྱ་དང་། སྤྲིང་པོ་མེད་གསུམ་
 རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་ལ་སྒྲུར་ཞིང་། ཡ་མ་བརྒྱ་ནི་སྤྲིང་པོ་མེད་པའི་བད་རྟིང་
 དུ་གསུངས་པའང་ཡོད་གསུང་། གྲངས་ཀྱི་ཚོད་ལན་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་ལམ་
 གྱི་གྲངས་དགུར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། གྲངས་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་

འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ལ་གངས་མེད། གཞལ་མེད་ཚད་མེད་གསུམ་མདོ་
 ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩིས་སུ་འགོ་ལྟོག་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚོད་པ་འགོད་ཚུལ་ནི། ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང་། ཡང་
 བར་ཕྱིན་རྟོག་གི་སྒྲུང་བར་རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་འབྱུང་བར་
 ལས་ལེན་པའི་བྱུང་མཐའ་སྒྲུབ་སུའང་མེད་པས་ཚོད་པ་དེ་ལྟར་འགོད་པ་
 མི་འཐད་ལ། འོ་ན་རི་ལྟར་འགོད་ན། འབྲས་བུ་གངས་མེད་པ་ཡོད་ན་རྒྱ་
 སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ནམ་རྟོག་གངས་མེད་པ་སྤོང་དགོས་པས་སྤང་བྱའང་
 གངས་མེད་པ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒོམ་ལམ་གངས་མེད་ཡོད་པར་
 འཇུར་བས་དགུར་བཤད་པ་མི་འཐད་ཅེས་ཚོད་ཚུལ་ཅིག་གསུངས་ལ། འོ་ན་
 གྲང་གསེར་སྤང་ནམ་བཤད་སོགས་གྱིས་སྤང་མ་ལྟར་བྱས་གསུང་། དེ་ལྟར་
 དོགས་པ་ཁོངས་ནས་བསུས་ཏེ། ལན་ནི། གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་
 ཅན་མས། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་བྱུང་། འདིའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་ནི་དབྱ་
 མའི་ལུགས་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབྱུང་བཅོད་ལ་དོན་དམ་དང་། ཐ་སྙད་ལ་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱས་ཚུལ་གཅིག་དང་། བྱེ་སྒྲུབ་སོགས་གྱིས་རྩིས་ལ་རང་མཚན་
 དང་། ལྟོག་པ་ལ་སྤྱི་མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་
 པས་སྤང་མཐའ་གཏན་ནས་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་གཙོ་བོ་ཕྱི་མ་དང་།
 རང་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་གངས་མེད་སོགས་སྤྱིད་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྒོམ་ལམ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལོག་པའམ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་
 ཅན་མ་ཡིན་གྱི་རོ་བོ་ཐ་དད་པའམ་རྩིས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་གངས་མཐའ་བར་
 ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། སྒྲི་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཡིན་པས། མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་
 པས་ལོག་པ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་འདུ་མ་བྱས་བཀག་ནས། འདུས་བྱས་བསྐྱབ་མི་

དགོས་པ་དང་། འདུ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པས་ལོག་པ་རྟག་པ་བཀག་ནས་མི་
རྟག་པར་སྒྲུབ་དོན་མེད་ལ། དེས་ན་ལོག་པ་ཐ་དང་དམ་ཚུགས་པ་ཐ་དང་ཅམ་
ཡིན་པས་བྱམ་པ་གཅིག་གི་གོ་སར་མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་དང་། བྱས་
པར་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་གོ་སར་བྱམ་པ་མང་པོ་ཡོད་
མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། གངས་མེད་གཞལ་མེད། ཆད་མེད་གསུམ་
ཀྱི་དོན་གསེར་འབྲེང་ལས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སུ་
གངས་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་སུས་
ཀྱང་འདི་ཅམ་ལས་སྒྲུབ་མེད་ཅེས་བརྗོད་བར་མི་རྟུས་པར་གསུངས་པས་དང་
པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཅུང་དཀའ་བར་སྣང་བས། འཁོར་འདས་གཉིས་འདུས་བྱས་
དང་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་པ་གསུང་རབ་སྤྱིའི་ཐ་སྟན་དུ་འདུག་པས་
འདིར་ཡང་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་འདུས་
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སུ་གངས་མེད་པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་
ཚུན་ཆད་དུ་བྱུང་ལ་དེ་པན་ཆད་དུ་མ་བྱུང་། མ་འོངས་པ་ན་འང་དེ་པན་
ཆད་དུ་མི་འབྱུང་ཞེས་ཆད་བརྗོད་བར་མི་རྟུས་པས་དུས་གསུམ་དུ་གཞལ་
དུ་མེད་པ་ཞེས་དགོས་སམ་སྟམ་གསུང་། གསུམ་པ་ནི་སོར་གཞག་ལྟར་གོ་
སྟེ། འོན་གངས་མེད་པ་སོགས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱིས་
པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པས་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ།

སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་བྱེད་པའི་རྩོད་ལན་ལ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོའི་རྩོད་པ་ནི། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ།
ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་དོན་དམ་པར་བྱེད་ན་སྒྲུབ་འཕྲིད་པོ་གསོད་

མི་རྒྱལ་པ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་གོང་འཕེལ་
 དུ་འགོ་བ་མི་འཐད་ཅེས་བརྟན་པའི་ལན་དུ། བྱང་ཆུབ་རི་ལྷ་ཞེས་སོགས་
 གྱི་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་དོན་དམ་པར་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་དུ་མི་རུང་བར་
 ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་ལ། ཀུན་རྫོབ་དུ་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་ལས་ཐ་སྙད་པས་འབྲས་
 བྱ་སྒྱ་གཉིས་ཐ་སྙད་པ་ཐོབ་ནས། གཞན་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་པ་བྱེད་པར་འཐད་
 པས་ན་ཁྱབ་མེད་གྱི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་གསུང་། དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་བྱེད་པའི་ཚོད་ལན་དེ་ཉིད་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆེ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་
 བཤད། ཅེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་བྱུང་། དེའང་སྒྲི་ཀ་དང་པོས་དོན་དམ་པར་
 བ་ཉམས་འཕེལ་མི་རུང་བའི་ཚོད་པ་བཀོད་ནས། སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་བདེན་
 པར་གྲུབ་ན་སྔ་ཕྱི་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགོ་བས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་
 སོགས་མི་འཐད་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སྔ་མའི་ཤུགས་
 ཕྱི་མ་ལ་བརྒྱབ་སྟེ་སྔ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རྒྱས་པས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཁྱབ་པ་
 མེད་པར་མ་ཟད་འགལ་ཁྱབ་གྱི་ལན་བཏབ་བོ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་ཚོད་ལན་ནི། སེམས་ནི་སྔ་མས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གྱིས་དེ་ལྟར་
 ཀུན་རྫོབ་དུ་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་སྐྱད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རེ་རེས་
 གྲང་མ་ཡིན། གསུམ་ག་དུས་མཉམ་དུ་ཆོགས་པས་གྲང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་ཚོད་པ་བཀོད་ནས། ལན་དུ་མར་མའི་དཔེ་ཡིས་ཞེས་སོགས་རྐང་
 པ་གཉིས་གྱིས་དཔེར་ན་མར་མེ་སྐྱད་ཅིག་སྔ་མ་ཁོ་ནས་གྲང་སྟོང་བྱ་རྫོགས་
 པར་མི་བསྐྱེད་དུས་མཉམ་དུ་ཆོགས་པས་གྲང་མི་བསྐྱེད་པས་སྐྱད་ཅིག་
 གསུམ་པན་ཚུན་ལྟོས་པའི་སྒྲི་ནས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ཁོ་ན་དང་དུས་
 མཉམ་དུ་ཆོགས་པས་མི་ཐོབ་གྲང་སྔ་ཕྱི་པན་ཚུན་ལྟོས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

བར་འབྲུང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་བྱེད་པའི་ལན་དེ་ཉིད་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཚོ། འབྲུ་མར་སྟེང་
པོ་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་ལྟ་བུར། མར་མེའི་དཔེ་ལ། ས་བོན་དང་། ཚུ་ཐིགས་
ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་བསྟན་ལ། དཔེར་ན་སིལ་སྡོང་ལྟ་བུའི་
དང་པོ་མེ་ཏོག་ལ་གཞོན་པ་མ་བྱས་ན་རྗེས་སུ་འགག་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ལ།
དང་པོ་མེ་ཏོག་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ནས་འགག་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་རྒྱ་
ལ་སྟོས་པའི་རྟགས་ཡིན་གསུང། ཐལ་འཇུར་བའི་ལུགས་ལ་སྐད་ཅིག་སྟེ་
མས་སྐྱེད་དམ་བྱི་མས་སྐྱེད་ཅས་པའི་དབྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དོན་དམ་གྱི་
དབྱེད་པར་འགོ་ལ། དེར་མ་ཟད་རང་ལས་སྐྱེའམ་གཞན་ལས་སྐྱེ། རང་ལ་
ལྟའམ་གཞན་ལ་བལྟ་བ་སོགས་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་རིག་མེད་
དེ། དེ་མེད་པས་གཞན་རིག་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་གསུང། མར་མེའི་དཔེ་ཟབ་
མོ་བརྒྱད་ལ་སྦྱར་བཤིན་ཏུ་འཐད་ལ་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་སྟོམ་ལམ་
བཤད་ནས། ཁྱད་ཚོས་སྟོམ་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ནི། སྐྱེ་བ་དང་
ནི་འགག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང།
ཟབ་མོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཚོ། སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་ཅས་
སོགས་སྒྲིག་གཅིག་བྱུང་། འདིས་ནམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་བསྟན།

༥ སྐྱེ་གསུམ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྲིད་ཞི་
མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། སྦྱོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་གྱི་སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་རྟགས་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་བཤད་པ་དེ་འབད་
ཚལ་རགས་པ་ཞི་བས་མི་སྟོབ་ལམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
སྟོམ་ལམ་ཚུང་ཏུ་སྟོར་གསུམ་དུ་འདུས་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན་སྦྱོན་མེད་དེ།

སྐྱ་མ་སྒོ་བ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད། ཕྱི་མ་འདི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་ཚྭ་ག་
 ཆ་ནས་བསྟན་པས་འགལ་མི་དགོས་ཞེས་མཆོམས་སྦྱར་ནས། ཆོས་ལོངས་
 སྦྱལ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་པས། ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ནི་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མཐར་
 ཐུག་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་ཅིང་། དེ་ཐོབ་པ་དེ་དང་རིགས་འབྲེལ་བ་རྒྱུའི་དུས་
 ནས་སྒོ་མ་དགོས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི་སྲིད་ཞི་གཉིས་ལ་བདེན་ཞེན་
 ཟད་པ་ལ་འཛིག་ཅིང་། བདེན་ཞེན་དེ་སྤོང་བ་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པས་སྐྱེ་དེ་གཉིས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རྒྱུའི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། ཆོས་
 མཐས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། མི་ལམ་བཞེན་དུ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་
 རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བར་ཐལ་བ་དང་། མི་ལམ་ནའང་ལས་
 ལམ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་གསུམ་པོ་དེའི་ལན་ལ། དོན་དམ་
 དུ་ཡིན་ན་དེ་དང་དེ་མེད་པར་འདོད་ལན་དང་། ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡིན་ན་བྱས་
 མེད་ཀྱི་ལན་བཏབ་པས། མངོན་ཞེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ན་མི་ལམ་དུ་འང་
 ལས་ལམ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། འོ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའི་
 ལན་བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་ཤིང་། དོན་གྱིས་ལན་བཏབ་པའང་ཡིན་གསུང་།
 འདིར་ལས་མེད་པའི་ཚུད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་བཀག་པ་ཡིན་ལ། སྐྱད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་
 མེད་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་པའི་རིགས་པས་བཀག་པ་དང་། རྒྱ་ནི་
 འཛིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་བྱེད་གསུང་། འཛིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་ལས་ལས་

སྒྲེ། ཞེས་པའི་ལུང་གིས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དོམ་དམ་པར་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་པས་ད་པ་མེད་ཅེས་པ་འདི་དང་། རྒྱུན་འཇིག་པ་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་སྒྲེ་བ་ལ་ཞེས་པ་འདི་རྩེད་གོ་དཀའ་བར་འདུག་པས། འདིའི་དོན་དམ་ནི་བདེན་གྲུབ་ལ་འོང་དོན་མེད་ཅིང་། དེའང་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལའང་ལས་མེད་པར་ཐལ། འཆི་བ་ནི་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་སོགས་དུ་མ་ཞིག་འདུས་པའི་སྤྱིང་ནས་འཇོག་དགོས་པས། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒོ་ཡིས་གཞན། ཞེས་སོགས་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཆ་མེད་ཀྱི་རྩལ་ཕན་ཡན་གར་བ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་མདོ་སྤེ་བ་བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལའང་ལས་མེད་པར་ཐལ། ཤི་བ་ནི་ལུས་སེམས་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་པའི་སྤྱིང་ནས་འཇོག་པས། ཆོགས་སོགས་ཀྱུན་བཏགས་དངོས་མེད་ནི། ཞེས་སོགས་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་ཤིང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་དཔྱད་དགོས་གསུང་། སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་སྦྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། དེ་ལྟར་སྦྱོད་པའི་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། ཉན་རང་གི་འཇིགས་སེད་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འཇིགས་ནས་སྤྱག་པ་མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྦྱོམ་སེམས་མེད་པར་སྦྱོད་པ་ནི་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱོད་བརྟུད་གཉིས་ཀ་དག་པར་སྦྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེའང་གསེར་འཕྲེང་ལས། ཞིང་སྦྱོང་བ་ནི་རང་གི་སེམས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པ་ལྟར་མཆུལ་འབུལ་བ་སོགས་ཞིང་དག་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ལོངས་སྤྱོད་ནི་གནས་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་ཤིང་། བཀྲེས་སྒྲོམ་དང་རྩི་བ་ཆོར་མ་སོགས་ཀྱི་མིང་།

ཅམ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཞིང་གི་འབྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་
 དང་། མཐུན་སྣང་དུང་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཆ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་
 བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྤྲོས་པའི་སྒྲིའི་ནམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ན་ཞིང་
 དག་སྟོར་བ་ལོངས་སྟོང་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བཞག་སྤུལ་སྟེ་ནི་དག་མ་དག་
 ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པས་དེ་འབྱུང་བྱེད་དུ་མ་བཞག་པ་
 ཡིན་ལ། རྒྱགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་
 སྟོང་པའི་སྒྲིན་ལོངས་སྟོར་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། ཞིང་དག་སྟོར་བ་དེ་
 ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། འཇིག་རྟེན་དགོན་པའི་ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་
 གཅིག་བྱང་། སྤྱིར་དགོན་པ་ནི་གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་འདས་པ་དང་། ལྷ་
 ངམ་གྱི་ཐང་ཆུ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཛོག་ཆུ་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་
 འདི་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་འཛོག་དགོན་པར་ལྷ་གས་མནར་བ་དང་། ཉན་
 ཀྱིས་གདུངས་པ་སོགས་མཐོང་ནས་སྐྱག་པ་མེད་ཅིང་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་
 པའི་ཞིང་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་མིང་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་
 འདེབས་པ་དང་། ལྷིང་རྗེས་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཕྱི་མའི་སྤྱུ་མཐར་ཡང་གནས་
 པ་ལ་མི་སྟོང་བར་རྒྱུན་ལྔ་ལམ་དུ་འཁྱེར་ཤེས་པའི་དོན་ནོ། །བཀའ་གདམས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་ལྔ་ལམ་དུ་འཁྱེར་གསུངས་པ་དེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འདི་
 དག་ནས་གསུངས་པ་འདི་ཀ་ཡིན་གྱི་གཞན་གཅིག་མ་ཡིན་གསུང་། བརྒྱད་
 སྟོང་པར་ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་གཅན་གཟན་གྱི་དགོན་པའི་ནང་དུ་སོང་ན་དངངས་པར་མི་བྱ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་འཆད།

ཐབས་མཁས་སྟོར་བ་ནི། ཡུལ་དང་སྟོར་བ་ཅན་འདི་ནི། ཞེས་པ་

གཉིས་ཐབས་མཁས་སྒྱུར་བ་བརྩའི་གྲངས་ལ་མི་འདྲེན་པར་སྤྱི་ཕྱོག་ལ་བྱེད་
 དགོས་ཤིང་། ཡུལ་ལ་བརྩེ་ཡོད་པས་ཁ་ཅིག་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་སྡེ་
 ཚན་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་ནམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་བསྐྱན་ནས་བརྩེ་ལ་བྱེད་པ་དང་།
 ཁ་ཅིག་སྟོམས་འདུག་དགྲའི་སྟེང་དུ་སྟོབས་མ་འདྲེས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་སའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱན་པས་བརྩར་བྱེད་པའང་ཡོད་གསུང་། རིག་པའི་
 གནས་ལ་སོགས་དག་མ་དག་གི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་མཐའ་
 དག་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡུལ་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཀྱང་རྫོགས་སྒྲིན་
 སྒྲུངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་བར་མ་དོར་ཡང་དག་མཐའ་མདོན་དུ་མི་བྱེད་
 པའི་སྒྱུར་བ་ནི་སྟོང་རྗེའི་ལག་རྒྱུ་ལ་འོང་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཐབས་
 མཁས་སྒྱུར་བ་ནི་དག་མ་དག་གི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་སྤྱུལ་སྒྲུ་འབྲུབ་
 བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། ཐབས་མཁས་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་དེ་ཉིད་སྤྱད་
 པར་འཆད་པའི་ཚོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་བའི་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་
 གཅིག་བྱང་། གདོད་ནས་སྟོང་པར་ཤེས་ཀྱང་སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་གདུལ་
 བྱའི་དོན་ལ་འདུག་པས་རང་ཉིད་ཞི་བདེ་ལ་ཞུགས་ནས་གཞན་དོན་རྒྱུན་
 ཆད་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་ལས་ཉམས་པར་མི་འཇུག་པའི་དོན་
 འོ། །ཐབས་མཁས་སྒྱུར་བ་བརྩའི་དང་པོ་བདུད་ལས་འདས་པའི་དེ་ཡིན་
 ལ། དེའང་སྒྱུར་བདུད་བཞི་པོ་དེ་ནི་འཆི་བདག་གི་བདུད་གྱི་ནང་དུ་འདྲུ་
 བ་ཡིན་ཏེ། འཆི་བ་དེ་ལ་གང་དུ་འཆི་བ། གང་གིས་འཆི་བ། གང་འཆི་བ།
 འཆི་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་བཞིར་བྱས་ནས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་
 ཞིག་སྤང་བྱིན་ཆད་དེར་རང་དབང་མེད་པར་འཆི་བས་གང་དུ་འཆི་བ་
 ཕུང་པོའི་བདུད་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤིང་ཆེ་ནས་མནར་མེད་

གྱི་བར་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ་རང་དབང་མེད་པར་འབྱམས་
 པར་འགྱུར་བས་གང་གིས་འཆི་བ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། འཆི་བ་
 གང་ཡིན་པ་འཆི་བདག་གི་བདུད། འཆི་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པའི་
 རྒྱ་ལྷའི་བུའི་བདུད་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཆི་བ་ནི་རྒྱུད་པ་སྤྱི་ལ་བྱས་
 བ་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་འཆི་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས་ཐུང་འདས་ཐོབ་
 པ་ལ་བདུད་ཅི་བརྟེན། ཞེས་གསུངས་པ་དེ། བདུད་ཅིའི་སྐད་དོད་ཨ་མི་ཏའི།
 མི་ཏ་འཆི་བ་དང་། ཨ་དགག་ཆིག་ཡིན་པས་འཆི་བ་མེད་པ་བརྟེན་པའི་
 དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་ལས་འདས་པའི་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ།
 དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གསུམ་བུང་། གཞན་ཕྱོགས་པམ་པར་
 བྱེད་པ་དང་། རང་ཕྱོགས་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེས་བུ་སྟོབས་
 དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་རང་གི་ཉེ་དུ་རྣམས་དགྲའི་ཕྱོགས་སུ་ཁྲིད་དེ་འགྲོ་
 བའི་ཆོ་ལམ་སྐབས་སུ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་བདེ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེལ་
 བ་ལྟར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་
 སུ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་བདུད་བཞིའི་དག་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་
 བོ། །གཉིས་པ་མི་གནས་པའི་དེ་འཆད་པར། མཁའ་ལ་རླུང་བརྟེན། ཞེས་
 སོགས་སྒྲིག་གཉིས་བུང་། བམ་མཁའ་ལ་རླུང་དང་རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དགྲིལ་
 འཁོར་གསུམ་དང་། དེ་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་བརྟེན་པ་དང་། མཐར་ནམ་མཁའ་
 སྟོང་པར་འཛིག་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ཚུལ་
 མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རླུང་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱ་དགྲིལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་
 བའི་ས་དགྲིལ་ཆགས་པ་དང་། མཐར་ཆ་ན་འཆི་བའི་མེ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་
 ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེའི་རང་ལ་ཞིག་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

བྱེད་ཅིང་། ཞི་བདེ་ལ་ཐུགས་མི་གཞོལ་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་གནས་པའང་
 མིན་ནོ། རྟུགས་གྱིས་འཕངས་པའི་དེ་འཆད་པར། གང་གི་ཆོ་ནའང་། ཞེས་
 སོགས་སྒྲིག་གཉིས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱ་གཤོག་པ་གཉིས་ལྡན་ནམ་མཁའ་ལ་
 འཕྱར་བ་དེར་མི་གནས་པ་དང་། ས་ལ་མི་ལྟུང་བ་ལྟར། ཐབས་ཤེས་གཉིས་
 དང་ལྡན་པའི་དེ་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་གནས་ཀྱང་། ཐེག་དམན་གྱི་ས་ལའང་
 མི་ལྟུང་ངོ་། རྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་འཆད་པར། དཔེར་ན་འཕོངས་བསྐྱབ་
 ཅེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་བྱུང་། དཔེར་ན་འཕོངས་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིབ་བུའི་
 མདའ་བཞིན་དུ་རྫོགས་སྤྱོད་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་
 མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། འདི་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་རེ་མ་གཏོགས་དོན་
 འདྲ་གསུང་། འདྲིན་པ་མེད་པའི་དེ་འཆད་པར། དཔེར་ན་དགེ་སྤོང་ཞེས་
 སོགས་སྒྲིག་གཉིས་བྱུང་། དཔེར་ན་དགེ་སྤོང་རྩུ་འཕྱལ་ཅན་གྱིས་ནམ་
 མཁའ་གནས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ལམ་བཞི་སྟོན་པ་ལྟར། འདི་སྟོང་པར་གནས་
 པས་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་ཀྱང་། ངལ་དུབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། མི་དམིགས་པའི་
 དེ་འཆད་པར། དཔེར་ན་མི་འགའ། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་བྱུང་། གཏུགས་
 གཉིས་བབྱུང་སྟེ་མཆོངས་ན་གཡང་སར་ལྟུང་བར་མི་འཁྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ།
 ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་གཏུགས་བབྱུང་བས་ཐེག་དམན་གྱི་གཡང་སར་ལྟུང་
 བར་མི་འཁྱུར་བའི་དོན་ནོ། ཁཛན་མ་མེད་པའི་དེ་འཆད་པར། དཔེར་ན་
 རིན་ཆེན་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་བྱུང་། དེད་དཔོན་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་
 ཞི་བདེ་ལ་དགའ་ནས་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་གནས་སུ་མི་འདོག་པའི་
 དོན་ནོ། སྒྲོན་མེད་ཀྱི་དེ་འཆད་པར། དཔེར་ན་དོན་གཉེར་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་
 གཉིས་བྱུང་། ཆོང་པ་གཞན་ལ་ལམ་རྒྱས་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱང་མི་གནས་པ་དེ་

བཞིན་དུ། ཐེག་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་
མི་གནས་པའི་དོན་ནོ། བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དེ་དང་། ཚད་མེད་པའི་དེ་གཉིས་
འཆད་པར། གང་ཆེ་འགྲོ་ལ་ནས། རིག་བྱ། སྐབས་བཞི་པའོ། ཞེས་པའི་སྒྲོ་
ཀ་གསུམ་བྱང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་སོགས་མི་ཤེས་པ་དང་།
ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ན་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟོགས་མ་
ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་ལྡོག་ཕྱོགས་སྒྲོས་ཚད་མེད་པའི་དེ་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་
སྒྲོ་དང་འཆམ་པར་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟོགས་ཐོབ་པ་
ཡིན་ཞེས་མི་ལྡོག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །

(ཆེ་མའི་སྒྲུར་བ་བཤད་པ།)

༥ ཉམས་ལེན་སྒྲུར་བཞི་ལ་དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་བརྟན་
པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཡོད་པས། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམ་རྫོགས་སྒྲུར་བ་
བཤད་ཟིན་ནས། གཉིས་པ་འབྲས་བྱ་ཆེ་སྒྲུར་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ། ཞེས་སོགས་བྱང་། དེའང་
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་སྒྲོམ་བྱང་གིས་
ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་དེ་ཐོར་བྱ་ཐོར་བྱར་འབྲེལ་མེད་ལྟ་བུར་མ་སོང་བར་
གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བར་བྱས་ཏེ་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་།
བདེན་པ་བཞིའི་འཇུག་ལྡོག་གི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་རྫོགས་པར་སྒྲོམ་
པས་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བའི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའམ་ཆེ་མའི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་འབྱུང་བས་ན་དེའི་འོག་ཏུ་ཆེ་སྒྲུར་བཤད་ལ། ཆེ་སྒྲུར་

ལའང་སྐྱུར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཆེ་སྐྱུར་དང་བཞི་
 ཡོད་པའི་དང་པོ་ལའང་རྟོད་ཆེ་བཟོད་མཚོག་གི་ཆེ་སྐྱུར་བཞི་ལས། དང་
 པོ་རྟོད་ཆེ་སྐྱུར་ནི། ཉགས་སྒོན་དུ་བཤད་ནས་དེའི་རྩེས་སུ་ཆེ་སྐྱུར་རང་གི་
 རོ་བོ་སྒོན་པ་མིན་ཡང་གདུལ་བྱས་གོ་སྤྲོ་བས་ཉགས་དེ་དང་དེ་འབྱུང་བའི་
 ཉགས་ཅན་ཆེ་སྐྱུར་ནང་གི་རོ་བོ་མཚོན་ནས་འཕངས་པ་ཡིན་གསུང་། རྟོད་
 ཆེ་སྐྱུར་ལ་ཉགས་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ལ། རྩམ་བཤད་ལྟར་ན་དང་པོ་ལྷ་མི་ལམ་
 དང་། དེ་ནས་གཉིས་སད་མི་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་སད་པའི་སྐྱབས་
 དང་སྐྱར་ལ་བུ་སྒྲིལ་དང་པོ་དུག་མི་ལམ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་སད་མི་
 གཉིས་ཀ་དང་། དེ་ནས་བཞི་སད་པའི་སྐྱབས་ལ་སྐྱར། མདོ་ལས་དང་པོ་
 དུག་མི་ལམ་དང་། བདུན་པ་སད་མི་གཉིས་ཀ་དང་སྐྱར་ལ་ལྷག་མ་ལ་ཁྱད་
 པར་མ་སྐྱར་རོ། ཉིན་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་པར་བཏགས་ཅམ་
 མ་གཏོགས་རང་རོས་ནས་བྱབ་པ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་གོམས་པས། མི་
 ལམ་ནའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བལྟ་ཞིང་བདེན་ཞེན་དུག་པོ་
 མི་འབྱུང་བ་སྟེ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པའི་ལག་རྩེས་དང་།
 ཉིན་པར་ཡང་ཐབས་ལ་གོམས་པས་མི་ལམ་ནའང་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་
 མི་འབྱུང་བ་སྟེ་འདི་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པའི་ཉགས་ཡིན་ལ། མི་
 ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བྲིམས་ངེ་མ་སྤངས། ཁྱེས་སོགས་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་བྱོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་འཛོག་
 དགོས་ཤིང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཉགས་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡིན་གསུང་། སྐྱབས་
 ཀྱི་རོ་བོ་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པས་མི་ལམ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་
 བརྒྱ་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་བ་མཐོང་བ་དང་། སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་

བརྟན་པས་མི་ལམ་ན་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་རང་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མཐོང་
བ་དང་། སྤྱང་རྗེ་གོམས་པས་མི་ལམ་ན་གཞན་སྤྱག་བསྐལ་ལས་བསྐལ་བའི་
ཆོས་སྟོན་པ་དང་། མི་ལམ་ན་དབྱལ་བ་སོགས་མཐོང་བས་མི་སྤྱག་ཅིང་རང་
སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་མིང་ཅམ་ཡང་མི་གྲགས་
པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་སང་པའི་ཆོ་ན་རྗེས་སུ་བྲན་ཏེ།
སྟོང་བཅུད་དག་པའི་རྒྱ་ལ་འབད་པའོ། །རྟགས་གཉིས་པ་ཐབས་ཀྱི་རྟགས་
པ་བརྟན་པའི་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། དག་བཅོམ་པ་དག་ཅེས་
སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་བྱུང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་དང་རྒྱུ་རྟགས་རང་རྒྱལ་
ཀྱི་ས་ལ་མི་ལམ་དུ་འདོད་པ་མི་བསྐྱེད་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྟ་ཅི་
སྒྲོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་དེ་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་དེ་གཉིས་འཆད་
པར། སངས་རྒྱས་ནམས་མཐོང་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་བྱུང་། ངན་སོང་
སྟོང་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་དེ་འཆད་པར། མི་ལམ་ན་ནི་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་
གཉིས་བྱུང་། རྟགས་དང་པོ་བརྒྱུད་ནི། བརྒྱུད་སྟོང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། རབ་
འབྱོར་ཡང་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མི་ལམ་གྱི་ནང་ན་ཡང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པར་ལྟ་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས་ལེན་
ཉི་ཤུ་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ། འདིར་རང་ལ་འཁོར་
བརྒྱ་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་བ་སོགས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སྤར་ལྟར་བཤད་གསུང་།
ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་འཕྲོག་
པའོ། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་རྟོགས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་
ཀྱི་ལེན་པར་དུ་རྟགས་འདི་དག་བཤད་འདུག་པས་མཚམས་འབྲེད་དགའ་

བར་སྒྲུང་ཡང་འདིར་སྐབས་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སོ་སོར་
 བྱེ་སྟེ་གསལ་བར་བཤད་པས་འདི་འདྲ་རེའི་སྟེང་ནས་སྤྲས་དོན་གསལ་བར་
 བྱས་ཚུལ་འཛོག་དགོས་གསུང་། ཁྱོད་ཁྱེད་མེས་ཚིག་པ་བདེན་ཚིག་བཟོད་
 མ་ཐག་ཞི་བར་བྱེད་པའི་དེ་དང་། གཞོད་སྤྱིན་སོགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཡིད་
 བརྒྱུ་པར་བྱས་ཏེ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་བདེན་ཚིག་བཟོད་མ་ཐག་ཞི་བར་བྱེད་
 པ་སྟེ། བྱེད་མ་ལས་མ་ཞི་བ་ནི་བྱང་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་ཚོས་སྤོང་གི་
 ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་ལུས་པའི་ནམ་སྤིན་དུ་བརྒྱུད་སྟོང་པར་གསུངས་ལ། ཉི་མི་
 ལས་ལུལ་མི་དགེ་བའི་མཐོང་ཚོས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ནམ་སྤིན་དུ་གསུངས་ཀྱང་
 གང་ཟག་གཉིས་ཀའི་ལས་ཀྱི་ནམ་སྤིན་གྱི་ཆ་ཡོད་པས་མདོ་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་
 རི་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ཚོག་གསུང་། སྤྱི་མ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འབྱུང་
 བ་དང་། བྱི་མ་སེམས་ཅན་གྱི་གཞོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་
 གཉིས་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཚོ། བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་ཞེས་སོགས་སྟོག་
 བྱེད་དང་གཉིས་བྱུང་། དེ་ལྟར་ཞི་བ་ལའང་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཡིན་
 མིན་གྱི་སྟུང་བཞི་ཡོད་དེ། ར་རྒྱལ་དང་རྫོམ་སེམས་མེད་པར་ཞི་བ་དེ་བྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། བདུད་ཀྱི་མཐུས་ཞི་བ་དེ་མིན་པ་དང་། ཆ་འགའ་
 རེ་ཞི། ཆ་འགའ་རེ་མ་ཞི་བ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། ལྟོག་པ་ནི་གཉིས་ཀ་
 མིན་པའོ། ཁྱོད་ཁྱེད་མེས་ཚིག་པ་ཞི་བ་དང་། གཞོད་པ་རྟགས་དེ་གཉིས་
 ལས་འཕྲོས་ནས་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པ་དེ་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཚོ།
 ཅི་སྟེ་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་སྟོག་བརྒྱུད་བྱུང་། དེའང་དེ་ལྟར་བདེན་ཚིག་གིས་
 ཞི་བའི་ཚེ་བདག་ལུང་བསྟན་པར་འདུག་སྟུང་དུ་རྫོམ་སེམས་བྱེད་ཅིང་བྱང་
 སེམས་གཞན་ལ་བརྟན་པར་བྱེད་ན་དེ་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟོོ

ཀ་དང་པོའི་དོན་ནོ། ཉེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ལ་བདུད་གྱིས་ཀྱང་སྒྲགས་རྟེན་
 པར་ཤེས་ནས་བྱང་སེམས་དེའི་པ་མ་སོགས་བདུན་བརྒྱད་ཚུན་ཆད་དང་སྒྱི་
 བ་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱི་མིང་ལུང་བསྟན་ནས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ཏེ། མ་འོངས་
 པ་ནའང་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་མིང་འདི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་འདས་
 པའི་དེ་དག་བདེན་པས་མ་འོངས་པ་ལུང་བསྟན་པའང་བདེན་པར་འདུག་
 ལྷན་དུ་ཚྲོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བདུད་གྱིས་བསྐྱད་པ་དང་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱུ་བར་
 རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནི་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་པའི་དོན་ནོ། སྤྱིར་དབེན་པ་ལ་བྱི་
 འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་དང་། རང་རྣམ་གཡེང་གིས་དབེན་པ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་རང་ནས། བྱང་སེམས་ལ་ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་དམན་
 པའི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་དབེན་པ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པར་ནགས་ཁོད་
 ན་གནས་པ་དེ་གྲོང་ན་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གཞན་ལ་སྒྲོད་པར་བྱེད་པ་
 ནི་བདུད་གྱིས་བསྐྱད་པ་ཡིན་ལ། གྲོང་ན་གནས་ཀྱང་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་
 དང་མ་འདྲིས་པར་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་དབེན་པར་
 གསུངས་པ་དང་། རྩ་མཐོན་པོར་གཅིག་ཕུར་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་ཀྱང་
 དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་འདྲིས་པར་གནས་པ་དང་། འགྲོ་དོན་བཙོན་པའི་
 བྱང་སེམས་གཞན་ལ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་བ་མི་དགུས་པར་མ་
 ཟད་སྤང་པའི་གནས་སུ་གསུངས་པ་ནི་སྒྲོ་ཀ་བཞི་པའི་དོན་ནོ། འོ་ན་གཅིག་
 ཕུར་བསྟན་པ་དེ་དབེན་པ་མིན་ན་དབེན་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། གྲོང་ངམ་དགོན་
 པར་གནས་ཀྱང་རྩང་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་མ་འདྲིས་པར་འགྲོ་དོན་
 བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བས་བསྐྱགས་པའི་དབེན་པར་གནས་པ་ཡིན་གསུངས་
 པ་ནི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གི་དོན་ནོ། རྟགས་བདུན་བརྒྱད་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་

དེ་ཉིད་བརྒྱད་སྟོང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། རབ་འབྱོར་ཡང་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཆོག་འདི་སྐད་དུ་སྩུ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པ་དང་
 བདེན་པའི་ཆོག་གང་གིས་ཞེས་པ་ནས་བདུད་གྱི་ལས་གྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་
 སྤུ་ཆ་གཅིག་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་
 པའི་དེ་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། དེ་ལྟ་བུས་ན། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་
 བྱང་། དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་མཚམས་རང་སྟོབས་གྱིས་ངེས་
 པར་འབྱེད་མི་རྣམས་པས་གཡེལ་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་
 པར་བྱའོ། །བཤེས་གཉེན་དེའི་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ལ་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་བརྟེས་པའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བྱའི་ཡོངས་འཛིན་དང་། ཐབས་
 ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཆང་བའི་སར་བྱིན་ནི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ལ། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་འཛིགས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་
 ལྟར། དཔལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་
 དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་འཛིག་
 རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 ཞིང་། རང་གི་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་བཀག་སྟེ་མི་གནས་པའི་
 བྱང་འདས་སུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་དོ། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བམ་པོ་བཅུ་དགུ་པ།
 དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས། དང་པོ་ཉིད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་གྲུས་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། ས་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་དུག་ནི་སྟོན་པའོ་ལམ་མོ་ཞེས་པ་སྒྱུར་ལམ་བྱོད་དང་། ལྷང་བའོ་སྒྲོན་
 མའོ། །འོད་དོ་ཞེས་པ་གསུམ་ནི་སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སོགས་
 གསུམ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྒྱུབ་པའོ་ཞེས་སོགས་དུག་ནི་རིམ་བཞིན་

ས་རྒྱག་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱག་ནི་པའོ། །ཞེས་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་
 སོགས་བཞི་ནི་ས་བདུན་པ་སོགས་བཞི་ལ་སྦྱར་ཞིང་། དེའང་ལམ་མཁན་
 གྱིས་ཁྲིད་དེ་བཤོད་བྱེད་དངོས་ནི་རང་གི་རྐང་པ་ཡིན་པ་ལྟར། ཕྱིའི་ཡོངས་
 འཛིན་གྱིས་ལམ་བསྟན་ཏེ་ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ནང་གི་ཡོངས་
 འཛིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཤོད་པ་ཡིན་གསུང་། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་
 པའི་རྟགས་དེ་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། རྒྱལ་བ་འདས་དང་། ཞེས་སོགས་
 སྒྲི་ཀ་གཅིག་བྱུང་། སྒྲོན་མ་དང་སྤང་བ་སོགས་བརྒྱད་སྟོང་པར་བཤེས་གཉེན་
 གྱི་མཐུག་ཏུ་སྦྱར་ཞིང་། སྟུང་པར་འདི་ལ་སྦྱར་འདུག་པ་འགྱུར་གྱི་བྱད་ཅིག་
 ཡིན་ནམ་གསུང་། དོན་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་
 བཞེན་ནས་བྱུང་བའོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅུག་རབ་འབྱོར་
 འདས་པའི་དུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། མངོན་
 པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་རྟགས་དེ་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་
 ས་རོལ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་བཞི་བྱུང་། དོན་ནི་དུག་མ་བོས་ཀྱང་བོས་པར་
 འདུག་སྐམ་དུ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་སྒྲན་ཞུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར། བདག་
 མེད་བཞིན་དུ་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་སྟེ་ལས་བསགས་ཏེ་ཉོན་
 མོངས་པའམ་སྟུག་བསྐལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་བདག་དང་བདག་གི་བར་
 ལྟ་མི་རུང་ཞིང་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྟགས་དགུ་དངོས་སུ་ཆོག་ཟིན་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་
 གསུང་། མངོན་ཞེན་མེད་པའི་རྟགས་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་རབ་འབྱོར་གྱིས་
 གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཆོན་ཉིད་
 གང་ལགས་ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། བྱང་ཆུབ་ཉེ་བའི་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ནས་འཛིག་ཏེན་གྱིས་མི་བཟེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད་གསུང་། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྱུར་ནི་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་དོན་བསྟན་སྒྲོན་མེར་ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྱུར་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཡིན་པས་བཅུ་དྲུག་གཅིག་ཅར་སྒྱེ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་དོ། །རང་ལུགས་ལ་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་པོ་སྒྱུར་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་འཛོག་པས་སྒྲུ་ཕྱིར་སྒྱེ་བ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱད་པར་འཕགས་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྒྱེ་བར་འགྱུར་གསུང་། རྣམ་འཕེལ་དང་པོ་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། འཛམ་བུའི་གླིང་ན་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་བཞི་བྱང་། བརྒྱ་ཕྱིའི་སྟུང་འགྲེལ་ལྟར། འཇུག་པར་བྱ་ཡན་ཆད་གྱི་སྒྲོ་ཀ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་རྣམ་འཕེལ་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་གྱིས་གཉིས་པ་དང་། ཡང་གཉིས་གྱིས་རྣམ་འཕེལ་གསུམ་པ་བསྟན་པར་འདོད་ལ། འཛམ་གླིང་སོགས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་མཚོད་པ་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བཙོན་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་སྒྲོ་ཀ་དང་པོ་གཉིས་གྱི་དོན་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གཅིག་ཤུས་ཚོག་གམ་ཞེ་ན། གཞན་སྟུག་བསྐལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེས་ཟེན་པར་བྱས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ཆང་བར་སྟོབ་དགོས་པ་ནི་སྒྲོ་ཀ་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱི་དོན་ནོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་ན་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་བརྒྱད་སྟོང་པར། རབ་འབྱོར་ཡང་གལ་ཏེ་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན། དེའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། ལྷ་མི་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན། དལ་བ་རྒྱུད་གཞོན་པ་དག་ཅས་སོགས་གྱིས་འཆད་གསུང་། ཤེར་ཕྱིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དེ་སྟུང་པར་འཆད་

པའི་ཆེ་མི་ཞིག་སྒྲིན་ཆད་ཅེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་བྱང་། དབུལ་པོ་ཞིག་གིས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བྱ་རྟེན་དཀའ་བར་གྱུར་པ་དེ་རྟེན་མ་ཐག་བོར་ན། སྤྱག་བསྐལ་ཞིང་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་ཨེ་ཡོད་སྐྱམ་པ་ལས། གཞན་བསམ་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ཤེར་བྱིན་མིན་པ་བསམ་རྒྱ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན་ནས། དཔེར་ན་ཁོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་འཁེལ་གསུམ་བསྐྱེད་ཏེ་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། ཉི་མ་སྤྱིན་དང་བྲལ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་བྱང་། དེའང་སྟོང་པ་དང་ནི་མཚན་མ་མེད་སྟོང་པ། ཞེས་པས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པའི་དེ་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་ཆུབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་འཁེལ་གཉིས་བསྐྱེད་ལ། དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། ཞེས་པས་བྱང་པར་འཕགས་པའི་དེ་བསྐྱེད་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཆང་བར་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་འདིས་བྱིན་སོགས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་སྟེ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་རྟགས་དང་ལྟ་བས་མ་ཟེན་པའི་པར་བྱིན་དང་པོ་ལྟ་ལ་སྒྲོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། བརྒྱད་སྟོང་པར། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ན་ནས། གང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱིན་པའི་བདག་པོ་ཆེན་པོ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། རྣམ་འཁེལ་དྲག་པ་ལྟའི་རིས་ཐམས་ཅད་ཉེ་

བར་འོང་བའི་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་
 ཞིག་ཁྱེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་བྱང་། འོན་ནི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཞིག་ཆུང་བའི་
 དུས་ནའང་འོར་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་འདོད་ན་རྒྱལ་སྲིད་ལ་མངའ་གསོལ་
 བའི་ཆེ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཞེས་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་འདིས་ཀྱང་ད་ལྟ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་པན་བདེ་སྐྱབ་ཅིང་དོན་བྱེད་
 ན་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་སྐྱམ་དུ་དཀར་ཕྱོགས་སྦྱོང་བའི་ལྟ་རྒྱུས་
 དགའ་བར་འཇུར་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་སོགས་འོངས་ནས་དེ་ལ་
 བསྐྱུང་བར་འཇུར་བ་ཡིན་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པར་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ནས་
 འཛིག་ཉེན་སྦྱོང་བ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་འོངས་ནས་ཞེས་པ་ནས། བརྒྱ་ཕྱིན་
 གྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་ཤུ་གསུམ་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་གསུང་།
 བདུད་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དེ་དང་། སྟོན་པ་དང་འདྲ་བར་སྦྱོ་
 བོ་ལ་མཚུངས་པར་གནས་པའི་དེ་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། དེ་ཡི་ཆེ་ན་ཞེས་
 སོགས་སྒྲི་ཀ་དུག་བྱང་། དེའང་སྒྲི་ཀ་དང་པོའི་དོན་ནི། དེའི་ཆེ་བདུད་གྱིས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་བདག་གི་ཡུལ་ལས་འདའ་བར་འཇུར་ཞིང་།
 དེར་མ་ཟད་འདི་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡང་འདའ་བར་བྱེད་
 པས་བདག་གི་ཡུལ་སྟོང་པར་འཇུར་སྐྱམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ཞིང་འཛིགས་པ་སྟོན་
 ཕྱིར་ཕྱོགས་སུ་སྐར་མདའ་གཏོང་བ་སོགས་ཉེར་འཆེ་དུ་མ་ཞིག་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་ཅེས་པའོ། ཡིད་རྒྱུར་འཇུར་ཞེས་པའི་ཡིད་ཡར་བཅད་དེ། རྒྱུར་འཇུར་
 ཞེས་པ་ནི་མ་རྒྱུར་རམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་དོན་ཡིན་གསུང་། བདུད་གྱིས་དེ་ལྟར་
 བྱས་ཀྱང་སྐྱགས་མི་རྟེན་པའི་བྱང་སེམས་དེ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆེ་མཁས་པ་
 ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད། དེའང་དཔེར་ན་གཤོག་པ་གཉིས་ལྟར་

གྱི་བྱ་ནི་སའི་ཆེར་མ་སོགས་ལ་མི་རེག་པར་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ལྟར། ཐབས་
 ཤེས་གཉིས་ཆང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདུད་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་
 ལ་ཆགས་སོགས་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། བདེན་པར་ཞེན་པས་ཉེས་ན་དེ་
 དག་གིས་རེག་པ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་སྐྱགས་རྟེན་པའི་བྱང་སེམས་དེ་གང་
 ཞེ་ན། གང་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གསུམ་གྱིས་འཆད།
 དེའང་བྱང་སེམས་ནང་པན་ཚུན་ཁྲོས་ཏེ་ཐོག་མར་ངག་གིས་མཆང་འབྲུ་བ་
 ལུས་གྱིས་པན་ཚུན་རེག་པ་སོགས་བྱེད་པའི་འཐབ་མོ་དང་། རྒྱལ་པོའི་བྱང་
 ཏུ་ལལ་ལྷེ་གཙོད་པ་ཚུན་ཆད་ལ་ཐུག་པའི་ཚོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་
 མི་མཐུན་པར་ལྷུར་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་རིང་བར་འལྷུར་བ་
 དང་། ཤ་ཟ་དང་འབྲ་བར་འལྷུར་བ་དང་། བདུད་གྱི་ཕྱོགས་ནམས་དགའ་
 བར་འལྷུར་ལ། དེའང་ཤ་ཟ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་འཆེ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་
 ལ་བྱང་སེམས་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་པན་བདེ་སྦྱབ་པའི་དམ་བཅའ་
 ལས་ཉམས་པས་ཤ་ཟ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ལས་རིང་ཚུལ་དང་བདུད་གྱིས་སྐྱགས་རྟེན་ཚུལ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ལུང་བཞུན་
 མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ། ཁེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་བཤད། ཁྲོ་སེམས་ཀྱི་གྲངས་
 གྱིས་དཔྱལ་བར་གནས་དགོས་པ་དང་། ལམ་ལ་གཞི་ནས་སློབ་དགོས་པ་
 སོགས་ཡིག་ཆ་ནས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཐ་བ་ནི་འོ་ཏོག་
 རྒྱུ་མི་རུང་བའི་ཞིང་ལ་ཐ་བ་ཟེར་བ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་སེམས་
 རྒྱུད་ལ་རྒྱུ་མི་རུང་བར་བྱས་པ་དེ་ལ་ཐ་བ་སྒྲོན་ལྟན་ཟེར་གསུངས་སྟུམ། དེ་
 དག་སྤོང་ཚུལ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་བཙོད་པའི་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་
 གཅིག་གིས་འཆད། བདུད་གྱི་བར་ཆད་དེ་དག་ཤེས་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་

དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅོད་པའི་པར་བྱན་བསྒྲུབས་ནས་
 བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་རིག་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་དང་བྱི་མར་མི་འདོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྣ་བྱངས་ཏེ་འོངས་པས་ན་ཁོ་བའི་སེམས་འདི་ནི་བཟང་པོ་མིན་སྟུང་
 དུ་བྱུང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱས་ཏེ་སྤར་བྱང་ངམ་མ་བྱང་། བྱང་བར་
 འདུག་ན་འགྲོད་སེམས་བྲག་པོ་དང་། བྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་
 སྟུང་དུ་སྒྲོམ་སེམས་བྱེད་ལ། བག་ཆགས་ངན་པའི་དབང་གིས་བྱང་ནའང་
 དགའ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་འདིར་སྟོབ་པ་ཡིན་གསུང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དྲིན་ཅན་གྱི་མར་གྱུར་ཚུལ་དང་སངས་རྒྱལ་དང་
 སེམས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཞིང་ཡིན་པར་འདྲ་བས་ན་རྒྱ་
 མཚན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བྱང་སེམས་ནང་པན་ཚུན་ལ་ཁོ་མི་རིགས་པར་
 མ་ཟད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་ལྟ་དགོས་པར་
 གསུངས་པས་ན་རྒྱུ་དང་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་འཁེལ་བརྒྱུད་པའང་བསྟན་
 པ་ཡིན་གསུང་། འདིར་རྩོམ་པོ་རྩོམ་པོ་དུ་བྱིན་དུས་བཅོད་པའི་རྟེན་ཨ་ཙ་ར་
 སྟོ་ཅན་བྱེད་འོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་རྒྱལ་པར་གསུངས། བརྒྱུད་སྟོང་པར།
 འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བརྒྱུད་སྟོང་པ། བམ་པོ་ཉི་ཤུ་པ།
 དེ་ནས་ཡང་ནས། ང་རྒྱལ་གྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་ཤུ་བཞི་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས་རྣམ་འཁེལ་བདུན་པ་དང་བརྒྱུད་པ་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་གསུང་།
 བདག་གི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་བདག་གི་ངང་ཚུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་
 དོན་ཡིན་གསུང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་བུ་
 སངས་རྒྱལ་ཉིད་སྟོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དེ་གཉིས་སྤུད་པར་འཆད་པའི་ཚོ།
 གང་ཞིག་སྟོབ་ཆོ་ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གཅིག་བྱང་། ཐ་སྟོད་དུ་སྟོབས་མི་

འཛིགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་ཀྱང་དོན་དམ་པར་གང་
ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་དོན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་
དེ་བརྒྱད་སྟོང་པར། དེ་ནས་ཡང་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ནས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་བོ། །སྟོབས་དག་ལ་སློབ་བོ། །མི་འཛིགས་པ་དག་
ལ་སློབ་བོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་དམ་སྟུམ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་དོན་
དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་དགོས་པར་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དེ་འཆད་པར།
རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་ནས་གསེར་ས་ལེ་
སྐུམ་དངུལ་དག་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཉུང་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། བ་
ཚྭ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་མང་ལ་གསེར་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་ཉུང་
བ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཉུང་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་སོགས་
མང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མི་མཐུན་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བའི་དེ་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་སྟོྫག་གཉིས་བྱང་། ཉི་མའི་འོད་
ཀྱིས་ལོན་པའི་བར་སྤང་ལ་སྟན་པ་མི་གནས་པ་བཞེན་དུ་བྱིན་དུག་ལ་དེ་
ལྟར་སློབ་པས་ཚུལ་འཆལ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བེལ་གྱིས་
གཞོན་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་
ནོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་། ནས། ཐ་བ་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་མི་སྐྱེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཞུགས་སོགས་དང་ལྡན་པར་རྟོག་
པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བའི་དེ་དང་། བར་བྱིན་སྟུང་པའི་དེ་གཉིས་སྟུང་པར་
འཆད་པའི་ཆོ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ལ་ཞེས་སོགས་སྟོྫག་གཉིས་བྱང་།

གསུང་རབ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་འདིག་ལྟའི་ནང་དུ་ལྟ་བུ་ཅན་རེ་གཉིས་འདུ་
 བ་དང་། འདིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་སྟོན་གནས་ན་དབང་པོ་གཞན་
 འདུས་པ་ལྟར། གཞུགས་སོགས་ལ་མི་དམིགས་པར་སློབ་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ནང་
 དུ་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་དོན་ནོ། །ཁ་ཆུད་སྟོང་པར། རབ་འབྱོར་
 དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནས། ས་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་འདུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 བར་གྱིས་གཞུགས་སོགས་དང་ལྟན་པར་མི་རྟོག་པའི་དེ་འཆད། འདི་ལྟ་སྟེ་
 དཔེར་ན་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་པར་ཕྱིན་སྐྱད་པའི་དེ་འཆད་
 གསུང་། སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོལ་པའི་དེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཉེ་
 བའི་དེ་གཉིས་འཆད་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཁས་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་
 བྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐེག་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་
 མེད་པར་སློབ་ཀྱང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དང་། རོལ་ཆོས་ལྟ་བུ་
 མ་ཡིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲིམ་པས་འབྲས་བུ་
 སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། །ཁ་ཆུད་སྟོང་པར། རབ་
 འབྱོར་དེ་ལྟ་བུས་ན། ཉན་ཅུམ་པར་རོལ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཉེ་
 བའི་ཅུམ་འཕེལ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཚོག་ཅེ་
 སྒྲོར་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་དང་། སེམས་ཀྱན་གནས་
 གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་མཚོན་ཏེ་སྟོན་པས་དང་པོ་ནི། ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་
 གསུམ་ཆོས་ཅུམས་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་དང་ཕྱི་
 མ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཙོད་བྱེད་
 དངོས་ཅུམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་

ལྷུང་མི་ལེན་པར་ཡུན་རིང་གནས་པ་དེ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་
 གི་རུས་པ་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་འོང་གསུང་། དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། མི་
 ལོག་བྱང་ཆུབ། ཅེས་སོགས་སྟོྫོག་གཅིག་བྱུང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་གིས་དེའི་
 ཡུལ་ཐབས་ཤེས་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་མཆོན་པར་བསྟན་པས་སྐུས་དོན་
 ཡིན་གསུང་། སེམས་ཀྱན་གནས་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། དགེ་བ་
 དོན་གཉིས་ཞེས་སོགས་སྟོྫོག་གཅིག་བྱུང་། བྱང་སེམས་གྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དགེ་ཆ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་དོན་
 ལ་ཆོགས་མེད་པ་དམ་པའང་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་སྤྱིང་ནས་འཛོག་ཁའི་བུ་རྩ་
 སྤྱིས་སེམས་ཀྱན་གནས་ལ་སྦྱར་ཞིང་བརྒྱད་སྟོང་པར། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཡི་
 རང་གི་བསོད་ནམས་ངེས་པའི་ལན་དུ་སེམས་ཀྱན་གནས་གསུངས་པས་
 འདི་གཉིས་མདོ་ཆོན་གཅིག་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལམ་གསུང་། སྤང་བྱ་རྟོག་
 པ་མ་བཤད་ན་དེའི་གཉེན་པོ་རྟོགས་པར་མི་རུས་པས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་
 དགུ་ནི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། བྱི་མ་ནི་རྩ་ལམ་
 འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པས་བསྟན་ལ། དེ་གཉིས་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་སོགས་སྟོྫོག་གཅིག་བྱུང་། རྩ་འབྲས་རོ་བོ་
 གསུམ་ལ་རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་པས་དེའི་སྟོན་པས་བསྟན་
 པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་སྒྲེལ་མི་རུང་བས། ཤེས་རབ་གྱིས་བདེན་
 གུབ་བམ། གཉིས་སྤང་གི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆོལ་བར་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་
 དོན་ཡིན་གསུང་། ལོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་ལ་རྩའི་སྟོན་པས་ལྷ་དང་འབྲས་
 བུའི་སྟོན་པ་ཞི་བསྟན་པས། དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། རྣམ་མཁའི་

ལམས་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་བྱང་། འགལ་བ་ཞེས་པ་དེ་ལ་འགྲེལ་
 པ་དག་ཏུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་འགལ་བ་ཞེས་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། ཉམ་མཁའ་
 དེ་ཐོགས་རེག་བཅད་ཙམ་དུ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་གཞན་ལ་གེགས་མི་
 བྱེད་པ་ལྟར། དམན་ལམ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐ་སྟད་དུ་ལྟོག་བྱར་རུང་
 ཡང་དོན་དམ་པར་དེ་གཉིས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་ཡིན་
 ཉམ་སྟམ་གསུང་། དམིགས་ཡུལ་དེ་དག་ཀྱང་གསེར་འཕྲེང་ནས་གསུངས་
 པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་ཉེ་བའི་བསམ་པས་ཡིན་གྱི་བདེན་གཉིས་དང་བདེན་བཞི་
 ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཞག་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཆ་
 ཆང་རེ་ཁོང་ན་ལེན་རྒྱ་ཡོད་གསུང་། སོ་སྟེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་བ་ཤས་ཆེ་
 བ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་གཙོ་ཆེ་བས་རྣམས་འདྲིན་སོ་སྟེ་
 དང་། བཏགས་འདྲིན་འཕགས་པའི་རྟེན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་ཁྱབ་མཐའ་བྱས་ནས་འདྲིན་དཀའ་གསུང་། རྣམས་འདྲིན་དགུ་བསྟན་
 པ་དེ་ཉིད་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆེ་སྟེ་བོའི་དབྱས་ན། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་
 གཉིས་བྱང་། སྟུ་མའི་རྟ་སྤང་སོགས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྟོང་ལམ་བཞི་
 སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་བསྟོན་མེད་དུ་སྤང་བ་ལྟར་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་
 དུ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རུང་བར་བསྟན་པའི་ལྟོག་ཕྱོགས་ནས་རྣམས་འདྲིན་
 བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། བཏགས་འདྲིན་དགུ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་སྟུང་པར་
 འཆད་པའི་ཆོ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་བྱང་། འདྲིན་
 རྩ་མ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་ཀྱང་མདོ་ལས་སྐབས་ལ་ལར་གཉེན་པོ་
 དང་ལ་ལར་སྤང་བུའི་སྟོན་ནས་བསྟན་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མདོའི་མཚམས་
 སོ་སོར་བྱེ་ནས་གསུངས་པ་ནི་སྤྲས་དོན་གསལ་བར་བྱས་ཚུལ་ཡིན་གསུང་།

དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་ཕན་ཡོན་དེ་
 ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཚེ། དེ་ལྟར་སྤྱད་མཁས་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གསུམ་
 བྱང་། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་ནམས་ཀྱིས་བཀྱར་སྟེ་དང་དེ་ནས་
 གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་ཚུལ་དང་། སྒྲིག་བྱི་མ་
 གཉིས་ཀྱིས་བདུད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་བདུད་
 བཞིའི་དང་པོ་ལྟའི་བུའི་བདུད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཚུལ། གཞུའི་ལྱང་མཉམ་གྱི་
 སེམས་ཅན་ནམས་བདུད་དུ་གྱུར་ཅིང་དེ་དག་གི་བསྐྱེད་ཁུང་བྱ་རེ་རེ་ཡང་
 རྩ་མའི་གངས་དང་མཉམ་པ་སྤྱལ་གྱང་མི་ཚུགས་ལ། དེར་མ་ཟད་བདུད་
 བཞི་གང་གིས་གྱང་ཐུབ་པར་དཀའ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་དང་
 རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱད་པའི་ཆོག་འདི་
 ཡན་ཆད་ཀྱིས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལེའུ་ཉེར་དུག་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་
 ལྟར་སྤྱང་བྱ་ནམ་རྟོག་བཤད་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་སྟོན་པ་ལ་
 མཐོང་ལམ་དེ་རྒྱ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕྲོ་བའི་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེའི་རྒྱ་
 བོ་རང་གིས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྟོགས་པའི་ཆོས་འབྲས་བྱ་མཐོང་ལམ་ལ་
 འགོད་ཅིང་སྟོན་པ་དང་དེའི་རྒྱ་ལུང་གི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་སྟེ་གཞན་རྒྱད་
 སྟོང་བ་དང་གཉིས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་གཞན་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་
 ཀྱིས་རང་རྒྱད་སྟོང་བ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྟོན་པ་ཞེས་
 པ་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་བྱས་ན་ལུང་གིས་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་སྒྲོས་
 པར་འགྱུར་ལ། འདི་ལ་གསེར་འབྲེང་ལས་ལུང་སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། འདི་དག་གི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལེའུ་ཉེར་བདུན་
 པ་མེ་རྟོག་སེལ་མཁམ་མེ་རྟོག་བཀྲམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་

པའི་དགེ་སྤྱོད་དུག་སྟོང་མ་འོངས་པར་མེ་རྟོག་བཟུམ་པ་ཞེས་བྱ་བར་མིང་
 མཐུན་པར་སངས་རྒྱུ་ཏེ་བསྐལ་པ་སྐར་མ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་ན། ལུང་སྟོན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཉིད་འཐད་པར་མངོན་གསུང་། མཐོང་
 ལམ་གྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་སྦྱང་པར་འཆད་པའི་ཚོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡུམ། ཞེས་
 སོགས་སྒྲི་ཀ་དུག་བྱུང་། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རང་གིས་
 མོས་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་པ་ཐག་པས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐབས་
 ཤེས་ལ་མ་བྲལ་བ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པར་རིག་
 པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། རྒྱ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཉ་རྒྱུ་ལ་གནས་པ་ནི་བྱང་
 སེམས་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པའི་དཔེ་དང་ཉ་རྒྱུར་གནས་ཀྱང་འཁུབ་སྟེ་མི་
 འཆི་བ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་
 ཞིབ་དེས་ཐུགས་སྟོགས་ནས་གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་
 པའི་དོན་ཡིན་གསུང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྐང་པ་གཉིས་པོ་
 དཔྱད་མཐའི་ལུང་ཡིན་ལ། སྦྱིར་ནམ་མཁའ་གཟུགས་སུ་གྱུབ་ན་ཆོས་གཞན་
 ལ་གོ་འབྱེད་པ་དང་། ཐོགས་རིག་བཅད་ཅམ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཅན་གཞན་
 ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། གྱུབ་མཐའ་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་
 དེ་གྱུབ་ན་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་མི་རུང་བ་དང་། དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་གྱི་
 ཆོས་དབྱིངས་དེར་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདྲིལ་བྱུང་པ་ཅམ་ཞིག་གྱུབ་མཐའ་
 སྦྱིའི་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་ཀྱང་དགག་བྱའི་ཕྱ་རགས་ཀྱི་དབང་གིས་ནང་
 གསེས་ཀྱི་བྱང་པར་མི་འདྲ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་བྲི་མ་
 ཟད་པའི་འབྲས་སུ་བྱང་ཆེན་འཕོབ་པ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་རྣམས་
 དོན་དམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤང་བྱ་བདེན་

པར་མ་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་འང་སྒྲོས་བཅོས་ནས་བསྐྱོམས་པས་
 ཇི་མ་ཟད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་བདེན་འཛིན་གྱི་
 འཛིན་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་རྒྱབ་རྟེན་མེད་ལ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་དོན་སྟངས་ཏུ་གྲུབ་པའི་རྒྱབ་རྟེན་ཆད་
 མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་མི་བདེན་གཉིས་ལས་གང་བདེན་པའམ་དོན་ལ་
 གནས་པ་དེ་མཐར་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 མིན་པར་དྲི་མ་ཟད་སྟེ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་
 དག་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚ་ཤེ་ལས། སྟོན་བྱུང་
 ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དྲི་མ་ཟད་སྟེ་དྲི་མའི་གནས་ལུགས་ཡིན་དགོས་ལ་
 དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྟག་ཏུ་སྟེ་བ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་མི་ལྟོས་
 པར་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བས་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་
 མཐར་ལྗང་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་གསུང་། དེས་རིགས་པ་དང་འགལ་
 བ་བསྟན་ནས། ལས་སྤང་དང་འགལ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་དང་། སྟོན་པས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤངས་པར་ལས་སྤང་བ་གཉིས་འགལ་འདྲ་
 ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་གི་ཞེན་ལུལ་དོན་
 ཏུ་གྲུབ་པས་དེ་སུན་སྤང་སྟེ་སྟོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཕྱོགས་སུའི་
 གཙོ་བོ་དོན་སྟོན་གྱི་པ་ཡིན་གསུང་། འདིར་བདག་མེད་གསུམ་བསྟན་པ་ནི་
 ལྟ་བུའོག་མར་སྟོང་སྟེ་གོང་མར་འཁྲིད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་བཤད་
 སྟིང་པོ་རྒྱན་དང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གཉིས་ཀར། སྟོན་པོ་སྟོང་ཤེས་
 པ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་ཁེགས་ནས། སྟོང་སྤང་ཤེས་པ་སྟོན་པོ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་

པའི་གཟུང་འདྲིན་རྩེས་གཞན་མ་ཁེགས་པའི་གང་ཟག་གི་རིམ་པ་མི་འཐད་
 ལ། ཞེས་སོགས་དང་། སུ་དབང་པོ་རྩལ་ཡང་ཞེས་སོགས་མཐུན་པར་གསུངས་
 པས་ནལ་འཕྱར་གྱི་ས་བཞིར་བྱེད་པ་དཔྱད་པའི་གནས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་
 གཟུང་འདྲིན་ཁེགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། གསེར་འཕྲེང་ལས་
 རྣམ་བདེན་རྩུབ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྦྱར་ཞིང་། མཉམ་གཞག་དང་རྩིས་ཐོབ་གྱི་
 དེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ནའང་རུང་གསུང་། འདི་ལ་ཀུན་བརྟུས་ལས་
 རྩིས་བཟོད་བཞི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་སོགས་གྱིས་དགག་བྱ་
 བཀག་ཤུལ་དུ་སེམས་གསལ་རིག་གི་ཆ་ལྟག་མར་ལུས་པར་བསམ་ནས་ལྟན་
 ཅིག་དམིགས་དེས་གྱི་རྟགས་གྱིས་བསྟུབ་བྱ་ལ་གཟུང་འདྲིན་རྩེས་ཐ་དད་དུ་
 གྲུབ་པ་འདྲིན་པ་མི་འཐད་དེ། ཅ་བའི་གཞུང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་
 རོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཅེས་མེད་དགག་དགོས་
 པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདིར་གཉིས་སྟོང་དང་བདེན་མེད་
 སྦྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་དེས་གཅིག་དུ་བལ་
 མཐའ་བཞི་སྟེ་འགག་སོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གཉེན་པོ་དངོས་ཤེས་རབ་
 ཡིན་པས། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་དེ་རྒྱང་པས་ཚོག་གམ་སྟམ་པའི་ལོག་
 རྟོག་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་དུག་ཆང་བར་ཉམས་
 སུ་ལེན་པའི་དུག་ཆན་དུག་གི་མཐོང་ཅེ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། མཐོང་ལམ་
 གྱི་རོ་བོ་དེ་ཉིད་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། བསྟུབ་པ་འདི་ནི་ཞེས་སོགས་སྟོ་
 ཀ་བཞི་བྱང་། ས་ལ་ཅི་ཤིང་ནགས་ཆལ་སོགས་སྟེ་ཡང་ས་ལ་བྱད་པ་སོགས་
 མེད་པ་ལྟར་ཐ་སྟད་དུ་སྒྲུང་དོར་ཐམས་ཅད་རུང་ཡང་དོན་དམ་པར་བྱད་པ་
 དང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ཅམ་

གྱིས་མི་ཚོག་པར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལུགས་
འབྱུང་ལྟོག་སོགས་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་དགོས་པས། དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་
པའི་ཚོ། སེམས་ཅན་ཐ་མ་ཞེས་སོགས་སྟོན་ཀ་གཉིས་དང་རྒྱུ་པ་གཉིས་བྱུང་།
སྟོན་ཀ་དང་པོས་རྒྱུ་མ་རིག་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་དང་སྤྱི་ལེན་སོགས་ཚོགས་
པ་ལས་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་རྟེན་མོངས་འཕངས་འབྲས་བྱེད་བདུན་སོགས་འབྱུང་
བའི་ཀུན་རྟེན་བྱོགས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྟོན་ཀ་གཉིས་པས་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཞིར་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་ཚོགས་ནས་མ་རིག་པ་འགག་
པས་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་མི་གསོག་ལ། དེ་མ་བསགས་པས་སྤྱག་
བསྐུལ་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་འབྱུང་བར་
འཇུག་བའི་རྣམ་བྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེ་ནས་རྒྱུ་པ་གཉིས་གྱིས་ཀུན་
བྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིམ་པ་ཐ་སྟོན་དུ་དེ་ལྟར་རུང་ཡང་དོན་དམ་པར་
ཟད་སྟེ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །

འདི་དག་བརྟུ་གླིའི་སྤྱད་འབྲེལ་དུ་བྱང་ཆེན་ལ་སྦྱར་ཞིང་། རྟེན་
འབྲེལ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྤྱད་འབྲེལ་གྱི་ཚོག་ལ་མི་གསལ་ཡང་
གསུང་གི་བབ་ལ་སྦྱར་ཚོག་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་གསུང་། སྦྱོར་མཐོང་སྟོམ་
གསུམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་བཞི་ལས་དང་པོ་གཉིས་བཤད་ཟིན་
ནས་སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་ནི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་
སྟོན་ལ་བཤད་ནས་སྟོང་བྱེད་གཉེན་པོ་རྗེས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྟོམ་ལམ་དུ་
སྟོང་བྱེད་གཉེན་པོ་སྟོན་ལ་བཤད་ནས་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་བཤད་པ་ནི་
རེ་རེའི་འང་སྤང་གཉེན་གཉིས་ཀ་མཚོན་པའི་ཆེད་ཡིན་གསུང་། སྟོམ་ལམ་
ལ་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཐོད་ཀྱི་གྱི་སྟོམས་འདུག་ཙམ་མཚན་

གཞིར་བསྟན་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚལ་སྦྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་འང་
 བྱང་སེམས་གྱིས་སྦྱུལ་བསྐྱར་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཞན་དོན་མཐའ་ཡས་པ་
 བྱེད་པ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་དག་ལ་གང་འདོད་འདོད་དུ་སྒྲུམས་པར་
 འཇུག་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གསུང་། སྦྱོར་བ་གཉིས་
 དང་དངོས་གཞི་གསུམ་སྟེ་ལྷ་གསུངས་པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱང་ཐོད་ཀལ་
 གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། རྩ་བའི་ཆོག་ཟིན་ལ་གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་
 ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་ཞེས་བསམ་གཏན་དང་སོ་ནས་ཡར་བཙེས་པ་ལྟ་
 བྱར་འཇུག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གངས་ཀྱང་མི་འགྲིགས་པས་དང་སོར་
 འགོག་པ་གཅིག་ཕུ་སོར་ནས་སྲིད་ཅེ་ལ་ཞུགས། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལ་
 དང་། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་སྲིད་ཅེ་གཉིས་སོར་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ལ་འཇུག་
 པ་སོགས་གོང་ནས་མར་ཅི་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། འགོག་སྒྲུམས་ཤིན་ཏུ་སྤ་
 བ་དང་འདོད་སེམས་ཤིན་ཏུ་རགས་པ་ལ་དང་སོར་ལྷང་མི་རྩས་པས་འགོག་
 པ་ནས་སྲིད་ཅེར་བབ་སྟེ་ཕྱིར་རྩར་རྩང་ཟད་བྱས་པ་ན་འདོད་པ་ལ་ཐེ་ཉེར་
 སོང་བ་དང་འདོད་སེམས་ལ་ལྷང་བ་ལ་སྲིད་ཅེའི་རྩར་རྩང་ཟེར་རོ། །མངོན་
 པ་ནས་སྲིད་ཅེ་དང་འདོད་པ་གཉིས་རིང་བ་རྣམ་པ་བཞིས་རིང་བར་བཤད་
 ཀྱང་སྐབས་གཞན་ཡིན་པས་མི་གཞོད་པར་འགྲེལ་ཆེན་ནས་བཤད་གསུང་།
 དེ་ཉིད་སྦྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། ཉི་མ་སྒྲིན་མེད། ཅས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གསུམ་
 དང་རྐང་པ་གཉིས་བྱང་། བྱང་སེམས་གྱིས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཐོབ་ཀྱང་
 རྒྱ་སྒྲུམས་འཇུག་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཟད་པས་བསམ་གཟུགས་དེ་དག་གིས་
 ཁམས་གོང་མར་སྟེ་བའི་རྒྱ་འམ་རྟེན་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་དེ་དག་ལྡན་
 བཞིན་དུ་འདོད་པར་གཞན་དོན་དུ་སྟེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཙམ་ཟད་པའི་ཕྱིར་

དུའང་མི་གནས་པར་སྤྲིམ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་དེའི་དབང་
 གིས་པལ་ཆེར་གཟུགས་སུ་སྒྲེ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་ཐོབ་ཕྱིན་
 གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུང་། ཡོན་ཏན་སོགས་པའི་ཞེས་
 པ་ནི་རྒྱ་བ་སོགས་ཟེར་བ་ལྟར་སྤང་བྱ་ནམ་རྟོག་དགུ་བཞི་སོ་དྲུག་དང་།
 དེའང་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་
 དགེ་སྐྱབ་ཡོན་ཏན་སྤུན་ཆོགས་ཀྱན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་སྤུད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རོ་མཆར་ཆད་བྱུང་གཉིས་འགྲེལ་ཆེན་
 ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་བཤད་གསུངས། འདི་དག་གིས་སྤང་བྱ་ནམ་རྟོག་
 རྫོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱིས་མདོ་དང་བྱུར་དུ་སྒྱུར་བ་མི་
 འདུག་གསུང་། དེ་ནས་སྤང་བྱ་ནམ་རྟོག་ལ། མདོར་བསྟུས་ལ་དགའ་བའི་
 གཤལ་བྱ་ལ་ཆོས་མདོར་བསྟུས་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པ་
 སོགས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་པས་དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་
 ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མེད་
 ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་ནམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་ནི་བྱི་མ་གསུམ་དང་
 ཟུང་པར་ཆེར་མེད་དོ། །བསྟངས་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ཞེས་པའི་བསྟངས་བ་
 དེ་བཀུར་སྟེ་དང་བསྟེ་སྟངས་བྱེད་ཅེས་པའི་བསྟངས་བ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ།
 སངས་རྒྱུས་གྱིས་རྒྱས་བསྟུས་གང་གི་འང་ཆོས་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་མ་གྱུར་པས་
 རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་མི་སྒྲེ་བ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་རྫོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་པས།
 སྒྲོམ་དང་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དམ་བདེན་ཞེན་

གྲིས་སྒྲོམ་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མེད་
 པ་དང་། སྒྲོམ་པའང་མིན་སྒྲོམ་མེད་པའང་མིན་པ་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་
 གི་ཚུལ་དུ་ཡིན་གྱི། འོན་ལ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་ཅེས་བྱང་ཡེས་བཤད་ཀྱང་།
 བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ་གྱིས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་སྟེང་ནས་འཛོག་པར་
 གསུངས་པ་གསེར་འབྲིང་ནས་རང་ལྷགས་སུ་བྱས་གསུང་། འདིར་སེམས་
 དང་སེམས་བྱུང་། ཞེས་པ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་དང་སྒྲེལ་
 དགོས་ལ། འདིའི་ཡུལ་ནི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་དེའི་
 གཉེན་པོ་ལ་བྱེད་དགོས། སྤང་བོ་ལྷ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་
 པ་སོགས་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་པས་དང་པོ་གསུམ་ནི་ལམ་བདེན་
 གྱི་མ་ཐོབ་པ་ལ་བཏགས་པའི་སོ་སྒྲེ་དང་ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ལ་བཏགས་
 པའི་འཕགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་
 པ་ལ་ཀུན་རྟོགས་སོགས་ལ་དམིགས་སོགས་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་
 ཡོད་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་
 པ་ཐ་དད་དང་། འོན་ལ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་ཞེས་པ་ནི། དབུ་མ་པས་སྟོང་
 ཉིད་སྟོན་པ་ངས་དོན་དང་ཀུན་རྟོག་སྟོན་པ་དང་དོན་དུ་བཞེད་པས་འདུས་
 བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་མདོའི་བརྗོད་དོན་མི་རྟག་པ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་
 ཙམ་གྱིས་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་ཤིང་མི་རྟག་པ་དེ་འདུས་བྱས་གྱི་
 གནས་ལྷགས་མ་ཡིན་པས་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་དང་མདོའི་དགོངས་
 པ་མཐར་ཐུག་མི་རྟག་པ་དེ་ལས་གཞན་བདེན་མེད་དུ་བྱངས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་སོགས་གྱིས་དེ་ཙམ་ལ་ངས་དོན་དུ་འདོད་པས་དོན་ལ་

སྒྲིང་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ཡམས་ནད་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་འདི་
 རྣམས་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཐོད་ཀལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་ལ་གོམས་པ་
 དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་པ་ན་ཡོན་ཏན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། རྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཉན་རང་གི་
 རྟོགས་པ་ལ་བཀོད་པ་ལས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲུར་འདི་བསོད་ནམས་
 མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པར་བསྟན་ལ། དེའང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་
 ཅད་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལས་
 ཀྱང་འདི་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དངོས་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་
 མང་ཞིང་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་སྟེ་འགོ་
 བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེའི་སྟོ་བརྒྱ་གཅིག་ཅར་འབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདིའི་སངས་རྒྱས། ཁ་ཅིག་གིས། གང་གིས་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། ཇི་
 ཅི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས། ཁྱེས་སོགས་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཏགས་པ་བ་
 རྒྱན་མཐའ་བ་ལ་བྱས་ནས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲུར་ལ་
 འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྒྱིར་ས་བཅུ་པ་བ་སངས་རྒྱས་སུ་གསུངས་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མིན་པ་སོགས་སྒྲུས་
 བརྗོད་ཀྱིས་དབྱེ་བ་བྱས་པའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སངས་རྒྱས་དངོས་
 དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྒྲིང་དེའང་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་
 བར་མ་ཚོད་པའི་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བྱེད་
 དགོས་གསུང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲུར་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ།
 དཔེར་ན་འཛམ་གླིང་ཞེས་སོགས་སྒྲིང་གཉིས་བྱང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
 གཞན་ལ་བཀོད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་

དེ་འགོད་པའི་ཡུལ་ལ་མཚོག་དམན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་
 ལ། གང་མཚོག་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་ན་གཞན་ལ་མི་ཆགས་པས། འདིར་ཡང་
 དཔེར་ན་ལྟ་ཡུལ་དུ་འགོ་མ་ཐུང་བའི་འཛམ་གླིང་གི་མི་ཞིག་སྟོན་ཆད་རང་
 གི་གནས་དང་། འོངས་སྟོད་སོགས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྒྲོམ་ཡོད་
 པ་ལས་ཕྱིས་ལྟ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ལྷའི་གནས་དང་འོངས་སྟོད་སོགས་མཛོང་
 བས་སྐྱར་འདིར་འོང་ཡང་། རང་གི་གནས་སོགས་ལ་སྒྲུག་ལོག་ཅིང་དེ་ལ་
 མི་ཆགས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཛོང་བས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱེད་ན།
 འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་མི་ཆགས་པ་ནི་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་ལྟར་མི་
 ཆགས་ཀྱང་འཁོར་བའི་གནས་སུ་གཞན་དོན་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པར་བྱེད་ལ།
 འདིའི་འདོད་པའི་ཁམས་ཞེས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཁམས་ལ་མི་བྱེད་
 པར། བྱང་སེམས་གང་དུ་སྦྱེ་བར་འདོད་པའི་ཁམས་དེར་སྦྱེ་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་ནམ་གསུང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྟོར་གྱི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཡིན་ལ་དེའང་བདེན་ཞེན་གྱིས་མིན་པར་བདེན་སྟོང་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་
 དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ནི་གདོད་ནས་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་
 བདག་ཞེན་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གཏན་ལ་
 བབ་པ་དེ་མ་བརྟེན་པར་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བྲན་པའི་རྒྱན་
 བསྐྱངས་ཏེ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྣམ་མཁྱེན་རང་དབང་དུ་
 སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་རྟོགས་དཀའ་བ་དེ་རང་གི་སྒྲོར་མཤོང་བ་
 ན་དེ་ལ་སྤང་བ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྦྱ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དངོས་སྦྱ་
 བས་བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་གྲན་ཀ་འཕངས་པ་དེ་འདིའི་དམིགས་རྣམ་

ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་རྟགས་ཡིན་གསུང་། གྲག་ཀ་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བའི་དོན་
 བློ་དོན་དམ་པར་མེད་ན་ཡེ་མེད་དུ་གོ་ནས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པ་ལ་
 གཏན་མེད་དུ་ཐལ་ཟེར་བ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་པ་ལ་འོན་བདེན་གྲུབ་
 ཏུ་འགྱུར་རོ་ཟེར་བ་དང་། བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་འང་གཏན་མེད་ལས་མ་
 འདས་ཞེས་སྒྲིལ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ས་བོན་སོགས་
 བྱི་ལྷག་སོགས་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྟེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྟེ་བ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཅི་སྟེ་
 དོན་དམ་དུ་མེད་དེ། རང་ངོས་ནས་རྒྱ་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་བ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དངོས་སྒྲུབ་རང་གི་ལྷགས་ལ་འདི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་
 གྲང་། ཡོད་ན་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་སོང་བ་
 དེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་རང་གི་སློང་མ་ཤོང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱིས།
 དབྱུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་གང་ཡོད་པར་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་
 དེས་པ་འདྲིན་རྒྱས་པ་དང་། བདེན་པར་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་
 ཡོད་པ་ལ་དེས་པ་འདྲིན་རྒྱས་པ་དེའི་ཆེ་ལྟ་བའི་དབྱད་པ་རྫོགས་པ་དང་།
 བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་ཚུལ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་འདྲིན་
 དགོས་གསུང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སློན་ནས་ཀྱན་རྫོབ་
 ཀྱི་ཕྱོགས་འགོག་པར་བྱེད་པ་དོན་དམ་སློན་ཅན་དང་། ཀྱན་རྫོབ་རྟགས་སུ་
 བཀོད་ནས་དོན་དམ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཀྱན་རྫོབ་སློན་ཅན་གྱི་གྲག་ཀ་ཡིན་
 ལ། དོན་དམ་སློན་ཅན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་ཀྱན་རྫོབ་སློན་ནས་ལན་འདེབས་
 པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་སློན་ཅན་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་དོན་དམ་གྱི་སློན་ནས་

ལན་འདེབས་གསུང་། དེའང་ལམ་སྒྲོམ་པའི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཁྲན་
 ཀ་སོགས་བརྩ་བྱག་ཡོད་པས། དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་
 དམ་པར་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ནི་དོན་དམ་སྟོ་ཅན་དང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 དམིགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་སྟོག་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟོ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་བརྩ་
 བྱག་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སྟོ་ཅན་གཉིས་གཉིས་བཞག་
 ཆོག་པ་འདྲ་གསུང་། སྒྱིན་སོགས་གྱི་སྦྱོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་འདི་
 ལ་རྩལ་འདི་སྒྱིན་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམ་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་
 བསམ་ན་བདེན་ཞེན་དུ་འགྱུར་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། ཞེས་
 བདུན་པ་ཆོགས་ཆུང་བྱས་ཆོགས་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་ཐབས་མཁས་གྱི་སྦྱོད་
 པ་མི་འཐད་པའི་ཁྲན་ཀ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་དུའང་རྟོགས་མི་རུས་
 པའི་བྱིར། ཞེས་བརྒྱད་པ་ཐུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་མི་འཐད་པའི་ཁྲན་ཀ་དང་།
 བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལམ་བསྟོམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་བསྟོམ་པ་འབྲས་
 བུའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་པ་བཀག་པའི་བྱིར། ཞེས་བརྩ་པ་ལམ་མི་འཐད་པའི་ཁྲན་ཀ་དང་
 གསུམ་པོ་འདིའི་རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀར་ཀུན་རྫོབ་བཀོད་པས་ཀུན་རྫོབ་
 རིགས་མཐུན་གྱི་ཁྲན་ཀ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་འདི་ལ་རྫོགས་སྒྲིབ་སྦྱངས་གསུམ་
 བྱས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་སྦྱོན་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་གསུང་། བསལ་
 བྱ་ལོག་སྒྲུབ་པལ་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་སོགས་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་སྟོ་ཡིན་ལ། དེ་

ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་ཆོལ་བ་ལ་བྲིས་ན་མཐར་
 ཐེ་ཆོམ་ཅམ་ལས་མེད་པས་འདྲིར་ཐེ་ཆོམ་ཞེས་བསྟན་གསུང་། གཙོ་བོར་
 བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་
 དབལ་གཞིས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཁོ་ན་མི་རུང་ངོ་། །འདི་དག་
 ལ་ནམ་མཁུན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་བྱས་ཉེས་པ་བྱས་
 པ་ལ་རྒྱལ་པོས་བྱས་པར་འཛོག་པ་ལྟར། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྒྱལ་
 བས་རྣམ་མཁུན་ལ་བརྒྱལ་བར་འཛོག་གསུང་། དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་བཤད་པའི་
 ཆོ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་ལྟ་བུར་། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་
 རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་ཀྱང་དེ་ཆེ་རང་ལ་དག་ཡོད་པའམ་རྒྱུད་ཟོས་པར་འཁྱར་ན་
 མི་ལེན་པར་བྱས་དག་མེད་ཅིང་རང་ལ་དགོས་པའི་དུས་སུ་སྤངས་ནས་རང་
 གི་འདོད་པ་བསྐྱབ་ཅིང་མི་ཆགས་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐེག་གསུམ་གྱི་
 ལམ་ཤེས་ཀྱང་དུས་མིན་དུ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་བྱས་སྲིད་ཞེས་
 མཐར་ལྟར་བའི་ཉེན་མེད་པའི་ཆེ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཅིག་ཤུར་བསྐྱབ་ཀྱང་
 དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་སྦྱེད་ན་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་
 འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་གཡེངས་ཀྱང་། ནང་དུ་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་མི་སྦྱེད་ན་
 མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་གོང་དུ་
 དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་ཀྱང་
 དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱེད་པར་དེ་བརྟན་པར་བྱེད་དགོས་པས་བརྟན་པ་
 རྒྱ་འབྲས་གསུངས་སོ། །སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་ཀུན་དུ་མཁུན་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། ཆེ་སྒྲིར་

གི་སྐབས་སུ་སྒྱུར་མཐོང་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་བཞིར་བསྟུས་
ནས་སྒོམ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

(མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བ་ཤད་པ།)

མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བ་ལ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་རྗེ་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ངེས་པ་གྲངས་ངེས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེ་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ངེས་པ་གྲངས་ངེས་པ་གོ་རིམ་ངེས་
པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་དང་
གྲངས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་དང་པོར་འདི་སྒོམ་འདིའི་རྗེས་སུ་འདི་སྒོམ། དེའི་
འོག་ཏུ་འདི་སྒོམ་ཞེས་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་རྒྱུད་ལ་
གང་སྐྱེས་པ་དེ་བརྟན་པོ་ཞིག་འབྱུང་ལ། གོ་རིམ་མ་ངེས་པར་དང་པོར་སྒོམ་
པ་རྗེས་སུ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་སྒོམ་དགོས་པ་དང་པོར་བསྒོམས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་
མི་སྐྱེ་སྟེ། ལ་ཅིག་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་བསྒོམས་ན་འང་
སྐྱེ་སྐྱེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ངེས་འབྱུང་སུ་སྐྱེ་ཟེར་ལ། མཐར་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་
དངོས་མེད་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་། ཉི་ཆེ་བ་དང་སྣ་ཆོགས་ཉིད། ཅིས་པའི་
དོན་ནི། སྤང་བྱ་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་སྤངས་པས་ཉི་ཆེ་བ་དང་། ཉན་རང་ཐར་པ་
ཐོབ་པ་ལ་ཨང་ཐུང་བས་འབྲས་བུ་བཞིའི་མཚམས་སོ་སོར་བཅད་དེ་མང་པོ་
ཞིག་བཞག་པས་ན་སྣ་ཆོགས་ཉིད་ཅིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ། དངོས་
པོ་ལྟན་དང་མི་ལྟན་ཞེས་པ་ནི། བདེན་འཛིན་གཙོ་བོར་སྟོང་མི་སྟོང་གི་
ལམ་གྱི་ནུས་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། བྱིན་
སོགས་པར་བྱིན་དུག་ཏུ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་འདུ་བས་

ལམ་མཐར་གྱིས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བླ་པ་སོགས་རྗེས་བླ་བྱ་གྱིས་གཤམ་སེལ་བོགས་འདོན་གྱི་སྒྲིན་ས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་མཐར་གྱིས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཆོའང་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཟས་དུག་ཅན་ལྟར་འགྲོ་ཞིང་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཟིན་པར་བྱེད་དགོས་པས་ལམ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གྱི་མཐར་གྱིས་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བ་བཞིད། །ཅིས་གསུངས་པས། མཐར་གྱིས་བྱ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། མཐར་གྱིས་སྟོབ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སྐྱབ་པ་གཉིས་འདྲིར་བྱགས་ལ་བསྟན་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་ཅིང་། རང་ལུགས་ལ་བྱ་བའི་སྐྱ་སྐྱ་ཡིན་པས་གསུམ་ག་འདྲིར་དངོས་སུ་བསྟུས་པར་གསེར་འབྲེང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གསུང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་དུག་དང་། སྐྱབ་པའི་རྟེན་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། སྤང་བྲང་གི་སྒྲིན་མཆོས་དཀོན་མཆོག་།སྤྲ་མ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་སྐབས་བཞིན་དུ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྗེས་སུ་བླ་པ་གསུམ་དང་། རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བའི་སྒྲིན་མཆོས་ཚུལ་ཁྲིམས་བླ་པ་དང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་གཏོང་བ་བླ་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ས་མཐོན་པོར་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བཞི་པོ་རྣམས་ཐུགས་ཁེལ་བར་འཇུག་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་མི་བྱུང་སྟུང་དུ་དེ་དག་དཔང་པོའི་ཚུལ་དུ་བླ་པ་དང་། དམིགས་མེད་གྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་དང་བརྩ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡར་ཕྱིན་དུག་དུ་མི་འདུ་བར་ཐལ། ས་བརྩའི་ཡར་ཕྱིན་བརྩ་ལྷག་ཚུལ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་བཞི་ཤེས་རབ་

གྱི་པར་ཕྱིན་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། འདུ་ཚུལ་ནི། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་དགེ་ཆ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་ཚེགས་རྒྱུད་དུས་བསོད་ནམས་རྒྱབས་པོ་
 ཆེ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྤྱིང་ནས་ཐབས་མཁས་གྱི་པར་ཕྱིན་
 འཛོག་དགོས་ལ། དགེ་ཆ་རྒྱུད་ཟད་ཅམ་ལའང་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པར་ཡི་
 རང་བྱེད་པ་དེ་དགེ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་ནོར་བུ་རྒྱུད་དུ་
 ཞིག་ལའང་གཅེས་སྤྱོད་པ་བྱེད་ལ། མི་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ནོར་བུ་ལས་ཀྱང་
 ཟན་གོང་ཞིག་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་
 བེ་སྒྲོན་པའི་ཡུལ་སོགས་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པས་ཤེས་རབ་ཏུ་འདུ།
 སྒྲོབས་གྱི་པར་ཕྱིན་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཙུག་པོ་བདེན་འཛིན་གྱིས་མི་
 བརྗེ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པས་དེའི་ནང་དུ་འདུ་ལ། ཡེ་
 ཤེས་གྱི་པར་ཕྱིན་ཤེར་ཕྱིན་དུ་འདུ་བ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་དེ་
 གཉིས་ལྷག་ཚུལ་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། ཤེས་རབ་ནི་རི་ལྷ་
 བ་རྟོགས་ཚུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་ནི་རི་སྒྲིབ་པ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྤྱིང་ནས་འཛོག་
 པར་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་བྱང་ས་སོགས་ན་གསལ་བར་ཡོད་གསུང་།
 ཕྱི་མ་ནི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་ཉིང་རེ་འཛིན་
 སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྤྱིང་ནས་འཛོག་གོ། །སྒྲོབ་དཔོན་
 གྱིས་འདུ་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། པར་ཕྱིན་དུག་རེ་རེའི་ནང་དུ་བཞི་ག་
 འདུ་བར་བཤད་དེ། ཐབས་མཁས་གྱི་པར་ཕྱིན་གཙུག་པོ་ལ་བསྐྱེད་དངོས་བཞི་
 འཛོག་ཅིང་། དེའང་མཁོ་བ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་འདུ། སྒྲན་པར་སྤྲོ་བ་ཚུལ་
 བྱིམས་སུ་འདུ། རོན་མཐུན་པ་བཟོད་པར་འདུ། རོན་སྦྱོད་པ་བཟོན་འགྲུས་

སུ་འདྲ་བ་སོགས་ཡིན་གསུང་། མཐར་གྱིས་སྒྲིར་བ་བྱསྒྲིབ་སྤྲད་པར་སྒྲིར་བའི་ཆོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱུན་པས་ཡི་དྲགས་འགྲོ་བ་གཙུག་། བེས་པ་ནས། སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཟད་པར་བྱ་བྱིར་འགྲོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན། ཁྱེས་པའི་བར་གྱི་སྒྲོ་ཀ་བཞི་དང་སྒྱར་ཞིང་ལེགས་པར་སྒྲུང་མོད། སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་སྒྱར་བར། སེམས་ཅན་གང་དག་གཞན་བྱིར་ཁྱེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་དང་སྒྱར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་བཙན་པོའི་གཡོག་མོ་དེ་གཞན་དུ་བྱད་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་གང་ལའང་འཁྱོག་པོར་བྱ་མི་རྒྱས་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལས་ནས་འདུག་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་གྱིས་ལམ་གང་ཟིན་ཟིན་ནས་འཁྱོག་པོར་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་བསྒྲོམ་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟེ་དཀའ་གནས་ཡིན་པས་དཔྱོད་དགོས་གསུང་། མཐར་གྱིས་པ་དེ་བརྒྱད་སྟོང་པར་ཡང་། སེེདེ་སྒྲོ་སྒྲོགས་པའི་བྱིར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་ལོལ་ཏུ་བྱིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཁྱེས་ཆོག་གཅིག་པོ་འདི་ལས་མེད་གསུངས།

(སྐད་ཅིག་སྒྲིར་བ་བཤད་པ།)

གཉིས་པ་སྐད་ཅིག་སྒྲིར་ནི། གོང་དུ་ནམ་ཀུན་ཏུ་མཆིན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཅེ་སྒྲིར་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱེས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་མཐར་གྱིས་སྒྲིར་བའི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་གངས་ཆང་མ་ཆང་གོ་རིམ་ནམས་ཞུ་དག་བྱས་ཏེ་བཏན་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གང་འོང་ན་སྐད་ཅིག་སྒྲིར་འདི་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ནམ་པར་སྒྲིན་

པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བཞི་ཡོད་པ་ལས་འདིར་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་ལ་རྣམ་
 པར་སྤྲིན་མ་སྤྲིན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་གྱིས་
 རྟོང་ཉིད་སོགས་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་མཚན་བཅས་ཚྡོལ་བཅས་དང་། ས་བདུན་པར་
 མཚན་མེད་ཚྡོལ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འབད་ཚྡོལ་རགས་པ་དང་བཅས་
 པ་ཡིན་པས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་རྣམ་པར་མ་སྤྲིན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་
 ཡན་ཆད་མཚན་མེད་ཚྡོལ་མེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་འབད་ཚྡོལ་རགས་པ་ཞི་བས་ན་
 རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡིན་པས། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་མ་སྤྲིན་གྱི་སྐད་
 ཅིག་སྒྱུར་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་འབྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དང་པོར་སོ་སྐྱའི་
 སྐབས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་ཁྲིད། དེ་ནས་དོན་སྦྱིའི་སྒྲོ་ནས་
 རྟོགས། དེ་ནས་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ་མཚན་བཅས་ཚྡོལ་བཅས་དང་།
 མཚན་མེད་ཚྡོལ་བཅས་དང་། མཚན་མེད་ཚྡོལ་མེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་རིམ་གྱིས་
 གོམས་པར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ལམ་དུས་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་དེ་ལྟར་
 བྱེ་བ་ཡིན་གསུང་། དེའི་ཆེ་སྦྱིན་སོགས་ཟད་མེད་གྱི་ཆོས་གཅིག་མདོན་དུ་
 བྱས་པ་ན་ཐམས་ཅད་མདོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་ཏེ། ལྟར་སྦྱིན་སོགས་རེ་རེའི་ནང་
 དུ་འང་རྒྱལ་སྲས་གྱི་ལམ་ཚང་བར་བསྐྱུས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ནས་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་དགོས་ན་རེ་རེ་ནས་ཇི་ལྟར་
 མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། རྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཆོས་
 གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པའི་དགག་བྱ་དེ་ཆོས་གཞན་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་བྱུབ་

ཡོད་ན་དེ་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་དེ་འང་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་ཉིད་དུ་སོང་ལ། འདིར་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཆོས་གཅིག་གི་དགག་བྱ་བ་དེན་གྱུ་བ་ཞིགས་པ་ན་དགག་
བྱ་རིགས་མཐུན་པས་ན་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དུ་འང་རིགས་པའི་
སྟོང་སྤྲུགས་ཀྱིས་ཞིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷགས་ལས་ཞེས་པ་ནི།
གྱུ་བ་མཐའ་སྐྱ་བ་ཀུན་གྱིས་སྤུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ལྷགས་སྟོལ་ཡིན་
པས། ལྷགས་ལས་ཞེས་པ་གྱུ་བ་མཐའ་ལས་ཞེས་ཟེར་ཏེ། མངོན་པ་མངོད་
ལྟ་བུ་དེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་སྤྱིའི་གཞུང་ཡིན་པས་གྱུ་བ་མཐའ་ལས་ཞེས་དང་།
བཞི་བརྒྱུ་པ་འདི་འང་དབྱ་མ་པ་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་པས་ལྷགས་ལས་ཞེས་
སྟོས་པ་ཡིན་གསུང་། ཚཤེས་ལས། ལྷ་ངན་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་ལ། །དེ་
ནི་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་ལྷ་ངན་འདས་དགག་བྱ་ཕ་མོ་གང་
དུ་མ་གྱུ་བ་པ་དེར་འཁོར་བའང་མ་གྱུ་བ་དགོས་པར་གྱུ་བ་མཐའ་སྐྱ་བ་ཀུན་
མཐུན་ལ། བོད་འདིར་ངོ་ནང་པ་ལྟ་བུས་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་དང་ཆོས་
གཞན་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་ཚུལ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་དུ་སོང་བས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དམིགས་
ཀྱིས་བཀར་ནས་རྒྱས་པར་བཀག་པ་ཡིན་གསུང་།

གཞན་ཡང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་གཅིག་ཅར་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་
པའི་དཔེ་ནི། རྩོམ་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཡན་ལག་དང་ཆུ་ལེན་པའི་སྟོད་དང་
གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་འཕེན་པ་སོགས་གཅིག་ཆར་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱུའི་དུས་
སུ་དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱབ་ཚུལ་མེད་ཀྱང་། རྩོན་བཟོ་ལེགས་
པར་བྱས་པའི་མཐུས་ཞེས་པ་འདི་ལ་གོ་རྒྱུ་ཆེ་སྟེ། རྩོམ་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་
ཆུ་འཕོ་བའི་སྟོད་དང་ཐེག་པ་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་བཟོ་བོ་མཁས་པས་གྱ་

དག་བྱས་ཏེ་རིམ་གྱིས་ལེགས་པར་བཟོས་པའི་མཐུས། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་
གཅིག་ཅར་བྱེད་ཀྱས་པ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། དེར་མ་ཟད་གསང་སྟགས་
རྫོང་མེའི་ཐེག་པར། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། ཞེས་ལྟར་བར་
གསུངས་པའང་ཐུག་ཆོན་པོ་མར་གྱི་དིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་ཕར་བྱིན་ཐེག་
པའི་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱད་སྦྱངས་ཏེ་ཆོགས་སུ་རྩྭ་པ་ན་རྫོང་མེའི་པའི་
བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ལས་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་མཛོས་ཏེ་
བཤེས་གཉེན་བསྟན་རྩལ་སོགས་སྟར་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འགྲུར་སྟོང་འགྲུར་གྱིས་
ལྟག་པ་དང་། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བའི་སྟེང་ནས་
མཚན་བཅས་མཚན་མེད་དམ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་རུང་ཉམས་
སུ་མྲང་ན་གསང་སྟགས་རྫོང་མེའི་པ་ལྟར་བ་ཡིན་གྱི། ཕར་བྱིན་ཐེག་པའི་
ལམ་ཐུན་མོང་བ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་གསང་སྟགས་རྫོང་མེའི་པ་ཁམ་ཆེ་བ་
ཙམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་རྫོགས་སངས་རྒྱ་མི་ཀུས་ལ། ལམ་དེ་དག་སྟོན་
དུ་སོང་ན་ཕར་བྱིན་ཐེག་པར་ཡང་སྐད་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་ཀུས་པར་བཤད་པ་
ཡིན་ཞེས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཡང་ཡང་ཐོས་གསུང་།

གཞན་ཡང་ལམ་རིམ་ལྟ་བུའང་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་སོགས་རེ་
རེའང་དང་པོར་ལོ་དང་ལྷ་བའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་ལ་དབབ་
དགོས་པ་དེ་གོམས་ན་བྱིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལའང་འཆར་བ་ནི། རྫོང་མེའི་
ཁང་པ་ཡིན་ནམ་ཆེབས་གོང་དུ་ཞོན་པའི་བར་ལ་ལམ་རིམ་ཆར་གཅིག་
སྟོང་བྱུང་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན་ལམ་རྒྱས་མེད་པ་ཞིག་
ལ་བཤད་ནའང་མི་འཛད་པ་ལྟ་བུའི་ལམ་བར་དེ་རྒྱས་ཡོད་ལ་སྐད་ཅིག་
ལ་འཆར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། རྣམ་པར་སྟོན་པའི་དེ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་

དུའང་ཡོངས་སྤྱོད་སོ་སོའི་གོམས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་དང་།
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དེ་ནི་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་
པའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་
སྒྱུར་ནི་མི་ལམ་དང་དེའི་ཡུལ་གཉིས་འཁྲུལ་སྤང་ཅམ་ལས་དོན་དུ་མ་གྲུབ་
པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྤང་ཆ་ཅམ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་
མ་གྲུབ་པར་གོམས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་ནི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་
ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་འཆང་བྱ་བ་ཡིན་
ན། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། བརྒྱ་ལྷའི་སྤྱད་འགྲེལ་
ལྟར་ན། ཆོས་འདི་ཡོངས་རྫོགས་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ། །ཞེས་
པ་གཅིག་ཕྱ་དང་སྒྱུར་ལ་འདི་འདྲ་ལེགས་པར་འགྲིགས་ལ་ཡོངས་དག་ཅེས་
སོགས་སྐབས་བརྒྱད་པ་དང་མཚམས་སྒྱུར་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡོད་གསུང་།

སྤོབ་དཔོན་ལྟར་ན། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་
ཆོ། སྒྱུ་བ་བྱས་སམ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་བྱང་། བཅ་མོ་དེས་ཉག་ཏུ་
རྩེ་བོའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་གཞན་མི་བྱེད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་ཀྱང་གཞན་དོན་གཅིག་ཕྱ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་གཞན་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རྩ་
དང་ཤིང་ལས་མེ་བྱང་སྟེ་དེ་ཉིད་སྟེག་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དང་པོར་སྟོང་ཉིད་
དོན་སྤྱིའི་སྒྲི་ནས་རྫོགས་དགོས་ཀྱང་། གསལ་སྤང་ཐོབ་སྟེ་གོམས་པ་ལས་
མཐར་གཉིས་སྤང་གི་ངི་མ་ཐམས་ཅད་སྟེག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་
བརྒྱད་སྟོང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། མི་འཁྲུགས་པའི་ཕྱིར་གྲེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་གཅིག་པོ་འདི་ལས་མེད་ལ། མི་
འཁྲུགས་པ་དང་མི་བསྐྱོད་པ་དོན་འདྲ་བས། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་

དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། བདེན་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའམ་གཡོ་
བམི་སྲིད་པའི་དོན་ནོ།

(འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱབས་པ།)

ཕྱ གསུམ་པ་འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱབས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབས་
ནི། རྩན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་ལྷན་པའི་བྱེད་པར་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། སྒྲོ་བྱུར་ནི་མས་ནམ་པར་དག་པའི་བྱེད་
པར་གསུམ་དང་ལྷན་ལ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། ཤིན་
ཏུ་ནམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བཞེད་དོ། ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་བདེན་པས་སྒྲོང་པ་
དེ་ལ་ནི་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་དང་། ནི་མ་ཉི་ཆེ་བས་དག་པས་ན་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དང་། ནི་
མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པས་ན་ཆོས་སྐྱབས་ཞེས་བཞེད་དོ། འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་
ཅེས་པ་ནི། རྩ་ཤེས་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། ཞེས་སོགས་
ལྟར་རང་བཞིན་དང་དོན་འདྲ་བས། རང་བཞིན་ནི་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོའང་
ལྟག་པར་དག་རྒྱ་མེད་ལ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ནི་མས་དག་ཅིང་མ་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྒྲིང་པོ་ཟེར་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་པ་ཆོས་ཅན་
ཀྱི་སྐྱབས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་
པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་

སྐྱེ་ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་ནི་སངས་
འཕགས་ཁོ་ནའི་ནང་པན་ཚུན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་
རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དང་། ལོངས་སྐྱེ་ནི་རང་གི་འཁོར་
བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་གཞན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་
བྱང་ལེམས་དེ་དག་གི་མོས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། སྐྱེ་སྐྱེ་ནི་ཉན་རང་དང་སོ་
སྐྱེ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་རྒྱ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་སྤང་
བ་དང་དོན་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་
མཐུན་ནས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བར་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་ལ་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་པལ་ཆེར་གྱི་ངོ་བོ་སྐབས་བཞི་བར་
བརྗོད་ཟིན་ལ། རྣམ་ཐར་ཟིལ་གཞོན། ཟད་པར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་
རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཐུབ་པ་སྐྱབ་ཀྱང་ངས་པར་
གྲོལ། །འཛིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། །ཁྱོད་གྱི་མཁྱེན་པས་ཤེས་
བྱ་བྱ། །ཐུགས་གྲོལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར། རྣམ་ཐར་ནི་རང་
སའི་ཀྱན་དཀྱིས་ལས་གྲོལ་བས་འཛོག་ལ། སངས་རྒྱས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་
པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཟིལ་གཞོན་གྱི་སྐྱེལ་བསྐྱར་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་པ་ལ་དེ་
དག་གི་སྒྲིག་སྒྲ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཟད་པར་གྱི་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ཅིང་གཞན་དོན་བྱེད་པས་དེའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་རྗེས་
སུ་བྲན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལེན་དང་
གནས་དང་གཏོང་བ་དང་། །སྐྱེལ་དང་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། །ཉིང་ངེ་
འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ། །མངའ་བརྟེན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར།
གདུལ་བྱའི་ངོར་ལུས་ལེན་པ་དང་། སྐྱའི་བཀོད་པ་གནས་པ་དང་། ཆོས་ལ་

བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བར་སྟོན་པས་ན་ལུས་སམ་རྟེན་དག་
 པ་དང་། གཞུགས་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་སྤུལ་ཞིང་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་སུ་བསྐྱར་
 བ་ལ་དབང་འབྱོར་བས་ན་དམིགས་པ་དག་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་
 ཡས་པ་ལ་མངའ་བརྟེན་པས་ན་ཐུགས་དག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བས་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པས་དེའི་སྟོན་ནས་སངས་
 རྒྱས་བྱུང་ནས་། དབང་བཅུ་ནི་ཆོ་གཏོང་འཛིག་ལ་དབང་བས་ཆོ་ལ་དབང་བ་
 དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་དབང་བས་སེམས་ལ་དབང་
 བ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱེན་
 པ་གཏོང་བའི་ཆོ་ལོངས་སྟོད་ཀྱིས་རྣམ་ཡང་མོངས་པ་མེད་པས་ཡོ་བྱེད་ལ་
 དབང་བ་སྟེ་འདི་གསུམ་གཙོ་བོར་སྐྱེན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལས་གང་སྐྱབ་
 གྲུང་འབྲུབ་པས་ལས་ལ་དབང་བ་དང་། གང་དུ་སྟོན་པ་དེར་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་
 ལ་དབང་བ་སྟེ་འདི་གཉིས་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། གདུལ་བྱས་གང་
 མོས་པ་ལྟར་གཞན་དོན་བྱེད་ཀྱས་པས་མོས་པ་ལ་དབང་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པས་ནི་སྟོབ་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་
 བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བ་བཙོན་
 འབྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྩུ་འབྲུལ་ལ་དབང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་
 དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་དབང་བ་སྟེ་
 འདི་གཉིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་རྣམས་གོ་སྤྲུལ་གསུང་། སྟོབས་
 བཅུ་ནི། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་དུག་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་པའི་སྟོན་ནས་སྟོབས་སུ་བཞག་པ་གཅིག་དང་། བདུད་
 ཀྱི་སྟོད་པ་བྲིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟོན་ནས་སྟོབས་སུ་བཞག་པ་གཅིག་དང་།

གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བྱི་མ་ནི་མདོ་ཟེ་རྒྱན་ལས། ཐབས་དང་རྒྱབས་དང་དག་
 པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ། ཁེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རབ་བསྐྱེ་
 བའི། །བདུད་འདོམས་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར། གནས་དང་
 གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་གང་ཞིག་བྱས་ན་ངན་སོང་དུ་སྒྲིམ་སྲིད་
 ལ། གང་ཞིག་བྱས་ན་ངན་སོང་དུ་སྒྲིབ་དང་། གང་ཞིག་བྱས་ན་བདེ་འགོར་
 སྒྲིམ་སྲིད་ལ། གང་བྱས་ན་བདེ་འགོར་སྒྲིབ་དེ་བདུད་ཀྱིས་ལོག་པར་སྟོན་
 ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདུད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་
 དང་། ལས་དང་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། ངན་འགོ་ལས་གྲོལ་
 ཏེ་བདེ་འགོ་ཐོབ་པ་དེའང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ལ་
 རག་ལས་པར་ཤེས་ཏེ་རྒྱབས་དངོས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྒྲིབ་པའི་
 རུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱབས་སྟོན་པ་དང་། དག་
 འདུན་ལ་རྒྱབས་བསྐྱབ་པའི་ཁྲི་གྲོགས་སུ་གོ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་དང་།
 རྒྱབས་འགོ་གཉིས་སྒྲིས་བྱ་ཆུང་དུའི་ཆོས་སྐོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་བདུད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་གདུལ་བྱ་སྒྲིས་བྱ་
 ཆུང་དུའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་སོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་
 བློ་བྱི་རྩལ་པ་རྣམས་ཀྱིས། འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཐར་པར་
 འཁྲལ་ནས་སྲིད་ཅི་ལས་གྲོལ་པ་མཐར་ཐུག་དུ་ཆོམ་པ་དེ་དག་ཉི་ཆེ་བ་དང་།
 མཐར་ལྗང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་བདུད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དེའང་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་གདུལ་བྱ་སྒྲིས་བྱ་
 འབྲིང་གི་ཆོས་སྐོར་ལ་འགོད་པ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་པ་
 མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། ཐེག་དམན་རྣམས་དབང་པོ་མཆོག་མིན་ལ། ཐེག་

ཆེན་རིགས་ཅན་ནམས་དབང་པོ་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ངེས་པར་
 འབྱུང་བ་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐྱོར་ལ་འགོད་པས་དེའི་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱུས་
 རྗེས་སུ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱུང་བ་མེད་པ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱུས་
 རྗེས་སུ་བྱ་བ་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསྐྱུང་མེད་བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་
 བར། །འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་བརྒྱུད་གསུངས། །ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཉིས་
 སྤངས་པ། །འཁོར་སྤྱད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱི་རོལ་ནས་
 ཆོས་དང་མཐུན་པར་བཅོས་ཀྱང་སྒྲོག་ཏུ་ཉེས་པ་བྱས་ན་མང་པོའི་ནང་དུ་
 གཞན་གྱིས་ཤེས་དོགས་ནས་ཉོངས་པ་དེ་རང་གི་ཞེ་སྤྱགས་ན་སྒྲོན་ཅིག་
 ཡོད་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱུས་ནི་མདོན་སྒྲོག་མི་མངའ་བས་གཞན་
 གྱིས་ཤེས་དོགས་ནས་སྤྱོད་ལམ་བསྐྱེམ་མི་དགོས་པར་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་
 བརྒྱུད་ཏེ་བཞུགས་པས་ན། བསྐྱུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། བསྐྱུང་བྱ་བསྐྱུང་
 བ་མེད་ཅེས་པ་མིན་གསུང་། ཆོས་སྒྲོན་པའི་ཆེ་འདི་ནི་བདག་ལ་གྲུས་པར་
 འདུག་སྐྱམ་དུ་ཆགས་པ་དང་། འདི་ནི་མི་གྲུས་པར་འདུག་སྐྱམ་དུ་སྤང་བའི་
 ཉོན་མོངས་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན་བྱ་བ་ཉེར་གཞག་ཅེས་བྱ་ཡི། བྱ་བ་
 ཉེར་གཞག་བཞི་དང་མི་འདྲ་གསུང་། གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་
 བ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱབས་བཞིན་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བས་
 བ་བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བ་སྟེ། འདི་གསུམ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་བསྐྱེད་
 ཏོ། །ཉན་རང་དབང་བཅོམ་ལ་སྒྲོན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་
 པས་ནགས་ཆའ་དུ་ཀྱ་ཚེ་འདོན་པ་དང་། སྦྱལ་ལྟོག་པས་བརྗེས་པ་སོགས་
 ཡོད་ལ། སངས་རྒྱུས་ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་བག་ཆགས་ཡང་དག་
 བཅོམ་པ་དང་། སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་བྱེ་སྤྲའི་

ལྷགས་ལ་བྱང་པར་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པའི་ཚེ། ལྷགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་
 སོགས་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉེར་གཅིག་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལས་
 འོགས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་དོན་བདུན་ཅུའི་རྒྱང་གངས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་
 པ་ནི་སྐྱེ་བཞིར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ་ཞེས་སྒྲོ་བ་དཔོན་རང་གི་འང་བཞེད་
 པའོ། །གཞན་དག་སྐྱེ་བཞིར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། ལུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་
 བྱི། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མདོར་བསྟན་ནས།
 ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་གང་གི་རང་བཞིན་དུ་འགྲོ་སའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་
 ཀྱང་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཁན་མ་པ་མཐམ་
 ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་
 སྐྱེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་སྟོན་
 པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྒྱུད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་འདི་བྱང་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་
 བཞིར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། འོ་ན་རྒྱང་པ་ཐ་མས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་སྒྲོས་
 རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་སྒྲོས་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྟམ་ཀྱ་ཡ་
 ཆོས་སྐྱེ་དང་། རྟམ་ཀྱ་ཡ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པ་ལས་འདིར་སྡེ་བ་སྦྱར་གྱི་
 དབང་གིས་ངོ་བོའི་རྒྱུ་ཏ་མི་མདོན་པར་བྱས་ཏེ་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་
 ཟེར་རོ། །ཉི་ཁྱི་རྩམ་འགྲེལ་ལས་གང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱིས་པས་ཞེས་འབྱུང་བ་
 འདི་དང་དོན་བྱང་པར་མེད་གསུང་། སྐྱེ་བསྟན་ཚུལ་ལ་ཚོད་ཀྱི་གངས་
 ཅེས་ལ་ཚོད་པ་མིན་ནོ། །ཡང་སྐྱེ་བཞི་འདོད་པ་དག་ན་རེ། ཆོས་སྐྱེའི་ནང་
 བས་གལ་ཆེ་ཤོས་བྱང་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཆད་པར་
 འཁྱུར་བས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྐྱེའི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་

མཚན་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནས་མཁའ་ལྷ་བྱའི་ངང་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་དོན་བྱུང་
 པར་ཅན་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་སྦྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཚས་སྟོན་པ་
 སོགས་ཀྱིས་དོན་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་
 ཚོས་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པས་ན་གལ་ཆེ་ཤོས་དང་ཆད་མི་རུང་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །བྱང་པར་གསུམ་ནི། རོ་བོའི་བྱང་པར་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། སྤངས་པའི་བྱང་པར་སྟོབ་པའི་ཆེ་གཉིས་སྣང་གི་
 ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལས་གནས་ལྗུར་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བྱེད་
 ལས་ཀྱི་བྱང་པར་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྦྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཚས་སྟོན་
 པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དག་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་
 པ་ནས་ཡང་དག་བརྗོད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོགས་བཅད་འདིའི་རོ་བོ་ཉིད་
 ཅེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་མི་འབྱུང་བས་ལུས་མདོར་བསྟན་གྱིས་
 གྲང་སྐྱེ་གསུམ་ཁོ་ནར་འབྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བཞིར་
 བསྟན་ན། ལུས་མདོར་བསྟན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡོངས་སྐྱེ་
 འབྱུང་བས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པས་ན་རྩ་བ་དང་
 ཡང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་སྐྱེ་བཞིར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། དགོས་པ་ཡོད་ན་
 བསྟན་བཤད་གོ་རིམ་མ་མཐུན་གྲང་མི་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན། སུར་སྦྱོར་
 ལམ་གྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་དུ་ཡོངས་འཛིན་སྟོན་ལ་བཤད་ཅིང་། རྒྱས་བཤད་
 དུ་བྱང་ཚོས་དེ་དག་ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་
 ཆེད་དུ་མཐུག་ཏུ་བཤད་པས་གོ་རིམ་མི་མཐུན་ཡང་འགལ་བ་མེད་པར་ཁྱོད་
 ཀྱིས་གྲང་ལས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་གསུམ་གྱི་
 མཐུག་ཏུ་ཚོས་སྐྱེ་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་དོན་བྱུང་པར་ཅན་

སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་སྒྲོན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་
 དགོས་པ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་སམ་ཆེད་དང་། གྲེབ་སྦྱར་གྱི་ངོ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་སྐྱེད་དང་མཛད་པ་སྦྱར་བ་གསུམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བཤད་
 ལྟར་ན་རྟགས་འདི་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། སྐ་མ་སྐ་མ་སྒྲུབ་
 བྱེད་དུ་བྱས་སོ། །ཡེ་ཤེས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་སྦྱར་ནའང་གྲེབ་སྦྱར་
 ལེགས་མོད་འདིར་གྲེབ་སྦྱར་ལེགས་པའི་དོན་ནི་ཆོག་གི་གྲེབ་སྦྱར་ཅམ་
 མིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཛད་པ་སྦྱར་བས་མི་གོ་ལ། ཆོས་སྐྱེད་དང་མཛད་པ་
 སྦྱར་བས་གོ་ལུས་པ་གཅིག་ཡོད་དེ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་
 པ་འདི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་སྦྱར་བའི་ཆོག་ཡིན་
 པ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་སྐྱེད་ལ་འང་ཡོད་དགོས་པས་
 ཡེ་ཤེས་ཞེས་སྒྲོས་ན་བསྟན་བཤད་སྦྱར་བ་མེད་སྟུང་དུ་དོགས་པ་མི་སེལ་ལ།
 དངོས་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཤུལ་གྱི་ཆོས་སྐྱེད་སྦྱུ་ལྟོག་དེའི་མིང་ནས་སྒྲོས་པས་
 དོགས་པ་སེལ་ལ། བསྟན་བཤད་སྦྱར་བའང་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་
 མེད་པ་དང་། སྒྲོན་གནས་མཁྱེན་པ་གཉིས་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ནོར་ས་ཡོད་
 པས། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་
 གསུང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། མདོ་གྲེ་རྒྱན་ལས། སེམས་
 ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་འཛོམས། ཉོན་
 མོངས་འཛོམས་མཛད་ཉོན་མོངས་ལ། །བརྟེ་བཅས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་
 ལོ། ཞེས་པ་ལྟར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། ཉན་
 ཐོས་དག་བཙམ་གྲོང་བྱིར་སོགས་སུ་རྒྱ་བའི་ཆོ་རང་ལ་དམིགས་ཉེ་གཞན་
 རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་པར་མཐོང་ན་ཁྱོལ་ནས་འགྲོ་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་

གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་བྱེད་པ་དེ་འགོག་པ་ཙམ་ཡིན་ལ།
དེའང་མཛད་ལས། ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཉོན་
མོངས་མ་འོངས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། སངས་རྒྱུན་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། སངས་རྒྱུན་རང་ལ་དམིགས་ཏེ་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཉོན་
མོངས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ན་བྱོལ་ནས་མི་འགོ་བར་མ་ཟད། དེ་ལ་བཅེ་བས་ལྷག་
པར་གཟིགས་ཏེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུན་གཙོད་པར་མཛད་
པ་ཡིན་གསུང་། སྒྲོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
ཅིང་ཆགས་མི་མངའ། ཐོགས་པ་མི་མངའ་རྟོག་པར་ནི། མཉམ་པར་བཞག་
ཅིང་འདི་ཀུན་གྱི། ལན་ཕྱོན་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་ལ།
སངས་རྒྱུན་སྒྲོན་གནས་ཞེས་སོགས་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། དེའང་སངས་
རྒྱུན་གྱི་སྒྲོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་རང་གིས་ངང་གིས་
འཇུག་པ་དང་། མཆོན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སྤངས་པས་ཆགས་སྤངས་དང་།
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། རིགས་འདྲ་རྒྱུན་
མི་ཆད་པར་གཞན་དོན་དུ་རྟག་དུ་གནས་པ་དང་། ས་རོལ་སོ་ལ་དོགས་པ་
རི་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ལ་ལན་གང་ཞིག་བཏབ་པས་སེལ་བ་སོགས་མཁྱེན་
ནས་དེ་བས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི་
ཁྱད་ཆོས་ལྡེ་པོ་དེ་ལས་ཕྱོག་པ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་སངས་རྒྱུན་གཞན་དོན་
དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་རྟག་དུ་བཞུགས་ཡོད་ན། དེ་བཞུགས་བཞིན་དུ་བདག་
ཅག་ད་དུང་འཁོར་བར་ལུས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤགས་བསྟོད་ལས། ཕྱི་ཡི་
ཡན་ལག་སྟོབས་ཀུན་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་བསྐྱབས་ཟེན་གྱི། ཁང་གི་
སྟོབས་དག་མ་ཆང་བས། བྱིས་པ་རྒྱམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྟེན། ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་རྒྱ་མེད་པས་བྲག་ཕྱག་ཁ་བྱང་བལྟས་
 ལྟ་བུར་སོང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དུས་
 ལས་ཡོལ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་། རྣམ་ཐར་ཟེལ་
 གཞོན་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྐུལ་བསྐྱར་སྒྲ་ཆོགས་ལ་དབང་འཕྱོར་པ་གཉིས་
 ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལ་ལར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པ་
 དང་། ཉི་མས་གསུངས་པ་ལ་ཤིང་གི་བ་དང་། རྒྱས་ཁྱེར་བ་ལ་ཟམ་དང་། ཉན་
 ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་སྐྱན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་འབྲེལ་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་
 ལ་སྐབས་སུ་བབས་པ་དེའི་ཆེ་མན་པར་གྱུར་པའི་སྟོན་བཅུད་དང་། དེར་
 དངོས་སུ་སྒྲུབ་ནས་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དེ་དག་
 ཀྱན་ཏུ་འཛོལ་བའི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་། ཁྲ་ན་ཡོད་དང་ཁྲ་ན་མེད་རྣམས་
 དང་། རལ་བ་རིགས་དང་གཞོན་ནུའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ཅན། རྟེན་གྱི་ཡང་
 སྟོབ་དཔོན་འབྱུང་བ་ཡིན། རྟེན་གྱི་དགོན་པར་སྟོན་ཤིང་ཆེན་པོར་
 འགྱུར། སྐྱན་དང་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གཏེར་རྣམས་དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་
 བུ་འདོད་པ་སྦྱིན་ཤིང་དང་། ལམ་གོལ་འབྱམས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་
 འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་ལྟར་ན་ཅི་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་
 རྣམ་ཞེ་ན། དེ་དཔེའི་སྟོན་སྟོན་པ་ནི། ལྟ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་པ་བ་ཀྱང་ས་
 བོན་རུལ་བ་སོགས་མི་རུང་བར་གྱུར་པ་ལ་སྐུ་གྱུ་མི་འབྱུངས་པ་ལྟར་སྐལ་བ་
 མེད་པ་ལ་མི་སྣང་ངོ་། འདིར་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་འདོད་པ་དང་།
 རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་རང་གི་གོས་རྒྱ་མཆོར་བཅུག་སྟེ་སྐྱགས་ནས་ཆར་འབབས་
 སོ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཡོད་ལ། གང་ལྟར་ཡང་འཛིག་རྟེན་དུ་དགེ་བ་
 བྱས་པས་དེ་དག་གི་སྟོབས་སོགས་འཕེལ་ཞིང་། དེས་དགའ་ནས་འཛིག་

ཉེན་ལ་པན་པའི་དོན་དུ་ཆར་འབབས་སོ། །མུར་སྒྲོན་གནས་མཁུན་པའི་
 སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་ངི་སྲིད་པར་རྟག་དུ་བཞུགས་པར་བཤད་པ་
 དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་ཞེས་བཞེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་
 མཁུན་དེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྦྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་
 རང་རང་གིས་ལམ་སྒྲོམ་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྒྱད་ལ་བཟོས་པས་སོ་སོར་ངེས་པའི་
 ཉེན་གྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུད་པ་ཁོང་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལན་
 བེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཇིག་པ་དེར་མེད་པས་རྟག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་
 པས་ལྟ་ཆེན་ཁྱབ་འཇུག་གིས་སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ན་ཁྱབ་
 པར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་མཁུན་གྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འཁོར་
 བ་མ་སྒྲོངས་བར་དུ་ཟད་པའམ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་གནས་པས་རྟག་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གང་ཟག་འདི་ལ་འདི་འཇུག་འདི་ལ་འདི་
 མི་འཇུག་ཅེས་མཐའ་འཛིན་མི་རུས་པས་ན་ཁྱབ་པ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་
 བོ། །སྤྱིར་ལྟ་བ་བཀའ་བརྟག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་མངའ་
 འབངས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཁྲིམས་སམ་ཕྱག་རྒྱ་ལས་
 འདའ་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་ལས་འདའ་མི་རུང་ཞིང་། གལ་ཏེ་འདས་ན་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པས་ན་བཞི་པོ་འདི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་
 རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འོངས་སྐྱེ་རྟག་པར་བཤད་པས་ན་
 འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འགལ། བདེ་
 བས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ། ཁེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྦྱིད་ལུག་འཁྱུར། ཞེས་བྱང་

སེམས་སོ་སྐྱེ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་
སྐྱག་བསྐུལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འགལ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བཤད་པ་དེ། བདག་ཁས་སྒྲངས་པར་
སོང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འགལ།
དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། ཁྱོད་ནི་ད་དུང་མུ་ཅན་ཡོངས་མ་འདས། ཁངས་
རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་བཅའ་བར་བྱ། ཞེས་མུ་ཅན་ལས་འདས་པ་སྐྱར་འཁོར་
བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བཤད་པས་མུ་ཅན་ལས་འདས་པ་ཞི་བར་བཤད་པ་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མུ་ཅན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའི་དོན་ནི་སྐྱར་སྐྱེ་བ་མི་
ལེན་པར་མར་མེཤི་བ་ལྟར་བཅུ་རིག་རྒྱུ་ཆད་པ་ལ་འདོད་པ་གང་ཞིག་
ཁྱོད་གྱིས་དེ་སྐྱར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འདོད་པས་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
རོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་ཕྱོགས་སྒྲའི་གཙོ་བོའང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཡིན་ནམ་
གསུང་།

༥ གསུམ་པ་ངོ་ལོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་གཉིས་བཤད་ཟིན་
ནས་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ནི། གནས་འོག་མིན་ཁོ་ནར་འཁོར་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པ་ནམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་གཙོ་བོར་
ལོངས་སྟོང་ཅིང་། གདུལ་བྱ་དེ་དག་གི་ངོར་མཆོད་དཔེ་སོགས་ཀྱི་སྐྱའི་ནམ་
པ་མི་འདོད་པར་ཉག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ལོངས་སྟོང་གྱི་གཙོ་བོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་ལ་རྫོགས་
པར་ལོངས་སྟོང་པའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ལོངས་སྐྱར་བཞག་པ་དང་།
སྐྱགས་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོང་པར་བྱེད་པོ་ནི་གསུང་
ཡིན་པས་ན་གསུང་ལ་གཙོ་བོར་ལོངས་སྐྱར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་པ་ལྟ་

ལྷན་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཀྱང་། གསེར་འབྲིང་ལས། ཐེག་བསྟུས་ལྟར་ན་
 དེ་ལ་གཞོད་པའང་སྣང་བས་དབྱད་པར་བྱཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོགས་
 གཞི་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད་གསུང་། རིན་ཆེན་སྤེང་བར། འཁོར་ལོས་བསྟུར་
 བ་ཐམས་ཅད་ལ། འདི་དག་ཡོད་པར་འདྲོད་མོད་ཀྱི། དག་དང་མཛེས་དང་
 གསལ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆར་མི་པོད། །ཅེས་སོགས་ལྟར། འཁོར་
 རྒྱུར་ཐམས་ཅད་དང་། དག་ས་གསུམ་ལ་གནས་པ་ལའང་མཚན་བཟང་རྗེས་
 མཐུན་པ་ཡོད་ལ་དེར་མ་ཟད་རང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་ལའང་དེ་དག་ཆ་འདྲ་
 ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་གསལ་ལ་རྫོགས་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་
 འོངས་སྟུས་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཉག་ཏུ་མི་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །མཚན་དང་
 དེའི་རྒྱ་གཉིས་དཀྱུས་གཅིག་ལ་བཤད་ན་གོ་སླ་བས། གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་
 གིས་རང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་ཕྱག་དང་བསྐྱོར་བ་མང་པོ་
 དང་བསུ་སྟེལ་སོགས་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་སྟེ། དེའང་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 པར་བསྟོད་སྤྱིན་རྒྱ་མཚོར། རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཡི་འབྱུར་ནི་གསལ་བ་བཞིན། ཞེས་
 པ་དང་། ར་དང་བ་སོ་ལ་བཞོས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུར་དུ་དོད་པ་དང་། བདག་
 ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་སྟོན་སེའི་ཡི་དམ་བཟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྟེ་བ་བཞེས་
 པའི་ཆེ་དམ་བཅའ་བཟན་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་ཞབས་གཉིས་ཀྱི་
 མཐིལ་རུས་སྤལ་གྱི་སྟོ་བ་བཞིན་མཉམ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོལ་དུ་སྟེས་
 པའི་ཆེ་བསྟུ་དངོས་བཞི་བཞེན་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་
 ཆོགས་དང་པོ་ནས་བརྒྱམས་ཆ་སེང་མེད་པར་བྱ་བས་འབྲེལ་ཡང་སོར་
 གདུབ་སོགས་ཀྱི་གོ་མི་འགོག་པ་དང་། བཟའ་བ་ཟན་དང་བཅའ་བཤིང་ཐོག་

སོགས་བྱིན་པས་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་སྟེ་ཤ་ཆགས་དམ་པ་དང་། བཟླ་ག་པ་
སོགས་གྲུ་ལོ་མ་བྱིན་པས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་དང་ཐལ་གོང་དང་ལྷག་པའི་
ཕྱོགས་ན་རྟོང་པོ་མེད་པར་སྐྱུ་ཤས་གང་བས་བདུན་དག་མཐོ་བ་ཉིད་དང་།
སྟོན་པ་འདི་སེམས་ཅན་ཆེན་པོར་འཁྲུངས་པའི་ཆེ་སྟག་མོ་བཀྲེས་པས་རང་
གི་སྤུ་གྲུ་ཟ་བར་ཉེ་བ་ན་ལྷས་སྐྱིན་པར་བཏང་བས་སྟག་མོ་བྱ་དང་བཅས་
པའི་སྟོག་བསྐྱབས་པ་ལྷ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་སོར་མོ་རིང་བ་དང་། སྟོན་པ་འདི་
རྒྱལ་པོ་མེ་ལོང་གདོང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་བླ་སྟོང་ལྟ་ཅན་སོགས་པན་ཚུན་
མི་མཐུན་པར་གྱུར་པ་དེ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བདེ་བར་བྱས་པ་ལྷ་བྱ་སོགས་
ཀྱིས་ཞབས་ཀྱི་བཞི་ཆ་བྱིར་འཕགས་རྟིང་པ་ཡངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རྟིང་པ་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། དེད་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་བྱིས་པ་རྒྱུད་ཅུའི་
དུས་ནས་སྟོག་ཆགས་གྲོག་སྤར་སོགས་ཀྱི་འང་སྟོག་གཅོད་པ་སྤངས་པའི་
བདེན་ཆོག་གིས་རྒྱ་མཆོར་གྱུ་པོ་ཆེ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པའི་
འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱས་པ་ལྷ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཆེ་ཞིང་བཞིད་
དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པས་ཞབས་ལོང་བྱ་མི་མདོན་པ་
ཉིད་དང་། དགེ་བ་ཡང་དག་པར་སྤང་བ་སྤེལ་བས་སྐྱེ་བྱེད་དུ་ཕྱོགས་པ་
དང་། རིགས་བཅོ་སོགས་ལ་མཁས་ཀྱང་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པར་བྱིན་པས་
བྱིན་པ་ཤ་ར་ཆའམ་ཨེན་ཡའི་ལྷར་རྒྱུམ་ཞིང་འདྲིལ་བ་ཉིད་དང་། བྱི་བི་བའི་
རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའི་ཆེ་སྟོང་བ་བོད་ཆོག་བྱིར་མི་བསྒྲོག་པར་བྱིན་པ་ལྷ་བྱ་
སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་རིང་ཞིང་མངོས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཆངས་སྟོད་
ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། གསང་ཆོག་བསྐྱངས་པས་འདོམས་ཀྱི་སྤྲ་བ་སྐྱབས་
སུ་རུབ་པ་དང་། གདིངས་པ་གྲུ་ལོ་མ་བྱིན་པས་མདོག་གསེར་ལྟར་གསལ་བ་

དང་། ཁང་བཟང་སོགས་བྱིན་པས་པགས་པ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། འདྲུ་འཇི་
 སོགས་སྤངས་པས་བ་སྤྱའི་ཁྲུང་བྱ་རེ་རེ་ན་སྤྱ་གཉིས་རེ་མེད་པར་རེ་རེ་ནས་
 གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྱེལ་བ་ཉིད་དང་། སྤྲ་མ་དང་པ་མ་དང་གྲོགས་ནམས་གོ་
 རིམ་ལྟར་རང་རང་གི་ཆོད་ཀྱི་བཀྱར་བཟོས་ལེགས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་ཞལ་མཛོད་སྤྱས་བརྒྱན་པ་སྟེ། དེའང་སྤྱིན་མཆོམས་ཀྱི་བར་ཐིག་ལའི་
 གནས་ན་འཇམ་ལ་དཀར་བ་མཉེན་པ་བྱངས་ན་འདོམས་ཡིན་ནམ་ཁྱུ་གང་
 དང་ཁྱུ་གཉིས་དང་ཁྱུ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་འབྱུང་བ་བཏང་ན་གཡས་
 སུ་འབྱེལ་བ། ཅེ་མོ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྤྱུ་རུ་རའི་འབྱུང་ཆད་ཅམ་པ་དངུལ་
 འབྱར་གྱི་ནམ་པའོ། སྟོན་པ་འདི་བྱ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆེ་སྤུ་ཞིག་གིས་
 གཅོས་པ་ལ་ནགས་དེ་ན་གནས་པའི་གཞོད་སྤྱིན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལ་ར་
 ཡུག་གཅིག་གིས་ཆོག་མོད་ཅེས་སྤྱས་པ་ན། མ་སྤྱབ་པ་ལ་བཟོད་པ་བསྟོམ་
 པའི་མིང་ཅི་ཡོད་གསུངས་ནས་བཟོད་པ་བསྟོམས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་རོ་
 སྟོད་སེལ་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། ལྷན་སྤྱ་སོགས་ཀྱིས་དབྱེད་མགོ་ལྷུམ་པ་ཉིད་
 དང་། ལྷན་སོགས་བྱིན་པས་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་སྟེ། གོང་མ་ནི་ཤས་གང་བ་
 ཡིན་ལ། འདིར་དཀྱིལ་ཆེ་བའོ། རྒྱེ་བོ་ནད་པའི་གཡོག་བྱས་པས་རོ་བློ་བའི་
 མཆོག་མཁྱེན་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ལ་རྟ་ཆས་
 སྤུལ་བ་ན་ཀུན་དགའ་བོས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་
 བསགས་ཀྱང་ཟས་འདི་འདྲ་བཞིས་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་ཡིད་ལྷག་
 པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོམས་བར་ནས་འབྱུ་གཅིག་གནང་བའི་ཆེ་ཀུན་
 དགའ་བོས་སྤར་མ་ཐུང་བའི་རོ་ཞིམ་པོར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གསོལ་དུ་བཀོད་ཆེ་རོ་མི་ཞིམ་པའང་རོ་ཞིམ་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི།

རོ་མི་ཞིམ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་རོ་ཞིམ་པོར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སྟེ་བདུན་ནས་
 བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གསུང་། ཀུན་དགའ་རུ་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། ཞེས་སོགས་
 ལྟར་བྱས་པས་ཅུ་གོ་རྩ་ལྟར་ཆུ་ཞིང་གཤམ་པ་སྟེ། སྤྱི་གཙུག་ནས་ཞབས་ཀྱི་
 མཐིལ་བར་དང་འདོམ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཅ་བར་བརྒྱངས་ན་མཉམ་པ་ཡིན་
 ལ། དགོངས་རྒྱུ་དུ་ཅུ་ག་ནི་དམའ་བ་སྟེ་སྒྲ་སྟངས། རོ་རྩ་ནི་མཉམ་པ་སྟེ་སྟེ་
 བ་ནས་བརྒྱང་ནས་སྒྲ་སྟངས་དང་། སྒྲ་སྟོང་ཆད་མཉམ་པའོ་ཞེས་གའི་སྟོག་
 གི་རོ་སྤམ་ནས་རོ་རྩ་བྱས་པ་ཡིན་གསུང་། གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་བྱིན་པས་
 དབུ་གཙུག་ཏྱིར་དང་ལྗན་པ་ཉིད་དང་། འཇམ་པ་སོགས་གསུངས་པས་
 ལྡགས་རིང་བ་སྟེ་འདུལ་བ་ལུང་ནས་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་པར་
 བཤད་པ་ལ་གཞན་ཡང་ཆད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡོད། འཛིག་རྟེན་སོགས་
 ཀྱིས་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་གྱི་ཆངས་དབྱངས་ཏེ། ལཱེ་ནང་གི་བཏང་མི་བྲ་བ་
 ཞེས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་མི་བྲ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
 ཉན་སྐབས་ཉན་འཕྲོ་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་འཕྲོ་བ་ལ་པངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 གསུང་། ཆོག་ཀྱལ་སྤངས་པས་འབྲམ་པ་སེལ་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། སྤྱི་བོ་སོགས་
 ཀྱིས་ཆེམས་དཀར་བ་ཉིད་དང་། འཆོ་བ་དག་པས་ཆེམས་རིང་ཐུང་མེད་
 པར་མཉམ་པ་དང་། བདེན་པའི་ཆོག་གིས་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པས་ཆེམས་བར་
 སྟོང་མེད་པར་ཐགས་བཟང་བ་ཉིད་དང་། སྤུ་མའི་ཆོག་སྤངས་པས་ཆེམས་
 བཞི་བརྩམ་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་དང་འདྲ་
 བར་གཟིགས་པས་སྤྱན་འབྲས་བྱང་བ་ལྟར་གནག་པ་དང་། དེའི་གཡས་
 གཡོན་གཉིས་དཀར་བ་དང་། སྤྱ་ཟུར་གཉིས་དམར་བ་དང་། ལ་སོ་སྟོ་བ་
 དང་། སྟེང་དུ་གསེར་མདོག་ལྟར་སེར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱད་པར་ལྔ་དང་

ལྷན་གསུང་། ཁོང་ཁྱོ་སོགས་མེད་པར་བལྟས་པས་རྩི་མ་བའི་ལྷ་བྱ་ཉིད་
 དོ། །འདིའི་རྩི་མ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་སྤྲིན་མ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་
 ན་རྩི་མ་ཟེར་བ་དེ་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་སྤྲིན་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྲིན་མ་
 སྤེབ་ཟེར་བ་དེ་གསུང་རབ་ནས་རྩི་མ་འབྲལ་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྷ་ལ་འཆི་
 ཆེ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱན་དུ་རྩི་མ་འབྲལ་བ་དེ་མེད་གསུང་། རྒྱ་དེ་དག་ཀྱང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་ཚུལ་དང་། གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དེའི་ངོར་དེ་ལྟར་
 གསུངས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་པར་འདྲ་
 བས་རྒྱུ་ལ་བཟང་ངན་མེད་དེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱན་ལས་བྱུང་དང་། སྦོལ་དང་མི་སྦོལ་ལས་བྱུང་དང་། །འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་
 དཔག་མེད་གང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཉན་རང་དང་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསོད་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་བརྩུར་བསྐྱེས་པས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྦྱའི་ཁུང་བྱ་གཅིག་འབྲལ། བ་སྦྱ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གི་བར་
 དེ་དང་འདྲའོ། །བ་སྦྱའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱེས་པ་བརྩུར་བསྐྱེས་པས་དཔེ་བྱད་བཟང་སོ་གཅིག་འབྲལ། དཔེ་བྱད་
 བརྒྱད་ཅུའི་བར་དེ་དང་འདྲའོ། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་འབྲལ་པའི་བསོད་
 ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་བརྩུར་བསྐྱེས་པས་མཆོན་བཟང་གཅིག་འབྲལ།
 མཆོན་སོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དེ་དང་འདྲ། མཆོན་བཟང་དེ་དག་འབྲལ་པའི་
 བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་དུ་བསྐྱེས་པས་ཁྲ་བ་ཉ་འདྲའི་མཛོད་སྦྱ་
 གཅིག་འབྲལ། མཛོད་སྦྱའི་བསོད་ནམས་དག་སྟོང་ཕྲག་བརྩུར་བསྐྱེས་པས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་རྟོར་འབྲལ། གཙུག་རྟོར་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་བྱེ་
 བ་གངས་མེད་བརྩུ་ཡིས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་གསུངས་དབྱངས་འབྲལ་སྟེ།

མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་། ལོངས་སྐྱུ་དང་།
 སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དང་། འཕྲིན་ལས་དང་བཞི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་
 སུ་འདོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སེཌེ་བཟང་པོ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ། ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་སྐྱུ། ལོངས་སྐྱུ་ལ་གྱི་སྐྱུ་གཉིས་དང་བཞི་ལ་འདོད་པས་ལོངས་སྐྱུ་ནི་
 མཆོན་དང་དཔེ་བྱེད་གྱི་བདག་ཉིད་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་ས་ཆེན་པོ་ལ་
 བཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྟོན་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། མཆོན་ཉིད་དེ་དག་གི་ནང་ནས་མཆོན་དཔེ་
 ནི། སྐུགས་ལྟར་ན་དབྱངས་སོ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་མཆོན་དང་། གསལ་
 བྱེད་བརྒྱུད་ཅུ་རྣམ་པར་དག་པ་དཔེ་བྱེད་བཟང་པོར་འདོད་ལ། དེའང་རྒྱང་
 སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེ་རོལ་ནས་གདོས་བཅས་དང་
 བཅ་ཆོས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
 བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དང་། དེའང་དག་དཔེན་གྱི་སྐྱུང་གཞིའི་
 གཙོ་བོ་རྒྱང་དག་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རི་མ་སྐྱུངས་ཏེ་རྒྱང་
 དག་པ་ན་དག་དག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་གཞུགས་སྐྱར་ཤར་
 བ་ཡིན་གསུང་། མདོ་ཕྱོགས་ནས་འདི་འདྲ་དངོས་ཤིག་མི་འདོད་ཀྱང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་གཞུགས་སྐྱར་ཤར་བར་འདོད་དེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 གཞུག་ཏྲོར་མཛོད་སྐྱུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཁས་ཀྱང་ལེན་དགོས་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གཞུགས་སྐྱར་ཤར་བ་མ་
 ཡིན་ན་དེ་ལྟར་མཐུན་པ་མི་སྲིད་གསུང་། དཔེ་བྱེད་ནི། འདུ་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟར་

དམར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེན་མོའི་མདོག་
 གྲུག་རེ་མི་བྱེད་པར་སྦྱུང་བ་ཉིད་དང་། བྱམས་པའི་དུས་སུ་བྲམ་ཟེའི་
 རིགས་ལ་མཚོག་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་རིགས་ལ་
 མཚོག་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་མཚོག་ལས་སྦྱིས་པས་སེན་མོ་མཐོ་བ་ཉིད་
 ལ། རིགས་མཚོག་ལས་སྦྱིས་པ་སེན་མོ་མཐོ་བའི་རྒྱར་འོང་དོན་མེད་པས་
 དཔེ་བྱད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་འདི་དག་མཚན་བཟང་གི་སྐབས་ལྟར་རྒྱས་འབྲས་
 བྱ་སྦྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆེ་ཡོད་པའི་བྱ་རོལ་གྱི་རྟགས་འདི་དག་ནི་ནང་
 གི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དཔོག་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་
 གསུང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཉེས་པ་དེ་བྱས་ན་བྱེད་པ་པོ་དེ་གཞོང་གིས་ཐེབས་
 བས་གཞན་ལ་སྦྱ་མི་ལུས་པས་ཉེས་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
 ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་རྒྱུམ་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་
 རྩ་བ་སོགས་ཀྱིས་སོར་མོ་རྒྱས་པ་ནི་སོར་ཆོགས་འབྱར་བ་དང་། གཉེར་མ་
 མེད་པ་སོགས་སོ། །སོར་མོ་བྱིན་གྱིས་སྤྲ་བ་ནི་བགས་ཀྱིས་སྤྲ་བ་དང་དོན་
 འབྲ་བས་སོར་མོའི་རྩ་བ་ནས་ཆེད་བར་ཇེ་ཕྱར་སོང་བ་ལ་བྱེད་གསུང་། སོར་
 མོ་དང་སེན་མོའི་དཔེ་བྱད་འདི་དུག་ནི་ཕྱག་སོར་རིང་བའི་མཚན་གྱི་འཁོར་
 དང་། དབུ་རྒྱས་པ་དང་དབུ་སྐྱེད་ཀྱི་བདུན་ནི་གཙུག་ཏྲོར་དང་སྤྱུ་གཡས་
 སུ་འབྱེལ་བའི་འཁོར་ཡིན་པ་སོགས་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་
 བཤད་ལ། མཚན་རྫོགས་པ་དང་། ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་གཉིས་སྦྱར་དགོས་
 པ་ཆད་པ་དང་། གསུང་ལ་གསུམ་བྱས་པ་ལྷག་ལ། དེ་མ་གཏོགས་གཞན་
 རྣམས་གསེར་འབྲེང་ནས་དེ་ལ་ཆགས་བཞག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད་
 གསུང་། རྩ་བྱ་རོལ་ཏུ་མི་མདོན་པ་དང་། རྩ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་བསྟོལ་

ཉེ་ཕྱི་རོལ་ནས་མི་མངོན་པ་ཅ་མདུད་པ་མེད་པ་དང་། ལོང་བྱ་མི་མངོན་པ་
 བློ། མཚན་གྱི་དེ་དང་འདི་གཉིས་ཆེ་ཆུང་དང་ཕྱི་ནང་གི་ལོང་བྱ་ལ་བཤད་
 པ་དང་། ཞབས་རིང་ཐུང་མེད་པས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་གྱི་དེ་
 ཞབས་མཐིལ་མཉམ་པས་ས་ལ་ཞབས་རྗེས་རྗེས་པར་འབབ་བ་དེ་ཡིན་
 གསུང་། སེམྱེ་རི་དྲུགས་གཞན་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པ་རི་དྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་ཆོས་གང་ལའང་འཛིགས་པ་
 མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཡི་སེམྱེ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་རྣམས་ཁྱུ་མཆོག་གི་རྗེས་
 སུ་འབྲང་ན་གཞོད་པ་སོགས་མེད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན་
 ལམ་མི་གོལ་བར་བྲང་པོར་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཡི་ཁྱུ་མཆོག་ཡིན་པས་ན་
 དེ་དང་དེའི་སྐབས་སུ་གཤེགས་པ་མདོ་དང་ཉི་ལྔ་དགེ་དཔོངས་པ་དང་།
 སློབ་དཔོན་གྱི་འདི་གཉིས་མདོ་གཞན་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་
 གསུང་། ངང་པའི་སྐབས་སུ་གཤེགས་པ་སོགས་གཉིས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་ནས་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཞབས་
 གཡས་སྟོན་ལ་སྟོ་བ་དང་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁོད་ནས་ཐེབས་པས་གཡས་
 སུ་གཤེགས་པ་སོགས་གཉིས་དང་། ལམ་གོང་འོག་རྒྱ་མི་འགྲོ་བར་བྲང་པོར་
 ཐེབས་པས་མི་ཡོ་བར་གཤེགས་པ་སོགས་གཉིས་དང་། གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་
 བྱ་སྐྱུ་ལ་རྩལ་སོགས་མི་ཆགས་པས་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོ་དང་
 འཚོམས་པར་ཆོས་སྟོན་པས་སྤ་སར་སྤ་སྟོམ་སར་སྟོམ་པ་སོགས་ལས་འདི་
 ལ་སྤ་སྟོམ་མི་འཚོམ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མི་སྲིད་པས་སྐྱུ་རིམ་པར་འཚོམ་པ་
 སོགས་ལྟ་དང་། ཆ་ལག་ཡངས་པས་སྐྱུ་འི་ཁོ་ལག་ཡངས་པ་དང་། གོམ་པ་
 རིང་ཐུང་མེད་པས་གོམ་པ་སྟོམས་པ་དང་། སྐྱུ་ལ་ར་རི་མི་མངའ་བས་རྣམ་

པར་དག་པ་སོགས་བདུན་དང་། སྐྱེ་ཞེས་པ་མ་དག་པས་དཀྱུར་བཞེན་ནས་
 ཟེར་བ་ལྟར་དཀྱུ་ཆེད་རྒྱུམ་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་སྐྱབས་ཕྱིན་པ་ཉིད་དང་། བྲང་
 སོགས་ཀྱི་ངོས་ལ་ཁྱོ་ཁྱོ་མེད་པས་མ་ཁྱོངས་པ་དང་། ལྟོ་བའི་ངོས་མཐོ་དམན་
 མེད་པས་ཕྱལ་ཕྱང་ངེ་བའམ་ཕྱ་མེ་བ་དང་། ལྟོ་བའི་བྱ་ག་ཟབ་པ་དང་། ལྟོ་
 བའི་རི་མོ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྱེལ་བ་སོགས་གསུམ་དང་། སྐྱེས་བྱ་ཚུང་བྱ་
 ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་སོགས་དུས་མིན་བྱ་བ་དུལ་བྱ་འདུལ་བའམ་ནག་པོའི་
 ཆོས་སྟོན་པ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་ལ་སྤེལ་བ་གནག་བག་མེད་པ་སོགས་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་ནམ་ཞིག་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འགྲུབ་
 པར་འགྱུར་བས་ན་ཕྱི་རྗེས་སུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ་དེ་སྟོན་པར་
 མཛད་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། གནང་བའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་
 དང་། བཀག་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་སོགས་བསྐྱབ་པ་རབ་བྱ་མང་པོ་སྟོན་
 པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་ཉ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་། མཚུ་ནི་ནང་དུ་
 གཞུགས་བརྟན་འཆར་བའི་བེམ་པ་ལྟར་དམར་བ་སོགས་བྱུག་དང་། ཁོང་
 མ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་སྦྱོར་དང་། བྱེ་སྐྱེ་ལྟར་ན་ཚ་ཉོན་བྱུག་
 ལས་མཆོག་འཛིན་གཉིས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་དང་། དཔག་དོག་སེར་སྣ་གཉིས་
 བསྐྱེད་པས་ཀྱན་སྦྱོར་བརྩ་སྟེ་འདི་དག་ཡང་སྤིད་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་
 གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་ཀྱན་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བསྐྱམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་
 བ་རྒྱུམ་པ་སོགས་གསུམ་དང་། ས་བརྩ་པ་བའང་ནང་པན་ཚུན་ཡོན་ཏན་མི་
 མཉམ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་གསུམ་ཀྱིས་མཉམ་པས་ན་
 མཉམ་པའི་ས་ཡིན་ལ་དེར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་མཉམ་པ་དང་། མཆེ་

བ་རེ་ཕྱར་སོང་བས་བྱིན་གྱིས་ཕྱ་བ་སོགས་ལྟ་དང་། སྤྱན་དཀར་ནག་མ་
འབྲས་པས་ན་འབྲས་ཤིང་པར་འདྲ་མ་རངས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་གཉིས་
དང་། ལུས་སྤྱིན་པར་གཏོང་བ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ནས་བལྟས་ན་དཀའ་བར་སྤང་
ཡང་། དེ་དག་ལ་ནང་དུ་ཟན་ཆངས་གཅིག་གཏོང་བའི་འདུ་ཤེས་ལས་མི་
འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་ཆུང་དུ་རེའི་ཆེད་དུ་འང་ལུས་
ལ་གཏར་སྟེག་བྱེད་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་དགོས་ཀྱང་། ཆོས་འདི་ལ་དཀའ་
རྒྱ་དེ་ཅུ་མེད་པར་བདེ་ནས་བདེ་བར་འཁྲིད་པས་ན་ཆོས་འདུལ་བ་འཇམ་
པོ་སྟེ་དེ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིན་མ་འཇམ་པ་སོགས་གཉིས་དང་། སྐྱ་ཏ་
ཅང་འཇམ་པས་ཁོའུ་རུལ་ལྟར་འཆིང་བ་མིན་པས་མི་འཛིངས་པ་ཉིད་དང་།
དབུ་སྐྱ་ཏ་ཅང་རྩལ་པས་ཁྱེན་དུ་མ་བརྟེན་པས་མི་གཤོར་བ་ཉིད་དང་། བྱང་
རྩལ་ཡན་ལག་གི་མེ་ཏོག་བཀམས་པས་དབུ་སྐྱ་རི་ཞིམ་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་
ཅད་ལ་ཕན་པ་ཁོ་ན་སྤྱོད་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་བྱགས་ཀ་ན་བཀྲ་ཤིས་པའི་
དཔལ་བེའུ་དང་། མགིན་པ་ན་དུང་གཡས་འབྲིལ་གྱི་རི་མོ་ཡོད་པ་སོགས་
བཀྲ་ཤིས་པའི་དགེ་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །

༥ བཞི་པ་སྤྱལ་སྤྱི་ནི། ལྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་སོགས་མཆོག་གི་སྤྱལ་
སྤྱི་དང་། བདག་ཅག་གི་ལྟོན་པའི་སྤྱལ་པ་བཟོ་བོ་བུ་ཀམ་ལྟ་བུ་བཟོ་བོ་
སྤྱལ་སྤྱི་དང་། སྤྱི་རྣམ་པ་རི་ཟའི་རྒྱལ་པོར་སྤྱལ་པ་དང་། འཁོར་སྤྱར་
དང་། བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས་སུ་སྤྱལ་པ་ནི་སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྤྱི་ཡིན་ལ། མཉམ་
དུ་མཛད་པའི་སྤྱི་ཞེས་པའི་དོན་ནི། འོངས་སྤྱི་ཡང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་
སོགས་སྤྱལ་སྤྱིའི་མཛད་པ་དེ་དག་མཛད་པ་པོ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་སུ་སྤང་ནས་
དོན་མཛད་ཅིང་། བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་

པས་མཛད་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ལྟ་བུར་སོང་ལ། སྤུལ་སྤུལ་ནི་འཁོར་བ་ངེ་སྲིད་
 པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་དག་མ་དག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྣོད་བཅུད་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པས་ན་
 འོན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས།
 ཞེས་པའི་དོན་ཁ་ཅིག་གིས་བཤད་པ་མི་འཐད་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱང་བ་དང་། འོངས་
 སྐྱེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱང་བ་དང་། མཚོག་
 གི་སྤུལ་སྤུལ་ཆོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་འདི་
 གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་ཆོས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་དེའི་ཆ་ནས་ཆོགས་གཉིས་
 ཀ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནམ། འདི་ལ་ད་དུང་དབྱད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་
 པ་འདྲ་གསུང་། སྤར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་གཟུགས་སྐྱར་ཤར་བར་བཤད་
 པའང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདིའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཡིན་གསུང་། འཕགས་པ་ལྟར་ན་སྤུལ་སྤུལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཕྲིན་ལས་ལ་
 མཚམས་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་བསྟན་བཤད་
 སྦྱར་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྐྱེ་སྤྱི་ལྟོག་ཅམ་སྒྲོས་པར་བཞེད་དོ། སྟོབ་དཔོན་ལྟར་
 བ་སྤུལ་སྤུལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཕྲིན་ལས་འཆད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་འཕྲིན་
 ལས་ལ་མཚམས་སྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་
 གཟུགས་སྐྱར་ཤར་ནས་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཅེན་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་གྱི་སྟོ་
 བས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ་དེའང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་
 བདག་ཁྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། སྤུང་པར་སྐྱེ་བཞི་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་རྒྱུའི་ཆོག་མེད་པས་སྐབས་བརྒྱད་

པ་བསྐྱེམས་ཏེ་འཆད་པར། བདག་གི་བདེ་བ་བཏང་ནས་རེ་བ་མེད་སེམས་
 གྱིས། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་བྱང་། རེ་བ་མེད་པའི་སེམས་དེ་འོང་བ་ལ་
 རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་འཁྲི་བ་ཆད་ནས་ཆོད་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལའང་
 བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དྲུངས་ནས་བྱང་བ་ཞིག་དགོས་པས། ཉེད་མ་
 ཉེད་བདེ་མི་བདེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་རགས་པ་ནི་སྤོང་སྤུང་། དེང་
 སང་གི་ཆོས་པ་པལ་ཆེར་ཆོས་བརྒྱད་ཤུ་མའི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་མེད་ཅེས་
 ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གསུངས་ལ། ཆོས་བརྒྱད་དཀར་པོས་མ་གོས་
 པ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་མ་སྤང་བར་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང་དེ་མ་སྤང་
 བ་རང་དོན་གྱི་ཡིད་བྱེད་གྱི་འཁྲི་བ་མི་ཆོད་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 རང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཨ་འཐས་སུ་སོང་བའི་སྟོབས་གྱིས་
 དེའི་རིང་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་
 དཀའ་གསུང་། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་བདེན་འཛིན་སྟོང་ཉིད་ལ་རྣམ་གཤེད་
 དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྤྱིར་རྣམ་གཤེད་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་བྱིན་
 ཅི་ལོག་དུ་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ། བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་བག་ཆགས་གྱིས་ཀྱང་སེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་གནས་པ་དེ་
 ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཕྲོ་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་གསུང་། དེས་ན་རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེ་ལའང་། ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་པས་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱས། །ཞེས་
 བསྟན་པའང་ཆོས་བརྒྱད་རགས་པ་ཙམ་སྤངས་པ་ལ་བྱས་ན་རྗེ་ལ་སྟོས་ཏེ་
 ཡི་རང་ཡུལ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་བརྒྱད་དཀར་པོ་གསུམ་སྤངས་
 པ་ལ་བྱེད་ན་སངས་རྒྱས་དགོས་པས་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཆེ་ཤོས་ཡིན་གསུང་།
 དེ་ལྟར་རེ་བ་མེད་པའི་སེམས་གྱིས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་དུ་གཟིགས་ཏེ་

བྱ་གཅིག་པ་ལ་མས་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་ལྟར་བསམ་པ་ཐག་པས་འཕྲིན་ལས་
 རྣམ་པ་ཉིར་བདུན་གྱི་སྒྲོན་ནས་གཞན་དོན་ལ་སྒྲོ་བ་མེད་པར་འཁོར་བ་མ་
 སྟོངས་བར་དུ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་བརྒྱད་སྟོང་པར་
 འཆད་པའི་ཆེ་རབ་འཕྱོར་གང་གི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱེད་
 པ་དང་། རྣམ་པར་སྟོད་པ་དང་འཇུག་པ་དང་། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་།
 སེམས་པ་དང་འཇུག་པ་དང་། ཉེ་བར་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲུ་དང་གཡོ་ཐམས་
 ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྒྲེ་བོ་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲ་ན་
 མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་རྟེན་དཀའ་
 བར་མི་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་
 ལས་རྗེས་སུ་རིག་པའི་ལུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་པའོ། །འདིའི་དོན་འགྲེལ་
 ཆེན་དུ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་ཡིད་
 བྱེད་རྣམས་གོང་དུ་སྤངས་ནས། ཉེ་བར་རྟོགས་པ་དང་ཞེས་པ་དེའི་མཇུག་
 ཏུ་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཞེས་སོགས་སྒྱུར་ནས་བཤད་གསུང་། དེའང་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་སྒྲོན་ནས་ཆོས་བརྒྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཐོབ་པ་ལ་རིགས་
 ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་རྣམ་པར་སྟོད་པ་
 དང་། དེ་ལའང་སྒྲེས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་ལ་སྒོ་སྒྱུང་བ་སྟོན་དུ་
 འགོ་བའི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་

དང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པར་བྱ་ཞེས་
རང་རེའི་ཡིག་ཆར་མཐར་གྱིས་སྦྱར་བའི་སྒྲོ་ནས་དངས་པའང་འདི་ཡིན་
ནོ། །མཁུན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཆ་གསུམ་བརྒྱས་ནས་བསྒྲོམ་
པས་ནམ་རྫོགས་སྦྱར་བའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་
པ་དེ་ལ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་སྒྲོ་ནས་གོམས་པ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡང་དང་
ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། གངས་དང་གོ་རིམ་སོགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
བསལ་ཏེ་འཇལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་དུ་གོམས་
པས་ཐོ་རྒྱུན་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ལྟར་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་
པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱར་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེ་བར་རྟོགས་པ་དང་། སྒྱ་བཞི་བསྒྲོམ་པར་
འཇུར་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་ཆོས་སྒྱ་བསྟན་ལ་དེའང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་ཞེས་པས་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་སྒྱ་གཉིས་དང་། ཞིང་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཞེས་
པས་ཡོངས་སྒྱ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་སྤྱལ་མཛད་དང་བཅས་པ་བསྟན་གསུང་ངོ་། །

༥ འཕྲིན་ལས་ནི་གསེར་འབྲེང་ནས་ཆ་འགྲེལ་གཉིས་དཀྱུས་
གཅིག་ཏུ་བཤད་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཆ་བ་འཕགས་པའི་ཉི་ལྔ་ལྟར་
དང་། འགྲེལ་པ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་འདི་ལྟར་གསུངས་པས་བྱི་མ་དེའི་དབང་
དུ་བྱས་ན། དང་པོ་ཆ་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་
ཀྱིས་དུས་ཀྱིས་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན། འགྲོ་རྣམས་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་དུག་
གིས་དབྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། ཆོས་ཀྱི་སྒྱ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ཐ་
མ་གཉིས་ཀྱིས་གངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་ལས། གཉིས་པ་

དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལམ་གྱི་
 འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་
 བྱི། ཞེས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་སྤུན་ཚོགས་དང་། བསྐྱེད་
 རྣམ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། ཞེས་སྦྱོར་བ་སྤུན་ཚོགས་དང་། ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་བཅས་པ་ཡི། རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་དང་། ཞེས་ཀུན་ཉོན་
 སྤྲུག་ཀུན་གཉིས་དང་། རྣམ་བྱང་འགོག་ལམ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་སྤུན་
 ཚོགས་ལ་འགོད་པ་དང་གསུམ་སྟེ་ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་གསུམ་མོ། །དང་
 པོས་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་བྱུགས་ལ་འཕང་གསུང་། སེམས་ཅན་རྣམས་
 དོན་ངེ་བཞིན་གྱི། །དོན་དང་ཞེས་པས་རང་གི་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ངེ་
 བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་ན་ཅི་མ་
 རུང་སྟམ་དུ་བསམ་པ་སྤུན་ཚོགས་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་རོལ་ཕྱིན་དུག་
 དང་། སངས་རྒྱས་ལམ་དང་། ཞེས་པས་པར་ཕྱིན་དུག་དང་། དགེ་བཅུའི་
 ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོད་པ་སྤུན་ཚོགས་ལ་འགོད་པ་གཉིས་དང་། རང་
 བཞིན་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པས་ལྷ་བ་རྣམ་དག་ལ་འགོད་པ་སྟེ་
 སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ་བཞིའོ། །གཉིས་ཟད་དང་། ཞེས་པས་ཚས་དབྱིངས་
 ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པས་མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོགས་
 པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ས་དང་པོ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་གོ། །བརྒྱ་དང་ཞེས་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་གཉིས་པ་ས་གསུམ་པ་
 གཉིས་ལ་འགོད་པ་གཅིག་གོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་ས་བཞི་པར་
 བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ལྷག་ཁ་ལྷ་པར་བདེན་བཞི་

ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ལྷག །ས་རྒྱག་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་
 རབ་ལྷག་པས། བདེན་ཞེན་འདོམས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ས་དེ་གསུམ་ལ་འགོད་
 པ་གཅིག་གོ །ལུས་ཅན་ནམས་ནི་ཡོངས་སྤྱིན་དང་། །ཞེས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་
 ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ས་བདུན་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་གོ །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ལམ་དང་ནི། །ཞེས་ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་
 དང་། མདོན་པར་ཞེན་པ་བརྟོག་པ་དང་། །ཞེས་བདེན་འདྲིན་མདོན་གྱུར་
 ཞི་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་ཞེས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་
 བཏགས་པ་བ་དང་། །རྡོ་རྗེའི་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་འགོད་པ་དང་།
 །སངས་རྒྱས་ཞིང་། །ནམ་པར་དག་དང་། །ཞེས་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་ལ་འགོད་པ་
 རྟེན་བརྒྱུད་པ་ལ་འགོད་པ་བཞིའོ། །ངེས་པ་དང་། །ཞེས་ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་མ་
 ཐག་ཏུ་སྒར་ཐོབ་མ་སྤོང་བའི་ཞི་བདེས་ཐུགས་འཕྲོགས་ཏེ་ཞུགས་པས་ཡང་
 དག་མཐའ་མདོན་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་གདམས་དགོས་ལ། །ས་དགུ་པ་ནས་ཞི་
 བདེ་ལ་ཡུན་རིང་གོམས་ཤིང་དམན་ལམ་དུ་ལྷུང་བའི་དོགས་པ་ཙམ་ཡང་
 མེད་པས་རང་སངས་རྒྱ་བར་ངེས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་
 བློ་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆད་མེད་སྦྱབ་པ་ལ་འགོད་པ་
 རྟེན་དགུ་པ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་སོ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་སོགས་ཡོན་ཏན་
 དང་། །ཞེས་ས་བརྒྱུད་པས་བསྟུས་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ་དང་། །དམ་
 པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འགོད་
 པ་དང་། །རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་འགོད་པ་ལ་བརྒྱུད་ལས།
 །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཅེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུའི་རྣམས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་
 འགོད་པ་དང་། །ལས་ནམས་ནི། །ཆུད་མི་ཟ་དང་ཞེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་

བ་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། བདེན་མཐོང་
 དང་། ཞེས་བདེན་བཞི་མཐོང་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སྤངས་
 པ་དང་། ཞེས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མངོན་གྱུར་སྤངས་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་པར་ཕྱིན་དམ་པ་བཞི་གྱུར་དུ་འབྲེན་པ་ལ་འགོད་པ་དང་།
 དེ་གཞི་མེད་པའི་རྒྱལ་དང་ནི། ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྦྱེད་པའི་བདེན་
 འཛིན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་འགོད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་དང་ཞེས་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་དང་། ཚོགས་དང་ནི། ཞེས་ཚོགས་གཉིས་ལ་
 འགོད་པ་དང་། འདུས་བྱས་འདུ་མ་བྱས་པ་ལ། རྩ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་
 དང་། ཞེས་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་ས་བརྩ་པ་ལ་
 འགོད་པ་དང་དགུའོ། རྩ་དན་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ། ཞེས་འབྲས་བུ་མི་
 གནས་པའི་བྱང་འདས་ལ་འགོད་པ་ལ་གཅིག་གོ། ཉེར་བདུན་པོ་འདི་དག་
 འཕགས་པའི་ཉི་སྤང་ལྟར་རོ། རྩོལ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་འདི་ལྟར་ན་འཕྲིན་
 ལས་ཉེར་བདུན་གྱི་དང་པོ་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་གཅིག་ཚོགས་ལམ་ལ་
 འགོད་པ་ལྟ། སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་ རྩ་དང་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཚོས་ལ་འགོད་པ་གཅིག འདི་འཕགས་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་གསུང་། ས་
 གཉིས་པ་ས་གསུམ་པ་ས་བཞི་པ་ལྟ་པའི་བར་ལ་འགོད་པ་གཅིག རྩ་དྲུག་
 པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག རྩ་བདུན་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་
 པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག འདི་ལའང་འཕགས་སེང་གཉིས་འབྲ་གསུང་། ས་
 བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པ་གཉིས། རྩ་དགུ་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག རྩ་བརྩ་པ་
 ཐོབ་མ་ཐག་པར་ཞིང་སྤྲ་ཚོགས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་སྟེ།
 ཞིང་དག་པ་ལ་འགོད་པ་འཕགས་པས་ས་བརྒྱད་པའི་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་

དང་སྐྱུར་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ས་བརྩ་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱུར་
 བས་སྟོད་བརྩད་གྱི་ཞིང་དག་པ་ལ་སྐྱུར་ནས་བཤད་གསུང་། འོད་ཟེར་ཆེན་
 པོའི་དབང་བསྐྱུར་ཚུལ་ལ། ལྷང་བའི་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་དང་། མཆོད་པའི་
 དབང་བསྐྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྟོད་དང་བརྩད་དག་པའི་ལྷང་བའི་འཕྲིན་
 ལས་སྐྱབ་པ་གསུམ་ལས། སྟོང་གསུམ་འབྲུམ་ཕྱག་བརྩའི་རྒྱ་དང་མཉམ་པའི་
 པར་རིན་ཆེན་དུ་མས་སྐྱས་པའི་གདན་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་སྟོང་གསུམ་
 འབྲུམ་ཕྱག་བརྩའི་རྒྱལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་པར་གང་བར་སྐྱང་བ་
 བྱི་སྟོད་དག་པ་དང་། ས་བརྩ་པ་རང་ཉིད་གདན་དེ་ལ་འཆོམ་ཞིང་རྒྱུན་དུ་
 བབ་པར་འདུག་ལ་འཁོར་གྱི་པར་ལ་ས་བརྩད་པ་དང་དགྲལ་སོགས་གྱི་བྱང་
 སེམས་རྣམས་བཞུགས་པས་བསྐྱོར་ཏེ་འདུག་པར་སྐྱང་བ་ནི་བརྩད་དག་པ་
 ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་དེའི་སྐྱའི་ཆ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རིགས་དྲུག་
 གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱང་བར་བྱས་ནས་དུལ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་པ་
 སོགས་ནི་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་དང་། ཡང་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བརྩའི་དབང་
 བསྐྱུར་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱང་
 བར་བྱས་ཏེ་དེ་དག་གི་སྐྱུ་ལ་རྩབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མཆོད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་
 སྐུས་དང་བཅས་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་དེ་དབང་བསྐྱུར་བའི་དུས་ལ་
 བབས་པར་གཟིགས་ཏེ་དེ་དག་གི་སྐྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་བྱང་སེམས་
 དེའི་ལུས་ལ་རྩབ་ནས་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དབང་འགྱོར་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་དབང་
 བསྐྱུར་བ་ཡིན་གསུང་། དེས་ན་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ཡང་དབང་བསྐྱུར་བ་ཙམ་
 ཡོད་དོ། །དེའི་འོག་དུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ལ་འགོད་པ་གསུམ། སྤིང་པ་ཐ་མ་

ལ་འགོད་པ་བརྒྱད་འབྲས་བྱ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་ཉེར་བདུན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། སློབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་ལ་འཕྲིན་ལས་དོན་བདུན་ཅུའི་གྲངས་གྱི་ཐ་
 མ་མིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ལ། དང་པོ་སེམས་སྦྱིད་ལའང་ས་ལྟ་བུ་ཆོགས་ལམ་
 རྒྱུ་བྱ་དང་། གསེར་ལྟ་བུ་འབྲིང་ནས་འཛོག་པ་ནས། སྤྱིན་ལྟ་བུའི་སེམས་
 བསྦྱིད་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱའི་རྒྱུད་ལ་འཛོག་པའི་བར་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཆང་རེ་གསུངས་པས་དོན་བདུན་ཅུ་པོ་
 རེ་རེའི་སྟངས་དུའང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཆང་རེ་ཡོད་པར་གོ་རྟུན་གིང་བཤད་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། གདམས་ངག་ལྟ་བུ་ལའང་། མདོ་ལྟེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཆོ་ཆོས་གྱི་
 རྒྱན་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོས་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་པར་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱིར་ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་
 ཉན་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་ས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་དང་། གཉིས་པར་
 སྟོང་དང་། གསུམ་པར་འབྲུམ་ལ་ཉན་པ་སོགས་དང་། དེར་མ་ཟད། མདོ་ལྟེ་
 རྒྱན་ལས། སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་སྟོན་པ་ནི། །ལུང་དང་རྟོགས་དང་དབང་
 འབྱོར་ལས། །ཁ་དང་གཟུགས་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །ནམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་
 འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མོས་སྦྱོད་དང་། མ་དག་ས་བདུན་
 དང་། དག་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉན་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལའང་ལམ་
 གྱི་ལུས་ཆ་ཆང་བ་རེ་སྦྱོར་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། སྦྱད་པར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཅིས་པ་ནས། བཟོད་པའི་པ་
 རོལ་ཕྱིན་ལ་གནས། ཞེས་པའི་བར་སྒྲི་ཀ་བརྒྱ་བཞི་བྱུང་། བཟོད་པའི་སྐབས་
 འདི་དག་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་
 དུ་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་གཙོད་པ་སོགས་དཀའ་སྦྱད་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་

བྱས་པས་ཉག་དུའི་ལེའུ་དང་སྒྱུར་དགོས་སྒྲམ་གསུང་། ཡང་སྤྱད་པར། ཚུལ་
 བྱིས་ཀྱིས་ནི་ཞི་བ་ནས། །ཡར་གྱི་རོ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་ལྷ་པའོ། །ཞིས་པའི་
 བར་སྒྲི་ཀ་བཙུ་ལྷ་བྱང་། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་སྐབས་འདི་དག་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་
 ལེའུ་ལ་སྒྱུར་དགོས་སྒྲམ་སྒྲེ། ཆོས་འཕགས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་
 ལ་རོལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཉང་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་
 བྱིས་མ་གོས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་དག་ཏུ་པར་བྱིན་དུག་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་བཤད་
 པ་ལྷ་བྱར་ཡང་སྤང་གསུང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱིན་པས་སོགས་སྤྱད་
 པའི་སྐབས་དུག་པ་བྱང་གྱི་ལྷ་རྩ་ན་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དུག་པའི་ལམ་མཐར་གྱིས་
 པ་ལ་སྤྱར་བ་དང་། ཆོས་འདི་ཡོངས་རྫོགས་བྱས་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 དེ། །ཞིས་པ་སྐབས་བདུན་པ་དང་། ཡོངས་དག་ཞིང་དང་ཞིས་སོགས་རྒྱན་
 གྱི་སྐབས་བརྒྱད་པ་དང་སྤྱར་བ་ཡིན་ལ། ཡོངས་བྲགས་ཀྱི་སྤྱད་པའི་སྐབས་
 འབྲེད་ཚུལ་འདི་དག་ཀྱང་བྱང་གྱི་ལྷ་སྤྱད་འགྲེལ་ལྷར་བྱས་སྤང་གསུང་།

ལྷ་གསུམ་པ་བསྟུས་དོན་གཞན་བཤད་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་ལ་
 མཚན་ཉིད་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཉམས་ལེན་སྒྱུར་བཞི་དང་། རྣམ་
 སྒྲིན་ཆོས་སྒྱུ་དང་དུག་ཏུ་བསྟུས་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་དང་། སྒྱུར་
 བཞི་རྒྱ་དང་། ཆོས་སྒྱུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་འབྲས་བྱ་དང་གསུམ་དུ་
 བསྟུས་པ་ཡོད་དོ། །གང་ཟག་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་
 ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་། འབྲིང་ལ་དད་པ་ལ་དངོས་པོ་དུག་དང་། བསྟུས་
 པ་ལ་དད་པ་ལ་དངོས་པོ་གསུམ་དུ་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གཅིག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་འང་དེ་ལྷར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མངོན་རྟོགས་
 རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མ་ལུས་པ་བཅད་པའི་

ཕྱིར་དུ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་ཏེ་ག་བསལ་
བའི་ཆེད་དུ་དྲག་ཏུ་བཞག་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དང་ཆོས་སྐྱུ་ལ་སྒྲོས་སྒྱུན་
སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོས་སྤོང་ལ་སྦྱར་བ་
འདི་ལ་གསེར་འབྲིང་ནས་བསྟགས་བཅོལ་མཛད་གསུང་རོ། །ལ་ལ་ལས་
དོན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལ་ལ་ཡུམ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཆོག་མི་རྒྱས་
ཀྱང་དོན་ཚད་བ་དང་། གཞན་ཉི་ཤི་ལས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་འཚམ་པ་དང་།
དེ་གཉིས་ལས་གཞན་རྒྱས་པ་ལས་དོན་རེ་རེ་ལ་འང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་
མས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་གསུམ་ཀྱི་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་ཆོག་
གིས་ཕྱེ་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅོལ་བའི་དོན་ཀྱི་རིམ་
པ་མདོ་བརྒྱད་སྟོང་པས་ལེགས་པར་བསྟར་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་དགོས་པ་
ལ། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས། དེ་ལྟར་ངེ་སྐད་བཤད་
དོན་གྱིས། །བརྒྱད་སྟོང་འདིར་དོན་མ་ཚད་མེད། །འདིར་གཞུང་བསྟར་པ་
ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུམ་གསུམ་ལ་དོན་ཁྱད་
པར་མེད་ན་སྒྲོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་ཆོག་བསྟར་པ་དང་། འབྲིང་
དང་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གོ་བར་སྤྲོ་ཕྱིར་ཆོག་དང་ནི། །ངག་སོགས་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་
པར། །ཞེས་པ་ནི་མདོའི་ཆོག་སྤངས་སུ་འབྲེན་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་
པའི་ངག་སོགས་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཅམ་ཞིག་
གོ་བདེ་བར་བཀྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་སྤང་མཛད་ནི།
མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་ཡིན་གསུང་།

འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་ཟིན་བྲིས་སྤེལ་དོན་གསལ་བའི་སློན་མེ།

ཞེས་པ་འདི་ནི། ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མཚུངས་མེད་ཆས་ཀྱི་རྩེ་
ལགུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སློན་མེ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་
ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་འབྱེལ་གྱི་བྲུ་ཚང་མང་ལ་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་སྟེང་ནས། བརྒྱད་སྟོང་པ། མདོ་
སྟུང་པ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གསུམ་ག་སྟུར་ཞིང་། གསེར་འཕྲེང་། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན། རྟོགས་
དཀའི་སྤང་བ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པས་བྱུར་བརྒྱན་ཏེ་གཟབ་བཤད་རྒྱས་པར་གནང་སྐབས་སུ་སྒྲིམ་ཞེས་
བྱ་བའི་མིང་ཅན་གྱིས་རང་སྒྲིའི་ཟིན་ཆོད་ཅིག་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། །